

VITÉZEK ÉS GAZDÁK LAPJA

ZÁRT ANYAG!

V. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM.

Megjelenik 7600 példányban.

1927. JANUÁR HÓ 2.

MEZŐGAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.,
VÁROSHÁZ-U. 10. TELEFON 83-84 POSTACSEKKSZ. 85.785

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. FARKASS JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR: „VITÉZI KÖZLÖNY” MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE: 10 PENGŐ, EGY ÓRA 85 FILLÉR. EGYES
SZÁM ÁRA 30 FILLÉR — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

Teendőink az ujesztendőben.

Írta: vitéz Igmándy-Hegyessy Géza a V. R. ügyvezető törzskapitánya.

1920 szeptember hó 25-én, tartotta az Országos Vitézi Szék Budán, a Királyi Várpalota Mátyás-termében az első alakuló ülést.

Ezen ülésen állapítottuk meg azon irányelveket, amelyek alapján a Vitézi Rend kiépítését elgondoltuk.

Az alaprendelet és az ezt kiegészítő részletes szabályzat (Kis-Káté) elkészítése után erős akaratral fogtunk az eszme gyakorlati megvalósításához.

Tisztán állott előttünk a feladat, amelyre vállalkoztunk.

Ismertük az elibénk tornyosuló akadályokat és tudtuk, hogy azokat csak lépésről-lépésre haladva lehet elhárítani.

A kezdet nehézségein kívül számolnunk kellett még azon ezerféle bajjal is, amely akkor a közélet minden terén megnyilvánult.

Ereztük, hogy sokat szenvedett hazánknak a megpróbáltatás e nehéz idejében legjobbjának odaadó támaszára és munkájára szüksége van. A legjobban kipróbált és legjobban bevált erőket kell tehát egy olyan szervezetbe tömöríteni, amely nemzeti létünk soha meg nem ingó támasza leendő.

Azóta hat esztendő küzdelmes, de eredményes munkásságára tekinthetünk vissza.

Hat esztendő egy olyan intézmény életében, amelynek évszázadokra menő létét kellett megalapozni, nem nagy idő.

A Rend életében azonban ezen rövid idő korszakalkotó jelentőséggel bír, mert uttörő munkát végeztünk.

Jó és biztos alapot kellett teremtenünk, olyat, amelyre nyugodtan tovább építhetünk.

Az alap, — 8000 vitéz és 60.000 hold föld — itt áll előttünk.

Lehet-e tovább építenünk és hogyan, vagy meg kell állanunk előbb, hogy javítsunk azon, amit építettünk?

Ennek a kérdésnek eldöntése nem egyedül a Vitézi Rend vezetésétől függ, mert sok minden, de főleg az ország gazdasági helyzetével áll szoros kapcsolatban.

Meg kell várnunk, hogy mit hoz az »Uj esztendő«.

Addig is foglalkozzunk azzal, ami már megvan és ismerkedjünk meg a legközelebbi jövő teendőivel.

A 6650/1920. sz. törvényerővel bíró alaprendeletünk csak telkes vitézt ismer.

A vitézi telekhez kapcsolódik tulajdonképpen a vitéznek minden joga és kötelessége. A vitéznek telekkel való megadományozása tehát az alaprendeletből következő célja a Rendnek. Természetes, hogy egy fejlődő intézmény, céljait csak fokozatosan valósíthatja meg.

Jelenleg a tisztí vitézeknek egy-nolcadrésze, a legénységi vitézeknek jóval több mint egyharmadrésze nyert vitézi telket.

A telkes vitézek száma ugyszólván hétről-hétre szaporodik, mert a telkek megszerzésének ma még igen sokféle módja és lehetősége áll rendelkezésünkre. Ha majd ezek a lehetőségek megszűnnek, más módokról fogunk gondoskodni. A fokozatos fejlődés tehát ezen a téren is biztosítva van. Mint érdekes jelenséget említem fel, hogy legújabbban egyes törvényhatóságok a rendes évi költségvetéseikbe vitézi telkek vásárlása címén nagyobb összegeket állítanak be. Igyekeznünk kell, hogy a gazdasági helyzet javulásával ezt az összes törvényhatóságok

megtegyék. A vitézi telkek szaporításának ez is igen jó módszere lesz.

A vitézi telkek tulajdonosai, általában véve, a kezdet nehézségeivel küzdenek. A jelen bizonytalan gazdasági viszonyai, a nagy közterhek a helyzetet még súlyosbítják.

De súlyosbítja a helyzetet még az is, hogy igen sok telkes vitéz nem öserejéből akar exisztenciát teremteni, hanem mindent a Vitézi Széktől vár. A Vitézi Szék hivatása pedig nem lehet más, mint a lehetőségek fokozatos megteremtése. Az élet küzdelmeivel és elemi csapásaival magának a vitéznek kell megbirkóznia.

A kormány jól ismeri az ország általános gazdasági bajait. Igyekezik is azokat minden rendelkezésre álló eszközzel orvosolni.

Legújabbban a földreform során nyert földek után járó haszonbérket csökkentette, a vagyonváltságbuza árát szállította le és az adó mérséklése várható.

A kormány és különböző pénzügyintézetek által nyújtott hosszulejáratu mezőgazdasági kölcsönökben azon vitézi telkek részesültek, amelyek tulajdonjogi kérdései rendezve voltak. Ezeknek tehát meg van a módjuk a hasznos beruházásokra.

A földreform során nyert vitézi telkek közül a Vitézi Szék eddig 700 teleknek (7 milliárd korona erejéig) nyújtott olyan kölcsönt, amely a vitézt az első nehézségeken átsegítette. Igaz, hogy ezek a kölcsönök rövidlejáratauk, de nem járnak te-lekkönyvi bekebelezéssel.

Ha az ingó jelzáloghitel megoldást nyer, a jelenleg telekkel még el nem látott vitézek is számíthatnak kölcsönre. Ez majd sok ipart és kereskedelmet üző vitéz helyzetén fog

segíteni, mert szakmájukban önálló-síthatják magukat, vagy iparuknak újabb lendületet adhatnak.

A ház- és kislakásépítési akciókba szintén bele fognak kapcsolódni.

Mindezen kölcsönök megszerzésének egy igen fontos előfeltétele az, hogy a kölcsönt felvevő vitéz a kölcsön kamatainak és tőkerészletének pontos visszafizetését első kötelességének ismerje. Ha a Vitézi Szék erről meggyőződve nincs, kölcsönt szerezni, vagy adni nem mer.

Csak a pontosan fizető vitéznek lehet hitele, aki pedig fizetési kötelezettségének pontosan eleget nem tesz, az a többi vitéz hitelét is rontja.

Ilyen és hasonló gazdasági kérdésekkel állandóan foglalkozunk. Élénk figyelemmel kísérjük a gazdasági helyzet minden változását. Minden lehetőséget, amire módot nyújt a törvény, vagy egyéb alkalom kínálkozik, a vitézek javára kihasználunk.

Társadalmi téren is sok a teendő.

Ma már sok vitéz irányító befo-lyással bír a közigazgatás különböző ágazataiban. Szerepet visz a falu és város társadalmi életében és a hazafias szervezkedésekben. A Vitézi Rend eszméjét bele kell vin-nünk a közélet legszélesebb rétegeibe is.

Ahhoz, hogy egy intézmény élet-képes maradjon és sulya legyen a társadalomban, tekintélyre van szüksége. A tekintélyt elsősorban az egyes vitézek magatartása te-remti meg, mert a társadalom az egyesek viselkedése alapján ítél. Az önzetlen alkotó munkát titokban még ellenségeink is elismerik, a botlást még jóbarátaink sem bocsátják meg. Foglalkozunk sokat a »Leventé«-vel, a »Cserkész«-tel és más ha-sonló ifjúsági intézménnyel. A »Vi-téz« a múlt és a jelen, a »Levente« a jövő.

A »Vitézi élet« terén fontos szerepet tölt be a »Vitézek és Gazdák Lapja«. Hivatalos lapja a Vitézi Széknek, összekötő kapocs Vitézi Szerv és Vitéz között. Állandó tájékozta-tást nyújt a Rend belételeiről, tanít és oktat társadalmi és gazdasági téren.

A járási Vitézi értekezletek, me-gyei Vitézi napok a »Vitézi élet« nélkülözhetetlen kellei. Ma már a vitézek tudják legjobban, hogy erre nemcsak az ügyes-bajos do'gaik megbeszélése, hanem a bajtársi ösz-szetartozandóság ápolása céljából is szükség van.

A gazdasági szaktanfolyamokat

eddig már 1000 telkes vitéz elvé-gezte. Ez év november havában nyitottuk meg Örkényben a »Vitézi gazdasági iskolát«. Ezen iskolában évente 50 vitézi várományos nyer majd gazdasági szakkiképzést. A jobb gazdasági viszonyok beálltával a vitézi telkeket »minta gazdaságok-ká« kell átalakítanunk. Jó példát ad-tunk a háboruban, jó példát kell mu-tatnunk a gazdálkodásunkban is. Erre pedig előre fel kell készül-nünk.

Az elmondottakból láthatjuk, hogy az »Uj esztendő«-ben sok fontos teendő vár reánk:

1. A vitézek telkekkel való foko-zatos ellátása és az ehhez szükséges föld és tőke előteremtése.

2. A vitézi telkek tulajdonjogi kér-déseinek fokozottabb mérvben való rendezése.

3. Telkekkel egyelőre el nem látott vitézek gazdasági téren való foko-zottabb támogatása.

VITÉZI ÉLET.

A Vitézi Rend felsőházi tagsága.

Az országgyűlés felsőházáról szóló 1926. évi XXII. t.-c. 6. és 19. §§-ai szerint a felsőház tagjai között a Vi-tézi Rend által választott egy tag is helyet foglal, akit a törvény 20. §-a szerint a Budapesten székelő Vitézi Szék saját tagjai közül választ.

A törvény 9. §-a szerint ugyanakkor egy póttagot is kell választani.

A Vitézi Szék tagjai a 6650/M. E. 1920. számú rendelet szerint a követ-kezők: (lásd IV. kiadása Kiskáté 12. oldal).

1. A miniszterelnök, a belügyminisz-ter, a földmivelésügyi miniszter, a hon-védelmi miniszter és az igazságügyi miniszter egy-egy képviselője;

2. a Magyar Földhitelintézetek Or-szágos Szövetségének ügyvezető igaz-gatója;

3. az államfő által kinevezett nyolc tag, azaz a jelenlegi vitézi törzskapitányok.

A választás 1927. január 5-én, a Vi-tézi Szék összlésének keretében, tit-kos szavazás útján történik.

A megválasztott tag és póttag neve a »Vitézek és Gazdák Lapja«-ban közzé fog tétetni. O. V. Sz.

Az összes Vitézi Székeknek.

A »Vitézek és Gazdák Lapja« folyó évi október 3-án kelt 40. számában megjelent rendelkezés elintézését, mely Nagymenyéri vitéz Raics Károly al-tábornagy ur »Vitézi lélek« című füze-tének elosztására vonatkozik, Borsod-Gömör vármegye Vitézi Széke kivétel-vel az összes vármegyei Székek-nél megszüretem. Ezzel kapcsolatosan Kö-

4. A vitézek irányításának, társa-dalmi és gazdasági téren való okta-tásának és ellenőrzésének tovább-fejlesztése.

5. A Vitézi Rendbe való felvételre jogosultak fokozatos felavatása.

Ne csüggedjünk egy pillanatra sem.

Vállvetett munkával, felemelt fő-vel igyekezzünk kitűzött céljaink felé.

A jobb jövőben való törhetetlen bizakodásunk, turáni fajunk őse-re-jébe vetett hitünk, további kitar-tó munkára fog serkenteni.

Ez a bizakodás, ez a hit és munka megbonthatatlan egységbe fog ben-nünket összekovácsolni és erőt ad arra, hogy az uj esztendőben hatal-masabb ütemben haladjassunk előre.

A Magyarok Istene adjon szegény hazánknak és mindannyiunknak bol-dog »Uj esztendőt«.

máram-Esztergom vármegye az átvételi nyugtát is póllólag terjessze be.

Országos Vitézi Szék.

Ujévi üdvözlét.

Az ujesztendő alkalmából őszinte üd-vözlétünket és jókívánatainkat küldjük a vitézi szerveknek, a vitézeknek, min-den olvasónknak és munkatársainknak.

A »Vitézek és Gazdák Lapja« szerkesztősége.

Érvénytelenítés.

Vitéz Gál Csaba, volt tart. hadnagy, gépészmérnök, 952/III. 1924. számú vi-tézi igazolványát elvesztette. Érvény-telenítem. Uj igazolvány kiadatott. (9779. vitéz Horváth Lajos (1791), volt tart. őrmester, nagybányai lakos, 1895. számú vitézi igazolványát elvesztette. Érvénytelenítem.

Részére uj igazolvány adatott ki. (10.104/IV. 1926. szám.) O. V. Szék.

Délpest vármegye vitézi járási had-nagy urainak és vitézeinek.

A közlő ujesztendő alkalmából ez-uton kívánok úgy a magam, mint a székkapitánysághoz beosztott urak ne-vében, járási vitézi hadnagyaimnak és vitézeimnek boldog uj esztendőt. Ezen kívánság mellett kérem a Minden-hatót, hogy az elkövetkezendő uj esztendőt azon boldog tudattal élhessük és munkálhassuk végig, hogy lelkünk-nek acélos tisztaságával, elménknek minden dobbanásával Hazánk felvirá-gzását és boldogítását szolgáltuk.

Székkapitány.

Bihar vármegye vitézei!

Felhívom a figyelmét a Vitézek és Gazdák Lapja 1926 dec. 19. számának 8. lapjában megjelent közleményre.

A »Fülfutók társasága« tagsági bejelentését minden belépni szándékozó a várm. Vitézi Széknél jelentse be 1927 január 15-ig, ahonnan ezen nyilatkozatok együttesen küldetnek be illetékes helyre. Azok, akik már közvetlenül bejelentették volna belépésüket, azt ide fenti határideig jelentsek be. Székkapitány.

Komárom—Esztergom vármegye vitézeihez!

Felhívom a vármegye területén tartózkodó munkanélküli vitézeket, hogy alkalmaztatásuk céljából a járási vitézi hadnagyoknál vagy a széktartók-nál jelentkezzenek, ahol munkaalkalmak nyilvántartva vannak. Székkapitány.

Debrecen vitézeihez!

A debreceni róm. kath. polgári fiúiskolában (Varga-u. 4., I. em.) hatóságilag engedélyezett tanfolyam állítatik fel máv. altisztek és egyéb alkalmazottak számára.

Ezen továbbképző tanfolyamon jan. 1-től június végéig a polgári iskola III. oszt. tárgyai adának elő naponta 5-től 8-ig terjedő időben, tehát heti 18 órában 6 hónapon át.

Felvehetők: akik Debrecenben állandó lakhellyel bírnak és a középfokú iskolák (gimnázium, reáliskola vagy pol-

gári iskola) II. osztályának elvégzését bizonyítvánnyal igazolják.

A tanfolyam tagjai június végén illetékes bizottság előtt szabályszerű osztályvizsgát tehetnek.

A rendtartási szabályzat minden belépőre nézve kötelező.

A tanfolyam havi díja: 16 pengő, mely összeg azonban indokolt esetben mérsékelhető.

Az érdeklődőknek felvilágosítást nyújt dr. Tuster felső ker. iskolai tanár (Felsőkereskedelmi iskola Debrecen).

Családi értesítő.

Házasság:

Vitéz Csuti Vince elvette (Győrzámoly) 1926 szept. 13-án Cseri Máriát. — Vitéz Bertus József pénzügyi al-tiszt Fót, 1926 szept. 12. Horman Margit Amáliát. — Vitéz makói Makay Kálmán törzsőrmester Eger, 1926 szept. 16. Kádas Erzsébet Katalint. — Vitéz Papp Miklós földműves Mezőpeterd, 1926 aug. 14. Kiss Katalint. — Vitéz Deák Mihály földműves Fegyvernek, 1926 aug. 21. Hideg Rozáliát. — Vitéz Baán Vendel földműves Kistokod, 1926 jun. 26. Varga Matildot. — Vitéz Keresztes Antal fürdőbérli Bekecs, 1926 ápr. 12. Miklós Terézt. — Vitéz Deli János földműves Adánd, 1926 ápr. 24. Beofsits Katalint.

IRODALOM.

Visszaemlékezések.

Ily címmel a svájci »Alpenhorn« c. ujságban igen érdekes és terjedelmes közlemény jelent meg egy svájci férfi tollából, aki az 1918—1919-es magyarországi forradalmak idején Magyarországon délnyugati vidékén tartózkodott. A Mura közelében egy sajtkészítő műhely vezetésével foglalkozó svájci eredeti képét adja az akkori viszonyoknak és több, eddig kevésbé ismert adatot jegyzett fel a Magyarország szerencsétlenségének idejéből.

Az érdekes visszaemlékezésekből a következő részleteket közöljük:

— Egyik decemberi nap délelőtt egy erős század ugynevezett jugoszláv katonaság menetelt délről a mi vidékünkre és minden további nélkül megszállta az összes hivatalokat, a postát és az állomást. Ez a csapat mindenféle, különböző fegyvernemből alakult. Emberek, akiknek nem volt vesztetni valójuk, egy horvát százados vezetésével, aki mindenesetre erélyes kalandor volt és teljesen a saját szakkállára cselekedett.

Mint hogy a vasszigoru fegyverekben álló magyar csendőrség a zavaros viszonyok közt teljesen feloszlott, nem volt nehéz a teljesen fegyelmetlen nemzetőrséget lefegyverezni és feloszlítani. A mi megrettent hatóságaink nem mertek ellenkezni. Így hát ez a százados minden hatalmat magához ragadott és a mi területünkben va-

lami olyan katonai diktatúrát vezetett, szerb lobogó alatt. A vezetők (a százados és néhány tisztje ennek a bandának) a grófi kastélyba szállásolták be magukat és két vendégfogadóba, a legénység pedig az elemi iskolában ült tábort. Az üzletek összes készleteit lefoglalták és a fogyasztók csak jegyek ellenében kaphattak belőle bizonyos időközönként. Az emberek sorban álltak órák hosszat. Minden házat átkutattak fegyverekért és a talált fegyvereket elkobozták. Hozzá- is eljött egy őrmester egy szakasz kíséretében, lőszereket keresve. Én azonban határozottan kijelentettem, hogy az én házam »semleges« terület és nem engedem, hogy bárki is átkutassa. Egyetlen fegyverem egy kanyar volt, azt elviheti, ha akarja. Miután kiabálással és mérges tekintetekkel semmit sem érhetett el nálam, meghátrált az őrmester ur, hogy azonban kudarcát palástolja, kijelentette folyékony német nyelven, hogy fellépésemért számolni fogok.

Az összes falvakban járőr cirkált, az éjjeli lopások még sem szűntek meg. Az állomást különösen nagy erővel szállták meg és csak igazolvánnyal lehetett elutazni. A postán a leveleket és ujságokat cenzurálták. Minden sor-köteles legénynek jelentkeznie kellett a századosnál, aki január közepére jelezte a sorozást.

A megszállók viselkedése igen erős ellenhatást keltett a népben. A banda nyíltan kijelentette, hogy ha bármi történik ellene, nemcsak a házak, de még a föld is égni fog. A közmondás mégis bevált: »az erőszak uralma nem tart soká«.

A 83-as ezred, amelyhez a mi környékünk legénysége bevonult, körülbelül 90 km.-re Szombathelyen állomásozott. Természetes, hogy a legszigorubb cenzura ellenére is eljutott odáig a mi helyzetünk, megszállásunk híre. Titkos hírvivők jöttek, mentek, ami a hegyes vidéken, különösen éjnek idején nem tűnhetett fel. Különbőféle mendemondák jártak szájról-szájra a jugoszlávok kiűzéséről. A szerbek persze megkettőzött figyelemmel őrködtek és megesküdtek rá, hogy egy magyar támadás esetén földdel egyenlővé teszik a környéket.

Komor hangulatban telt el szilveszter és újév napja.

(Folytatjuk.)

Vitézek ujéve!

Felköszöntő: 1927.

Vitézek! Testvérek!
Vigadni is jöttünk,
Temetni akarunk:
Halotti tort ülünk!
Haldoklik a régi,
Jó az új esztendő:
Ami volt az elmúlt,
Titkos a jövőndő...

Felejtünk el mindent:
But, gondot, bánatot,
Amely balsorsunktól
Nékünk rendelve volt.
Csak mi ne változzunk!
Maradjunk mint eddig:
Hűek a hazához,
Végso leheletig!

Maradjon közöttünk
Meg az együttérzés,
Bajtársi szeretet,
Kölcsönös megértés!
Legyen ez új évben
Nyomorunknak vége...
Hallgassa meg imánk
Az Eg Ura végre:
Hogy átléphessük a
Trianoni határt,
Ne tőrjünk Hazánkban
Csehet, rácot, oláht...

Teljesüljön végre
Minden magyar vágya,
Minden igaz magyar
Hő fohászokdása:
Jóságos nagy Isten,
Hallgasd meg imánkat,
Tedd dicsővé, naggyá,
Szeretett Hazánkat!
Magyarok Istene
Segítsd meg népedet,
Hogy határán lássa
A pásztortűzeket!

* Szavalt a pécsi vitézek Szilveszter-estéjén
vitéz Pintér Lajos.

A feltámadásra!
Nagymagyarországra!
Szép magyar Hazánkra:
Kérek Istenáldást!...
Egy szebb jövőre,
Boldogabb új-évre:
Üritetek pohárt!...

Heverdlé Géza,
rokkant százados.

SZEMLE.

A magyar tanya élete elevenedik meg előttünk dr. Gesztelyi Nagy Lászlónak, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatójának a napokban megjelent »Magyar tanya« (A magyar tanyakérdés) című munkájában. Gesztelyi Nagy László ma a magyar tanyakérdés legalaposabb ismerője, aki évek óta fáradságos tanyalátogatások kapcsán gyűjti az adatokat, a személyes tapasztalatokat, de emellett átkutatta a levéltárakat, könyvtárakat és feldolgozta e munkájában a magyar tanya egész irodalmát.

E közel 190 oldalas munka első része a magyar tanyarendszer kialakulásával foglalkozik, amelyben a szerző a tanyakérdés multjával, fejlődéstörténetével foglalkozik s amelyben források és nagyon értékes levéltári adatok alapján tárja fel a magyar tanya multját és fejlődését.

A második részben a magyar tanyakérdés mai állását fejtegeti a szerző és ebben a részben a tiztanyás vármegye statisztikai adatainak tömkelegét hozza szemléltetés céljából az olvasó elé. Meglátjuk benne a tanya népességét, vallási, nemzetiségi, kulturális stb. statisztikáját. De ugyancsak meglátjuk benne a tanyai lakosság üzemi adatainak, adózási viszonyainak olyan értékes és érdekes adatait, amelyek élénken állítják szemünk elé a magyar tanyakérdést e vonatkozásokban. Az adatok tömegét találjuk az alföldi tanya világ vasút-, ut-, posta-, távirda-, telefon- stb. viszonyaira is, amely alapján teljes képet tudunk alkotni a magyar tanyakérdés mai állásáról. A közoktatásügyi, a közegészségügyi, közgazdasági, gazdasági stb. adatok, tapasztalatok és vélemények olyan plastikus képét formálja meg szerző e részben, amelyből a magyar tanyakérdésnek jelenlegi állását teljes mértékben megismerhetjük. E részben dolgozza fel a szerző a tanyakérdés egész irodalmát, a tanyakérdéssel foglalkozók eddigi törekvéseit és ezek után tér rá a harmadik részben a magyar tanyakérdés jövőjére.

E fejezetben saját tapasztalatai és a beszerzett vélemények figyelembevételével alkotja meg a jövő képét és kívánságait, úgy hogy kis programot ad a tanyakérdés összes szempontjaira. Ebben a szerző azokat a terveket, javaslatokat mondja el, amelyeket ő szükségesnek lát a tanyakérdés meg-

oldása szempontjából a jövő fejlődést illetőleg.

A »Magyar Tanya« 185 oldal, ára 50.000 korona. A »Magyar tanyakérdés« 149 oldal, ára 30.000 korona. Megrendelhető a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarában, Kecskemét.

Az »Örszem« karácsonyi száma. Az »Örszem« karácsonyi számában örömmel tapasztalhatjuk annak ismételt tanubizonyosságát, hogy az altiszti kar vitézei milyen nagy mértékben veszik ki részüket a nemzetnevelés közöscélú, szép munkájából. Karácsonyi gondolatok címmel vitéz Fekete Gábor tiszthelyettes, a Ludovika Akadémia altiszti kaszinójának elnöke irt hangulatos karácsonyi cikket. Trianoni határok Komárom mentén címmel vitéz Pálffy István r. főmester, a komáromi helyőrségi altiszti kaszinó alelnöke irt tartalmas cikket a trianoni határokról, a szabadság és a munka nemzetfentartó erejéről. Vitéz Kosztolányi József verset irt e tartalmas számba. Megemlítjük még, hogy az »Örszem« harcászati pályázatán az első díjat vitéz Vajda József alhadnagy (Székesfehérvár), a harmadik díjat vitéz Ottományi György tiszthelyettes (Brennberg) nyerte. Dicsérő elismerésben részesült: vitéz Mucsi Sándor th., vitéz Molnár A. alh., vitéz Halász A. th.

Adóügyi rovat.

Rovatvezető:

vitéz dr. Tanka Tibor László
pénzügyi titkár.

Tekintettel arra, hogy az általános kereseti adó kivétele már jó részben befejeződött, a jelenleg szükséges felvilágosítások elsősorban ezen kivételek felülvizsgálatának módjára és a jogorvoslatokra vonatkozhatnak.

Az általános kereseti adó alapja az adóévet megelőző évben elért tiszta jövedelem. Ennélfogva legfontosabb annak pontos ismerete, hogy mely összegek vonhatók le az évi nyersbevételeből. A nyersbevételeből levonhatók a törvény értelmében a következő kiadások: 1. az üzemi kiadások, ugymint az anyag és árukészlet beszerzési, karbantartási és kezelési költségei, az alkalmazottak illetményei, a lakásokra szolgáló épületek fentartási költségei, a fizetett hasznbér, üzletbér, üzleti kiadások stb. 2. a tényleg fizetett kamarai illetékek, kárbiztosítási díjak, az üzletet terhelő közvetett adók, forgalmi adók, illetékek és vámok, az alkalmazottak után fizetett járulékok és költségek. 3. az üzleti terhek és adósságok kamatai, az első szervezés és alapítás költségei, a felszerelési költség kivételével. Beterjesztett évi mérleg alapján tör-

ténő adóztatásnál levonhatók még a gyári épületek, gépek és egyéb leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt évi leírás vagy tartalékolás, továbbá az adóévet közvetlenül megelőző évben szenvedett üzleti veszteségek vagy behajthatatlanná vált üzleti követelések.

Nem vonhatók azonban le a nyersbevételekből: 1. Az üzlet vagy üzem nagyobbítására, alaptőkeemelésre, üzemi adósságok törlesztésére, új leltári tárgyak beszerzésére és nem a régiók pótlására fordított kiadások. 2. A vállalkozó vagy családtagjai által az üzletbe befektetett tőkék kamataira vagy azok munkadíjaira elszámolt összegek. 3. A háztartási kiadások, beleértve a háztartási személyzet (cselédség) járandóságait és ellátását és a saját raktárról fogyasztott áru értékét is, valamint az adózó és családtagjai személyes szükségleteit. A földhasznbérlet jövedelmét a bérlet által a gazdálkodásból elért jövedelem alkotja, melyhez a birtokkal együtt bérbevett lakás hasznértéke is hozzászámítandó. Ebből levonandó a tulajdonosnak fizetett bér és egyéb szolgáltatások értéke, de a tiszta jövedelem 25 százaléka okvetlenül adó alá vonandó.

A fizetési meghagyás kézhezvétele után tehát elsősorban azt kell megállapítani, hogy a bevallásban levonásba hozott tételek tényleg levonattak-e a nyersbevételeből, vagy ha nem, akkor mely tételek mily összegben fogadtattak el. Ha a kivétel a bevallás szerint történt, akkor felebbezésnek nincsen értelme, kivéve azt az esetet, ha egy tétel törvény szerinti levonását véletlenül elmulasztottuk, melyet egyébként le kellett volna vonni. Ha az adókivétel nem a bevallás szerint történt, akkor meg kell vizsgálnunk, hogy mely törvényesen is levonandónak veendő tételt nem vont le a pénzügyi hatóság és mely kifogásolható tételt adott hozzá az adóalaphoz. Ennek megállapítása után a fizetési meghagyás kézbesítése után 15 napon belül írásbeli felebbezést kell szerkeszteni az illetékes adófelsőfokú bírósághoz. A felebbezéshez csatolnunk kell minden bizonyítékot, mely a kifogásolt tétel adó alól való mentességét dokumentálja. A bevalláshoz csatolt, de figyelembe nem vett bizonyítékok újból való csatolása fölösleges. Mindenestre ajánlatos kérni a felszólamlási tárgyalásra való megidéztet is. A felebbezést az adót kivető m. kir. adóhivatalnál (nem városi adóhiva-

tálnál) kell benyújtani. A felebbezés halasztó hatályu, ami azt jelenti, hogy a kivetett adót csak a múlt évben jogerősen megállapított adóösszegben lehet behajtani.

Az adófelszámolási bizottság határozata ellen panasznak van helye a m. kir. közigazgatási bírósághoz. Ez a panasz nem halasztó hatályu.

Ha a kereseti adó kivetése ellen jogos kifogást tenni nem lehet és az adózó vagyoni viszonyai annyira rosszabbodtak volna, hogy a kivetett összeget megfizetni nem tudná, akkor jogában áll részletfizetést kérni ugyanannál az adóhivatalnál, ahol a kivetés történt. Az adó törlesztésén azonban csak teljes tönkremenés esetében kérheti, de akkor tanácsos a teljes vagyontalanságot és munka-, illetve keresetképtelenséget hatósági bizonyítvánnyal igazolni.

HIREK.

Heti naptár.

JANUÁR	Ormai kal. naptár	Protest. naptár	A nap kelte, nyugta
3 Hétfő	Genována	Benjamin	45
4 Kedd	Titusz pk	Leona	45
5 Szerda	Teleszfor	Simon	45
6 Csütörtök	Vizkereszt	Vizker.	45
7 Péntek	Lucián	Attila	45
8 Szombat	Szeverin	Szörény	45
9 Vasárnap	B. I. Jul	B. I. M.	45

Nevezetes dátumok a magyar történelemben.

Január 3. 1710. Ocskay kivégzése. Az áruló Ocskayt Jávorka harminc kurucal elfogta és Érsekvárra vitte. Másnap, január 3-án, a haditörvényszék által karóbaüzataásra ítéltetett, de e büntetést Sándor öccse könyörgésére fejtételre változtatták át és aznap végrehajtották. Az érsekvári ferencesek temették el.

— 1849. Bem tábornok győzelme. Bem Tihuczánál Urban hadát szuronytámadással tönkreverte és Bukovinába kergette.

Január 6. 1704. Tokaj megvétele. Mig a Tisza és Bodrog be nem fagyott, Rákóczi hada az ostromot nem tudta sikerre vinni. A befagyott folyókon Tokajra intézett első roham után a császáriak megadták magukat.

Január 7. 1622. A nikolsburgi békeoklevél kicserélése. II. Ferdinánd és Bethlen Gábor Nikolsburgban békét kötött. A fontos oklevelet január 7-én cserélték ki. Ebben

Bethlen lemond a királyi címről, visszaadja a koronát, Ferdinand vezeli, neki adja Oppelnt és Ratibort, ezenkívül hét vármegyét, öt várat enged át Bethlennek.

Olvasóinkhoz!

Örömmel tudatjuk tisztelt olvasóinkkal, hogy 1927 január 1-től kezdődőleg az Országos Vitézi Szék társulajdonosi minőségben is résztvesz a Vitézés és Gazdák Lapjával állásfoglalás iránt. A lapvallalat összes ügyeit végrehajtóbizottság intézi, a felelős szerkesztőt pedig szerkesztőbizottság irányítja, amely bizottságokba ugy az Távirati Iroda delegál tagokat, akik minden törekvésükkel azon lesznek, hogy a lapvallalatot céljainak legmegfelelőbb irányban fejlesszék és azt az eddigénél is jobban kiélessék.

Mult számunkban már közöltük a pengőszámítás életbelépésével az 1927 január 1-től kezdve megállapított előfizetési díjtételeket. Ezek szerint lapunk előfizetési ára egy évre 10 pengő, félévre: 5 pengő, negyedévre: 2 pengő 50 fillér, egy óra: 85 fillér, egyes szám ára: 30 fillér.

Boldog üzenetendőt kívánunk kedves olvasóinknak és kérjük lapunk további fejlődése érdekében szíves támogatásukat.

Halálozás. Özv. nemes Kothny Rezsőné, sz. mádi Kovács Flóra, életének 84. évében 1926 dec. 20-án meghalt. Az elhunytban karstenfeli és hegyaljai elvtárs Pacor József ny. m. kir. altábornagy anyósát gyászolja.

Székel est. December 21-én, délután tartotta meg székelkeresztúri Molnár Sándor szerzői »székely est«-jét a Zeneakadémia nagytermében. A változatos műsor izzó magyarsággal telt számok egytől-egyig nagy sikert arattak a szépszámu lelkes közönség előtt. A szép est közreműködői Lauris Lajos, Schuler Alajos, Tiboldi József, T. Mátyás Erzs, Goda Gizella, Lubinszky Lilly és Hosszu Zoltán lelkes megértéssel járultak a ritka melegségű, tiszta magyar est ünnepi hangulatához.

Zágoni Sámuel ny. alezredes előadásai. Zágoni Sámuel ny. alezredes kanadai tapasztalatairól 1927 jan. 5-én, délután öt órakor beszámoló felolvasást tart a Zeneakadémia nagytermében. Felolvasásaiban saját tapasztalatait fogja elmondani. Felolvasásai a kivándorlás megállítására, felvilágosításra igen hatékony és érdekes adatokat tartalmaznak. Első heti utiprogramja: 1927 jan. 9. Sajószentpéter, 10-én Edelény, 11-én Szikszó, 12-én Abaujszántó, 13-án Gönc, 14-én Miskolc. A felolvasó körutat a Faluszövetség rendezi. Kíváncsok, hogy minél nagyobb közönség hallgassa meg ezeket a hazafias, érdekes és tanulságos előadásokat. Zágoni »Kanada

egy európai bevándorló megvilágításában« címmel könyvet is adott ki, amely hat pengőért a Faluszövetségtől megrendelhető.

A M. Kir. Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület 1927. évi ismeretterjesztő előadásainak sorrendje a következő: Január 3-án Bati Berkó István ny. ezredes »A régi hadsereg huszárajairól« tart előadást. Január 10-én vitéz Szinay Béla ezredes »Az egyéniség ismerete és az egyéni nevelésről«. Január 17-én Lelkes József író »A kurucvilágról«. Január 24-én Csejkovits Károly ny. ezredes »A nagy háború fontosabb tapasztalatai magasabb katonai megvilágításban« címmel. Január 31-én Guilleaume Árpád ny. altábornagy »Értekezések aktuális katonai tárgyakról«. (Csak kaszinó tagoknak.) Február 7-én B. Kun Béla főkapitány »A skagerraki csata«. Február 14-én Suhay Imre ny. ezredes »A szárazföldi hadseregek és tengeri haderők összműködése a világháborúban«. Február 21-én vitéz dr. Rákosi György honv. min. 7. osztály vezetője »Az automata telefonja és a népszerű rádió«. Mozdó és vetített fényképekkel. Február 28-án Rónay Kázmér festőművész »Igazságok és hazugságok a modern festőművészetben«. Március 7-én vitéz Jány Gusztáv ezredes »A világháború harcászati tanulságai«. Március 14-én Bakó László ny. százados »Az Antillák. — Kuba«. Március 21-én Pilch Jenő ny. ezredes, Tud. Akadémia tagja »Magyar végharcok a XVI. és XVII. században«. Március 28-án Vági István bányászati főiskola nyilv. rendes tanár »Hogyan tette tönkre az agitáció a központi hatalmak ellenálló képességét egy a hadseregben, mint a polgári lakosságnál«. Április 4-én Aggházy Kamil Hadtörténelmi múzeum igazgatója »A hadtörténelmi múzeum ismertetése«. Április 11-én dr. Bucsan Gyula egyet. orvos »Az érlelmeszedés természetes gyógyítása«. Április 18-án Fülöp Mihály ny. ezredes »Magyarország és a nemzetiségek. A magyar nemzeti eszme«. Április 25-én vitéz Náday István vkszt. alezredes »Hadművelési alapeszmék a világháború előtt a német és francia katonai irodalomban«. Minden egyes előadás előtt délután öt órai kezdettel és az előadás után 8 óráig a m. kir. főlyamórság zenekara hangversenyz. Vezényli: ifj. Fricsay Richárd főkapitány. Minden egyes előadás hétfői napra esik és pontosan délután 5 óra 30 perccor veszi kezdetét. Belépés díjtalan! Belépésre jogosultak: tisztikaszinói tagok, azok hozzátartozói és vendégei.

Számítási és adóügyi tanfolyam. Az OMGE a tíz évvel ezelőtt nagy sikerrel rendezett számítási és adóügyi tanfolyamot újból feleleveníti. Az első ilyen tanfolyam az OMGE székházában, a Közteleken (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet) 1927. évi január hó 24-én délután 4 órakor kezdődik és bezárólag 1927 január hó 27-ig tart. A tanfolyam célja: 1. a

mezőgazdaságra vonatkozó jövedelmi- és vagyonadót szabályozó törvényes rendelkezések ismertetése és helyes értelmezése; 2. a vallomások megfelelő kiállításának módjai; 3. a számtartás anyagi és alaki kellékeinek, a könyvelés módjának, továbbá a mérleg készítésének a törvény rendelkezéseivel való alkalmazása; 4. a jövedelem- és vagyonadó kivétele körül eddig szerzett tapasztalatok ismertetése és azoknak a jövőben való felhasználása. A számtartási tanfolyam előadója dr. Ormányi János nyug. gazdasági akadémiai tanár, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója. A tanfolyamon az elméleti előadások délelőtt 10–12 óráig, a gyakorlati előadások pedig délután 4–6 óráig tartanak. A hallgatók az előadás látogatásáról bizonyítványt kapnak. A számtartási tanfolyam díja 1–1 hallgató után husz pengő (250 ezer korona), amely összeg a jelentkezéssel egyidejűleg az OMGE pénztárába küldendő be. A jövőben a jövedelem- és vagyonadóztatás terén az adókövető hatóságok visszatérnek a törvény és a vonatkozó végrehajtási utasítás pontos alkalmazásához, ami maga után vonja a sablon szerinti adózás megszűnését, viszont feltételezi a törvény helyes ismeretét és a rendszeres számtartás alapján való vallomás adását, a sikeres védekezés feltételeinek alapos ismeretét. Minthogy helyszüke miatt csak 150 hallgatót vesznek fel, arra kérjük a tanfolyamon résztvenni óhajtokat, hogy a felvételre sürgősen jelentkezzenek a 20 pengő egyidejűleges beküldése mellett, mert a felvételnél a jelentkezés sorrendje lesz a mérvadó. A jelentkezés határideje 1927. évi január 10. A számtartási tanfolyamra szóló mindennemű bejelentések az OMGE titkári hivatalához címezendők.

A régi okmánybélyegek érvényességét meghosszabbították. Az új évtől kezdve a pénzügyminiszter az egyes illetéket pengőben állapította meg. Felmért az a kérdés, hogy mi történjék az egyes cégek és vállalatok birtokában lévő régi okmánybélyegekkel. Illetékes helyről közölték, hogy az 1927. év első negyedében ezeket a régi okmánybélyeget még fel lehet használni. A régi váltóürlapok szintén használatban maradnak még néhány hónapig.

Hortobágyi bikavásár. A gazdasági szaklapok több ízben megemlékeztek már arról, hogy a debreceni magyar szarvasmarhatenyésztő gazdák a magyar marha tenyészsínterének emelése végett megalkották a Debrecen-hortobágyi magyar tenyészbikatelep legeltetési társulatot, haszonbérbe vették Debrecen sz. kir. városnak a Hortobágy közlegelő mellett fekvő s azaz teljesen azonos jellegű »Kis-Álomzug« nevű legelőbirtokát s a bérelt legelőn modern épületeket emeltek s ezen a telepen gyűjtik össze a hortobágyi legjobb magyar tehénnek el-

sőrangú apaállatoktól származott bikaborjait egyéves korukban. A társulat alapszabályai szerint fajtajelleg tekintetében bármily kis mértékben is kifogás alá eső bikaborjut a telepre befogadni tilos s a bevállalandó borjuk megítélésére kiküldött bizottság válogatott magyar tehénnek is csak a legjobb borjait vállalhatja be; az alkalmasoknak ítelt borjukat egy éves korban összegyűjtve a szikes hortobágyi jellegű és minőségű legelőn együtt nyaraltatva s ridegen táplálva, de kötve teletelve ivarérett három éves korban értékesítik. A hortobágyi bikatelep a folyó 1926. év elején lépett először a nagy nyilvánosság elé február 11-én tartott első bikavásárával, mely szép sikerrel zárult. Az árverésre bocsátott 54 darab 3 éves bikából 50 darab köztenyésztés céljaira (3 darab cseh megszállott területre), 1 pedig uradalom részére vásároltatott meg. A vásár rendezése tekintetében a bikatelep vezetősége minden lehetőt megtett a vevőközönség kényelmére. Nagyhortobágy állomásról hosszú kocsisor vitte a vásárolni szándékozó gazdákat az egy órányira fekvő telepre s ugyan- csak a vásár végeztével az állomásra vissza (természetesen díjmentesen). Az állomáson különvonat várt a Debrecenbe utazni szándékozókra és főleg számu marhavagyon az elszállításra kerülő bikák részére. A bikatelep legeltetési társulat úgy határozott, hogy az igen jól fejlődött 50 darab három éves eladó bikáját az 1927. évi február hó második felében tartandó bikaárverésen értékesíti. Az eladásra kerülő bikákat az árverés előtt a földmívelési minisztérium kiküldöttének közbenjöttével alakult szakértő bizottság igen méltányos értékben felértékeli s az ekkor megállapított becslár szolgál az árverésen kiküldött ár gyanánt. A társulat vezetősége úgy határozott, hogy a februárban tartandó vásárárt teljesen az első vásár mintájára rendezik. A venni

szándékozó gazdaközönség részére a Nagyhortobágy állomástól a telepre és vissza díjmentesen kocsikat biztosít s a Debrecenbe utazni szándékozók részére különvonatot rendel. Járlatátírás, forgalmi adó lerovás a helyszínen történik s a bikák ára a kedvezményes tenyészállat beszerzési hitellel is fizethető a m. kir. gazdasági felügyelőség utalására. A bikavásárra vonatkozóan tájékoztatással készséggel szolgál a legeltetési társulat elnöksége. (Debreceni Gazdasági Egyesület címén.)

Rövid hírek a vitézi életből és másról.

Baranya vármegye vitézei vitéz Igmandy-Hegyessy Géza törzskapitány elnöklété alatt november 20-án Pécsen évi vármegyei gyűlést tartottak.

Nógrád-Hont vármegye új főispánját november 30-án iktatták hivatalába. Ez alkalomból a megyei székkapitány a megyei vitézek nevében tisztelgett a főispán ur előtt, aki a megyei Szék támogatását kilátásba helyezte.

Szandai vitéz Sréter Ferenc föld-birtokos háromhónapos népfőiskolája ez évben is működik. A 30 hallgató internátusszerűen van elhelyezve.

A Kormányzó Ur Ofömlétsága, midőn november 7–8-án Mezőhegyesen vadászon volt, a jelentkező vitézeket kegyesen fogadta és buzdította őket.

Szombathelyen a »Tuberkulózis Ellen Védekező Egyesület« egy erdei iskolát állított fel.

Szombathely ujonnan átépített város-házát november 11-én avatták fel.

Alsóságon és Bobán az evangélikus templomban leleplezték a hőskök emléktábláját. A megyei Szék képviselője megjelent.

Tolna vármegye tanítótestületének rendes közgyűlésén vitéz Tihanyi Szilárd megyei székkapitány résztvevett.

Mi történt bel- és külföldön

A Kormányzó Ur Ofömlétsága a karácsonyi ünnepek alkalmából 77 elítéltet részesített kegyelemben, részint oly módon, hogy a rájuk szabott büntetést, illetve annak hátralévő részét elengedte, vagy a rájuk szabott szabadságbüntetést megfelelően mérsékelte, részint, hogy megengedte az elítéltekre kiszabott szabadságvesztésbüntetésnek megfelelő pénzbüntetésre való átváltoztatását. A megkegyelmeztettek között van a proletárdiktatúra alatt elkövetett súlyos bűncselekmények miatt hosszú szabadságvesztésbüntetésre ítélt tiz személy, akiknek büntetésük hátralévő részét engedte el az államfő, továbbá sajtóvétség miatt elítélt két és az októberi forradalom alatt elkövetett fosztogatások miatt elítélt kilenc személy is, akiknek büntetésük hátralévő részét engedte el az államfő.

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter elkészítette új törvényjavaslatát, amely a közoktatásügyét decentralizálni lesz hivatva. A javaslat szerint négy kulturtartomány létesül, amelyek közül a nyugatinak székhelye Budapest, az északi székhelye Debrecen, a keletinek székhelye Szeged, a délinek székhelye Pécs lesz. Az összes tartományok feletti felügyeleti jogkört a miniszter fentartja saját magának.

Herceg Windischgrätz harcúterén szerzett betegségéből, mint ismeretes, a rabkórházban gyógyították. A betegségéhez még hozzájárult lelki depresszió igen megviselte úgy, hogy az orvosprofesszorok, valamint a rabkórház igazgatója, a fogházon kívül való gyógykezelést véleményezték. Az igazságügyminiszter engedélyével a herceget a Park-szanatóriumba szállították.

ahol Verebely professzor megvizsgálta és majd meg fogja operálni. Windischgrätz betegsége legalább 2 hónapi kezelést igényel, mely időre büntetése semmiféle felügyelet és őrizet alatt felfüggesztetett, úgy, hogy ez idő alatt semmiféle felügyelet és őrizet alatt sem fog állani.

A landaui hadbíróóság ítélete.

A rajnai megszállt területen levő Landaui városában a francia hadbíróóság feltűnő ítéletet hozott Rouzier francia hadnagy bűnperében. Ez a hadnagy néhány hónappal ezelőtt nyílt utcán agyonlőtt egy német embert, többeket pedig megsebesített. A francia hadbíróóság a hadnagy vallomása alapján felmentette a vádlottat és bűnösöknek mondotta ki a megsebesített németeket. A landaui hadbíróóság ítélete egész Németországban nagy felháborodást keltett. Az ítélet miatt támadt felháborodás komoly gondokat okozott a francia kormánynak is, mert veszélyeztette a locarnói egyezmény óta folyamatban levő német-francia megegyezési tárgyalásokat. A német kormány a párisi német nagykövet útján tiltakozott a hallatlanul igazságtalan landaui ítélet ellen, mely a gyilkost felmentette s a meggyilkoltat és a sebesülteket bélyegezte meg. A francia kormány minisztertanácsán tárgyalta a landaui bíróság ügyét és égül is abban állapodtak meg, hogy az elítélteket kegyelemre terjesztik elő. A kegyelmet karácsony napján hirdették ki az elítélteknek.

A rajnai megszállás megszüntetése.

A franciák a landaui ítélet nyomán keletkezett német felháborodást annak tulajdonították, hogy a németek szeretnék ezzel kieroszakolni a rajnavidéki megszállás megszüntetését. Annyi bizonyos, hogy a landaui ítélet után napirendre került azoknak a kívánságoknak teljesítése, amelyekből tette függővé a párisi nagykövetség tanácsa a kiűritést. Ezek között a feltételek között a határerődök leszerelése, a birodalmi rendőrség létszáma és annak kiegészítése, valamint a katonailag szervezett sportegyesületek működése szerepel. Igen érdekes, a német kormánynak az az álláspontja, hogy a felépített régi erődöket hajlandó ugyan a békeszerződés rendelkezéseinek megfelelően leszerelni, de nézetük szerint abban nincs beleszólása senkinek sem, hogy keleten a német határok biztosítására szükséges intézkedéseket tegyék. A főbb kérdésekben máris megállapodás jött létre és így a Rajna vidék mielőbbi kiűritése a közeljövőben várható.

Új kormány Szerbiában.

Belgrádban hosszas huzavona után új kormányt alakított Uzunovics volt miniszterelnök. Az új kormányból kimaradt Nincics külügyminiszter, aki a Magyarországgal való kibékülés híve volt és helyére Pérics lépett. Radics-

párti miniszter is jutott a kormányba. Ezenkívül még két miniszteri tárcát ideiglenesen töltötték be, mert ezeket a helyeket a szlovén néppártnak tartják fenn.

Gajda cseh tábornok lefokozása.

Prágában a hadbíróóság lefokozásra és nyugdíjra negyedrészenek elvesztésére ítélte Gajda tábornokot, a cseh vezérkar volt főnökét. Gajda, mint drogista segéd vonult be a háborúba és tozságba osve Oroszországban cseh légiókat szervezett s azoknak élére kerülve nyerte el a tábornoki rangot. A háború után az ujonnan alakult cseh államban a légionáriusok és a cseh fascisták vezére volt, most pedig kémkedési ügybe keveredett és összeesküvésben vett részt, amiért hadbíróóság elé került, mely most rangjától megfosztotta.

A japán császár halála.

Joshohito japán császár, akinek halálhíre az utóbbi időben többször is

elterjedt, december 24-én hosszabb betegeskedés után meghalt. Utóda Hiro-rohitó trónörökös, aki eddig mint régens uralkodott a beteg mikádó helyett.

A kisántant megingott.

Az olasz-albán szerződés nyilvánosságra hozatala után, Szerbia, érdekeiben mélyen megsértve, az olaszokkal szemben állást foglalt. Ezzel az állásfoglalással kapcsolatosan kiderült, hogy a románok nem támogatják Szerbiát, Olaszországgal szemben. Most Szerbiában mozgalom indult meg, bontsák fel a Romániával való szövetséget, mert céltalannak találják az olyan szövetség fentartását, mely válságos időkben nem támogatja a szerb politikát. Azt kívánják a szerbek, hogy Nincics külügyminiszter utódjának legfontosabb feladata az olasz-szerb viszony rendezésével egyidejűleg a Romániával való szövetség revíziója legyen. Ez az elhatározás reánk nézve különösen nagy fontossággal bír, mert a kisántant szövetség nyilvános felbontását jelenti.

GAZDASÁGITÁJÉKOZTATÓ

A gazda ellenségei.

Írta: vitéz Halmay Máriusz.

(Folytatás.)

A vakondhoz hasonló a földi kutya (spalax subtilis), amely szintén a föld alatt él, s ugyancsak sok kárt tesz a veteményes kertekben, s a lucernákban. A szegény vakondok nem eszi meg a növényt, hanem férgekkel, gilisztákkal él, míg a földi kutya gyökerekkel, gumókkal táplálkozik. Ez okból sok kárt is tesz. A turása hasonló a vakondokéhoz, csak hogy az övé laposabb és szélesebb. Hossza 20 cm., farka csökevényes, színe avas-rozsdásszürke, sok változattal.

Az ürge (spermophilus citillus) hossza 24 cm., farka 7 cm., színe vörhenyes sárga, fejeteteje pászszürke, nyaka eleje fehér, hasa világos szürke, nálunk, különösen a homokon, leggyakoribb az egyforma homokszínű. Mindenki előtt ismeretes, kártétele tetemes. Gereznája értékes, husát sok helyütt eszik. Bizony mivel sem rosszabb, mint a házi és az üregi nyul hús. Rendesen kiássák őszkor, amikor téli éléstárában tetemes gabonára akadnak. A gyermekek kiöntik vízzel.

A hőrcsög (ericetus vulgaris) hossza 30 cm, farka 5 cm, színe sárga, fekete, fehér, tarka. Gereznája igen értékes, amelyet érdemes gyűjteni. Téli maggyűjtése sokszor megüti a métermázsát, amiért érde-

mes őt ősszel kiásni. Rettentő mérges, harapós természete miatt, a cigány inkább az ürgevel foglalkozik, bár húsának sem rossz.

Meg kell említenem még a havasi marmotát (arctomys marmotta) és a hódót, melyek valamikor hazánkban is éltek, s melyeknek maradványai, különösen a hódé számos helynevünkben még ma is fennállanak. Ez utóbbi különben a múlt század elején pusztult ki az országból, míg az első Trianon végezte ki a csonkítással.

A mókusz (sciurus vulgaris) hossza 45 cm, farka 20 cm, színe vörös, vagy fekete, amely színváltozat nem helyi forma, mert egy alomból mindkét színű kölyök is származhat.

A mókusz erdeink bohókás, játékos majmocskája, melynek tulajdonán kelepász madár a paraszti neve. Amennyire kellemes látványt nyújt annyira káros. Káros pedig rabló természete miatt, mert a hasznos madarak fészkeit állandóan pusztítja, kirabolván nemcsak a tojást, a fiókákat is, sőt az öreg madarat sem veti meg. Ezenfelül erős magpusztító, de különösen a fák rügyeit csipegeti le, amellyel határtalan kárt tehet. Egyszóval határozottan káros állat. Egyben azonban

hasznát nyújt, mert gereznája értékes, különösen a téli bundája. Az avatottak tompa nyállal lövik Szibériában, meg kelepccével fogják, hogy bőre meg ne sérüljön.

A mókushoz igen hasonlít a nagy pele (myoxus glis) 29 cm hosszú, melyből farkára 13 cm esik, háta hamuszürke, oldala és hasa fehéres, farka bozontos mint a mókusé. Dombvidéken, hegységekben él tölgyes vagy bükkös erdőkben, azonban a közeli gyümölcsösökbe és szőlőbe szívesen el-ellátogat. Teljesen éjjeli állat, míg a nappalt odukban, madárfészkekben — leginkább szarka fészket szeret elfoglalni — tölti el. A nappalt és a telet átalusz. Magvakkal és gyümölccsel táplálkozik. Rendesen felcsalított — dióbéllel — csapóvassal fogják. Husa ehető, gereznája értékes.

Erdei pele (myosus nitidula) hossza 18 cm, farka 8 cm, színe barnásszürke, hasa fehér, farka kétsorososan bozontos. A dombvidék erdeinek lakója. Maggal, bogyóval, rüggyel él, azonban a sajtot és tejet igen kedveli. Éjjeli állat. Nappal az általa rakott gyermekfej nagyságú fészkekben alszik, valamint a telet is álmóba tölti el valami oduban. Tejes edényt kirakva belefutad, mert roppant torkos.

Mogyorós pele (museardinus avellanarius) hossza 14 cm, farka 7 cm, színe sárgás vörös, melle farka fehér, farka nem bozontos. Mogyoró a legkedvesebb csemegéje, azért kiválóan olyan erdős, bokros helyen található, ahol mogyoró is van. Fészkekrakó éjjeli állat.

Kerti pele (elionus quercinus) hossza 14 cm, farka 9.5 cm, színe vörhenyes szürke, alul fehér. Dombvidéki erdők lakója, de a kertekbe is be-be csap. Éjjeli állat, amely fészket rak. Különös szokása, hogy a fiatal fácskát, ágak kergét csikokban le szokta éles fogaival hánítani.

Sündisznó, ki nem ismerné a mi szegény félreismerget egérszűrtő jó barátunkat. Mindenkinek érdekében áll, hogy őt védelmébe vegye, mert igen hasznos jószág.

A tengeri malac (cavia cutleri) csakis házi tenyésztésből ismeretes. Vadon élő nincs is.

Mezei nyul (lepus aeuropaeus) mint értékes pecsenye és gerezna védelmezendő, bár sok kárt is tesz.

A tengeri nyul és a vele azonos üregi nyul (lepus cuniculus) szintén eléggé ismerős, amely leírásra nem szorul. Megjegyzendő, hogy az üregi nyul vadon élő álla-

potában is van más színű, mint a rendes, mert tiszta fekete példányok elég gyakoriak. A házi, vagy tengeri nyul teljesen megszelídült példányai az üregi nyulnak, amelyek ma már számtalan válfaja van, a huzamos beltenyésztés folytán.

(Vége.)

Előadás a mezőgazdasági hitelnyújtás érdekében Északamerikában tett intézkedésekről.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági bizottságának f. hó 17-én tartott ülésében dr. Bernát Gyula tartott előadást a rövidlejáratú mezőgazdasági hitelnyújtás érdekében Észak-Amerikában tett intézkedésekről. Előadása folyamán rámutatott arra, hogy az 1923. évi törvény intézkedései nyomán egy hatalmas apparátus alakult ki, amely feladatának a mezőgazdaságnak üzemi hitellel való ellátását tekintti. Ez a hitelnyújtási szervezet a 12 Intermediate Credit Bankokon nyugszik s ez a 12 intézet tevékenységét az Unio különböző részein felállított, részint önállóan, részint pedig más intézmények keretei között működő agenturái révén bonyolítja le. Az ily módon a gazdaközönségnek rendelkezésére bocsátott hitelek hat hónaptól három évig terjedő időszakra szólnak. A hitelpolitika legfelsőbb fokozatú irányítása a Federal Reserve Board kezében van. Az állam összesen 60 millió dollárt bocsátott ennek a vállalkozásnak a rendelkezésére, ennek a teljes összegnek a felhasználására azonban nem volt szükség, mert az említett credit bankok képesek voltak a megkívánt tőkének egy nagy részét saját erejükből, kötvények kibocsátása révén előteremteni. Az ily módon előállított új hitelszervezet legnagyobb sikereit az értékesítő szövetkezeteknek és egyesületeknek tőkével való ellátása terén érte el, de a szolid alapokon nyugvó kisebb pénzintézetek működésére is jó hatást gyakorolt, amennyiben a tőke elosztásnak arányossá tételét igen nagy mértékben előmozdította.

Az idei hivatalos állatösszeírás eredménye.

A földmivelésügyi miniszter az 1926. év tavaszán országos haszonállat-összeírást rendelt el, melynek eredményét a következő adatok mutatják: Az ország állatállománya vidékek szerint a következőképp oszlik meg: Dunántuli-Dombosvidék: 923.859 szarvasmarha, 328.722 ló, 1.165.909 sertés, 649.835 juh, 18.753 kecske, 2240 számár, 608 öszvér. Északi-Dombosvidék: 246.109 szarvasmarha, 105.137 ló, 226.868 sertés, 363.725 juh, 10.396 kecske, 1221 számár, 282 öszvér. Alföld: 677.481 szarvasmarha, 450.887 ló, 1.127.192 sertés, 790.506 juh, 19.484 kecske, 1493 számár, 857 öszvér.

Magyarországon összesen: 1.847.449 szarvasmarha, 834.746 ló, 2.519.969 ser-

tés, 1.804.066 juh, 48.633 kecske, 4954 számár, 1747 öszvér. A szarvasmarhák közül legjobban elterjedt a korán fejlődő és jól tejelő szimentáli (74.5 százalék), utána következik a későn fejlődő, de szívós és jó munkabíró magyar szarvasmarha (16.6 százalék). Az összes lovak számának több mint háromnegyedrészt melegvérű lovak teszik, míg a hidegvérű lovak az összes állománynak csak 21.6 százalékát teszik. Az összes csikók száma az állománynak 24.1 százaléka, a lovaké 75.9 százalék. Az összes sertések számának túlnyomó nagyrésze zsirsértés (93.4 százalék), hussértés csupán 6.6 százalék. Az 1 éven felüli anyajuh az összes juhoknak 54.5 százaléka, kos 2.8 százaléka és az 1 éven felüli ürök 13.1 százaléka, vagyis felnőtt, a juhállománynak 73.3 százaléka. A többi 26.7 százalékot az egy éven aluli növendék-kos és bárány képviseli.

A marhalevelek díjai pengőértékben.

Január 1-étől kezdve egy marhalevel kiállításának a díja, tekintet nélkül a rájegyzett állatok számára, 12 fillér. A tulajdonjog átruházási nyilatkozat alkalmazási díja 7 fillér. Az állategészségügyi bizonyítvány megújításának, a külön eszköztől irányításnak, valamint a bejegyzésének a díja 5 fillér.

Mételykór veszedelme a Dunántúlon.

Az esős időjárás következtében a Dunántúl egész terjedelmében, de különösen Győr-, Moson-, Sopron-, Pozsony- és Zalavármegyék azon területein, ahol nagyobb vízáradások voltak, erősen pusztítanak az állati betegségek, különösen a mételykór. A mételykór elleni védekezést rögtön el kell kezdeni a gazdáknak, mert ha tavaszra halasztják a gyógyítást, úgy már nem lehet megakadályozni az állatok tömeges elhullását. A Mezőgazdasági Kamara bárkinek írásban is készséggel szolgál felvilágosítással a mételykór gyógyítására vonatkozólag. Egy tudós magyar orvos olyan szert talált fel, amely idejében alkalmazva, megszünteti a betegség kártevését. A földmivelési kormány a védekező szer árát 20 százalékkal leszállította.

Adók és kincstári haszonrészeselek pengőben.

Az új pénznemre való áttéréssel kapcsolatban szükségessé lett a cukor, ecetsav, sör, ásványolaj, szivarkahüvely és szivarkapapír, gyufa és gyújtószer számok után fizetendő kincstári haszonrészeselek pengőben való megállapítása. A cukor után fizetendő kincstári részeselek 100 kg-ként 40 pengő 60 fillér, illetőleg 9 pengő 60 fillér. A külföldről behozott söradó és kincstári részeselek címén minden serléhektoliter és a 100 foku cukorméter minden hektolitere után 80 fillér fizetendő. Szivarkahüvely dobozonként legfeljebb 100 hüvely tartalommal 2.72 fillér, minden megkezdett további 100 hüvely újabb 2.72 fillér. Az adójegyek ára adó és

kinestári részesedés után szivarkahüvelynél 2.72, szivarkapapírnál 1.36 fillér. A belföldi és külföldi gyufánál a kinestári részesedés 1.36 fillér. Az ásványolaj termékeknél 100 kg-ként 11 pengő 20 fillértől 20 pengő 80 fillér között. Az új kinestári haszonrészesedés január elsején lép életbe.

Szeszfogyasztási adó és kinestári szeszszeladási részesedés címén hektoliterfokokként (egy liter alkohol) összesen 1 pengő és 92 fillér fizetendő. A termelési adó alá eső szeszfordékban termelendő szesz után a szeszadó és kinestári árrészesedés címén hektoliterfokokként ugyanannyit kell fizetni.

Terménykivitelünk fejlődése az 1926. év folyamán.

1926-ban zöldségtermékekből a Duna-Tiszaközi gazdák 386.000 mázsát exportáltak a megelőző évi 153.000 mázsájával szemben. A kivitel értéke a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara szerint 1926-ban 3.8 millió aranykorona volt a megelőző évi 1.5 millió aranykoronával szemben. A gyümölcs-kivitel mennyiségre nézve csökkent pénzbelileg azonban megélt az előző esztendőnek. Nagy fejlődést mutat a kamarai jeletés szerint a szemtermékek kivitele is, 1926-ban az előző évvel szemben a búzakivitel 2.1 millióval szemben 6.8 millió volt. Hanyatlott a szarvasmarhakivitel, még pedig 2.86 millió aranykoronára a megelőző 3.25 millióval szemben. Lóki-vitelünk hanyatlása valóságos megdöbbentő, amennyiben a kivitel érték 2.18 millió aranykoronáról 626.000 aranykoronára esett vissza. A sertés-kivitel javult valamelyest. A baromfikivitel mértéke pedig megkétszereződött. Nagy arányban fejlődött a burgonyakivitel, még pedig 2.71 millió aranykoronára a megelőző évi 485.000 koronával szemben. A bakkivitel is jelentékeny javulást mutat.

Vásár és piac.

Január 3-án kezdődik újra a budapesti terménytőzsde üzleti forgalma. Ekor azonban már a pengőszámítás lesz érvényben és így a hivatalos árfolyamokat és egyes kötéseket is pengőben fogják jegyezni. Az utóbbi időben a külföldi terménytőzsdéken, épügy, mint nálunk, nyugodt volt az üzletmenet és ezért fel lehet tételezni, hogy új évig már nem lesznek árhullámzások. Ha tehát a jóminőségű 77-es buza árfolyamát budapesti paritásban 400.000 K-val vesszük fel, ami a helyzetnek megfelelő, úgy januárban a buza jegyzése körülbelül 32 pengő fog megindulni. Ez az árjegyzés az első napokban kissé szokatlan lesz, de az érdekeltek könnyen meg fogják tanulni, hogy egy mázsa buza 32 pengőt ér és hogy a drágulást, vagy olcsóbbodást nem ezer koronákban, hanem fillérekben kell kifejezni. A rossz ára az első napokban minden valószínűség szerint 24–25 pengő között fog mozogni.

Nemzetes asszonyoknak.

Családvédelem.

Írta: vitész Csonka Kálmánné.

Két kezünk munkája.

Életünk minden cselekedetünknek kihatása van. A legjelentéktelenebbnek látszó cselekedet is igen nagy horderővel bírhat és akár hány-szor későbbi életünkben találkozunk annak jó, vagy rossz következményeivel.

Játszani csak a szavakkal lehet. Azokkal sem mindig veszélytelenül. Látjuk ezt néha szerelmesek között, hogy a tréfából, pajzanságból vagyis játékból kimondott szavak sokszor haragot, sőt szakítást hoztak magukkal.

A gyermekort elhagyva, a kimondott szóért már felelősséggel tartozunk. Ennél nagyobb felelősség csak cselekedeteinkért hárul reánk.

Minden munkánk, a lehetőség szerint cél elérésének érdekében történjék. Sohasem azért, hogy a világ csodálkozásait, vagy irigykedését idézzük elő, de mindenkor csak azért, mert a munkateljesítmény reánk volt szabva s azt el kellett végeznünk.

Előfordulhat életünkben az is, hogy néha mások helyett kell dolgoznunk. Pl. mikor valami nagyon szegény vagy beteg ember érdekében kell tennünk valamit. Tegyük meg jó szívvel és épen olyan kifogástalanul, mintha a magunk számára végeznők azt. Ne késlekedve, ne alkudozásokra, hanem azonnal, mert minden ember, ki a földön él, nemcsak magáért, de a világért is van. Egy jobb belátásunk is ezt sugja, mert ugyanis sohasem tudhatjuk, hogy magunk is mikor szorulunk arra, hogy elfogadjuk az idegen segítséget!

Munkánkba mindig egész szívet vigyünk! Ez azt jelenti, hogy legjobb tudásunkat, szorgalmunkat és a türelmességgel párosult kitartásunkat szenteljük munkánknak.

Sok ember csak immel-ámmal dolgozik. Bizony nincs Istenáldás rajta. Rossz munka az!

Még a napszámosnak is derék munkásnak kell lennie. Örömet és jól kell dolgoznia, hogy munkalehetőségét megtarthassa magának.

Ha egy festő rossz képet fest és botorul kiállítja azt, bizony oda lesz a hirneve! Ha a szabó elrontja ruhánkat, vajjon viszünk-e máskor is szövetet hozzája? Ha a vályogvető nem dolgozza jól át az agyagot és

ugy ver belőle téglát, az töredező, szétomló téglá lesz. Amikor a falat rakják, már mutatkozik a baj és jaj, a vályogvetőnek!

Nincs olyan munka, amit valaki felül ne bírálta. Példa erre a vásárnapi prédikáció... Hányszor hallottam, hogy egyesek a pap beszédjét megkritizálták! Volt olyan is, aki ezt rosszakarattal tette. Nem azért, mert a beszéd nem találta el az ő lelkihangulatát, hanem, mert a lelke nem tudott felemelkedni odáig, hogy megérthette volna. Bosszúságában elgáncsolta azt!

Az egész nagy világ ilyen gyarlóan önző a kritika gyakorlásában. Akárkinek dolgozunk, ne felejtjük tehát, hogy a világ szeme rajtunk van!

Minden szegény embernek keze munkájából él és abból a hírnévből, ami munkásságának folyománya. A jó hírű munkást előbb fogják munkára hívni, mint a rossz munkást!

A jól végzett munka befejezése után édes nyugalomban lesz részünk. Nemcsak fáradt tagjaink pihennek meg, hanem lelkünk is felmagasztosul abban a tudatban, hogy munkánkért nem érhet gáncs bennünket!

Bizonytal volt már közlünk valakinek oly esete, amikor valamilyen rossz munkáskéz anyagi kárt okozott neki, felületes munkájával. Igen sok esetben, pld. házépítésnél sohasem hozható helyre az ily esetből származott hiba.

Vagy nézzük a falut járványok idején. Amikor állatjaink megbetegednek és elhullanak. Akármilyen tisztaság volt is udvarunkban, állatjaink alvóhelyén, azok a járványszerűen fellépett bajban elpusztulva, bennünket váratlan és igen érzékeny anyagi károkkal sújtanak.

Ki az oka? Valaki, aki felületes, helytelen munkát végzett, mikor az ő gazdaságában a baj legelőször felütötte fejét. Ha egész szívvel, minden jóakarattal, tudását vitte volna bele abba, hogy a baj továbbterjedését megakadályozza, ha tisztogatást, meszelést, fertőtlenítést, állatok elzárását szigorúan megtéve, ha nem tudta volna is megakadályozni, hogy az ő állatai el ne pusztuljanak, azt egészen bizonyosan elérhette volna, hogy más gazdaság állataira a baj

ne csapjon át! Ha tisztában vagyunk azzal, hogy mit, miért kell tennünk, hogy mit akarunk elérni általa, akkor lehetetlen rossz munkát adnunk.

A jó munkanyújtás a mi külső értékünk! Belső értékünk többnyire rejtett kincsünk marad. A világ mindenkor szerez tudomást arról. De ha belső értékünk szerint nem tud is megérteni bennünket, kezünk munkája után megtaksál! Hiába tiltakozunk, ő mondja ki a jót is, a rosszat is felettünk! Ítélete szerint felemelhet, vagy lesújthat bennünket.

(Folytatjuk.)

Pályázatok.

Nagyobb gazdaságban ispáni vagy kulcsári állást keres azonnali belépéssel 42 éves, családost, földmives iskolát végzett, 14 évi praxissal s elsőrangú bizonyítványokkal rendelkező vitéz. — Cim: vitéz Böröczky Dániel, Rábakecöl (Sopronm.).

A Vitézek és Gazdák Naptára 1927. évre

ára 15 ezer korona, már megjelent.

Tartalma:

I. Naptári Rész. Kimerítő naptár, minden érdekes és célszerű tudnivalóval.

II. Vitézi Rész. A Vitézi Rendet illető összes kérdéseket kimerítő, bő összeállítás. Nemes vitéz Nagy Pál gy. t. bk. dícsőseges fegyvertényei — néhai vitéz Ökrös István hőstette stb.

III. Irodalmi Rész. A legszebb elbeszélések és versek. Az Orsz. Vitéz Szék tagjainak képei. A gyermekek számára egy gyönyörű verses regény.

IV. Gazdasági rész. Bittera Miklós magyaróvári gazdasági akadémiai tanár kimerítő műve 24 oldalon, melyben a gazdálkodóra nézve szükséges ismeretek kimerítő és nélkülözhetetlen tanácsokkal szolgálnak. Egyéb gazdasági cikkek, adatok és táblázatok.

V. Rész. Vásárok jegyzéke stb.

Minden vitéz rendelje meg e pompás, képekkel díszített naptárt!

Egészségügy

A lázas gyermek étrendje.

Lázas gyermek emésztése rendkívül megromlik, ezért különös gondot kell fordítani a beteg táplálására, mert az elhibázott táplálásnak néha végzetes következményei lehetnek. A legszembetűnőbb jelenség, hogy a beteg teste a magas hőfoku láztól fel lévén hevülve, lehűlésre vágyakozik és a lázas gyermek friss vizet kíván.

Sokan nem tudják, mit cselekedjenek. Attól félnek, hogy a friss víz fokozhatja a lázt és rosszabbítja a beteg állapotát.

Nem is akarok azokról a tájékoztatlan szülőkről beszélni, akik azt hiszik, hogy mindaz káros, amit a beteg enni, vagy inni kíván.

A lázas gyermeknek bátran adhatunk friss vizet. Hadd igyék kedvére és hadd igyék oly gyakran, amily gyakran, amily gyakran csak óhajtja.

A friss víz felüldíti a beteget. A víz hiányában elgyengül és kimerül a gyermek, minek következtében a baj súlyosbodhatik. Még akkor is adjunk a lázas gyermeknek vizet, ha kihányná, mert valami mégis csak marad a gyomorban, ami felszívódhat a vérbe.

Az emésztés gyengülése következtében óvakodjunk a beteg gyomornak nehezen emészthető eledelokkal való túlterhelésétől. Ebből könnyen hurut keletkezhetik, ami az elgyengült testet nagyon megkárosíthatná.

Helytelen az anya eljárása, ha pecsényével és borral akarja beteg gyermekét etetni, vagy éppen biztatja, hogy minél többet egyék, hogy elég ereje legyen. Helytelen azoknak az eljárása is, akik süteményekkel és édességekkel terhelik meg a beteg gyomrát.

Lázas betegnek könnyű, folyékony, legfeljebb pépszerű eledelket adjunk, melyeket a gyomor könnyen feldolgozhat. Ha a gyermek félrebeszél vagy eszméletlen állapotban van, minden lehetőséget ra-

gadjunk meg, hogy egy kis citromos vizet, vagy egy kis málnaszörpöt igyék.

Mivel a gyomor gyenge, egyszerre csak kevés eledelt szabad fogyasztani. Inkább étkezzék gyakrabban a lázas beteg.

Jóhatása van a cseresznyének, főtt almának, szamócának, stb. Esetleg csak a gyümölcs levének.

Egyebekben pedig szigorúan alkalmazzuk az orvos utasításait.

Szerkesztői üzenetek.

Vitéz Murányvári Márton. Pudik százados jelenleg vitéz Pallay Rezső altanácsnok címe: Pécs, Vitézi Szék. Telmann Richárd volt őrnagy a román hadseregbe lépett át. — Vitéz Nagy József. Horkler Frigyes gépkocsi csapattal százados címe: Miskolc, gépkocsi-osztály. Péter Oktáv címe: Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. — Vitéz Toldi Lajos. Levelére azért nem adhatunk határozott választ, mert ily kérdésre csak a m. Szék hivatott utbaigazítást adni. Levelét Vas vármegye V. Székének küldtük el. Onnan kap választ. — Vitéz Szilágyi Lajos. Szíves fáradságát köszönjük. Tiszteletplédányt csak azután küldhetünk, ha az illető munkatárs lapunkat kéziratral tiszteli meg. — Vitéz Futó Jakab. Mindkét levelére egy későbbi számban válaszolunk. — Vitéz Sallay Ferenc. Megértjük, hogy nagyon el van keseredve. Mi is ezen a nézetten vagyunk s így e kérdést alkalmadtán lapunkban tárgyalni fogjuk.

Kiadóhivatali posta.

Az előfizetések alkalmával többen felszólaltak és arra hivatkoztak, hogy nem tudták, mikor jár le az előfizetésük. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a kiadóhivatali posta rovatában nyugtázott összegek után közölt dátumot figyelemmel kísérik szíveskedjenek, mert az előfizetések lejáratát csak egyszer, a nyugtázás alkalmával közöljük.

Felelős kiadó: dr. Farkas Jenő.

Szerkesztőségi óra: hétköznaponként délután 5–6-ig.

Budapest, IV., Városház-u. 10, félem 8.

Alapított 1848. évben.

Kleiner Lőrinc

Budapest, IV., Duna-utca 4. szám.

Valódi angol cipők, sportcipők és csizmák készíttetnek.

Vitézek figyelmébe!

Bútorok

garantált minőségben
kedvezményes fizeté-
si feltételek mellett is

Hegedűs és Társa

bútorkereskedőknél

Budapest, VII., Dohány-u. 10.

Telefon: József 90—66.

Igazolt vitézeknek külön
árkedvezmény!

A Vitézi Rend tagjaihoz!

A mai nehéz viszonyok mindenképpen arra kényszerítenek, hogy szükségleteit minél előnyösebben és könnyebben szerezze be. Ez a cél vezérelte a Vitézi Rend főszéktartóságát, amiképpen megállapodott, hogy a Vitézi Rend tagjai közvetlen hozzátartozói személyazonosságuk igazolása mellett úgy készpénz, valamint részletre történő vásárlásnál előnyben részesítenek. — Amennyiben jó és szép vászonra, kanavaszra, felhőneműekre, szövetre, mosóárura, kötöttárura, ággyerítőre, férfiruhára (készpen vagy mértékszerint), kabátstb. van szüksége, forduljon bizalommal alant megnevezett céghez

dr. Lengyel Ábris

ny. máv. titkár, kereskedő

Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok) II. 69. Tel. 962—49

Vidékieknek kérdezősködésre készséges levélbéli felvilágosítás.

Szőnyegvásár

Legcélszerűbb ajándék!

Felhívjuk a Vitézi Rend tagjait, hogy személyazonosság igazolása mellett cégünkönél rendkívül előnyösen fedezheti szükségletét, esetleg 5 havi törlesztésre:

Cikkeink:

Ebédőszőnyegek
összekötők
szelontakarók
garnitúrák
függönyök
falvédők
paplanok
asztalterítők
futószőnyegek és
perzsaszőnyegek

Minden
minőségben
szinben
és
méretben

Ne mulassza el raktárunkat
megtekinteni!

RUDAS és HÁDL

IV. Petőfi-tér 5. VII. Dob-u. 59.
Régi posta-u. Kertész-u. sarok

Vitézek figyelmébe!

Mindenemű polgári- és diszmagyar-rohakat készítek a leg-szebb kivitelben, elsőrendű szabás-és kidolgozással. — Vitézeknek 6 havi részletfizetési feltételek mellett. — Szaktudásomról bizonyíték az is, hogy hosszú időn át, egy belvárosi Salonban, mint szabász sikeresen működtem. Telefonhívásra házhoz jövök mintákkal.

Ezen reményben kérem a Vitéz bajtársak szíves támogatását és minden munkámért felelősséget vállalom.

Bajtársi tisztelettel

vitéz Hárs Károly

uriszabó, Budapest, IX.

Ranolder-utca 5. II. emelet I.

Telefon: József 3—48.

Megközelíthető az Üllői-útról, a Mester-utcáról és a Ferenc-körútról.

vitéz

Laborczy Ferenc

fűszer- és csemege üzlete

Budapest, I., Márvány-u. 40.

TELEFONSZÁM: T. 48—40.

Borpince: I., Krisztina-körút 163. sz.

**Vitézi Rend tagjainak
árenoedmény!**

Legújabb divatú

KALAPOK

szolid árban,
nagy választékban
kaphatók

Nagy Ferenc

kalapüzletében

BUDAPEST,

VIII., Muzeum-körút 2. sz.

VITÉZ
MÁTYÁSI BRUNÓ

ÉPÍTÉSI ÉS LAKBERENDEZÉSI
VÁLLALKOZÓ

MŰBUTORGYÁR

BUDAPEST

VII., BEM-U. 11.

TEL.: J. 72—19.

Szőnyegek,

függönyök, kerevetátvetők
és pokrócok eladása nagy-
ban és kicsinyben

Kurucz F. Károly-nál

BUDAPEST, IV., Semmelweis-u. 9.

Telefon: 19—82.

A Tolnai Szőnyeg- és Szövet-
gyár Rt. gyári lerakata.

**Szolidan szabott
árak.**

A „Vitézi Rend” tagjainak
négy havi kamatmentes
részletre is!

Vitézek hivatalos biztosító intézete a Gazdák Biztosító Szövetkezete

Szinmagyar intézet. Magyarország
legnagyobb biztosító szövetkezete.

Központ:
BUDAPEST
IX., Üllői-ut 1

Vezér- és főképviselet minden vá-
rosban. — Helyiképviselet minden
községben.

**Tűz-, lég-, betörés-,
baleset-, szavatosság-
és életbiztosításokat**
legelőnyösebben köt a szövetkezet.

Vitézek biztosítását kezeli:
Vezérképviseletőség
Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám

A vitézeknek és más kedves elő-
fizetőinknek nincs szüksége napilapra.

VITÉZ
LÁSZLÓFI (LINE) ALBERT
SZÜCSMESTER

Budapest, VIII., József körút 35.
Telefon: József 101-42

Raktáron tart mindennemű
férfi és női szörme divat-
cikkeket, szörmebundákat,
bőrkabátokat, stb. Elvállal
szörmefestést, kikészítést,
alakítást, jutányos áron.

Vitézeknek kedvezmény.

**Szővet, selyem, vászonárak,
szőnyegek, függönyök stb.**

a legjobb minőségben

Kovacsevics Milenko IV., Petőfi Sándor-utca
3. szám. (Az udvarban.)

A Vitézi Szék tagjainak kedvezményes fizetési feltételek.

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű
ékszerek, svájci órák:

Omega, Doxa stb.
legjobban vásárolhatók az Arad-
ról menekült nemes szathmári

IGAZ SÁNDOR

ékszerésznél, Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-utca 20. (Astoria
szállóval szemben.) Telefon 88-89

Szolidan szabott árak. Saját műhely.
Vitézeknek 10% engedmény.
Rendelések legpontosabb eszközlése
négyhavi kamatmentes részletre is

Molnár Sándor

honvéd költő

munkái ismét kaphatók a szerzőnél:
Budapest, VIII., Üllői-ut 80.

ÖRÖKTÜZ (versek)	Ára 15.000 K
A HONVÉD (versek)	" 20.000 "
HONVÉD ÜNNEPEK (hazafias ünnepek műsorai)	" 20.000 "
SZÉKELY DALOK. (I. füzet)	" 25.000 "

A négy munka együtt megrendelve: 70.000 korona

vitéz BOGYAY KÁROLY GÉZA

fűszer- és csemegekereskedő

V., Személynök-utca 9—II. szám.
(Vass József-udvar.)

Vitézi Rend tagjainak árkedvezmény!

**Vitézek termékeit
értékesítem.**

Füzesséry és Társa

Cégtulajdonos:

vitéz Füzesséry István

Budapest, V., Vécsey ucca 1.

TELEFON: Lipót 990-01.

Távíratí cím: Lanipelle.

**Gyapju-, birkabőr
vétele.**

Szénásy Béla

papíráruháza

Budapest, IV., Ferenciek tere 9.

Levélpapír különlegességek

Töltőtollak

Everscharp ironok

Írókészletek

mindenféle irodai felszerelések
nagy választékban. Névjegyek, el-
jegyzési- és házassági-értéstitők és
mindenfajta nyomtatványok saját
nyomdai műintézetemben izlésesen
és pontosan készülnek.

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű polgári-
és diszmagyar ruhá-
hoz minden igénynek
megfelelő cipők és csiz-
mák kaphatók. Mérték
utáni rendelések a leg-
primább anyagból, a
legjutányosabb árban
beszerezhetők az 1905.
év óta fennálló Kiss-féle
cipőüzemben!

Box csizmák	300.000 K-tól feljebb
Férfi és női cipők	197.000 " "
Férfi és női félcipők	175.000 " "
Férfi- és leánycipők: 26-29. számig	100.000 K
és feljebb, 30-35. számig	130.000 K és
feljebb, 36-39. sz.-ig	160.000 K és feljebb.

Kiss Antal

Budapest, VII.,
Thököly-ut 36.

Vidékieknek kérdőzködésre készsé-
ges levélbeli felvilágosítás!
Vitézeknek külön árkedvezmény!

VITÉZEK ÉS GAZDÁK LAPJA

V. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

Megjelenik 7600 példányban.

1927. JANUÁR HO 9.

MEZŐGAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.,
VÁROSHÁZ-U. 10. TELEFON 88-84 POSTACSEKKSZ. 35.785

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. FARKASS JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR: „VITÉZI KÖZLÖNY” MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE: 10 PENGŐ, EGY ÓRA 85 FILLÉR. EGYES
SZÁM ÁRA 3 FILLÉR — MEGJELENIK MINDEN VÁSÁRNAP

Magyarország jövője

Újév délelőttjén, régi szokás szerint, megjelentek a Kormányzó Ur Ófömlétsége színe előtt a kormány, a honvédség, a Vitézi Rend, a főváros, az egyházak, valamint a külföldi hatalmak budapesti képviselői, hogy szereneseikivánataikat tolmácsolják. A Kormányzó Ur Ófömlétsége a következő beszéddel válaszolt a diplomáciai testület üdvözlésére:

— »Az elmúlt esztendő a magyar történelemben, mint egy szakadatlanul törekvő munkában eltöltött időszak fog szerepelni. Megngathatatlanul ragaszkodva a haza ujjaépítésének gondolatához, a magyar nép minden akadályon keresztül folytatta azt a fáradhatatlan munkát, amelynek néhány év előtt szentelte magát és amely, nagy öröme, lehetővé tette számára, hogy jövő fejlődésének politikai és gazdasági alapjait megvesse. A súlyos áldozatok árán elért biztató eredményekben a nemzet örömmel véli felfedezni az előjelét egy jobb kornak, amelynek képe megerősíti amaz elhatározásában, hogy minden akaraterejét ezután is a konszolidáció művének érdekében fejtsse ki, amelytől békés és viruló élet áldását várja. Jól esik remélnem, hogy e nemes cél megvalósításánál Magyarország továbbra is hathatós támogatásra fog találni mindazok részéről, akik a béke és emberi összetartás ügyének szolgálatába szegődtek...«

A Kormányzó Ur Ófömlétsége szavai megvilágítják annak a rögs, nehéz utnak egyes határköveit és figyelmünket arra a célra irányítják, amely felé haladnunk kell. A munka korszakának nevezte ezt a korszakot, amelyben egy szörnyű összeomlás romjainak eltakarítása és az új alapok lerakása foglalta le a nemzet egész erejét, figyelmét.

Elethalálharc volt ez az utolsó évek nehéz harca. Önállóságunkért, a jövő lehetőségének megtartásáért folyt a harc. A romok most már nagyjában el vannak takarítva, az alapokat leraktuk, súlyos áldozatokat hoztunk

azért, hogy hazánkat megmentjük. Nem kell talán bővebben fejtegetni, mindenki önmagán érzi az áldozatok súlyos terhet, mindenki maga is hozzájárult lemondásával, igényeinek csökkentésével ehhez az áldozathoz. Ha béke idején egy ember rendes munkájával nyugodt életlehetőséget biztosított maga és családja számára, ugyanakkor kétannyi munkával féltalan életlehetőséget tudott teremteni. Az alapok lerakása után most végre az alkotó munka, az építés, a feltámadás útja következik. Ennek az utnak is két korszakát látjuk lelki szemeink előtt. Az első, a félmunka a mai alapokon, a mai lehetőségek között megszilárdítani országunk politikai, gazdasági, államjogi helyzetét, kiszabadulni a sértő és káros kötöttségekből, melyek még a trianoni mű függvényei, életképes országot építeni a megszabadult, tönkrement magyar csonkaságból. A másik fele, a szebbik, a jobbik és dicsőségebbik, az egész munka megkoronázója már ennek a kis, csonka országnak tágabb keretek közé fejlesztését, a nagyvilág eseményeibe való bekapcsolódással örök jogainknak, igazságunknak visszakövetelését jelenti. Olyan ez a feladat, mint a jussából kitört örökös feladata, aki vissza akarja szerezni azt, ami megilleti. Hogy pörösködhessék, hogy a jogát kiharcolhassa, ahhoz szüksége van arra, hogy pillanatnyi léte biztosítva legyen. Az elsőrendű szükségletet követi a második, amely talán még szívósabb munkát, önfeláldozást, körültekintést kíván.

Az ő esztendő ennek a magyar ujjaépítés munkájának egy rövid, de nehéz korszakát zárta le. A nemzetgyűlés feloszlott és az országgyűlési választások a jövő parlament egészen új képét állítják elélni. A nemzetgyűlés feladata az átmenet, a romok eltakarítása, a szakadék áthidalása volt, az új országgyűlés már az építő-tevékenység jegyében és céljával fog megnyitni.

A magyar állam pénze a világháboru

óta a legnagyobb katasztrófát érte meg. Olyan összeroppanás volt ez, amely ezer és ezer egzisztenciát tört össze és állami létét, gazdasági alapjait fenyegette elsüllyedéssel. A magyar koronát végre annak tizenötezredrészénél sikerült megállítani zuhanásában. Elgondolni is nehéz, mekkora zuhanás kellett ahhoz, hogy egy korona régi értékének tizenötezredrészét jelentse aranyban. A korona értékesése megállt, megalakult a Magyar Nemzeti Bank, amely a valuta stabilizálása után a nagy számokat kellő értékűre szálította le és bevezette a pengőt. Ez a művelet a valóság helyes meglátásán, a reális viszonyok kellő értékelésén alapult. A nagy számok elkábitanak, most látjuk tulajdonképpen igazi szegénységünket, most összehasonlíthatjuk a régi békeidőket a mi időnkkel. De bármily szomorú és józanságot keltő volt ez az egyszerűsítés, nagyon egészséges folyamat megnyilvánulása. Nem akarjuk önmagunkat ámitani többé. Takarékoskodnunk kell minden fillérrel és úgy kell beosztanunk csekély jövedelmünket, hogy a legszükségesebb kiadásokat fedezhessük.

Az országgyűlés és a pengő életbe léptetése a két külső, látható jele annak a nagy munkának, amelyet elvégeztünk és amelyet ezután kell végeztünk. Ezek az eszközök, amelyeket immár megszervezve, felépítve, a valóságot tekintő és eredményt elérni akaró számításban felhasználhatunk. Élni akarunk, fejlődni akarunk, ez az utunk további célja, egészen a nagy terveikig, álmokig, a feltámadásig!

A magyarok Istene idáig elvezetett immár. Higgyük, reméljük, akarjuk, hogy a legvégső és mégis szemünk előtt soha nem tűnő, a legszentebb célt el fogjuk minél hamarabb érni. A mi igéretünk földje talán nincsen messze. Csak az kell, hogy egy percre se csüggedjünk el és mindig reá gondoljunk, mint egyetlen üdvösségünkre.

Dr. Farkass Jenő.

VITÉZI ÉLET

Felhívás a budapesti tiszti vitézekhez.

A Vitézek és Gazdák Lapja f. év 1 száma közölte, hogy az O. V. Sz. és a M. T. I. a lap kiadására vonatkozólag 3 évre szóló megállapodást kötött.

Ezen új keretben, a lap kiterjesztendő munkaköre szükségessé tették a szerkesztő-bizottság kiegészítését. Azon fő elv alapján, hogy a fontos szerepet hozzáértő, ügybuzgó vitézek lássák el az O. V. Sz. felhívja a Budapesten tartózkodó tiszti vitézeket, hogy a V. R. e fontos és egyetemes érdekét szolgáló megbízásra minél többen jelentkezzenek.

A jelentkezők szíveskedjenek felsorolni, hogy ezirányú ismereteiket és gyakorlatukat mily működés alatt szerezték, mily terjedelmű a polgári, vagy hivatali elfoglaltságuk s mily mérvben tudnak e szolgálatban közreműködni. Az O. V. Sz. a jelentkezők közül két tagot fog kijelölni, illetve a szerkesztőbizottságba delegálni.

A szerkesztőbizottság feladata leendő a végrehajtóbizottság felügyelete mellett a szerkesztést irányítani, amelyet a felelős szerkesztő lát el. Miután a bizottság mielőbb összeállítandó, a jelentések közvetlenül az O. V. Sz.-hez címezve, folyó hó 15-ig esedékesek. (10.466/V. 1926.) O. V. Sz.

Érvénytelenítés.

Vitéz Szamosi József 4654 nyug. áll. törzsőrmester 4872/IV. 1925. sz. vitézi igazolványát elvesztette, érvénytelenítem.

Uj igazolvány adatott ki. 10.428/IV. 1926. O. V. Sz.

Vitéz Györke János dicsérete.

A m. kir. 12. honv. gy. e. III. zlj. 245. számú zászlóalj napiparancsát ki vonatosan közlöm: vitéz Györke János (406) irnok-főmester folyó évi november hó 1-ével a zászlóaljtól eltávozott, hogy vitézi telkén polgári életet éljen.

Mint a zlj. egyik legidősebb tagja, 1921 szeptember hó 1-étől a zlj. gazdasági hivatalában teljesített szolgálatot. Különbféle beosztásban mindig jóval átlagon felüli, kiváló teljesítményt mutatott fel. Soha nem lankadó szorgalommal, kiváló rátermettséggel, vele született és nagyra nevelt munkaszere tettel, nem lankadó szívós kitartással, igen nehéz és komoly időkben látta el kiválóan szolgálatát és vitta ki elő járóinak elismerését, tiszteletét és alantosságainak ragaszkodását. Midőn a zlj.-től eltávozik, kísérelje új életpályáján bajtársainak soha el nem muló szeretete. Több mint öt éven keresztül a zlj.-nál teljesített kiváló szolgálatáért fogadják a legfelsőbb szolgálat nevében dicsérő elismerésemet. 10.396/IV. 1926. O. V. Szék.

Vitézi bál.

Az Országos Vitézi Szék 1927. évi bálját f. évi február hó 5-én ren-

dezi a pesti Vigadó összes helyiségeiben. A bál kezdete 22 órakor.

A bála. névre szóló meghívók adattak ki, mely meghívók úgy a jegyváltásnál, mint a bálban való belépésnél felmutatandók.

Öltözet a bálon urak részére: katonai egyenruha, nemzeti viselet, vagy frakk.

Jegyváltás a bálrodában naponta 10—13 óráig; február 1., 2., 3. és 4-én ezenkívül ugyanott még 17—19 óráig is, a bál napján pedig a Vigadóban 10—21 óráig.

Táncosjegytalvány és táncosjegy szintén a bálrodában kapható, fentiek szerint.

Bálroda: Budapest Székesfőváros Vitézi Székénél, IV., Váci-utca 62. (Ujvárosháza) fsz. 7. szám alatt van. Telefon: J. 99—80.

Személyjegy: 8 Pengő (100.000 K). Táncosjegy 4 Pengő (50.000 K).

Páholyok — melyek f. hó 22-ig ugyancsak a bálrodában válthatók — árai: Zárt páholy 80 Pengő (1.000.000 K). Oldal vagy nyitott páholy 56 Pengő (700.000 K).

Adományokat és felülfizetéseket, a jótékonycélra való tekintettel, a Rendezőség köszönettel fogad.

Éttermi asztalok f. hó 22-ig szintén előjegyezhetők a bálrodában; ezeket a rendezőség a bál estéjén 23 óra 30 percig tartja fenn.

Meghívó alapján — mely meghívó másra át nem ruházható — jegyek csak a szűkebb családtagok részére válthatók; meghívottak ismerőseik vagy vendégeik részére meghívó küldése iránti netaláni óhajukat a bál-irodával közölnék sürgősen.

Tisztek saját maguk és családtagjaik részére, az előírtas igazolás mellett, meghívó nélkül is válthatnak jegyet.

A Főméltóságu Kormányzó Ur és a Fenséges Királyi hercegek ünnepélyes fogadására való tekintettel, kérjük a meghívottakat, hogy a bálon legkésőbb 21 óra 30 perckor jelenjenek meg. Bálelnökség.

*

A folyó évi Vitézi bála vonatkozóan a fentebb közölt felhívással kapcsolatosan értesítem az összes vitézeket, hogy költségkimé- lésre való tekintettel vitézek a bála meghívót nem kapnak, ilyen- nek küldése iránt a bálrodához ezért ne is forduljanak, ellenben a bála jegyeiket a Vitézi igazolvány fel- mutatása mellett úgy a maguk, mint családtagjaik részére is megváltha- ják. Bálelnökség.

Családi értesítő.

Házasság:

Vitéz Takács Sándor testőrtörzs- őrmester 1926 aug. 28-án elvette Pa- vilek Margitot. — Vitéz Kató Lajos Miklós földműves, 1926 szept. 14. Szabó Zsuzsannát. — Vitéz Lengyel István várm. tisztviselő, 1926 okt. 17. Kálóczy Jolán Margitot. — Vitéz Egyed Ferenc földműves, 1926 okt. 24. Schmuck Máriát. — Vitéz Adány Lajos földműves, 1926 nov. 6. Pásztor Juliannát. — Vi- téz Bakodi Orbán földműves, 1926 nov. 27. Kecskés Annát. — Vitéz Sándor Ferenc autóvezető, 1926 okt. 11. Be- nes Margitot. — Vitéz Horváth Pál iroda-segédtest, 1926 nov. 18. Drottner Emiliát. — Vitéz Kovács István föld- műves, 1926 nov. 14. Vecsernyés Etelt. — Vitéz Hajdan József és Kraján Julia, Kiskunfélegyháza 1919 aug. 30. — vi- téz Láncoz Károly ny. hadnagy és Grén Erzsébet Hedvig, Budapest 1926 aug. 8. — vitéz Esztergályos Ferenc tanító és Hatvani Franciska Mária ta- nitónő, Csongrád 1926 aug. 10. — vitéz Homoky Ferenc Károly kat. mű- vezető és Homoky Rozália, Budapest 1926 szept. 30. — vitéz Bede Molnár János rendőrfelügyelő és Szücs Zsófia, Magyaregres 1925 dec. 19. — vitéz Má- riaházy János dr. orvos és Voil Mária, Budapest 1926 szept. 25. — vitéz Nyáry Rudolf százados és Fekete Malvin, Győr 1926 szept. 23. — vitéz Pardy Károly ügyvéd és Veress Jolánka, Kis- ujszállás 1926 szept. 25. — vitéz Ud- vardy Endre Sándor dr. orvos és Dreisziger Magdolna, Kalocsa 1926 okt. 5.

Születés:

Vitéz Balog Imre földm. Béla fia, 1926 aug. 5. — Vitéz Kádár Demeter földm. József fia, 1926 aug. 13. — Vi- téz Topolyai András nyilv. főmester Margit Terézia leánya, 1926 aug. 27. — Vitéz Molnár Gáspár áll. rendőr Erzsébet Magdolna leánya, 1926 jul. 22. — Vitéz Soós Lukács földm. Lajos Lu- kács fia, 1926 jul. 23. — Vitéz Németh József földm. Gyula fia, 1926 jul. 17. — Vitéz Sára János földm. Péter Pál fia, 1926 jun. 28. — Vitéz Sipos Ádám földm. Mária leánya, 1926 máj. 20. — Vitéz Sáfári János földm. György fia, 1926 jun. 12. — Vitéz Győri Fülöp földm. Ádám fia, 1926 máj. 16. — Vi- téz Borsó István földm. Erzsébet le- ánya, 1926 máj. 5. — Vitéz Czink Já- nos földm. János fia, 1926 ápr. 18. — Vitéz Bognár György földm. Mária Magdolna leánya, 1926 jul. 24. — Vi- téz Esztergomi Imre asztalos Ilona le- ánya, 1926 márc. 22. — Vitéz Karmó János földm. Anna leánya, 1925 nov. 26. — Vitéz Kun-Szabó Béla termény- keresk. Béla János fia, 1926 aug. 13. — Vitéz Dudás Pál testőrvadász József Pál fia, 1926 jun. 4. — Vitéz Marosi István földm. Ilona leánya, 1926 jun. 22. — Vitéz Bognár Pál földm. Borbála leánya, 1926 jun. 3. — Vitéz Szilágyi

János földm. Ernő fia, 1926 ápr. 24. — Vitéz Juhász Sándor földm. Margit leánya, 1926 jul. 27. — Vitéz Orosz András földm. Ignác fia, 1926 jul. 23. — Vitéz Kapitány József gépkovács Izabella Margit leánya, 1926 jun. 8. — Vitéz Zsadányi Imre hiv. Csaba Imre Károly fia, 1926 szept. 1. — Vitéz Kis Balázs földm. Mária Valéria leánya, 1926 jul. 5. — Vitéz Biró János földm. János fia, 1926 jun. 27. — Vitéz Csapó István földm. István fia, 1926 szept. 9. — Vitéz Keszérű József József fia, 1926 ápr. 14. — Vitéz Kalászos István István fia, 1926 szept. 13. — Vitéz Virág Gergely földm. László Károly fia, 1926 szept. 4. — Vitéz Trencsényi Zsigmond államrendőr Sándor fia, 1926 jul. 7. — Vitéz Budai Mihály földm. János fia, 1925 aug. 9. — Vitéz Domonkos Lajos földm. Ilona leánya, 1926 máj. 25. — Vitéz Nagy Gergely földm. Irén leánya, 1926 aug. 17. — Vitéz Körösi Márton földm. János fia, 1926 aug. 26. — Vitéz Vigh József tiszthelyettes István fia, 1926 aug. 20. — Vitéz Ferencz Lajos törzsőrm. Ida Mária leánya, 1926 aug. 29. — Vitéz Iker János földm. Ilona leánya, 1926 aug. 6. — Vitéz Csontos Sándor vámosszakaszvez. Sándor fia, 1926 aug. 19. — Vitéz Polonkai Endre földm. Julianna leánya, 1926 aug. 26. — Vitéz Kiss János földm. Ilona leánya, 1926 május 20. — Vitéz Komló Bertalan földm. Aranka leánya, 1926 május 28. — Vitéz Lukács András földm. Gusztáv fia, 1926 febr. 1. — Vitéz Kovács József csendőrm. József Pál fia, 1926 jun. 14. — Vitéz Nagy István cipész Ernő Jenő fia, 1926 jul. 18. — Vitéz Várnagy János földm. Sándor fia, 1926 jul. 22. — Vitéz Farkas Mihály földm. Lajos fia, 1926 aug. 4. — Vitéz Kelemen Antal államrendőr Gyula fia, 1926 május 7. — Vitéz Somos József földm. Ferenc fia, 1926 jul. 21. — Vitéz 1926 jul. 23. — Vitéz Simon Jenő földm. Margit leánya, 1926 jul. 1. — Vitéz Szabó Károly földm. József fia, 1926 jul. 16. — Vitéz Árvay Gyula számvédfőmester Katalin Mária leánya, 1926 aug. 6. — Vitéz Molnár András törzsfoglár Endre fia, 1926 ápr. 17. — Vitéz Molnár László földm. István fia, 1926 jul. 22. — Vitéz Kiss András földm. András fia, 1926 jul. 15. — Vitéz Tarjányi Ferenc földm. Mária Magdolna leánya, 1926 jun. 26. — Vitéz Vass Márton bányamunkás József fia, 1926 ápr. 14. — Vitéz Mérei Sándor szöv. üzletvezető Miklós Győző fia, 1926 máj. 7. — Vitéz Novák Gábor állami díjnok Magdolna Éva leánya 1926 ápr. 12. — Vitéz Gáspár Dezső államrendőr Éva leánya, 1925 jan. 17. — Vitéz Horváth István kárpitos Ottó fia, 1926 jun. 8. — Vitéz Gálfi János tiszthelyettes Margit leánya, 1926 jul. 10. — Vitéz Rózsahegy Mihály kisbirtokos Anna leánya, 1926 jun. 2. — Vitéz Kovács Imre törzsőrm. Gabriella leánya, 1926 jun. 17. — Vitéz Török István földm. Borbála és Klára (iker) leányai, 1926 jun. 28. — Vitéz Karacs

Albert földm. Albert László fia, 1926 jun. 24. — Vitéz Szolnoki Imre földm. Mária leánya, 1926 jun. 4. — Vitéz Kányási János földm. Julianna leánya, 1926 jun. 18. — Vitéz Gazda József földm. István fia, 1925 aug. 12. — Vitéz Szabó Mihály földm. József fia, 1926 aug. 10. — Vitéz Farkas Imre földm. Imre fia, 1926 aug. 17. — Vitéz Lencsics György földm. Erzsébet leánya, 1926 szept. 7. — Vitéz Németh András földm. János fia, 1926 szept. 30. — Vitéz Nemes Bálint földm. Ilona Mária leánya, 1926 szept. 18. — Vitéz Szigligeti József földm. György fia, 1926 szept. 30. — Vitéz Juhász István földm. Eszter leánya, 1926 jul. 9. — Vitéz Renge János földm. Erzsébet leánya, 1926 szept. 15. — Vitéz Galgóczi György földm. Erzsébet leánya, 1926 aug. 25. — Vitéz Tompa József földm. Ilona leánya, 1926 máj. 28. — Vitéz Szabadi János vasutas Teréz leánya, 1926 okt. 29. — Vitéz Csutai János földm. József fia, 1926 okt. 14. — Vitéz Mezei János reszelővágó Erzsébet leánya, 1926 okt. 17. — Vitéz Molnár Sándor nyug. áll. tiszth. László fia, 1926 szept. 22. — Vitéz Havasi János földm. Anna leánya 1926 szept. 12. — Vitéz Földi István államrendőr József fia, 1926 szept. 26. — Vitéz Zsalakó Mihály rendőr Ilona Erzsébet leánya, 1926 nov. 19. — Vitéz Bodnár Miklós földm. László Miklós fia, 1926 nov. 21. — Vitéz Vincze Tamás földm. Hamidulla fia, 1926 okt. 11. — Vitéz Hajdu Ferenc földm. Erzsébet leánya, 1925 márc. 29. — Vitéz Bolygó József földm. Ilona leánya, 1926 aug. 31. — Vitéz Bodnár Frigyes földm. Frigyes fia, 1926 okt. 15. — Vitéz Nagy Ferenc földm. Imre fia, 1926 nov. 7. — Vitéz Kovács Gusztáv földm. Gusztáv fia, 1926 szept. 23. — Vitéz Leopády Károly hiv. János Nándor fia, 1926 okt. 31. — Vitéz Kis János földm. Terézia leánya, 1926 okt. 19. — Vitéz Molnár László földm. Mária leánya, 1926 dec. 7.

Halálozás:

Vitéz Horváth János av. tiszth. Irén Livia leánya, 1926 jul. 29. — Vitéz Megyeri Miklós föld. Ilona leánya, 1926 aug. 22. — Vitéz Kányási János földm. Julianna leánya, 1926 jun. 20. — Vitéz Vincze Ferenc földm. Ferenc fia, 1926 jul. 4. — Vitéz Gáspár József földm. Géza fia, 1926 jun. 18. — Vitéz Rózsahegy Mihály földm. Anna leánya, 1926 jun. 10. — Vitéz Mátrai István földm. Ilona leánya, 1926 szept. 24. — Vitéz Dinnyés József földm. Mária leánya, 1926 jun. 19. — Vitéz Varga Miklós földm. Ferenc fia, 1926 szept. 9. — Vitéz Nagy György államrendőr György fia, 1926 szept. 10. — Vitéz Gyöngyi Péter Pál földm. Margit leánya, 1926 aug. 12. — Vitéz Vértess István földm. felesége, 1926 jul. 8. — Vitéz Várfoki Ferenc földm. felesége, 1926 jun. 27. — Vitéz Ádám Lajos földm. felesége, 1926 jul. 9. — Vitéz Belényesi Szabó György csendőrtiszth.

felesége, 1926 jun. 30. — Vitéz Rajna János földm. Ilona leánya, 1926 aug. 16. — Vitéz Bokodi Orbán földm. László fia, 1926 aug. 16. — Vitéz Bokodi Orbán földm. felesége, 1926 szept. 21. — Vitéz Galgóczi György földm. Erzsébet leánya, 1926 nov. 17. — Vitéz Makai József földm. József fia 1926 ápr. 23. — Vitéz Kolozsvári Mihály földm. Mihály fia, 1926 szept. 15. — Vitéz Orosz András földm. Ignác fia, 1926 szept. 9.

SZEMLE.

Egyes honvéd és a raj kiképzése. Lisznyai Damó Elemér tanácsnok könyvet írt az egyes honvéd és a raj harc kiképzéséről. A könyvet hivatalos használatra, a csapatok számára a honvédelmi minisztérium ajánlja.

A könyv 387 vázlattal és ábrával megvilágított példán beszéli meg az új gyakorlati szabályzatunk és harcszabályzatunk alapján az egyes honvéd és a raj harcára vonatkozó elveket.

A könyv felöleli úgy az egyes honvéd, mint a raj támadását és védelmét nappal és éjjel, tank és repülő elleni védekezést és a gázharcot.

Az egyes elveket népszerű stílusban, a legaprólékosabb részletekbe behatolva, könnyen érthető módon tárgyalja.

Vitézek, kik a korral haladni és művelődni akarnak, e könyvnek igen nagy hasznát vennék.

A könyv ára 4 pengő (50.000 K). Vitézeknek tíz százalék engedmény (3 pengő 60 fillér = 45.000 K).

Megrendelhető a szerzőnél (Székesfehérvár, honvédlaktanya).

A vitézek a könyv árát január 31-ig részletekben is fizethetik.

Pályázatok

Eladó kaptárak. Öt darabból álló, négyes osztályú, husz családból álló méhkaptár eladó. A kaptárak nem a rendszer méretűek, a keret nagysága megfelel az országos méretnek. A családok egészségesek, jól telenek. A kaptárak első fala és két vége duplafinom deszkából készült. Ár kaptáronként 40 pengő. Érdeklődők forduljanak vitéz Nagy Kálmánhoz Marót, uradalmi gazda. U. p. Balatonszentgyörgy.

Állást kereső számtartó. 39 éves, román, nős, gyermektelen számtartó állást keres 1928. évre vagy hamarabb is, keresztény urnál, esetleg kisebb gazdaság önálló vezetését is vállalja. Jelenlegi jó állását 2600 magyar holdas birtokon kénytelen önként változtatni, mert nem keresztény urnál van alkalmazásban, ahol a keresztényi, de főként a vitézi minőséget a tulajdonos ur faji mentalitásánál fogva nem szereti és ezen felfogása minden ténykedéséből feltűnően és érezhető módon kitűnik. Nemeslelkű urak szíves elajánlását kérem, hogy ebből a vitézre szegyetlenes helyzetből felmentessenek.

Szíves megkereséseket »kunsági vitéz« jelígre a kiadóhivatalhoz kér.

IRODALOM

Visszaemlékezések

(Második közlemény.)

Január 3-án reggel 6 óra tájban megszólalt egy ágyu és utána puskatüz következett. Tőlünk tisztián lehetett látni, hogy a falu több oldalán harc folyt. Sokan, akik a közeli községekből a templom felé, misére igyekeztek, a sajtgyárba menekültek, hogy megbeszéljék, nem volna-e jobb megfordulni, mint a tűzbe futni. En is ezt tanácsoltam nekik. Tanoncom, egy karintiai fickó, minduntalan kidugta az orrát. Hirtelen beszaladt és jelentette, hogy a golyócskák már mifelénk ütyörésznek. Minthogy közben kiválóan szorgos és a sajt előmunkálatait befejeztük, az alacsonyán fekvő sajtgyárból felmentünk a lakásba reggelizni. Alig ültünk le, erős kopogás hangzott. Kinyitva az ajtót, egy fején golyó által horzsolts és vérrel bemocskolt jugoszláv altisztet pillantottam meg, aki egy katonára támaszkodott. Önkéntelenül is kezembe kaptam a már előbb említett kapanyelet, amely minden eshetőségre készen az ajtó mellett állt és keményen a szemükbe néztem. Ezt észrevéve a sebesült, udvariasan érdeklődött a legrövidebb ut után, hogy a Murához érjen, mivel a folyó tulsó partja Dél-Stájerország-hoz tartozván, már korábban megszállották a jugoszlávok. Hasonlót hasonlóval viszonzva, éppen olyan udvariasan megmagyaráztam az utat, azt azonban, hogy a ködös időben egy darabon elkísérem, minthogy a környék előtte teljesen ismeretlen, kereken visszautasítottam, mert nem volt időm rá. Alig kezdtük meg a gyorsan bekapott reggeli után újra a munkát, amikor a tanonc lerohant a lépcsőn és kiabált, hogy siessek, mert a jugoszlávok a sérülést és az istállót kutatják át. Felérkezve, több elvetemült, menekülő katonával találkoztam szembe, akik az ütközettől igen fel voltak izgatva. Az egyik, egy körülbelül 20 esztendőes fickó fegyverét a mellemnek szegezte, ezzel a kiáltással: »Daite nam konye si pola si mosme frisco besati!« »Adjatok lovat és kocsit, hogy gyorsan menekülhessünk.« Mivel rögtön tudtam, hogy ezzel a mindenre képes csőcselékkel nem lehet tréfálni, elnyomtam dühömet, megragadtam egy hirtelen fogással a legény puskáját és félreszorítva, a lehető legnyugodtabban megkérdeztem, mi történt és mit jelent tulajdonképpen ez a lövöldözés. Erre ők elmondották, hogy hajnalban a falut, az éjjel megérkezett, erős magyar csapatok háromfelől bekerítették és virradatkor megtámadták.

Az ellenséges tulerő ellen vívott kemény harc után nem maradt számunkra más hátra, minthogy az egyetlen nyitott oldalon mirajtunk keresz-

tül, a Mura irányában, az általuk megszállott Stájerországba visszavonuljanak. Mint nem magyar ember, legyek lóval és kocsival segítségükre, hogy minél hamarabb átjussanak a folyón. Igen sok bajtársuk, köztük a kapitány is, elesett, vagy sebesülten hátramaradt. A dühös tigrisekhez hasonló magyarok bizonyosan tovább fogják őket üldözni, egész a határig. Szerencsére röviddel előbb adtam el lovalmat. Ezt megmondtam nekik, amiről egyesek az üres istállóban meg is bizonyosodtak. A kocsit ló nélkül semmit sem ért nekik, a lövöldözés tovább folyt, a körülbelül husz emberből álló csapat délnyugati irányban a folyón való átkeléshez tartott. Mint később megtudtam, a bitangok az utjukba eső szomszéd faluban több szerencsével jártak, mint nálam, mert ott két paraszttól lovakat, kocsikat rekviráltak és vágatva elrobogtak. A folyó partján hátrahagyott fogatokat aztán megint összekereshették a gazdák.

Dél felé végre elnémult a lövöldözés és minthogy ezután már többször nem is hallatszott, az enyéim tiltakozása ellenére elindultam, hogy körülnézzek. Alig tettem néhány lépést, már észrevettem, hogy az országot mellett vértócsák sötétlettek, a házakon golyók nyoma, széjlőtt ablakok maradtak. A verekedés tehát komoly volt, az egész lakosság izgatott hangulatban várt, mint a rajzó méhek. Egy ismerős magyar tisztől megtudtam, hogy a jugoszlávok egyharmada halott, avagy sebesült, egyeseket pedig elfogtak. Kétharmada elmenekült a Murán át Dél-Stájerországba. A horvát századosnak balkarját egy kézigránát szétronsolta, úgy, hogy a kórházban mindjárt le is vágták. Magyar rész-

ről elesett két katona és egy parasztember, aki a reggeli vonattal el akart utazni. A grófi kastély portása halálos haslövést kapott, mert a katonák előtt, akik a horvát századost keresték, féltelmében nem merte megnyitni az erős tölgykaput. Az elesett jugoszlávokat, tízenhetet, eltemették másnap, katonai tisztességgel mellett egy közös sírba, a temetőben. A sebesülteket és foglyokat Szombathelyre szállították a helyőrségi kórházba és hadiörvényszék elé. Az amputált százados egyelőre ápolásban maradt a mi kórházunkban, alig hegedt azonban sebe, máris átkozódni kezdett és őt is elszállították a hadiörvényszékhez.

Egy esetre pontosan emlékszem azon délutánon. Egy ismerőssémmel éppen megbeszéltem a katonákkal telt uton az eseményeket, amikor hirtelen nagy kavargás keletkezett arra a hírre, hogy a postaépület padlásán még egyes jugoszlávok rejtőznek. Az összes katonák odarohantak, hogy őket élve, vagy halva megfogják. En is utánuk ballagtam. Eppen akkor értem oda, amikor egy halott jugoszlávot hoztak le, aki a padlásra menekült és revolverével önmagát kivégezte. Ugyanaz volt, aki a postahivatalban olyan szigorú cenzurát gyakorolt. Az én Svájcba címzett leveletem is szemem előtt, minden további nélkül, felszakította. Most tehát működésének színhelyén önmaga felett ítélkezett.

A lakosság körében természetesen nagy öröm uralkodott a felszabadulás felett, amelyet a kocsmákban méltóképen megünnepelek és amely eseményhez engem is, mint szabad svájcit elvonszoltak. Ha a magyarok a menekülőket tovább üldözték volna, sok nyomorultul elpusztuló stájer megmentettek volna, természetesen a földoloz az volt, hogy sikerült az ellenséget kikergetni és így a futóknak megmenték a lélekzétvételt.

(Folytatjuk.)

A régi jó időkből

Irta: vitéz Halmay Máriusz.

»Régen volt, tán igaz se volt!« — mondja a szóbeszéd, amikor előkerül néhanapján, rendes baráti körben, a régi betyárvilág ma már misztikus kora.

Pedig a magyar népvilág egyik legérdekesebb jelensége volt mindig és lesz még sokáig a betyár, annak is a lovasfajtája. Emlékeimben kutatva fel-felcsillan egy-egy kép, amelyet önkéntelenül is papírra kell vetnem. Rapszodikus ugyan, de jellemzi a kort, a szellemet, amely szoros összefüggésben van az akkori viszonyokkal.

Ráday előtti korban történt, 1848 telén. Kovács Mihály J... városban

lakott, a városon keresztül kigyózó folyó partján, melynek medre kiszélesülve egy szigetet alkotott, körülöve nádassal. A kuria kertje szemben volt eme nádas szigettel. Egy téli éjszakán innen a szigetről rablók hatoltak be a kertbe, majd a lakóházba, hol is Kovácsot, félig agyonverve, kényszerítették pénze előadására. Addig nejt öszszekötözve, betömött szájjal a dunnák közé lökték, míg a többi épületet felügyelet alatt tartották be-kötözött ajtókkal, hogy senki ne me-hessen Kovács segítségére. A kutyák persze meg voltak mérgezve. Így esett azután meg, hogy Kovács

kénytelen volt 20.000 darab aranyat átadni a betyároknak. Másnap félholt volt úgy a gazda, valamint neje. A pénz, a 20.000 arany onnan eredt, hogy előtte való napon kapta kézhez egy pusztá értékét, melyet a Földváry-család fizetett ki érte, mely az ő tulajdonában volt, mint zálogos birtok és a család most veltotta ki. Kovács felismerte a betyár társaságot, amely az akkori időkben hírhedtté vált Fazekas Dávid bandája volt. Ugyanekkor az udvarból eltűnt a »pukkancs« Ződág Jancsi, aki valószínűen árulója volt a pénz megérkezésének és a helyi viszonyoknak.

Persze az akkori zavaros, háborus időkben szó sem lehetett az üldözésről, vagy megtorlásról, hiszen pár nap múlva Windischgrätz bevonult a városba s alaposan megsarcolta a lakosságot.

De jött ám Ráday! Akkor ez az ügy is szőnyegre került s ki is derítettett. Ződág Jancsi Kovácsot kérte, mint tekintélyes ügyvédet, védőjéül.

Emlékezem még, hogy szegény öregur szoros családi körben azt mondotta, miszerint Ződág Jancsi bevallotta volt neki, hogy az ő agyában fogamzott meg az egész rablás s ő biztatta fel a környéken lézengő Fazekas Dávidot a rablásra, melynek sikeres keresztülvitele után ő is közübük állott. Ződág Jancsi 15 évet kapott. Azonban, mint magabaszállott istenes ember, feltételes szabadságra bocsájtott s még sok évig élt J... városában, mint faragó ácsmester. Sokszor láttam gyerekkoromban, hogy minden tavaszkor megjelent nagy kertünkben s hetekig javíttatta a deszkakerítés hibáit. Edesapám intett, hogy ne szóljunk hozzá gyerekek, cselédek, mert Ződág Jancsi azt nem szereti. Szótlanul dolgoztatott, állandóan imákat mormolva magában. Ingyen csinált mindent. Talán, hogy lerőjön valamit a nagy kárból, amit okozott.

Atyám mesélte. Jászkapitány korában hivatja őt későn este a főkapitány, boldogult Jankovich Miklós; jelentkezés után közli vele, hogy gróf Ráday itt van, holnap korán vele fog menni valahová, tehát fogatna be és korán reggel várja Rádayt a kerületi székház előtt.

— Hová megyünk? — kérdi atyám.

— Azt én sem tudom! — mondja Jankovich.

Elég az hozzá, hogy reggel a kocsiba beült Ráday és kiadta a ren-

delkezést, miszerint hajtson a kocsis M. községbe.

— Miért?

Nem volt reá válašz. Megérkezve a faluba, újból parancsot ad, Zs. ot-tani komposzesszorhoz hajtani. Megáll a kocsi Zs. udvarán, nagy a lótás-futás, mert a háziur az éjjel föbelötte magát. Ráday megfordíttatja a kocsi rudját és hazahajtat. Atyámnak furta az oldalát nagyon ez a fordulat, hiszen Zs. jóbarátja volt neki.

Ráday felvilágosítá tehát, hogy Zs. volt a környék betyárjainak a vezetője és orgazdája, s az ő elfogatása volt kiutazásának az oka. Ekkor villant meg atyám fejében, hogy egy izben, mint jászkapitány, J.-ből lóháton ment hivatalos körutjára, s mint szokta, egy csendlegény vulgo pandur kísérté utján. A szunyogos erdőn estefelé lovagoltak keresztül és egyszerre egy könnyű parasztszekérkével találkoztak össze, amelyen 5—6 ember ült, az akkori betyárdivat szerint, fekete ingben, gatyában és könnyen bekormozott arccal. Neki úgy rémlett, hogy a lovakat hajtó alakban Zs.-re ismert volna. Igaz, hogy ezt azonnal kiverte a fejéből, de hát mégis csak öneki kellett lennie. Ezen jelenettel összeesett, hogy T.-B.-én kirabolták az öreg dugaszdag Sz. kegyelmest. Zs. különben elég fürcsán élt. Volt neki elég csinos kis birtoka, szép háza, nagy háztartása, azonban a gazdaságával nem igen törődött, de mégis mindig volt elegendő pénze s a fáma szerint, nagy kártyanyereségeiből volt mindig pénze. Hetekig távol volt hazulról s ilyenkor, úgy mondták, kártyázni járt messze földön.

Volt J.-A. községben egy család, amely úgy költözött be a faluba a 40-es években. Honnan jöttek, mi okból kellett nekik betelepüdni, senki sem tudta. Elég az hozzá, hogy a pletyka szerint, a családnak el kellett hagyni ősi lakhelyét, mert holmi félkékalmárkodásban ludasnak találtatott. Az akkori jászkapitány adta meg az engedélyt a letelepítésre és a családfő megegyezett a kapitány urral, miszerint az ő területén a jeles család semmiféle galibát nem fog csinálni, mert más-különben ki lesznek hordva a határra. Évek múltán a jászkapitány mint idős ember odahaza éldegélt kuriáján, mint özvegy, kinek gyermekei már szárnyra valának eresztve.

A kuria a község közepén feküdt, erős kőfallal kerítve. Mégis meg-esett, hogy egy szép reggelre a ke-

ritett udvarból a csukott kapu dacára eltűnt 2 négyéves, aransárga csikó, az öregur szemefényei.

Minden kutatás hiábavalónak bizonyult. Nosza elküldött az öregur a már akkor 90 éves bevándorolt patriárkáért:

— Ez hát a becsület, hogy tölem vesz el a két csikó, aki a letelepítési egyezséget csináltam! — mondja az öregur.

— Nincs baj, tekintetes uram! — szól a patriárka — két nap múlva legyen egy kocsis déli harangszókor a Vesszős-csárda melletti nyárfaerdőben, oda lesznek a csikók kötve egy fához! — volt a mondas.

A csikók meg is kerültek, hogy mi történt a szűr alatt, azt már senki sem tudta, de nem is ke-reste.

Hiresek voltak azon időben a csendbiztosok némelyike is. Pusztapótharaszton Balla biztos, Tiszasülyben Kovács Kázmér olyan volt a betyárnak, mint az ördögnek a tömjén. Nem is voltak ezek rászorulva a hivatalra, hiszen jómódu dzsentribirtokos, uriemberek voltak, csupán a sport mián vállalták a csendbiztosi hivatalt. Hanem aztán reszketett is a betyár, ha még olyan kics volt is nevük hallatára. Pedig abban az időben a peszéri, adacsi, mántelki, úrbői, ágasegyházi, izsáki turjányok, meg a vatyai, vacsi, szunyogos erdők tele voltak buvóhelyekkel a csirkások számára. No meg Orgovány is csaknem olyan híres volt, mint most. Ott volt a Lóállás, meg az Akasztó, amelyeknek a nevétől is irtózott az utas, vásárt járó népség. Hej, a híres csárdák is mennyit tudnának beszélni Fazekas Dávid, Ződág Jancsi, Borsos Sándor mulatozásairól. A vatyai csárda, melynek helyén ma csendőr-lovaslakatnya van, még most is kivet hébe-hóba elföldelt emberi csontvázat. A Vesszős csárda, a Hétkormos, a Lebuki, a Kármentő stb. állandó tanya volt a lovasbetyár számára. Hiába volt a pandur, majd megint zsandár, fittyet hányt azoknak az igazi biztos. Hanem ha »Balla biztos«, meg a »Kázmér« (Kovács Kázmér) nevét meghallotta, volt apostolok oszlása. Megtörtént, hogy »Kázmér« agarászás közben kapta a hirt, hogy a homorszőgi majorban van Borsos Sándor harmadmagával. Nosza rajta, úgy ahogy volt utána. Jó telivér lován beérte őket s az agarász-ostorral vágta a betyárt a Tiszáig. A betyárok még löni sem mertek reá. Nem fogja a golyó volt a hiedelem. Bele a három betyár

a Tisza vizébe, Kázsomér utánok. A karikás még ott is pattogott a betyár bőrén. Hogy kikapaszkodtak a tiszapüspöki parton, mind a három megadta magát egy embernek. Pedig Borsos Sándor lelkén már akkor egy pandurélet is száradt. Igaz, hogy alig kasztlították be, már pár hét múlva újra szabadon ögyelgett. Megszökött az egri börtönből.

Mikor a honvédséget felállította Andrassy Gyula, Kovács Kázmér is »szabadságolt állományu« honvédhuszárhadnaggyá lett kinevezve. Bár soha sem is volt katona.

A svadron parancsnoka sógora lett, boldogult atyám, ki akkor jászkapitány volt — az utolsó — és aki a forradalom alatt a székelly huszároknál szolgált Bem seregében. Mindjárt az első őszi hadgyakorlatoknál a honvédhuszárok is szerepeltek. Boldogult emlékü Henneberg volt a felügyelő, mint őrnagy. Nagyobb egység, mint század akkor még nem lett szervezve. Elég az hozzá, hogy egy alkalommal az atyám százada is akcióba kerülve, kiadja az intézkedést, miszerint ő maga 3 szakasszal szemben támad, míg »Te sógor a szakaszoddal elbujsz oda a kukoricás mögé s ha hallod a roham jelét, ami nimetet előtted látsz, megtámadod és ha lehet, szétvered, vagy elfogod.«

Ugy is történt. A rohamjelre előrohan Kovács Kázmér, s maga előtt lát egy lovascsapatot, melyet vitézül el is fog, még pedig úgy, hogy ő magának egy zöldtollas öreg német jutott, akinek lova kantárszárát megragadta. Szakramentirozott a német de hát oda se, »jösz velem, német!«

Hiába volt minden. A jász huszár egy se tudott németül, azok meg egy szót se magyarul. Vitték őket, mint a macska a fiát.

Persze egy »Schiedsrichter« tábornok és kísérete akadt a horogra. Henneberg, ő fensége József főherceg kíséretében volt s mindezt látta. Hamar szalajtottá atyámat, hogy intézkedjék azonnal a tévedés elsimítása végett. Nem oda, Buda! Kovács hadnagy ur kijelenté, hogy az Istennek se ereszti el. »Fogj te is magadnak sógor nimetet, én az enyémet bizony el nem eresztém!«

A kinos jelenetnek József főherceg parancsa vetett véget, ki őriását kacagott rajta.

Az ötvenes években történt, hogy Jászberényben ulánusok voltak állandó laktáborban. Atyám és sógora, mindkettő 48-as honvéd, egy-

izben kimentek vadászni a »reketyés«-be fogolyra, nyulra. Persze engedélyük nem volt. Amint a bozótban cserkésznek, egyszer látják, egy cavalcade egyenesen feléjük tart. Az ulánus tisztek agarásztak arra felé.

No, itt nagy baj lesz. Elszánta magát a két sógor, hogy nem adják meg magukat, hanem az erőszakra puskával felelnek. Mind közelebb közelebb jön a cavalcade, láthatólag

azzal a céllal, hogy őket megcsipje. Elbujni sem akartak, hát csak vártak szívzorongva, hogy mi is lesz belőle. Mikoron már arcfelismerő távolba jutott a cavalcade, egyszerre megállanak, szalutálnak és hátraarc vissza. Csak később tudták meg, hogy bizony nagyobbbrészt lengyel tisztek voltak, akik a »venger«-t nem akarták bántani, csupán arra voltak kíváncsiak vajjon kik lehetnek a vadászok.

Ébren vagyok.

Irta: vitéz Kosztolányi József tiszthelyettes.

Sötét éjben, zordon éjszakán,
Midőn minden elcsendesült, az élet néma már.
Vihar rázza meg szobám ablakát.
Mintha csak tőlem kérdené, ébren vagyok!
Vagy én is alszom tán.
A toronyban az óra, rég éjjelután jár.
En ébren vagyok!

Az én szemere nem jön álom,
Elkerülve tőlem messze jár.
Zord éjjeleken, késő éjszakákon,
Feletted kesergek, rombadőlt hazám.
Almatlanul virrasztok melletted.
Keresem azt a bujdosó csillagot.
Amely hajdan, évszázadokon át.
A te glóriád fényében ragyogott.

Oh, de az oly rég letűnt már.
A te vizedbe oly rég hullt a meteor.
Allsz most, elhagyottan, viharzó tengerek közt.
Mint magas bércek ormán, elhagyott sirhalom.
Egy lélek sincs a közeledben,
Hogy segély kezét, feléd kinyujtana.
Csak a kárörvendők hada gyülekezik köréd,
Mint, hollósereg, az elhagyott hullánál.

Ki hajdanában véres mezőidben,
Törökkel, tatárral, oly hősen viaskodtál.
Szűzmáriás zászlóiddal, a reszkető nyugatnak,
Az őrangyala voltál.
Most örült dühvel törnek reád.
Pusztulásod, a vesztedet akarják.
Most sem ég! sem pokol, nem szánja,
E szegény, beteg hazát.

Nemzetes asszonyoknak.

Családvédelem.

Irta: vitéz Csonka Kálmánné.

Két kezünk munkája.

(Második közlemény.)

Önmagunknak ártunk vele, ha azt mondjuk: ej, mit nekem a világ! S magunknak teszünk szolgálatot azzal, ha helyes cselekedeteink és munkásságunk által kiküzdjük embertársaink becsülését.

Ez olyan töke a kezünkben, melyet nem tekozolhatunk el s mely gyermekeink életére is jó kihatással lesz.

Aki több embernek is becsülését

meg tudja szerezni, az békében élhet a világban! És egészen bizonyos, hogy otthonában is, mert ezt elérnie sokkal könnyebb lesz.

A munkában elfáradt idegekkel mily jó a békés otthonba visszatérni este! És mily vidám lélekkel indulhat másnap reggel újra munkába ilyen otthonból az, ki a kenyérszerzés robotjára indul.

A boldogulni akaró ember szívében, a szülők iránti szeretet után, mindjárt első helyen, otthonának szeretete, megbecsülése álljon!

Szeresse és védje minden rossztól otthonát.

Otthonunk, mindannyiunk számára: földi mennyországunk!

Ezért dolgozunk, ezért fáradozunk mindenhol. Bár merre hajszojunk is fel a munkaalkalmakat, bárhol fáradozunk a megélhetés és családunk eltartásának érdekében, életünk fáradságainak, munkásságunk gyümölcsének egy jó része, észrevétlenül is, otthonunk megteremtésére és annak kedves fészékké való varázsolására lesz fordítva.

Ezen fáradozunk még fehéredő fejjel is, míg két kezünk birja, a sirig!

Ne zugalódjunk, ha néha fáradságos munkát kell végeznünk, legyen az testi, vagy szellemi elfáradás, bizonylyan jó pihenő utána. Csak ne tékozzunk el a napnak óráit s amit nyugvásra fordíthatnánk, ne dobjuk oda haszontalan szórakozások lelket rontó alkalmainak!

Hogy mindenre jusson időnk, annak titka az, hogy mindent a maga idejében végezzünk. Ne halogassuk, ne hagyjuk összetorlódni munkánkat, mert ha sok lesz, valamit el

kell hagynunk abból! Egyáltalában pontosság nélkül nincs rend életünkben. Azok a jó falusi szokások, egy kicsit itt is, ott is elbeszélgetni, bizony sok negyedórát ellopunk időnk-ből! És ugy-e, hogy kell aztán sietni, önmagát hajszojni annak, aki elkésett valamely dolgával.

Ilyen apró könnyelműségek, az a sok kis időpazarlás, aztán lehetlenné teszik azt, hogy maradjon a számunkra a napból a munkán kívül még más egyéb is.

Nemcsak dolgozni, enni, inni, aludni kell; de lelkünk igényeit is szolgálni.

Két kezünk munkája teremtsen meg számunkra azt a lehetőséget, hogy a pihenőre eső órák alatt ő is vágyai szerint foglalkozhassék.

... Olvasás, írás, muzsika! E három csoport valamelyikéhez fog menekülni, hogy amíg ő szórakozik, addig testünk megpihenessen és gyűjthesse erőit!

Igy ellensúlyoz a lélek és két kezünk azért birja napról-napra, újra a munkát!

Pályázat a bajai kertészképző iskolába. A földmívelésügyi minisztérium a bajai kertészképző iskola 1927 február 1-én megnyíló kétéves tanfolyamára való felvételre pályázatot hirdet. A minisztériumhoz címzett kérvényeket január 20-ig kell az iskola igazgatóságához benyújtani.

A vagyonváltásbuza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát január 23 pengőben állapította meg.

A pengőérték bevezetésével kapcsolatban számos feljelentés érkezett a budapesti rendőrfőkapitányságra törvénytelen áremelés ügyében, a főkapitányság újra felállította az egy idő óta feloszlott árfelejtési ellenőrző osztályt. — A kötelező pengőszámítás életbeléptetése következtében 1927 január elsejétől kezdve a postán is minden be- és kifizetés, utalás, értékelés stb. csak pengőértékben történhetik. Ugyanezen időponttól kezdve kivonják a forgalomból a koronaérték jelzésű bélyegeket a 100-tól 800 koronás címletekig, míg a magasabb értékű bélyegek február 28-ig maradnak még a forgalomban.

I. Fuad, egyiptomi király, a magyar nemzet iránt érzett szimpátiája jeléül, rendkívül értékes arab könyvgyűjteménnyel ajándékozta meg a nemzetet. A gyűjtemény az egyiptomi régi irodalmat, bölcsészetet és történelmet ismerteti és benne foglaltatik a Koránnak 188 művészi fényképfelvételekből álló kiadása.

A Nemzeti Bank aranykészlete egy év alatt majdnem megháromszorozódott. A Nemzeti Bank érc- és devizakészlete október végén érte el eddigi legmagasabb színvonalát, amikor 3.557,346.000 korona értéket képviselt. Ilyen módon az aranykészlet, amely ma már az érc- és devizakészlet tulajdonos részét alkotja, majdnem megháromszorozódott. A tényleges jegyforgalom aranyfedezete október végén 35 százalékos volt, míg az összes fedezet 53.46 százalékos. A váltótárca szintén október végén érte el legmagasabb állományát 2341 milliárdtal és ebben az időpontban 39.6 százalékkal volt magasabb, mint az év elején.

A vámgabona ára. A malmok által 1927 januárjában természetben megkezesett gabonának az átlagos forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos árát a következőképp állapították meg: rozs (kétszeres) 24.24, árpa 23.84, tengeri 18, zab 18.40, köles 15.20, takarmányárpa 21.60, ocsu (konkoly) 13.60 pengő.

HIREK.

Heti naptár.

JANUÁR	Római kath. naptár	Protestáns naptár	A nap kelte, nyugta
10 Hétfő	Vilmos	Melánia	A hét elején a nap 7 óra 45 perckor kél és 4 óra 10 perckor nyugszik, a hét végén pedig 7 óra 40 perckor kél és 4 óra 7 perckor nyugszik.
11 Kedd	Higin	Ágota	
12 Szerda	Árkád	Ernő	
13 Csütörtök	Veronika	Vidor	
14 Péntek	Hilár pk.	Bódog	
15 Szombat	Pál rem.	Lóránt	
16 Vasárnap	B. 2. Marc.	Gusztáv	

Nevezetes dátumok a magyar történelemben.

Január 13. 1847. József nádor halála. Nyolcvan esztendeje, hogy József nádor, a magyar történelem egyik legnemesebb alakja, szemét örökre lehunyta. József nádor II. Lipót király fia volt, Firenzében született, 1776 március 9-én. 1795 július 19-én magyar királyi helytartóvá nevezetett ki. Augusztus 5-én tette le az esküt és disztinguált fel a szent István-rend nagykeresztjével. Szeptember 18-án érkezett Budára. 21-én iktattatott be Pest vármegye főispáni székébe, szeptember 22-én foglalta el a helytartótanácsnál elnöki székét. 1796 november 12-én az országgyűlés rendi, be sem várva a király jelölő levelének megérkezését, nagy

lelkességgel, egyhanguan nádorrá választották. József nádor hosszú működése korszakalkotó a magyar történelemben. Ötven évig kormányzott a nádori székben és nádorsága alatt alkotta Széchenyi, a reformkor többi nagy férfiával, Magyarország számos nagy intézményét. A főváros ezalatt fejlődött kis provinciális városból későbbi szép és nagyfontosságú fővárossá, az ország pedig megerősödött és előrehaladt. Fel sem lehet sorolni azt a számtalan alkotást, mely József nádor korszaka alatt jött létre. A Ferencsatorna építésétől, a bányák kifejlesztésén át a nagy folyók szabályozásáig, az Akadémia, Muzeum, Ludoviceum, Lánchid stb. mind az ő pártfogásával jött létre. Tűz és vízár pusztított, a nádor ott volt mindenütt, ahol segíteni lehetett és kellett. Az országot többször beutazta és igaz szívvvel magyar volt. Halálát az egész nemzet öszintén megsiratta.

Január 14. 1301. III. Endre halála. Az utolsó Árpád-házi király Budán halt meg és a ferenciak templomában temették el. Leánya, Erzsébet, Vencel cseh trónörökös, később király felesége lett.

A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem tanácsa testületileg kivontul Herczeg Ferenc lakására és őt az egyetem díszdoktorává avatta. — A budapesti képzőművészeti tanács Bánffy Miklós gróf utódként elnökül Herczeg Ferenczet választotta.

Mi történt bel- és külföldön

A budapesti diplomáciai kar

teljes számban jelent meg szombaton délben a Kormányzó ur előtt, hogy szerencsekívánatait tolmácsolja neki az új év alkalmából. A testület nevében annak doyenje, Cesare Orsenigo, pápai nuncius üdvözlötte a Kormányzót, beszédében rámutatva arra a jelentős előrehaladásra, amelyet az ország a belső konszolidáció terén elért és reményét kifejezte afelett, hogy a nemzet legszélesebb rétegei részéről megnyilvánult bizalom a kormány munkájának új erőt fog adni. A Kormányzó Ur válaszában megköszönve az üdvözlést, a többiek között a következőket mondotta: »Az utóbbi idők súlyos áldozatai árán elért biztató eredményekben nemzet örömmel véli felismerni egy jobb kor előjelét, aminek reménye megerősíti azon elhatározásában, hogy minden erejét a jövőben is a konszolidáció művének szentelje, amitől a békés és munkás élet áldásait várja. Jól esik remélnem, hogy a nemes cél megvalósításában Magyarország továbbra is támogatásra fog találni mindazok részéről, akik a béke és az emberi összetartás ügyének szolgálatába szegődtek.«

Ugyanez alkalomból tisztelgett a Kormányzó Ur Öfömlétsége előtt a kormány valamennyi Budapesten időző tagja, a honvédség, a Vitézi Rend, a főváros, nemzetgyűlés, valamint számos más egyesülés képviselője és a társadalom sok kitűnősége.

A Kormányzó Ur üdvözlő táviratot váltott a norvég királlyal, Hindenburggal, a német birodalom elnökével és Hainisch osztrák követségi elnökkel.

A párisi kémkedési ügy.

Mult héten Párisban letartóztatták Stranders volt angol kapitányt, akit azzal gyanúsítanak, hogy a német kémkedés szolgálatában állott és a francia légi flottára vonatkozó adatokat iparkodott megszerezni a németek számára. A nagy feltűnést keltő kémkedési ügyet még eddig nem sikerült tisztázni, mert az elfogott volt angol kapitány azt állítja, hogy német kereskedelmi cég szolgálatában áll ugyan, de semmiféle hadititok iránt nem érdeklődött, hanem kizárólag kereskedelmi tevékenységet fejtett ki.

Francia katonák bántalmazása Mainzban.

A landaui ítélet nyomán keletkezett felháborodás arra készítette a francia kormányt, hogy az elítélt németeknek megkegyelmezzon. A francia köztársaság elnöke a kegyelmet karácsony estéjén eljuttatta a mainzi haditörvényszékhez és ennek alapján az elítélteket nyomban szabadlábra helyezték. Alig, hogy ez megtörtént, már a másnapi lapokban közlemények jelentek meg arról, hogy az éjjeli miséről haza-

térő francia katonákat német polgárok súlyosan bántalmazták. A közlemények szerint két francia katonát bántalmazott hat német ember. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a francia katonák ittas állapotban belekötöttek a békés német polgárokba, akik azután megverték a hetvenkedő francia katonákat. Az újabb incidens így minden nagyobb baj nélkül elsimult.

Német-olasz döntőbírósi szerződés.

Rómában a mult hét végén aláírták a német-olasz döntőbírósi szerződést, amely szabályozza a két ország közötti vitás kérdéseket és közeledést hoz létre a két nép közvéleménye között. A szerződés megkötésének híre nagy feltűnést keltett, mert közvetlenül az olasz-albán szerződés közzététele után és az ezzel összefüggésben levő olasz-francia katonai mozgólódás nyomán kötötte meg az olasz kormány ezt a szerződést és ezzel bizonyára nyomást kívánt gyakorolni a francia és jugoszláv közvéleményre. Érdekes körülmény az is, hogy egy évvel ezelőtt az olasz kormány éles összeütközésbe került a német kormánnyal, amit most a politikai helyzet átalakulásával olasz-német döntőbírósi szerződés kötése útján sikerült elsimítani. A szerződés éle nem irányul ugyan egyenesen a franciák ellen, de a megkötés ténye és időpontja bizonyára kellemetlenül érinti a franciákat.

A Felvidéken letartóztatott magyarok.

A karácsonyi és újévi ünnepek alatt Kassán és Eperjesen különböző ürügyek alatt a cseh hatóságok letartóztattak két magyar fiatalembert. Kassán Tóst Gyula magyarországi magánhivatalnokot tartóztatták le, aki nagybátyjának, Tóst

Barnabás kanonoknak látogatására érkezett Kassára. Eperjesen Kuliffay Tódor magyar állampolgárt tartóztatták le, aki az újévi ünnepeket akarta családjával körében töltetni. A prágai cseh lapok most azt írják, hogy Tóst letartóztatása után a cseh hatóságok könnyebben fogják engedékenységre bírni a magyar hatóságokat egy kémkedés miatt letartóztatott cseh katonai tisztviselő szabadonbocsátása ügyében. Ezzel a prágai lapok beismerik azt, hogy a látogatóban levő fiatalembereket minden igaz ok nélkül, a nemzetközi jog arculesapásával tartóztatták le a csehek. A jogtalan letartóztatások ügyében a prágai magyar követ tiltakozott a cseh külügyminisztériumnál és követelte a magyar kormány nevében a letartóztatott fiatalemberek azonnali szabadonbocsátását.

Forradalmak Délamerikában.

Délamerika két államában és pedig Nicaraguában és Braziliában forradalom tört ki és az államok lakossága fegyveres erővel vonult a kormány csapatai ellen. A lázadók és a kormánycsapatok között valóságos ütközetek folytak, melyek során Braziliában a kormánycsapatok egyik lovashadosztályát a felkelők széjjelszörték. A nicaraguai harcokban az északamerikai Egyesült Államok kormánya is beleavatkozott, amennyiben hadihajókat küldött ki és tengerészcsapatokat szállított partra. Közép- és Délamerikában nagy izgatottságot keltett az Egyesült Államok katonai beleavatkozása, mert attól tartanak, hogy az északamerikai Egyesült Államok hatalmát a délamerikai államokra is ki akarja terjeszteni. A mexikói kormány, mely ugylátszik valamilyen összeköttetésben van a felkelőkkel, máris azzal vádolja az Egyesült Államok kormányát, hogy tulságosan hamar elárulta hódítási szándékait.

GAZDASÁGITÁJÉKOZTATÓ

A fejeskáposzta termeléséről

Irta: Bászeli Elek, ny. gazd. egyes. ügyv. titkár, mezőgazd. bizottsági előadó.

A fejeskáposzta ta'aj tekintetében a mélyrétegű közép-kötött vagy homokos és televényben gazdag földön diszlik a legjobban. Az őszi mélyszántást és az istállótrágyát — mint valamennyi tavaszi veteményünk — szintén meghálálja. Elővetemény szempontjából sem válogatás, több éven át is egyazon helyen lehet termelni; az ilyen földeket azután, ha folyó- és állóvizek mellett vannak, »káposztás kerteknek« hívják.

A fejeskáposzta termelése palánták útján történik. A palántákat hidegágyában neveik. A kertben alkalmas helyet szemelünk ki, valamely épület, fal vagy kerítés előtti napos helyen,

hogy a hossza kelet-nyugati irányban legyen. Őszkor ezt a területet mélyen felszántjuk vagy felássuk és érett istállótrágyával jól meg trágyázzuk. Márciusban azután a káposztamagot 20 cm-nyi sorokban és 1 és fél cm. mélyen elvetjük. A palántákat fiatal korukban a fagyok ellen beakarással és a földibolhák ellen Salin porzószerrrel kell védeni. A beporozást idejében és meleg napos időben kell megejteni, mielőtt a bolhák tulságosan elszaporodnának. A porzást kézi- vagy háti porzógépek hiányában, ritka szövésű vászonzacskók segítségével is kiszórhatjuk. A porzást úgy kell végrehajtani, hogy ne csak a növényzetet, hanem a

talajt is porozzuk be. Egy négyzetméter területre 10–15 gr. Silin szükséges.

Egy kat. holdnak palántákkal való beültetésére, a hidegágyba 2–3 kg. magot kell vetni. A palántákat májusban kell a szántóföldre kiültetni és pedig a fajták nagyságához képest 60–80 cm-es négyzetkötésben. A palánták kiültetését lehetőleg eső után vagy borus, csepegős időben végezzük. Ha esős vagy borus idő nem lenne, akkor az ültetés helyét közvetlen a kiültetés előtt jól meg kell locsolni. A kiültetés borus időben egész nap, derült napokon csak a kora reggeli és a késő délutáni órákban történhetik. A kiültetés után egynéhány nap múlva nézzük meg a káposztatáblát és az elfonnyadt vagy elszáradt palántákat azonnal uajkkal pótoljuk.

A kiültetés után 2–3 héttel már hozzáfoghatunk az első kapáláshoz, amelyet sekélyen kell végezni. Azután a káposztát a szükséghez képest még 2–3-szor kapáljuk meg, illetve amint a talaj cserpesedni kezd, azonnal kapáljuk meg, nehogy a talaj teljesen kiszáradjon és kigyomosodjon. A második kapálásnál ajánlatos a káposztát kissé fel is töltögetni, a harmadik kapálásnál azután már egészen feltöltögethetjük. A kapálást és töltögetést nagyobb területen fogatos erővel is végezhetjük, ekkor a kézierőt csak e munkák kisimitására használjuk.

A káposzta ellenségei közül a legveszélyesebb a káposztaözdöndék (*Pteris brassicae*), amely némely évben az egész termést tönkretesz. Kártevése abban áll, hogy hernyóinak főleg a második nemzedéke néha olyan nagy számban lepik el a fejeskáposztát, hogy leveleit egészen tövig lerágja. A káposztamoly és káposztabagolypille hernyói is nagy károkat okoznak. Ezen rovarkártevőkkel szemben a legcélravezetőbben *Arsola* vagy *Molex* által lehetne védekezni, azonban ezen védőszereket arzéntartalmu mérges voltuknál fogva nem ajánlhatjuk, mert a káposztának éppen a levelei — ahol ezen hernyók élszöködnek — szolgálnak emberi tápláléknak. Ezért ezek ellen is csak a Silint ajánlhatjuk és pedig éppen olyan módon és mennyiségben, amint azt a káposztapalántáknál szóvá tettünk.

Az élősdű gombák közül a leggyakoribbak a lisztharmat (*Ergisphaeria Martii*) ez a fejeskáposzta leveleit támadja meg. Ellene a legcélravezetőbben 2 százalékos Sulfarol oldattal (100 lit. vízre 2 kg.) védekezhetünk. A penészgomba (*Peronospora parastictica*) a fejeskáposzta zöld részein halovány később elszáradó foltokat és a levelek alsó lapján fehér bevonatokat képez. A fehér rozsa (*Cistipus candius*) és a feketebúság (*Oidium Brassicae*) nevű gombák közül az utóbbi a palántákat támadja meg és azt okozza, hogy a száraz a sziklevelek alatt megfeketednek és elpetyhüdnek. Ellenük sikerrel Bordofix vagy Burgol 2 szá-

zalékos oldatával (100 liter vízre 2 kg.) védekezhetünk, a feketelábúságban szenvedő palántákat azonban nagyságuk szerint legfeljebb fél egy százalékos Bordofix vagy Burgol oldattal permetezzük. Permetező hiányában rózsával ellátott öntözőkannát is használhatunk.

Ami a káposzta betakarítását illeti, avval nem kell sietni, mert a káposzta még szeptember és októberben is fejlődik, illetve zamatos ízt csak akkor kapja meg, ha a derek már kissé megcsipték. Ezért a betakarítás ideje október végéől november közepéig tart.

Egyben lássuk, hogy miként nyerhetünk korai káposztát? Korai káposzta magját már február hó második feléig nyerhető, ha valamely korai fajta borus hidegágyba vetjük és a palántákat már április hó elején — amidőn

az időjárás azt megengedi — a szántóföldre kiültetjük. A további művelés éppen olyan, mint a fejeskáposztáé.

A korai káposztának egy másik módja az, hogy valamely késői fajta magát augusztus hó második felében hidegágyba vetjük és az ott nyert palántákat szeptember második felében ültetjük ki. A fagy beálltáig a káposztát azután töltögetjük fel és pedig oly mértékben, hogy a palánták szivlevei a talajba kerüljenek, a fejeket meg számastrágyával takarjuk be. Ilyen töltögetés és betakarás mellett a palánták jól fognak kitelelni. Tavasszal azután, amint lehet, azonnal kapáljuk meg. A későbbi időben a káposztát a már ismert ápolásban kell részesíteni. Ilyen eljárás mellett már június hó elején lesz eladó káposztánk.

A kukoricamoly

Írta: vitéz Lukács Endre.

A kukoricamoly minden kukoricatermelő vidék veszedelme s időnként nagyon érzékeny kárt okozhat, ha nem védekeznek ellene, mint például a f. 1926. évben is. A kárt a kukoricamoly (*Botys nubilalis*) hernyója okozza.

Június—július hónapokban rajzik. A nőtény 1.4–1.5 nagyságú világossárga, a hím valamivel kisebb s barnasárga lepke.

A nőtény lepke június—július hónapokban szürkületkor tojja le mákszem nagyságú petéjét a tengeri címerére (zászlajára), egyet-kettőt, azután tovább repül s ismét lerak egy-két petét, úgyhogy egy sőtény lepke megfertőzhet 20–30 tengeri tövet is. A petéből két hét alatt kikelő álca (hernyó) belefurja magát a tengeri címerébe, ebből él s ha azután növekedve, ez szűk lesz neki, vastagabb része huzódik s ez addig ismétlődik, folytatódik, míg a szárbá jut el, növekszik, míg végre körülbelül 2–3 cm hosszúságú szürke hernyóvá fejlődik ki. Még szeptember hónapban megfelelő helyen, szárbán v. csutkában félre kényelmes fészket készít magának, hogy azután itt áttelelje június—júliusban, mint pillangó folytatja ismét életét s kártételét.

A kis hernyórágta lyukak a tengeri címerének, illetve szárának szilárdságát csökkentik s ha egy-egy erősebb szélroham jön, ilyen helyen eltörik a szár; vagy ha nem is törik el a megrágott szár elcsenveszedsedik, elszárad a rajta levő tengeri csövel egyetemben, mivel vagy kevesebb, vagy semmi élelmedv sem áramolhat a megrágott helyen át. Erősen fertőzött vidéken már siralmasan néz ki a tengeri tábla, mintha erőszakos kezek tördelték volna le középen a tengeri szárazakat.

Kukoricamoly kártétele tehát az, hogy a tengeri növényt fejlődésében erősen akadályozza s így a rajta levő

tengeri cső nem fejlődhetik a rendes mértékben, sőt sok esetben magát a tengeri csövet is megrágja. Mivel pedig sok szokott lenni e hernyóból, tehát néha magas százalékkal vámoja meg kártételével a gazda terméserejét.

Pedig a kukoricamoly ellen védekezni könnyű, csak az egész vidéknek egyöntetűen kell e célból összefogni. A terjedési körzete mintegy 20 km. Védekezés céljából minden év májusáig a tengeri szárat etessük fel, a csutkát pedig égessük el, vigyázva még arra is, nehogy az udvaron esetleg szétszórta tengeri csutka is a fertőzés veszedelmével fenyegetsen.

Tudva tehát a tengerimoly életkörülményeit s áttelelésének lehetőségeit ismerve, igyekezzünk odahatni, úgy a magunk gazdaságában, valamint gazdaságaink felvilágosításában, hogy a tengeri szár és csutka idejében, legkésőbb azonban májusig felhasználásuk. Tengeri földiek elmunkálásánál felhívom vitéz és gazdatisaim figyelmét, hogy a tengeri tövek, amelyek a szár alkalmával visszamaradtak, ha a föld is szántatnak, nem vesztik el fertőzőképességüket, mert áttelel így is a moly a föld alatt s ha tavasszal ismét felszínre kerül, összeszedendők.

Egyedül a megtépett tengeriszár, amelyet besavanyítanak, tartható el a következő nyárra is, mivel ilyen esetben a tengerimoly elpusztul. Ezen eljárással azonban csak nagyobb gazdaságok foglalkoznak s értékesítik tengeri szárkészleteiket.

De nemcsak tengeri, hanem kender, cirok, komló, sőt a tengeri között növekvő vadrepceben is találtak már tengerimoly hernyóját.

Amennyiben óvintézkedésünk dacára is észrevesszük a tengerimoly kezdődő kártételét, július—augusztus hónapban átjárva többször a tengeri táblán, a fonnyadni kezdő címereket levágjuk egy bütyökkel lejjebb, ott, ahol a her-

nyó berágása látható s gondosan összegyűjtve ezen levágott címereket marhával etetjük fel s ezáltal a kártételt némileg csökkenthetjük. Ezt megtenni azonban csak kis gazdaságokban lehetséges.

Földmívelésügyi kormányunk felismerve a tengerimoly irtásának feltétlen szükségességét s hasznos voltát, 36.089—129 számú rendelettel intézkedik, hogy a tengeriszár s csutka minden év május közepéig felhasználásuk, illetve a megmaradt rész semmisíttessék meg. Kedves gazdatársam, aki ismered most már a kérdés nagy, úgy magán-, mint nemzetgazdasági jelentőségét, ez uton kérlek, hass oda, hogy e rendelet végrehajtassék s ha látod, hogy sokan vannak, akik nem követik a fenti földmívelésügyi rendelkezés utasításait, figyelmeztessed a jegyző urat erre, esetleg kérj pártfogást a gazdasági felügyelőségtől! Ily módon kell értelmes gazdának a káros tengerimoly irtásával eljárni.

A tulhideg ivóvíz és a nagy sár káros hatása az állatokra.

Télen, a nagy hidegben, az állatok nagyon is ki vannak téve a meghülésnek s az ebből származó tüdőlob veszedelmének azért, mert többnyire tulhideg vizet isznak, amely oly hirtelen hűti le belső szervezetüket, hogy annak káros következménye szinte elmaradhatatlan. E bajt úgy kell elkerülni, hogy az itatóvályuban sohase szabad viznek állani s azt csak közvetlen itatás előtt kell megmerni, az itatás után visszamaradó vizet pedig azonnal lefolyatni, nehogy ott befagyjon. Az is nagy baj, ha a kut körül, vagy az odavezető uton nagy a sár, mely a körmök közé rakodik s kipállást, kisebesedést és hosszú ideig tartó sántaságot okoz. A szarvasmarhánál, de különösen a juhoknál veszedelmes dolog ez, mert az utóbiaknál hónapokig tartó sántaságot s a test leromlását okozza. Szükséges tehát a kut környékét feltölteni, hogy a víz onnan elfolyjon és úgy itt, mint az odavezető uton kukoricaszárat kell felszórni, hogy ezáltal az állatoknak minél szárazabb ut biztosíttassék.

A méhészet fejlődése.

A Csonkaország területén 32.279 méhtenyésztő foglalkozik méhészettel és összesen 234.232 méhcsaláddal bir. Leggazdagabb méhvidék a Dunántul és ott is Somogy megye, ahol 2897 méhtenyésztő van. A méhcsaládok nagyobb részt (közel 70%) mozgó szerkezetű kaptárokban, a többi pedig közönséges köpükben vannak elhelyezve.

Az 1925. évről most megjelent termelési adatok szerint az egyévi méztermelés mennyisége 19.168 mázsa,

amelyből 7883 mázsa a Dunántulra, 9160 mázsa az Alföldre és 2125 mázsa az Eszaki-Dombosvidékre esett. Eszerint bár a legtöbb tenyésztő a Dunántulon van, a termelés mennyisége tekintetében mégis az Alföld vezet. A termelt méz értéke 1.9 millió aranykoronát tett, a termelt viasz értéke pedig 159.645 aranykorona volt. A méztermelés javulásával összefüggésben emelkedést mutat a magyar mézkivitel is.

A magyar mezőgazdaság termelése az elmúlt évben 2.8 milliárd aranykorona értékét képviselt.

Az ország növénytermelésének értéke 1926-ban 2.3 milliárd aranykorona volt. Ebből 527.3 milliót a buza, 520 milliót a szántó takarmány, 348.4 milliót a tengeri, 160.6 milliót az őszi gabonaszalma, 157.8 milliót a rozs képvisel. Az állattenyésztés termelési értéke 434.4 millió aranykorona, ebből 304.2 millió a sertésállományra, 93.4 millió a szarvasmarha állományra, 28.7 millió a ló állományra és 7.9 millió a juh állományra esik. Az erdőgazdaság termelési értéke 24 millió aranykorona, a mezőgazdaság összes termelési értéke tehát 2.8 milliárd aranykoronára rug. Ez az összeg az előző évi eredményénél 93 millió aranykoronával kevesebb. A különbség onnan származik, hogy az 1926. évi termelés bizonyos mértékben kevesebb volt, továbbá arra, hogy a mezőgazdasági termékek áraiban az év folyamán számottevő csökkenés állott be és így az össztermelés értéke redukálódott.

Állatállományunk csökkenése az elmúlt esztendőben.

Nemrég tette közzé a földmívelésügyi minisztérium az idei állatösszeírás eredményét. Az ebben publikált adatokat összehasonlítva az előző év számaival, ahhoz az eredményhez jutunk, hogy a szarvasmarhánál, kecskéknél, juhoknál, és sertésnél az állomány az előző évhez képest visszaesett. A készlet csökkenése azonban nem írható teljesen a tenyésztés rovására. Részben van abban az állatbetegségek kisebbmértékű pusztításán kívül a huszfogyasztás növekedésének, valamint az élőállatkivitel emelkedésének is. Az ország területén minden ezer holdra 114 szarvasmarha, 55 ló, 156 sertés és 112 juh esett. A Dunántulon 1000 hold területen 144 szarvasmarhát, 51 lovat, 183 sertést és 100 juhot számoltak össze. Az Alföldön a megoszlás a következő: 92 szarvasmarha, 62 ló, 154 sertés, 108 juh.

Vidám történetek Bem apóról

Mikor Bem az erdélyi honvédsereg vezetését átvette, a honvédek bizalmatlanul fogadták a magyarul sem tudó öreg urat.

— Ez akar minket vezetni? —

zugolódtak. Hiszen még magyarul sem tud.

Bem apó azonban mindjárt másnap pocskéká verte az ellenséget.

— Az áldóját, — csodálkoztak a honvédek, — hiszen az öreg ur úgy verekedik, mint egy magyar. Pedig hát magyarul sem tud.

Ettől kezdve természetesen nagy lett az »apó« becsülete. Mert, ha beszélni nem is tudott magyarul, de bátorság dolgában kiállotta a versenyt a legbátrabb magyar legénnyel is.

Szerkesztői üzenetek.

vitész Futó Jakab. A vitészek kölcsönös köszöntésére vonatkozó levelét illetékes helyen bemutattuk. Örömdetes dolog, hogy e kérdéssel kapcsolatosan több ötletes dolgot javasoltak; kivitelükre azonban egyelőre nem kerül sor. — vitész Váraljai József. Lapját elküldtük. Választ a P. K.-tól fog kapni. — Saigótarján. Aláírás nélkül érkezett levelekre nem szoktunk válaszolni. Ez esetben kivételt tehetünk, mert ezzel a kérdéssel már igen sokszor foglalkoztunk. Az érempótdíjakat további intézkedésig nem fizetik ki. A kormány feladata, hogy ezeket a kérdéseket akár a törvényhozás útján, akár rendeletileg rendezze. A mi álláspontunk szerint a vitészségi érempótdíj feltételül megilleti azokat, akik azt önfeláldozásuk és vitész magatartásuk által kiérdemelték és azt bizonyára meg is fogják kapni.

Kiadóhivatali posta.

A következő előfizetéseket köszönettel nyugtazzuk: Vitész Hegyes András Szeged 4 P, 1927 jun. 1., 24 f. tul. fizetéssel. — Vitész Sinkó Mihály Gyepükaján 6 P 67 f., 1926 nov. 15. — Vitész Kalándy Imre ezr. Budapest 7 P 68 f., 1928 nov. 1., 8 f. híján. — Vitész Tandí László Budapest 4 P, 1927 szept. 15. — Vitész Derényi Emil ezredes Budapest 7 P 68 f., 1927 dec. 1. — Vitész Erdélyvári János Budapest 2 P 80 f., 1927 apr. 1., 8 f. híján. — Vitész Hajdu Mihály Budapest 1 P 92 f., 1927 márc. 1. — Vitész Posch Rezső őrnagy Budapest 1 P 92 f., 1927 márc. 1. — Vitész Obecsey István Császár 1 P 92 f., 1927 máj. 1. — Vitész Dióslaki Ferenc Szombathely 2 P, 1927 márc. 1., 16 f. tul. fizetéssel. — Vitész Draskóczy István ny. altbgy. Pápa 7 P 68 f., 1929 nov. 1. — Vitész Tóth Lajos Székesfehérvár 2 P 67 f., 1927 március 1., 11 f. tul. — Vitész Horváth József Tolmács 7 P 68 f., 1928 jan. 15., 16 f. tul. — Vitész Barcza József Doba 1 P 92 f., 1927 apr. 1. — Vitész Simon Albert Medgyespuszta 3 P 84

f., 1927 aug. 1. — Vitéz Lukács Endre Nagycenk 7 P 68 f., 1928 nov. 1. — Vitéz dr. Horváth Jenő Ujdombovár 3 P 84 f., 1927 jun. 15. — Vitéz Horváth Imre tbk. Kaposvár 7 P 68 f., 1928 aug. 1. — Vitéz Kokány Andor Felsőalap 7 P 68 f., 1928 febr. 1. — Vitéz Kunfalvi Viktor Paks 3 P 84 f., 1927 aug. 1., 16 f. tulfizetés. — vitéz Pete József Sopronkövesd 7 P 84 f., 1927 máj. 1., 16 f. tulf. — Vitéz Arató Jenő dr. Pécs 1 P 92 f., 1927 okt. 1. — Vitéz Kiss Antal Szeged 3 P 84 f., 1927 nov. 1.

Felelős kiadó: dr. Farkass Jenő.

Szerkesztőségi óra: hétköznaponként délután 5–6-ig.

Budapest, IV., Városház-u. 10, félem 3.

A Vitézek és Gazdák Naptára 1927. évre

ára: 1 pengő 20 fillér,
portó: 10 fillér.

Tartalma:

I. Naptári Rész. Kimerítő naptár, minden érdekes és célszerű tudnivalóval.

II. Vitézi Rész. A Vitézi Rendet illető összes kérdéseket kimerítő, bő összeállítás. Nemes vitéz Nagy Pál gy. tbk. dícsőséges fegyvertényei — néhai vitéz Ökrös István hőstette stb.

III. Irodalmi Rész. A legszebb elbeszélések és versek. Az Orsz. Vitézi Szék tagjainak képei. A gyermekek számára egy gyönyörű verses regény.

IV. Gazdasági rész. Bittera Miklós magyaróvári gazdasági akadémiai tanár kimerítő műve 24 oldalon, melyben a gazdálkodóra nézve szükséges ismeretek kimerítő és nélkülözhetetlen tanácsokkal szolgál. Egyéb gazdasági cikkek, adatok és táblázatok.

V. Rész. Vásárok jegyzéke stb.

Minden vitéz rendelje meg e pompás, képekkel díszített naptárt!

JEROSCSEK K.
Budapest, IV. kerület,
Semmeweiss u. 7. szám

Készít:

Tűzzománcos jelvényeket,
érmeket, plaketteket, érdemjeleket. Vállal érdemjelek javítását.

Telefon: Teréz 4 37

VITÉZ MÁTYÁSI BRUNÓ

ÉPÍTÉSI ÉS LAKBERENDEZÉSI
VÁLLALKOZÓ

MŰBUTORGYÁR

BUDAPEST

VII., BEM-U 11. TEL.: J. 72-19.

Vitézek figyelmébe!

Bútorok

garantált minőségben
kedvezményes fizetési
feltételek mellett is

Hegedűs és Társa

bútorkereskedőknél

Budapest, VII., Dohány-u. 10.

Telefon: József 90-66.

Igazolt vitézeknek külön

árkedvezmény!

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű
ékszerek, svájci órák:

Omega, Doxa stb.
legjobban vásárolhatók az Aradról menekült nemes szathmári

IGAZ SÁNDOR

ékszerésznél, Budapest, IV.
Kossuth Lajos-utca 20. (Astoria
szállóval szemben.) Telefon 88-9

Szolidan szabott árak. Saját műhely.
Vitézeknek 10% engedmény.
Rendelések legpontosabb és közlése
négyhavi kamatmentes részletre is

A Vitézi Rend tagjaihoz!

A mai nehéz viszonyok mindenkinek arra kényszerítenek, hogy szükségleteit minél **előnyösebben és könnyebben** esetleg **6 havi részletekre** szerezze be. Ez a cél vezérelte a Vitézi Rend főszéktartóságát, amiképpen megállapodott, hogy a Vitézi Rend tagjai közvetlen hozzátartozói személyazonosságuk igazolása mellett úgy készpénz, valamint részletre történő vásárlásnál előnyben részesítessenek. — Amennyiben jó és szép vászonra, kanavászra, fehérneműre, szövetre, mosóárura, kötöttárura, ággyerítőre, férfiruhára (készen vagy mértékszerint), kabáttra stb. van szüksége, forduljon bizalommal alant megnevezett céghez

dr. Lengyel Ábris

ny. máv. titkár, kereskedő

Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok) II. 69. Tel. 962-49

Vidékieknek kérésre készítesek levélbeli felvilágosítás.

Alapított 1848. évben.

Kleiner Lőrinc

Budapest, IV., Duna-utca 4. szám.

Valódi angol cipők, sportcipők és csizmák készíttetnek.

Vitézek hivatalos biztosító intézete a Gazdák Biztosító Szövetkezete

Szinmagyar intézet, Magyarország
legnagyobb biztosító szövetkezete.

Központ:

BUDAPEST
IX., Üllői-ut 1

Vezér- és főképviselet minden vá-
rosban. — Helyiképviselet minden
községben.

**Tűz-, jég-, befőzés-,
baleset-, szavatosság-
és életbiztosításokat**
legelőnyösebben köt a szövetkezet.

Vitézek biztosítását kezeli:

Vezérképviselet
Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám

A vitézeknek és más kedves elő-
fizetőinknek nincs szüksége napilapra.

VITÉZ
LÁSZLÓFI (LINE) ALBERT
SZÜCSMESTER

Budapest, VIII., József körút 35.
Telefon: József 101—42

Raktáron tart mindennemű
férfi és női szőrme divat-
cikkeket, szőrmebundákat,
bő kabátokat, stb. Elvállal
szőrmevast, kikészítést,
alakítást, jutányos áron.

Vitézeknek kedvezmény.

**Szővet, selyem, vászonárak,
szőnyegek, függönyök stb.**

a legjobb minőségben

Kovacevics Milenko IV., Petőfi Sándor-utca
3. szám. (Az udvarban.)

A Vitézi Szék tagjainak kedvezményes fizetési feltételek.

Sporttérmekek és plakettek,
sportszobor k. díszár-
gyak. serlegek, mint
tiszteletdíjak és vándordíjak,
jelvények, katonai
rendjelek

MORZSÁNYI-nál, BUDAPEST,
IV., Eskü-ut 5. (Klotild palota,
Erzsébet hidnál.)

vitéz

Laborczy Ferenc
fűszer- és csemege üzlete
Budapest, I., Márvány-u. 40.

TELEFONSZÁM: T. 48 - 40.
Borpince: I., Krisztina-körút 163. sz.

**Vitézi Rend tagjainak
árcedmény!**

Minden gazdálkodó és fajszerető
magyar ember fizessen elő a Vitézek
és Gazdák Lapjára!

Molnár Sándor
honvéd költő

munkái ismét kaphatók a szerzőnél:
Budapest, VIII., Üllői-ut 80.

ÖRÖKTÜZ (versek) Ára 15.000 K
A HONVÉD (versek) " 20.000 "
HONVÉD ÜNNEPEK (hazafias
ünnepélyek műsorai) " 20.000 "
SZÉKELY DALOK. (I. füzet) " 25.000 "

A négy munka együtt megrendelve: 70.000 korona

vitéz **BOGYAY KAROLY GÉZA**

fűszer- és csemegekereskedő

V., Személynök-utca 9—II. szám.
(Vass József-udvar.)

Vitézi Rend tagjainak árcedvmény!

**Vitézek termékeit
értékesítem.**

Füzes-Éry és Társa

Cégtulajdonos:

vitéz Füzes-Éry István

Budapest, V., Vécsey ucca 1.

TELEFON: Lipót 990—01.

Távíratí cím: Lanipelle.

**Gyapjú-, birkabőr
vétele.**

Szőnyegek,

függönyök, kerevetátvetők
és pokrócok eladása nagy-
ban és kicsinyben

Kurucz F. Károly-nál

BUDAPEST, IV., Semmelweis-u. 9.
Telefon: 19—82.

A Tolnai Szőnyeg- és Szövet-
gyár Rt. gyári lerakata.

**Szolídán szabott
árak.**

A „Vitézi Rend“ tagjainak
négy havi kamamenés
részleire is!

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű polgári-
és diszmagyar ruhá-
hoz minden igénynek
megfelelő cipők és szí-
mák kaphatók. Mérték
utáni rendelések a leg-
primább anyagból, a
legjutányosabb árban
beszerezhetők az 1905.
év óta fennálló Kiss-féle
cipőüzemben!

Box eszímák 300.000 K-tól feljebb
Férfi és női cipők 197.000 " "
Férfi és női félcipők 175.000 " "
Férfi- és leánycipők: 26—29. számig 100.000 K
és feljebb, 30—35. számig 130.000 K és
feljebb, 36—39. sz.-ig 160.000 K és feljebb.

Kiss Antal

Budapest, VII.,
Thököly-ut 36.

Vidékieknek kérdezősködésre készsé-
ges levélbeli felvilágosítás!
Vitézeknek külön árcedvmény!

VITEZEK ÉS GAZDÁK LAPJA

V. EVFOLYAM, 3. SZÁM.

Megjelenik 7600 példányban.

1927. JANUÁR HÓ 16.

MEZŐGAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.,
VÁROSHÁZ-U. 10. TELEFON 83-84 POSTACÉKKSZ. 35.785

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. FARKASS JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR: „VITEZI KÖZLÖNY” MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE: 10 PENGŐ, EGY ÓRA 85 FILLÉR. EGYES
SZÁM ÁR 8 FILLÉR — MEGJELENIK MINDELSZÁRNAP

Nagybányai vitéz Horthy Miklósné Főméltóságu Asszony

A Főméltóságú Asszony adománya a vitézeknek

Karácsonykor minden ember elfelejt egy pillanatra nyomorúságát; a család legszebb ünnepén, örök ünnepén derű költözik a szívekbe. Mégis sokan vannak, akikről a sors a nehéz időkben megtagadta még ezt a pillanatnyi örömet is: ezekre a szegényekre gondolt nagybányai vívő Horthy Miklósné Főméltóságú Asszony, a Kormányzó Ur, vitézek Főkapitányának neje.

A vitézek nagy családjának feje a Kormányzó Ur főméltósága. Az ő hűséges felesége mellette áll, hogy a társadalmi életben betöltött vezetés szerepét nagy férjéhez méltón viselje. A Főméltóságú Asszonyt mindig ott láthattuk mindazon társadalmi megmozdulások élén, amelyek valamely nemes célt szolgáltak, a hazának, a köznek, a szegényeknek ügyét karolták fel.

Az idén már harmadszor fordult a Főméltóságú Asszony a magyar társadalom jó szívéhez ezzel a jelszóval: »Karácsonyi örömet a szegényeknek!« Az idén is sikerült karácsony szent ünnepén sok szegénynek, nyomorgónak könnyét letörölnie, sikerült felhívnia a figyelmet arra, hogy egyikünk sem örvendhet igazán ez ünnepen, ha tudja, mennyi szegény, beteg, nyomorgó ember és család nélkülöz a hideg télben, keserves elhagyottságban és egy lépést sem tett egyikünk se azért, hogy valakin segítsen, valakinek örömet okozzon mostoha sorsában.

A Főméltóságú Asszony ezidén karácsonykor tízmillió koronát juttatott a budapesti szegény vitézek számára. Husz vívői családnak jutott ebből az adományból. Husz szegény vívői család érezte meg a Főméltóságú Asszony meleg szívének szerető dobbanását.

Felemelő gondolat, hogy annak, aki a Vitézi Rend élén áll, a Kormányzó Urnak neje, megemlékezik a szent ünnepén azokról, akik ebben a nagy családban talán még a kenyeret is nélkülözik, akiknek nem jut tüzelőre, hogy a szent estén, kicsiny hajlékukban melegedve, ünnepelhessék a Megváltó születését.

Régi magyar Nagyasszonyok képe villan fel előttünk, amikor erről a ne-

mes tetről megemlékezünk. A Szilágyi Erzsébetek, Perényinék, Zrínyi Ilonák, Lóránffy Zsuzsánnák nagy lelket látjuk, akik nemzetük őrangyalai, férjüknek odaadó hitvesei, kiváló férfiak szerető anyja és szegények gyámola voltak. Az ő régi, dicsőséges példájuk ihlette meg a legelső magyar férfit, az Államfő nejét, a Főméltóságú Asszonyt, amikor szavát a szegények, elhagyottak, nyomorgók érdekében felemelte.

Vigasztaló, szép gondolat, hogy aki legfelül áll, gondol ilyenkor azokra, akiket a sors a legszegényebb sorba helyezett. De különös jelentőséget ad a nagylelkű ajándéknak az adakozás, a megemlékezés felemelő gesztusának, a családiasságnak az a vonása, amelylyel a Főméltóságú Asszony a vitézekről el nem felejtkezett. A vívői család, e sok kis családból álló nagy egység, amelynek tagjait mégis a családtagok meleg kapcsa fűzi össze, minden más egységnél, közületnél szorosabb testvériségbe forrt össze. Azok, akik a hazáért vértüket ontották, akik minden pillanatban újra, meg újra minden áldozatra hajlandók, akik méltók voltak valóban a legnagyobb, legkitüntetőbb megkülönböztetésre, a magyar haza, a magyar szabadság, a magyar feltámadás e felkent keresztlovagjai, megérdemlik, hogy kezünket feléjük nyujtsuk, hogy ne nézzük közömbösen az ő gondjaikat, bajaikat, hanem igaz jelét adjuk őszinte érzésünknek.

Mindnyájunk gondolatát fejezte ki a Főméltóságú Asszony e tettevel, mindnyájunk érzését szóltatta meg és ezért mindnyáján köszönettel tartozunk neki. Ha ez a nemes adakozás a viszonyok folytán nem is terjedhetett ki oly mértékben az egész országra, hogy mindenkin segítsen, aki segítségre szoruló, a gondolat melegségét, az őszinte szeretetet sugározza és mi hálás meghatottsággal gondolunk mint védőnkre, őrangyalunkra, arra, akinek szava és tette célt tűzött ki, amikor mosolyt varázsolt a gondbamerült, szomorú arcokra.

Őszinte szívvel, meghatott lélekkel kívánjuk, hogy az Isten áldása kísérje,

segítse a Főméltóságú Asszonyt további nemes munkálkodásában!

Az idei karácsony alkalmával immár harmadszor fordult a Főméltóságú Asszony a magyar társadalomhoz a szegények érdekében. Az elmúlt évi gyűjtés 1100 szegény iskolásgyermek karácsonyi felruházását, 100 egyetemi hallgatónak fehérneművel való ellátását, 32 jótékony egyletnek és intézménynek karácsonyi ajándékban való részesítését és végül 600 esetben rögtön segélyre szorultaknak pénzbeli és természetbeni támogatását tette lehetővé. Az idei gyűjtésben különösen nagy mértékben vette ki részét az adakozásból a m. kir. honvédség. A karácsonyi akció adományaiban többek között a következők részesültek: A Vakok három intézete, a siketnémák, nyomorék gyermekek, a Hadróá, Nyukosz és a budapesti vitézek. Az adományok pénzben és anyagban osztottak ki. Igen sokan kaptak ruhát, cipőt, fehérneműt. A Főméltóságú Asszony két karácsonyfánál, a régi képviselőházban és az Attila-utcai elemi iskolában személyesen jelent meg és osztott ki ajándékot a szegényeknek. A Főméltóságú Asszony tízmillió adományából a következő budapesti vívői családok részesültek segélyben: özv. vitéz Bártfai Antalné 700.000 korona, özv. vitéz Benkő Gyuláné 500.000 kor., vitéz Biró Sándor 500.000 kor., vitéz Budai Ignác 500.000 kor., vitéz Domonkos Gábor 600.000 kor., vitéz Egri Miklós 600.000 kor., vitéz Gagyó János 500.000 kor., özv. vitéz Halász Istvánné 600.000 kor., özv. vitéz Horváth Péterné 600.000 kor., vitéz Király György 300.000 kor., vitéz Markos Mihály 300.000, vitéz Mécsáros István 500.000 kor., vitéz Pécsváradi István 700.000 kor., özv. vitéz Rettegi Vincéné 300.000 kor., vitéz Surányi Rudolf 500.000 kor., vitéz Szilágyi Gábor 500.000 kor., vitéz Unyi János 600.000 kor., özv. vitéz Ziegler Károlyné 500.000 kor., vitéz Várfoki Ferenc 300.000 kor., vitéz Szilágyi Ferencné 400.000 korona összegben.

A megajándékozott vitézek és vívői özvegyek meghatott hálával fogadták és köszönték meg a Főméltóságú Asszony nemeslelkű adományát.

VITÉZI ÉLET

A Vitézi Rend felsőházi képviselete

vitéz Nagy Pál ny. gy. tábornok, a Vitézek Főkapitányának helyettese, az O. V. Szék által a Felsőházba megválasztott tag.

tiszabői vitéz Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, törzskapitány, az O. V. Szék által a Felsőházba megválasztott póttag.

Az Országos Vitézi Szék január 5-én délután 4 órakor I. kerület, Vár, Mátyás-teremben megtartott ülésében a felsőház tagjává egyhangulag vitéz Nagy Pál ny. gyalogsági tábornokot,

a vitézek Főkapitányának helyettesét választotta meg. Póttaggá szótöbbséggel tiszabői vitéz Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, törzskapitány választatott.

Eladó ház és telek.

Máriabesnyőn (Fő-utca 1. szám alatt), Gödöllőhöz közel eső, jó fekvésű helyen egy körülbelül 600 négyszögöles sarokháztelek és rajtalevő lakóház, mely két szoba, tornácából áll (tégla- és vályogépítmény), 40,000.000 koronáért eladó. Vételár előre letétbe helyezendő. Átvételre sürgőnyileg kell jelentkezni. Cim: »Vitézek Mezőgazdasági Szövetkezete«, Budapest, Királyi Vár, I. Alagsor. O. V. Szék.

Az Országos Földbirtokrendező Bizóság 1926. évi december hó folyamán a következő területeket ítélte meg az Országos Vitézi Szék részére vitézi telkek céljaira:

Beregdaróc, Bereg vm., 50 kat. hold.
Nyirbéltek, Szabolcs vm., 15 kat. hold.
Szigetbecse, Észak-Pest vm., 15 kat. hold.

Zalamindszent, Zala vm., 10 kat. hold.
Nagynarda és Felsőcsatár, Vas vm., 12 kat. hold.

Alpár, Dél-Pest vm., 48 kat. hold.
Kölce, Szatmár vm., 18 kat. hold.
Drégelypalánk, Hont-Nógrád vm., 8 kat. hold 800 n.-öl.

Szatta, Vas vm., 10 kat. hold.

O. V. Szék.

Adóbuza hivatalos ára.

Az adóbuza árát a m. kir. pénzügyminiszter január havára 23 pengőben állapította meg. O. V. Szék.

Vitéz Karikás Gyula dicsérete.

Vitéz Karikás Gyula ny. á. vármegyei tiszthelyettes, rábakecői telkes vitéz, bár a kezdő gazda minden nehézsége

és gondjaival küzd, mégis minden szabad idejét vitézhez méltó önzetlenséggel és hazafias buzgalommal a levétek kiképzésére fordítja. Ezen példad, szép magatartása elismerésül Rábakecői község érdemes előjárósága vitéz Karikás nemzeti ur telkét teljesen ingyen megmunkáltatta. Egyik a nemzet nagy érdekeiért végzett önzetlen munkát, a másik jutalomból egy szegénysorsu vitéz gazdálkodását segítette elő. Mind a két cselekedet példásan szép.

Vitéz Karikás Gyula nemzeti urat a levétek kiképzés terén kifejtett példás buzgalmaért az O. V. Szék dicséretben részesíti.

Ezen elismerés törzslapján feljegyzendő. 9860/V. 1926. O. V. Sz.

Vitéz Boros Antal meghalt.

A Mindenható akarata folytán örökre eltávozott soraink közül vitéz Boros Antal (3542), postasegéd-tiszt, kőszegi lakos, a magyar feltámadás törhetetlen, hithű, ideális harcosa, kinek életét a magyarok Istene a hosszú háború vérzivataraiiban mindig megővta s most a kimerülhetetlen halál elragadta.

Emlékét bajtársi kegyelettel fogjuk megőrizni. (10.618/IV. 1926.) O. V. Sz.

Érvénytelenítés.

Vitéz Nagy Horváth Miklós 2687 volt tartalékos tizedes, kiskorpádi lakos 2833. számú, vitéz Kömüves János 1837/I. várományos földműves 1944. számú vitézi jelvényét elvesztette, érvénytelenítem.

Nevezetteknek új jelvény adatott ki. 13.609/IV. 1926. O. V. Sz.

Északpest vármegye központi járásának értekezlete.

A Vitézek és Gazdák Lapjának 1926. évi 46. számában közzétett járási vitézi értekezlet, mely 1926 december 5-ére tervezetett, de elmaradt, 1927 január hó 30-án, vasárnap, Csepelen fog megtartatni.

Gyülekezés a régi kulturházban, déli előtt 10 órakor.

Délután 1 órakor közös ebéd. Felkértem a résztvevőket, hogy az ebéden való részvételüket levelezőlapon vitéz Molnár Ákos tanító ur (Csepel, Új fő-ut 36) címére legkésőbb folyó hó 25-ig jelentsék be. (9/msz. 1927.)

Székkapitány.

Szabolcs vármegye vitézei figyelmébe!

Petneháza község határában az OFB által megítélt 75 kat. hold megváltandó terület áll rendelkezésre. Ezen terület után megváltási ár fejében kat. holdanként tíz métermázsza buza fizetendő egy összegben, vagy pedig 15 éven keresztül történő részletfizetés esetén kat. holdanként évente 96 kg buza szolgáltatandó be a megváltást szenvedőnek.

Felhívom Szabolcs vármegye azon vitézeit, kik ezen területből alakítandó vitézi telekre pályáznak, hogy a telek alapos megismerése alapján ebbeli kérelmüket személyesen, legkésőbb 1927. évi április 1-ig terjesszék elő. (1688. Msz. 1926.)

Szabolcs vármegye Vitézi Széke.

Vitézi cím jogtalan használatáért

a szekszárdi államrendőrség kapitánysága Bence Vince szekszárdi lakost tiznapi elzárásra átváltoztatható egymillió korona pénzbüntetésre ítélte. 1555/msz. 1926. Székkapitányság.

Vitéz Bocskai Gyula meghalt.

Délpest vármegye vitézi Székkapitánysága és vitézei mély megilletődéssel tudatják a vitéz bajtársakkal, hogy vitéz Bocskai Gyula volt tart. honvédfőhadnagy, az I. oszt. vitézségi érem kétszeres tulajdonosa, Kecskeméten 1926. évi december hó 26-án, életének 85-ik évében váratlanul elhunyt.

Az özvegynek vitéz Mórincz Kálmán székkapitány küldöttség élén fejezte ki a Székkapitányság és vitézei mély részvételét, az elhunyt ravatalára pedig, kegyeletük jeléül, koszorút helyeztek. Temetésén, mely december 29-én Kecskemét város társadalmának nagy részvétele mellett ment végbe, a székkapitányság a kecskeméti vitézekkel testületileg jelent meg. A bajtársak nevében vitéz Parlagh Károly magasszárnyalású, könnyekig megható beszédben mondott utolsó istenhozzádot.

Vitéz Bocskainak közülünk való távozása, kit elsőnek ragadott el a kimerülhetetlen halál a Kecskemét városi vitézi kis testületéből, nagy és fájdal-

mas ürt hagyott maga után. Felejt-
hetetlen emlékét kegyelettel fogjuk meg-
őrizni.

1067/vm. 1926.

Székkapitányság.

Családi értesítő.

Házasság:

Vitéz Mezei Antal (2639) földműves
1926 ápr. 29. Gál Eszterrel. — Vitéz
Mezei Gábor (422) földműves 1925 no-
vember 15. Sági Margittal. — Vitéz
Borbély József (2384) államrendőr 1926
nov. 27. Durst Máriával. — Vitéz Pa-
taki András (1020) földműves 1926 okt.
30. Seres Katalinnal. — Vitéz Balázs
Imre (692) ácssegéd 1925 nov. 23. Né-
met Terézzel. — Vitéz Pallai Zsig-
mond (2562) földműves 1926 szept. 8.
Petes Margittal.

Születés:

Vitéz Szabó József György (1879)
vill. kalauz György fia 1923 jul. 25.
— Vitéz Balaskó József (83) földműves
Attila József fia 1926 nov. 22. — Vi-
téz Reményi György (1597) földműves
Mihály fia 1926 nov. 13. — Vitéz Szabó
György (9) földműves Elvira leánya
1926 jul. 15. — Vitéz Molnár Gábor
(880) földműves László fia 1926 nov.
14. — Vitéz Sütő Mihály (1792) föld-
műves Anna leánya 1926 nov. 26. —
Vitéz Kiss István (843) földműves Mar-
git leánya 1926 okt. 8. — Vitéz Rud-
nói Konrád (4411) tiszth. László Ká-
roly fia 1926 máj. 26. — Vitéz Kon-
czos Lajos (5764) földműves Jenő fia
1926 szept. 9. — Vitéz Bencze István
(69) Anna Terézia leánya 1926 okt. 26.
— Vitéz Hevesi József (2181) mészár-
os Mária leánya 1926 szept. 28. —
Vitéz Farkas István (2381) földműves
Kálmán fia 1926 jul. 14. — Vitéz Szarka

Gyula (4027) földműves László fia 1926
aug. 2. — Vitéz Szerencsés Gyula (1380)
városi hiv. Valéria Erzsébet leánya 1926
nov. 26. — Vitéz Hadi József (4140)
földműves Mária leánya 1926 nov. 20.
— Vitéz Vadász János (50) földműves
Imre fia 1926 nov. 5. — Vitéz Nagy
Károly (1920) földműves Irén Zsófia
Erzsébet leánya 1926 dec. 3. — Vitéz
Ményhért Árpád (3509) földműves Irén
Julianna leánya 1926 szept. 5. — Vitéz
Bán Lajos (3978) földműves Ilona le-
ánya 1926 jul. 6. — Vitéz Angyal Jó-
zsef (1477) földműves László fia 1926
nov. 19. — Vitéz Várhegyi Ferenc (800)
földműves Viktor fia 1926 dec. 1. —
Vitéz Megyebíró István (4633) földmü-
ves Rozália leánya 1926 dec. 18. —
Vitéz Kishegyi József (864) András fia
1926 dec. 1. — Vitéz Mattyasovszky
Lajos (2801) postatiszt András fia 1926
okt. 9. — Vitéz Rákosi János (4263)
földm. Ferenc fia 1926 okt. 24. — Vi-
téz Sulyok István (4052) földm. Mária
leánya 1926 jul. 19. — Vitéz Kertész
Géza (4057) földm. Mária leánya 1926
nov. 21. — Vitéz Kada Mátyás (3662)
földm. Éva leánya 1926 dec. 10.

Halálozás:

Vitéz Sári Mihály (1882) földm. Er-
zsébet leánya 1926 okt. 29. — Vitéz
Nagy Kálmán (4453) földm. Lajos fia
1926 jul. 13. — Vitéz Gulácsi István
(1884) szobafestő Lajos fia, 1926 no-
vember 20. — Vitéz Szabó Benjámin
nyilv. főmester Gyula fia, 1926 nov.
14. — Vitéz Lengyel Mihály földm.
Mihály fia 1926 szept. 13. — Vitéz
Juhász István földm. Eszter leánya,
1926 nov. 1. — Vitéz Csonka János
földm. János fia, 1926 nov. 21.

O. V. Szék.

— (Tallán Zsigmond ny. tábornok
közlése nyomán) — eredetiben így
hangzott:

»Már dicsőséges emlékezetű meg-
boldogult II. József császár Öfelsége,
hogy a harcosok amaz osztályának
hősiességét és katonai érdemeit is
megjutalmazza, amely a katonai
Mária-Terézia-rendet el nem nyer-
heti, az arany és ezüst katonai ér-
mek meghonosításával, a magát
hősies és fenkölt tettekkel kitüntető
legénység számára őrmestertől (és
strázsa mestertől) lefelé kitüntetést
alapított, amely azonkívül, hogy
birtokosainak jobb megélhetést biz-
tosít, alkalmas arra, hogy egyrészt
a kitüntetettnek önértetét a köz-
tisztelet által fokozza, másrészt baj-
társainál hasonló cselekedetre való
dicséretes szomjuhozást ébresszen.«

A rendelkezés további részeiben
utasítást nyújt arra vonatkozólag,
hogy az érmek átadása mindenkor
ünnepélyes keretek közt történjék,
— szabályozza továbbá a viselés
módját, — a vele járó pótdíjat s a
kiízetés mikénti elszámolását.

Amint látjuk az alapítás csak a
ma ismeretes arany és I. oszt.
ezüst (nagy ezüst) vitézségi érmekre
vonatkozik.

A vitézségi érem II. osztálya, (kis
ezüst) 1848 évi augusztus 1-ével
lett alapítva. Erre vonatkozó rendel-
kezés egy része szó szerint a kö-
vetkező: »Öfelsége a császár, a f.
hó 19-i legfelsőbb kabinet leirata
szerint, a miniszterium előterjesz-
tésére elhatározta, hogy katonai sze-
mélyek részére, őrmestertől (és
strázsa mestertől) lefelé, oly bátor
és hősi cselekedeteiknek megjutal-
mazására, amelyekért a zsoldfizetés-
sel kapcsolatos vitézségi érmek nem
adományozhatók, — az eddig szo-
kásos pénzjutalmak helyett másod
osztályu ezüst vitézségi érem ala-
pittassék.«

Már a világháboru folyamán,
vagyis 1915 év február hó 14-én
alapították a bronz vitézségi érem.

A világháboru természetszerűleg
az elavult szabályzatok módosítá-
sát tette szükségessé s ekkor lép-
tették életbe a mindegyikünk előtt
ismeretes és az összeomlásig ér-
vényben lévő rendelkezések is.

Istenben boldogult Ő Császári és
királyi felség, IV. Károly apostoli
királyunk 1917. évi szeptember hó
15-én kelt magas elhatározásával,
— az arany és I. oszt. ezüst vitéz-
ségi érmet tisztek részére is rend-
szeresíti:

»Ismerve számos derék tisztem
óhajtását, elrendelem, hogy az arany

I R O D A L O M

A vitézségi éremről.

Irta: vitéz Szathmáry Kálmán. (Kecskemét.)

Mindenkor meg volt az emberben
ama törekvés, hogy a veleszületett
vagy benne kifejlődött kiváló tu-
lajdonságait adott alkalmammal észre-
vétesse, érvényesítse, — szóval
azokat kifejezésre juttassa, — mint-
egy megkülönböztetésül ember-
társaitól.

A kiváló tulajdonságokkal rendel-
kezőket régtől fogva nagy meg-
becsülés illette, — sőt azoknak el-
ismerésül — különböző ajándék-
ban és egyéb kitüntetésekben is
részésültek. Így érthető meg, hogy
a régi idők harcosai valamely hő-
stettük árán szerzett ajándékot vagy
tárgyat láthatóan viseltek, vagy
megőrizték. Minél több ily tárgy
ily tárgy vagy ajándék, annál több
dicsőség, megbecsülés és annál több
tekintély.

Az idők múlása mindig más és
más látható jelet biztosított a ki-
váló tulajdonságok megjutalmazá-
sára s ezen láncolat elvezet azon
kulturához, amely kultura szüle-
ménye a: vitézségi érem.

A vitézségi érem hivatva van ki-
magasló katonai erényeiért ékesi-
teni a mai kor bátor harcosát, —
jeléül annak, — hogy viselője meg-
becsülésre érdemes.

Az »Osztrák-Magyar Monarchia«
hadseregében rendszeresítve volt
vitézségi érem alapítása 1789 évben
találja eredetét, az akkori uralkodó
II. József császár magas elhatáro-
zásából. Az alapításra vonatkozólag,
csak utólag 1809 évben kiadott sza-
bályzat tartalmaz írásbeli rendelke-
zést, amely szabályzat egyik része
az akkori viszonyoknak megfelelően

vitézségi érmet, továbbá az ezüst vitézségi érem I. osztályát különösen kiváló vitézségért, tisztek is elnyerhessék. Az adományozás jogát magamnak tartom fenn.»

Megkülönböztetésül az érem szalagján Ófelsége monogramja, a »K« betű viselendő.

A magyar nemzet megmutatta, hogy fiai közül sokan, de nagyon sokan, — bármily nehéz áldozatok árán, — de érdemesnek bizonyultak a legszebb kitüntetésre s a vitézségi érem mindegyik fajtáját elnyerték...!

A forradalmak viharjai azonban feldúlták szent hazánkat s fényesen ragyogó láthatárunkra bus, komor sötétség szállt. A hősök érdemei lekicsinyelve, — sőt elfeledve, — a vitézségi érmek csillogó fénye elhomályosulva, mély gyász jelezte egy ország fájalmát...

Hosszu kinszenvedés után ismét hajnalodott s a vitézek ezreinek kebelén ma már ismét ott tündöklöhet a vitézségi érem.

»Fortitudini!« A »bátorságért« jelzővel vagy ékesítve Té ragyogó fényben tündöklő szép vitézségi érem!

Mennyi ábránd, — mily sok álmatlan éjszaka, mennyi hőstett — s mily drága véráldozat hirdeti nagyságodat. Téged bírhatni volt vágya minden igaz katonának. Fényesen csillogó formád, fehér és pirosan csíkozott köntösöddel Te voltál és vagy a megtestesült bátorság, cselekvés és érdem jutalma.

Lényed egybeforrt a hazaszerezzet, a kötelességtudás magasztos eszméivel. Rajongó szeretet övezett mindenki részéről, — meglátásod nem egy leány szívet dobogtatott meg — s viselőd »különb« volt a sok közül.

Nem egy öreg népfelkelő pedig büszkélkedő öntudattal hordozott falujában, hozzád fűzve dicső tetteit, — lángoló hazaszeretetét általalad bizonyítva. Ha mindenki, — mi nem hagyjuk emlékedet sötét feledésbe borulni!... Te vagy nekünk a mult, — a dicsőség — a tradíció!

Vitézek, Leventék, Magyar Ifjak, csak gyarapítsátok tudástokat, gyűjtsétek lelki kincseiteket és készüljétek, mert ti rátok vár a magyar jövő legnagyobb feladata!

Kollányi Boldizsár

(Rokító mocsarak 1916. július 13.)

Sötétlő tajtékot hány-dobál a tenger,
fekete lámpással nagysüvegű ember,
ezerszám szágudoz öldöklésre kelve,
Rokító lankája kozákokkal telve.

Lógó ősz bajusza öreg népfelkelő
busa, csontosmarku, morgó, pörlekedő,
felhajszol fektéből setét paripákat
szekerén menekül, doronguton vágat.

Véres habot izzad sörényes kozákló
Vágat a vad tatár halihó-halihó!
»Sztój« riad harsányan, gőzölög a szája
Megcsillan a légből jó görbe szablyája.

Leccap damaszkusznak ősrégi acélja,
életből halálba segíteni a célja:
Magyar népfelkelő vére hullására
Vad röhej viszhangzik bus Kremenuchára.

Csapzott hajjal vágat ott messze egy zászlós
arca halálkintől, félelemről gyászos.
Kantárt eleresztve kegyelmet könyörög
Hiába... leccap ott három pokolördög.

Fejre vág az egyik a vállra a másik
A harmadik kardja szívvérétől ázik.
Leomlik hörögve, halálba kergetve
szép fiatal teste vér s porba teperve.

Dörögnek az ágyuk, a gépmadár berreg,
vutkitól, hős vértől ittasult a sereg.
Ömlik a gyalogság — zugó tenger árja —
egy huszár életnek, száz kozák az ára.

Dandárnyi cserkesz közt vadász ezerszámrá
Sibéria küldte a lengyel sikságra.
egy dombra özönlik vérszomjtól kábultan
utolsó kis csapat keményen áll ottan.

Négy géppuska tátong egy pár öreg mozsár
mögöttük magaslik Kollányi Boldizsár.
Szálfa öles férfi, szélesvállu vaskos
feje boltozatos faldöngető vas kos.

Ragyogó szeméből villámok lövelnek
Pusztító tűzszikrák kegyetlen elemek.
messzedörgő hangja uralja a tájat
tulharsog csatazajt bömbölő ágyukat.

Kattog a gépfegyver véres utcákat vág,
leomlik a kozák, pusztul a vad kozák
tengernyi harcínép özönli a dombot
szegedi huszárok keményen állnak ott.

Vérbe fullad már száz, ezer jön helyére
izzó tűz pattan a gépfegyver csövére
Három kemény huszár s Kollányi Boldizsár
Karabély a kezében végső tusára vár.

Ares támad harcra a domb peremébe,
a hadak haragvó, rettentő istene.
Acélkemény karja forgatja az agyat
s foga sövényéből ily bosszu szó fakad:

- Egy csapás hazámért, legyilkolt anyámért
- Erted! csillagomért Petőfi Sándorért,
- Nem magyar véreért, szép Erdélyországért,
- Az ezernyolczásasnegyvenkilenc évért!

Süvölt a karabély rettentő csapása
A haragvó Isten menykőcsattanása
Nyomában csont törlik, az agyvelő szakad
Csordogál fekete, keserű vérpatak.

Tágul a vad tábor — ámultan menekül
ott fent a dombtetőn páncélos Isten ül
Véres karabéllyal égrenéző szemmel
Kollányi Boldizsár harcol Hadistennel.

Nagy fekete madár alá száll a tájra.
Fekete subáját éj teríti rája
Véres pára száll a Rokitno mocsárra
Halott huszár, kozák borulnak egymásra.

Kollányi Boldizsár szét néz még a halmon
ott csüng nemes szíve az örök alvókon.
Jó lovára szökken s keserű bánatban
Írányt vesz, ahol a Stochod vize csobban.

Eszi az esztendő egyik a másikat
eltemet álmokat, nagy harci tusákat
diadalmas vitéz sok csatának hőse
rothadt Jilavának bűzös börtönében.
Penészes várbörtön vasrács ablakára
Hirhozó turul száll, elernyed a szárnya.

Halhatatlan lett már a költő a harcos
Petőfi lánglelke — eszméiért harcos
Márvány géniuszra kiszáll a vadgalambpár
Almodj szabadságról Kollányi Boldizsár...

vitéz Csernák József.

SZEMLE.

»A Kormányzó és a nagybányai Horthy-nemzetség.« A Kormányzó Ur Öfömméltósága legmagasabb engedélyével Nógrádi Gyula író »A Kormányzó és a nagybányai Horthy-nemzetség« címmel egy történelmi és családi monografiát írt, melynek diszpéldányai a magyar bibliográfia ritkaságai közé tartoznak. A műnek természetesen nem az a célja, hogy ezekkel az értékes példányokkal csak a könyvtárakat ékesítse, hanem hogy a magyar nép legszelebb rétegeivel is megismertesse azt a nemes magyar családot, mely a magyar feltámadás reménységét: nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó Ur Öfömméltóságát adta nekünk. A népszerű kiadás a drága és diszes kötés kivételével, mindenben egyezik a diszpéldányokkal, hogy a magyar nép kezébe is olyan munka kerüljön, mint amelyik méltó a Kormányzó Ur Öfömméltósága legmagasabb személyéhez. A sok szép képpel és érdekes leírással bővelkedő munka érdekes bepillantást enged ez ősi magyar család történetébe. — Az Országos Vitézi Szék felhívja a vitézek figyelmét erre a műre. Aki teheti, rendelje azt meg. Ára bőrkötésben, ezüst cimerezéssel 150 pengő, selyemkötésben, ezüst cimerezéssel 80 pengő, vászonkötésben, aranyozott, dombor cimernomással 40 pengő.

Megrendelhető »A Kormányzó és a nagybányai Horthy-nemzetség« című mű központi irodájában, Budapest, IX., Ferenc-körút 19, II. 16.

»Leventeoktatók Zsebkönyve az 1927. évre« címen a leventeoktatók részére egy segédkönyv jelent meg Süle Dénes szerkesztésében, az Országos Testnevelési Tanács 3176/926. III. sz. ajánlásával. A 14 nyomtatott ivre terjedő zsebkönyv előszavát dr. Puerbl Győző egy. m. tanár, a székesfővárosi törv. testnevelési bizottság h. elnöke írta az iskolán kívüli társadalmi testnevelés nemzeti céljairól. A könyv szerkesztője az 1927. évre szóló naptári résszel kapcsolatban részletes feldolgozásban közli a leventeoktatók havi teendőit. Szó szerint hozza a testnevelési törvényt és a hivatalosan jóváhagyott leventeegyesületi alapszabálymintát. Több cikk keretében a leventék erkölcsi neveléséről és szellemi oktatásáról értekezik, s gyakorlati tanácsokat ad a leventeoktatóknak a leventeegyesületek megalakítására és vezetésére, a leventeotthonok felépítésére, továbbá a leventék foglalkoztatására az otthonban és a tá-

borban. Utmutatást nyújt a levente-ünnepélyek rendezésére és végül különféle ünnepélyeken a leventékhez intézendő alkalmi beszédeket közöl. A könyv az eddigi bírálatok szerint a leventeegyesületek belső munkásságát hivatott kiépíteni és mint ilyen minden leventeoktató részére nélkülözhetetlen segédkönyv. Megrendelhető Budapesten, VIII., Mátyás-tér 17. Ára 2 pengő.

Az »Uj Élet« nemzetpolitikai szemle legújabb száma érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Dr. Révész Imre debreceni püspöki titkár hosszabb tanulmányában a magyar protestantizmus problémáit vitatja meg, dr. Némethy Imre törvényszéki bíró a jogi oktatás vajdó kérdéseiről ír. Oláh a fiatal írógárda egyik legtehetségesebb tagja egy pompás novellával szerepel. Dr. Trájer István műegyetemi adjunktus a földbirtokreformról ír értékes cikket. A Figyelő rovatban terjedelmes külpolitikai beszámoló dr. Czákó Istvántól, dr. Bobula Ida amerikai helyzetképe stb. s még több kisebb írás és könyvkritika teszi változatossá az »Uj Élet« ez újabb számát. A lapot dr. Antal István és vitéz Nagy Iván szerkesztik, kiadója Radnóti István. Előfizetési ára egy évre 12 pengő, félévre 6 pengő, negyedévre 3 pengő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Köztelek-u. 1 szám.

Egészségügy

A betegségéről

Az egészséges embernek minden szerve jól működik. Jó az étvágya, jól emészt, kedvvel dolgozik, nyugodtan alszik. Aki beteg, annak rendszeren már tekintete is elárulja, hogy baja van. Panaszai fölülte sokféleképpen a legtöbbszor olyanok, hogy már azokból valamelyik szervének betegségére lehet gondolni. Azt, hogy valaki beteg, mindenki észreveheti, de, hogy a betegnek mi a baja, azt határozottan csak az orvos ismerheti fel. Hogy a betegséget mi okozza, azt, bár sokszor a beteg helyesen jelöli meg, szintén az orvos van hivatva kikutatni.

Az orvosi tudomány folytonos haladásában számos betegségnek fűrkészte ki az okát. Így kiderítette, hogy sok betegség szervi baj, az emberrel vele születik; némely betegséget, vagy legalább is az arra való hajlandóságot az ember szüleitől örökölheti, a legtöbb betegség azonban az élet folyamata alatt szerezhető.

Különösen az egészségtudománynak köszönheti az emberiség azt, hogy ma

Felhívjuk előfizetőink figyelmét új, pengő előfizetési díjunkra. Előfizetés egy évre 10, félévre 5 P.

már a betegségek támadása felől tudományos alapon szerzett ismereteink vannak, amelyek a régi előítéleteket és babonákat sorba ledöntötték. Kétségtelenül tudjuk például, hogy a romlott és hamisított élelmiszerek a gyomor és bél betegségeit okozhatják, sőt hogy állott kolbászfélék valóságos mérgezést okozhatnak, tudjuk, hogy a bélférges honnan származhatnak, ismerjük, hogy a beteg állatok teje a szesz italok mily sok oldalról támadják meg a szervezetet, mennyi betegségeknek az okozói. A nedves lakásnak a zsufolt lakásnak, rossz szellőzésnek az egészségre gyakorolt káros hatását és sok betegség terjedésének ezekkel való összefüggését a higiéné derítette ki. Milyen hosszú sora azoknak a betegségeknek, amelyeket a munka, a foglalkozás, a túlerőltetés, avagy a meghűlés idéz elő, vagy amelyek véletlen baleset folytán támadnak.

Ha már a betegség fölismerése bizonyos szakképzettséget igényel, úgy csak természetes, hogy azok orvoslását, gyógyítását csak hozzáértő emberre, az orvosra bízhatjuk.

Az orvos, aki egész életét a betegségek tanulmányozására szenteli, amennyire egyáltalában embernek hatalmában állhat, képes meggyógyítani a betegeket képes tanácsaival, rendelkezéseivel a gyógyulás útját egyengetni. A gyógyulásra való remény annál nagyobb, minél korábban fordul a beteg az orvos tanácsához, amikor a betegség már nagyon elhatalmasodott, nehezebb dolga akad az orvosnak, hosszabb ideig tart a betegség és sokszor kétséssé válik a gyógyulás.

Aki tehát megbetegszik, forduljon minél előbb az orvoshoz, mert a látszólag jelentéktelen rosszullét elhanyagolva komolyt, sőt végzetessé válhat.

HIREK.

Heti naptár.

JANUÁR	Római kath. naptár	Protestáns naptár	A nap kelte, nyugta
17 Hétfő	Antal	Antal	A hét elején a nap 7 óra 14 perckor kél és 4 óra 20 perckor nyugszik, a hét végén pedig 7 óra 9 perckor kél és 4 óra 26 perckor nyugszik.
18 Kedd	Piroska	Piroska	
19 Szerda	Kanut	Sára	
20 Csütörtök	Fabián	Fáb. Seb.	
21 Péntek	Ágnes	Ágnea	
22 Szombat	Vince	Artur	
23 Vasárnap	B. 3. Rajm.	B.3. Zelm.	

Nevezetes dátumok a magyar történelemben.

Január 17. 1688. Caraffa beveszi Munkácsot. Zrinyi Ilona hosszú, hősi védelem után kénytelen volt Munkács várát feladni. Január 14-én 16 pontos kapitulációt írt alá s Caraffa 17-én a császári őrséggel bevonult a várba.

Január 18. 1271. Boldog Margit halála. IV. Béla király leánya, Margit hercegnő, mint domonkosrendi apáca, 29 éves korában, a későbbi szent Margit-szigeten elhunyt. Életről és csodáiról a Margit-legenda szól.

— 1576. Báthory István lengyel király. Az andrzejovi országgyűlés Báthory István erdélyi fejedelemnek lengyel királlyá választását megerősítette, a fejedelem pedig elfogadta az elébe szabott feltételeket.

— 1657. II. Rákóczi György hadjárata. II. Rákóczi György erdélyi fejedelem negyvenezer főnyi seregével, Kemény János fővezérrel, utra kelt Lengyelország ellen.

— 1869. Szemere Bertalan halála. Szemere Bertalan, a magyar szabadságharc egyik vezéralakja, az első felelős minisztérium belügyminisztere, meghalt. Ő rejtette el a koronát Orsovánál és ő volt az utolsó a menekülők közt. Élete végén megtévelyodott.

Január 19. 1878. Szigligeti Ede halála. Szathmáry Ede Nagyváradon született 1814 március 18-án. Pesten egyetemi hallgató korában a budavári színházban a magyar színészek játéka annyira megtetszett neki, hogy maga is színi pályára lépett. Nem akarta atyja haragját ingerelni s ezért neve helyett a Szigligeti nevet vette fel, amelyet 1867-ben törvényesített is és halhatatlanná tett. Tagja volt az Akadémiának, igazgatója lett 1873-ban a Nemzeti Színháznak. 1878 január 19-én szívszélhűdésben elhunyt.

Nagybányai vitéz Horthy István I. tábornok felsőházi tag. Hétfőn délelőtt 11 órakor tartotta Jásznagykunszolgok vármegye törvényhatósági bizottsága felsőházi tagválasztó közgyűlését Almásy Sándor főispán elnöklésével. Az elnök főispán lelkes szavakkal méltatta Bethlen István gróf tevékenységének eredményeit. A szavazás eredményeképpen a vármegye rendes felsőházi tagjává nagybányai vitéz Horthy István ny. lovassági tábornokot és Kiss Ernő dr. ügyvéd, volt országgyűlési képviselőt választották meg.

A Kormányzó ur hozzájárult ahhoz, hogy a debreceni Tisza István Tudományegyetem Bethlen István gróf miniszterelnököt a közélet terén szerzett kiváló érdemeinek elismeréséért az államtudományok tiszteletbeli doktorává avassa.

Vitéz dr. Végh Kálmán államtitkár. A Kormányzó Ur Öfömlétsága vitéz dr. Végh Kálmán honvédelmi miniszteri h. államtitkárnak az államtitkári címet és jelleget adományozta. Vitéz Végh Kálmán dr. 1878 november hó 22-én született Szilágysomlyón. Jogi tanulmányait a kolozsvári és a budapesti egyetemen végezte. Közhivatali pályáját a központi statisztikai hivatalnál kezdte meg, majd a nagykarolyi

pénzügyigazgatósághoz s később a honvédelmi minisztériumba nevezték ki. A hivatali fokozatokban gyorsan előrehaladva, 1921 decemberben miniszteri tanácsos, 1924-ben helyettes államtitkár lett. Most pedig az államtitkári címmel címmel és jelleggel tüntették ki. A világháború kitörésekor, mint szolgálaton kívüli honvédtiszt önként jelentkezett harctéri szolgálatra. Mint erdélyi ember részt vett az erdélyi hadjáratban, majd az oroszok elleni harcokban is. A kommunizmus idején polgári állásából rendelkezési állományba helyezték. Akkor Szegedre ment s a nemzeti hadsereg kötelékébe lépett. Öfömlétsága akkor, mint hadügyminiszter, a polgári közigazgatási osztály szervezésével és vezetésével bízta meg. A rend helyreálltával visszatért a honvédelmi minisztériumba, hol a polgári személyügyi osztály vezetője, majd a polgári főcsoport főnöke lett. Kitüntetései alkalmából őszinte örömmel üdvözljük.

Hanzély Pál tragikus halála. Hanzély Pál honvédfőhadnagy Szolnokon hősi önfeláldozásának áldozata lett. Kün a jégpályán korcsolyázott, amikor segélykiáltásokat hallott. Egy jegyespár a tőrénnyel jégre került, beszakadt és a halállal küzdött. Hanzély főhadnagy gondolkodás nélkül odasietett, a jeges vízbe ugrott és hosszas küzdelem után megmenteni segített a veszélyben lévőket. Nagy tömeg gyűlt oda, többen segítkeztek. A jegyespárt sikerült kimenteni, a hős főhadnagy azonban minden valószínűség szerint szívbénulást kapott a jeges vízben s már nem lehetett megmenteni. Tragikus halálát igen nagy részvéttel fogadták, annál is inkább, mert már fivére, mint Ludovikás, annakidején szerencsétlen körülmények között tetanusmérgezésben elhunyt.

A »VITÉZEK ÉS GAZDÁK NAP-TÁRÁ«-t mindenkinek elküldöttük, aki az árat befizette. Azok, akik a naptárra előjegyeztek, sürgősen küldjék be a naptár árát, 1 pengő 20 fillért. Ehhez járul 10 fillér portóköltség. Egy pengő 30 fillért kell összesen beküldenie mindenkinek, aki a naptárra előjegyzett. Azért szükséges, hogy a naptár árát azok is beküldjék, akik előjegyeztek rá, mert az utóvételi díj feleslegesen, nagyon megrágtatná naptárunk árát. Tekintettel arra, hogy már csak 1000 példány van e rendkívül érdekes és tanulságos naptárból raktárunkon, felkérjük mindazokat, akik még igényt tartanak rá, hogy a fenti díjat postafordultával küldjék be kiadók hivatalunk címére.

Az olasz minisztertanács Mussolini javaslatára elhatározta, hogy a modern Este-könyvtár két Corvin kódexét a magyar nemzetnek ajándékozza. A két kódex 1848-ban került olasz birtokból a bécsi udvari könyvtárba és innét Ferenc József király rendeletére 1892-ben a Magyar Nemzeti Múzeumba. 1919-ben az olasz kormány hivatalos jogára, amelyet később a békeszerző

dés is biztosított neki, azok visszadását igényelte és azokat meg is kapta. Most azután újból visszaajándékozta a magyar nemzetnek. Ez alkalomból gróf Bethlen miniszterelnök köszönő levelet intézett Mussolini miniszterelnökhöz és hasonlóképpen gróf Klebelsberg kultuszminiszter is Fedele olasz közkutatásiügyi miniszterhez. A gyűjteményegyetem pedig ünnepi ülést rendezett, amelyen Klebelsberg gróf újólág kifejezte az olasz miniszterelnöknek köszönetét a nemes adományozásért.

Újabb csereakció magyar és német gazdaijak között. A Magyar Gazdaszövetség már több száz gazdaijút juttatott Németországba, akik ezen a réven megismerték a fejlett német mezőgazdasági viszonyokat és hasznos gyakorlati ismeretek birtokába jutottak. A csereakciót az 1927. évben is megismétlik. A terv szerint a magyar ifjak március végétől szeptember végéig tartózkodnak Németországban. Ez idő alatt német gazdacsaládoknál lesznek elhelyezve, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és díjtalan ellátásban részesülnek. A csereakcióban csak olyan 17 évesnél idősebb gazdaijak részesülhetnek, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak, a Magyar Gazdaszövetség tagjai és egy német cserefiu családtagként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek. Kivételkép a csere vállalása nélkül is kivisznek egyeseket. A részvételi díj személyenként 3,400.000 korona, azaz 272 pengő. Jelentkezési határidő 1927 február 25. Bejelentések Magyar Gazdaszövetség címére (Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. 8.) küldendők.

Rövid hírek a vitézi életből és másról.

A szeghalmi járási vitézi szakasz 1926 október 27-én Füzesgyarmaton vitézi napot tartott. A vitézeket a község igen szívesen fogadta. A műsoros előadás 6 órakor kezdődött. Dr. Hídjed Gyula járási vitézi hadnagy megnyitó beszéde után Faragó László gimn. tanár gyönyörű előadás keretében méltatta a történelemben végighúzódó magyar vitézséget és harci erényeket.

Mezőberényben 1926 november 5-én öfömlétossága, a vitézek Főkapitánya névnapja és nagyatádi Szabó István arcképének leleplezése alkalmával tartott járási vitézi nap igen szépen sikerült. Jelen volt Mayer János földmívelésügyi miniszter, több képviselő, a helyi előkelőségek, gazdák stb. A vitézi szakasz teljes számban, vitézi formaruhában jelent meg.

Köröstarcsa községben az iskolán kívüli népnevelés keretében 16 előadást fogunk tartani. Kenderes, Gáboros, Endrőd községekben hasonlóan előadások folynak. Ugy ezek, mint az analfabéta tanfolyamok igen szép sikerrel működnek.

Neuberger Ferenc, Magyaróvár egy-ségespárti országgyűlési képviselője, 43 éves korában elhunyt.

A Kormányzó ur Álgya-Papp Sándor altábornagyot honvédelmi államtitkárrá nevezte ki.

A budapesti büntetőtörvényszék pénteken délelőtt hirdette ki a Kuria ítéletét a frankper vádlottjai előtt, akik az ítéletet tudomásul vették. Az ügyészség valamennyi elítéltnak büntetése kitöltésére két hónapi haladékot adott.

mond, Prónay Dezső és Vécsey Miklós bárók. Ugyancsak a fenti alkalommal választották meg a főrendek képviselőtük póttagjait is.

Német kormányalakítás.

A karácsony előtt kitört német kormányválság megoldása az ünnepek miatt újév utánra halasztódott. Most Hindenburg birodalmi elnök Curtius dr. birodalmi gazdasági minisztert bizta meg az új kormány megalakításával. Curtius többségi kormány alakítását kíséri meg és ezért a jobboldali pártok felé iparkodik közeledni, amelyek közreműködésével óhajtja kormányát megalakítani.

Kisántánt-konferencia.

Az alaposan megtépzott kisántánt-szövetség államai újabb konferenciára készülődnek. Ez a konferencia valószínűleg Pozsonyban lesz és ez alkalommal módjukban lesz a kisántánt államok kiküldötteinek állást foglalni az albán-olasz szerződés következtében kialakult újabb politikai helyzettel, mely egyáltalában nem tünteti fel rózsás színben a kisántánt államok jövőjét.

Sulyos helyzet Kinában.

A kínai köztársaság területén évek óta dühöngő polgárháború most nevezetes fordulóponthoz érkezett. Az orosz kommunista befolyás alatt álló délkinai csapatok ez alkalommal nemzeti alapra helyezkedve, az idegenek ellen fordultak. A külföldieknek Kinában külön közigazgatással rendelkező városrészeik vannak, amelyekbe kínaiaknak nem szabad lábukat betenni. A kínai felkelők most ezeknek a kiváltságoknak megszüntetését követelik és az egyik angol konzul a kényszerítő körülmények következtében eltávolította az európai negyed rendőrségét és a lakosságot védelmező európai katonákat. A kínai csapatok erre benyomultak az európai negyedbe és ott rombolni és fosztogatni kezdtek. Az angol kormány nyomban tiltakozott a konzul engedékenysége ellen, annál is inkább, mert bebizonyosodott, hogy a kínaiak nem képesek fentartani a veszélyeztetett rendet. A legújabb jelentések szerint az északi mandzsuriái kínai csapatok a legközelebbi napokban megkezdik a támadást a délkinai kommunista csapatok ellen.

Harcok Nyugatindianában és Nicaraguában.

A nyugatindiai hollandi szigeteken is kommunista lázadás tört ki a benszültöttek között. A hollandi indiai katonaság a legutolsó batáviai jelentések szerint erőyes támadást intézett a lázadók ellen. Középamerikában, Nicaragua államban, ahol egyébként ugyszólván állandóan forradalom van, most ujra fellángoltak a harcok. Az amerikai Egyesült Államok támogatását élvező konzervatív párti kormányt fegyveres erővel támadták meg a liberális pártiak, akiknek kormányát néhány

Mi történt bel- és külföldön

Bethlen római utazása.

A múlt hét végén nagy fel-tűnést keltett az a híradás, mely szerint Bethlen István gróf miniszterelnök Rómába készül, hogy az olasz kormány elnökével, Mussolinivel megvitassa az adriai kikötő ügyét. A jugoszláv kormány ugyanis Spalatot szánta adriai kikötőül Magyarországnak, Olaszország viszont Fiumét ajánlotta fel magyar tengeri kikötőül. Miután Magyarország és Jugoszlávia közt a tengeri kikötőről már régebb idő óta diplomáciai tárgyalás folyik, most időszerűvé vált, hogy az olasz ajánlat ügyében is induljon meg tárgyalás. Valószínű, hogy a miniszterelnök Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter társaságában utazik Rómába, aki az olasz kormány meghívására előadást fog tartani az olasz fővárosban.

Az örökösöjogu főrendek választása.

Január 8-án, szombaton folyt le Budapesten a főrendek választógyűlése, amelyen báró Wlassich Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, 80 mágnás jelen-

létében elnökölt. A választásra egy ugynevezett kormánypárti és egy ellenzéki listát nyújtottak be, amelyek néhány személy kivételével tulajdonképpen azonosak voltak s a kettő közötti különbség inkább csak ögróf Pallavicini György és párthiveinek ellenvéleményét óhajtotta kifejezésre juttatni. A választás során végeredményben a kormánylista győzött és eszerint örökös főrendekké választottak: herceg Batthyányi Strattmann László, Almássy Dénes, Andrassy Géza, Batthyányi Lajos, Bethlen Pál, Cziráky József, id. Edelsheim-Gyulay Lipót, Erdődy Sándor, id. Esterházy László, Esterházy Pál, Festetics Vilmos, Hadik-Barkóczy Endre, Hadik János, Hunyady József, Károlyi Gyula, Khuen-Héderváry Károly, Mailáth Géza, Semsey László, Somssich László, Szapáry György, Széchenyi Bertalan, Széchenyi Aladár, Szirmay Sándor, id. Teleki József, Tisza Lajos, Vay Tibor, Wenckheim Dénes, Wenckheim László, Zselénszky Róbert, Zichy Aladár, Zichy Géza Lipót grófok, valamint Fiáth Pál, Harkányi János, Inkey József, Jeszenszky Sándor, Kende Zsig-

év előtt elűzték a konzervatívok. Most a harcoló pártok közé az északamerikai Egyesült Államok katonaságát helyezték el, mely semleges zónát alakított a harcban álló csapatok között. A liberálisokat a mexikói kormány támogatja és attól tartanak, hogy most majd konfliktus tör ki Mexikó és az Egyesült Államok között.

Angolok és franciák a békerevizio mellett.

A legtekintélyesebb angol lapok foglalkoznak most az erdélyi magyarok és románok viszonyával és megállapítják, hogy a magyaroknak sok jogos panasza van okuk a románok elnyomása miatt. A magyarok és a szászok remélik, hogy elkövetkezik az idő, amikor Magyarország négy Elszász-Lotharingiája csak a múlt emléke lesz.

Az angol sajtó elismeri azt, hogy mindenki érthetőnek találja, még maga a románság is, ezeket a törekvéseket.

Franciaországban első jelei mutatkoznak annak, hogy a békerevizio szükségességét most már ők maguk is belátják. Fabre-Luce Róbert francia politikus »Uj Jobboldal« címen mozgalmat indított az európai konzervatív pártok közötti érintkezés és együttműködés, valamint a békerevizio előkészítése ügyében. Fabre-Luce Németországban felállította már pártjának német osztagját és most Magyarországon is hasonló osztagot akar alapítani. Ezek az osztagok, a franciaországi központ irányításával, mindenben támogatnák az egyes országok számára megállapítandó reviziós követeléseket.

kivált azokat, akik földjük terjedelméhez viszonyítva, aránylagosan legtöbb fát ültettek, sikerrel. Ha lesznek, akik méltók lehetnek a földművelésügyi minisztérium által évente hirdetett jutalomdíj-pályázatra is s annak előírásai szerint ez lehető, a Kamara előterjesztést fog tenni ez irányban.

Magyar gazdatestvéreim, mi elöljárunk minden harcukon, a természet mostoha erői ellen küzdelmünkben sem maradhatunk hátra!

Minden gazdát, minden kertészkedőt, mindenkit, akinek erre alkalmas földje van, hívunk a Faültetők Társaságába tagul.

Reméljük, hogy önzetlen, közérdekű törekvésünknek sok-sok ezer megértője és cselekvő részese lesz s jó szándékunk kisdéd magva hamarosan hatalmas sudárba szökken!

Kérjük a csatlakozni kívánókat, hogy nyilvántarthatásuk céljából forduljanak sürgősen a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalához (Debrecen, Hunyady-utca 5, I. emelet).

Debrecen, 1926 december hó 11-én.

Hazafias üdvözléssel a Faültetők Társasága nevében:

Dr. Rácz Lajos,
mezőgazdasági kamarai igazgató.

GAZDASÁGÍTÁJÉKOZTATÓ

Faültetők társasága

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kebelében alakult Faültetők Társasága a következő felhívást intézte a magyar gazdatársadalomhoz:

»Fát ültessünk, Gazdatestvéreim!

Az Alföldet járva, megdöbben annak fátlansága. Évek óta sok kiváló szakember ismétli folyton intelmét, hogy az Alföld klímája és talaja is azért romlik fokozottan, mert nem törekszünk fákat ültetni s a meglevő fákat sem gondozzuk és védjük pusztítástól.

Az államerdészeti kiváló buzgalommal dolgozik az erdőültetések és fásítások érdekében, az Alföld fásítási állami akcióban, amely egyike hazánk legfontosabb és legsürgetőbb feladatainak, kitűnő szakemberek áldásos, buzgó munkáját látjuk.

Mégsem keltett ez a törekvés oly egyetemes érdeklődést, nem nyerte meg a tömegek részéről azt a cselekvő részvételt, amelyet e fontos, közérdekű feladat érdemelne.

Szükséges időjárás súlyos hátrányait szenvedjük pedig az Alföld fátlansága miatt. Mezőgazdasági és kertgazdasági termelésünk évente súlyos károkat szenved miatta. De népegészségügyi érdekeink is súlyos hátrányát látják.

Tovább nem nézhetjük e kérdést ily közönnnyel! Az államtól nem várhatunk mindent. Az ország népének kell megértenie, hogy közönyössége mily súlyos károk forrása.

Az okszerű faültetés legyen általános törekvésünk az egész Alföldön! Fát ültessünk, sok fát, de gondosan megválasztott fánemekből. Okszerű módon ültessük, gondozzuk és óvjuk növényi s állati kártevőktől, botor emberek pusztításától!

Faültetéssel javíthatjuk talajunkat igen sok esetben; szelelhetjük klímánkat, kedvezőbbé formálhatjuk csapadékviszonyainkat, enyhíthetjük a szelek pusztítását.

Növénytermelésünk és állattenyésztésünk előfeltételeit megjavíthatjuk, a népesség egészségi viszonyait javíthatjuk. És maga a fa értéke új értéktermeléshez segít.

A faültetés és favédelem oly fontos feladatai iránt az érteket és figyelmet felkelteni és minél szélesebb körökben az Alföld fásítási nagy akcióban cselekvő részvételt felébreszteni, megalakítottuk a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kebelében a Faültetők Társaságát, amelyhez csatlakozásra ezennel tisztelettel meghívjuk minden érdekeltünket.

A Faültetők Társaságához csatlakozókat nem terheli semmiféle tagsági díj. Csatlakozzék, akiben felébred a saját javának és hazánk javának céltudatos szolgálatára a tudatosság. Morális kapcsolatot fogja összefűzni a Faültetők Társaságának tagjait csupán. Az a fogadalom, amely szerint minden tag

1. minden évben törekszik minél több fát ültetni, okszerűen megválasztott fánemekből, okszerű ültetésmóddal,

2. erre másokat is megnyerni igyekszik,

3. fát növényi és állati kártevők ellen rendszeresen védi,

4. törekszik minél több öntudatos tagot szerezni a Faültetők Társaságába.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara törekedni fog a Faültetők Társaságának tagjait elősegíteni,

ha a talajukra legmegfelelőbb fánemek iránt hozzáfordulnak, díjtalanul ad szaktanácsot, a m. kir. állami erdészeti szakintézményekkel összhangzóan törekedvén előmozdítani, hogy mindegyik fánemeket ültessenek, amelyeknek ott, adott viszonyok közt, legjobb kifejlésük remélhető.

Időnként kedvezményes árban oszt ki a tagok közt facsemetéket.

Évente értékes jutalmat és kitüntető oklevelet fog kiosztani a legtöbb fát ültetett tagok közt, figyelembe véve

Külföldi érdeklődés a magyar lovak iránt.

Hazánkban nagy lófeleslegek vannak, mivel a kivitel az elmúlt évben igen gyenge volt és körülbelül 12.000 lóval alatta maradt az előző évi, 1925-ös exportnak. A legutóbbi általános állatösszeírás adatai szerint 884.746 ló volt Csonkamagyarországon, míg az 1925. évben csak 875.763 darab. A csekély kereslet következtében a lóarak erősen visszaestek és jelenleg is alatta maradnak a békebeli árnívónak. Nagyon fontos volna tehát, ha a külföldi kereslet megélné a magyar lovak iránt; ezért van jelentősége annak az érdeklődésnek, amely legutóbb orosz, román és török részről megnyilatkozott. Érdekes, hogy Csehország is, mely eddig elzárta határait a magyar ló elöl, szintén több ezer katonalovattal szándékozik most venni nálunk.

Vásár és piac.

Az ősze elején a magyar malmok a külföld felé elég nagy forgalmat bonyolítottak le. A lisztüzlet azért lendült fel, mert egész Európában meglehetősen gyenge volt a búzatermés, az amerikai buza pedig nem volt versenyképes, minthogy a hajófuvar Amerikából nagyon megrágult. Azóta az angol szénsztrájk megszűnt, a kereskedelmi hajók szén helyett ismét búzát szállíthatnak és az amerikai liszt így nagy tömegben jelent meg az európai piacokon. A magyar lisztexport ennek következtében csaknem teljesen megállott és különösen a finomabb fajta fehér lisztet nehéz a külföldön elhelyezni. Az ezekből a fajtákból örölt liszt egyharmada még mindig eladat-

lanul tárol a malmoknál. Egyes malmok már arra is gondoltak, hogy a sörgyárak mintájára ők is más iparágakra rendezik be telepeiket.

Érdekes, hogy éppen midőn a legutolsó három hónap alatt annyira leromlott a magyar malmok helyzete, az osztrákok erős támadást intéztek a magyar liszt versenye ellen. Az osztrák malmok panaszkodnak a kormányknál a magyar malmok ellen, amelyek az ő állításuk szerint önköltségi áron alul árulják a magyar lisztet Ausztriában, hogy megszerezzék maguknak az osztrák piacot. Az osztrák malomipar állítólag már 50 százalékkal redukálta az üzemet és most vámvédelmet kér a magyar liszt ellen. Az

osztrák kormány minden bizonnyal meggondoltabb lesz, mint a malmok és nem fogja érinteni Magyarországnak a kereskedelmi szerződésben lefektetett jogait.

Piaci árak. Marhahús 1.44—2.56 P, borjúhús 2.40—4.80 P, sertéshús 1.92—3.52 P, zsir és hárj 1.92—2.08 P. Baromfi, élő, darabja 2—4 P, vágott liba, kacsza kg-ja 2.08—2.80 P. Burgonya 0.12—0.16 P, kevert zöldség 0.20—0.32 P. Mák 1.92—2.25 P. Tej 0.36—0.40 P, tejfel 1.76—1.92 P, tejszín 3.36—3.52 P, teavaj kg-ja 4.80—5.20 P, főzővaj 3.60—6.08 P. Alma 0.40—1.60 P, aszaltszilva 1.28—1.44 P, gesztenye 1—1.36 P.

meg hat győzelemmel. 2. Echl (RAC), 3. Markovics (Szegedi VE), 4. Szűcs (NVC), 5. Páll István dr. (RAC).

Szerkesztői üzenetek.

vitész Szabó István. Sorait megkaptuk és örömmel fogadtuk. — Szilágyi Lajos. Ajánljuk, hogy könyvszükségletét a Csáthy Ferenc-féle budapesti könyvkereskedésből szerezze be (Budapest, I., Krisztina-körút 133), ahol minden felvilágosítást készséggel megadnak. — Simon Gyula. Dr. Bucsányi Gyula címe: Budapest, I., Krisztina-körút 73. Kiváló specialista, aki a napfénygyógymódot is gyakorolja és erről elterjedt könyvet írt.

Kiadóhivatali posta.

A következő előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk: vitész Imre József, Szeged: 3.84 P, 1926 nov. 1*. — vitész Sisak Marcel, Magyarcsanád: 7.68 P, 1928 máj. 1. — vitész Száz István, Kiszombor: 8 P, 1927 szept. 1, 8 fillér hijján. — vitész Szathmáry Kálmán, Kecskemét: 2.50 P, 1927 máj. 15, 8 fillér hijján. — vitész Nyéki István, Makó: 6 P, 1927 máj. 15, 16 fillér túlfizetéssel. — vitész Gábor Domokos, Szeged: 1.92 P, 1927 febr. 1. — vitész Galamb Sándor dr., Makó: 7.68 P, 1928 nov. 1. — vitész Fejes Kálmán, Szerecsény: 1.60 P, 1928 ápr. 1. — vitész Farkas István, Pákozd: 7.68 P, 1927 aug. 15. — vitész Falusy Jenő, Székesfehérvár: 4 P, 1928 febr. 15. — vitész Kacsokovics Zoltán: 7.68 P, 1928 febr. 1. — vitész Járás József, Nemetújfalú: 7.68 P, 1928 márc. 15. — vitész Várdai János, Somogytarnóca: 8 P, 1927 dec. 1. — vitész Raffay, Somberek: 7.68 P, 1928 febr. 1. — vitész Barsy József ny. á. tábornok, Pécs: 10 P, 1928 febr. 1. — vitész Szabó Károly, Sarkad: 2 P, 1927 márc. 1, 15 fillér túlfizetéssel. — vitész Várady László, Szentes: 7.68 P, 1927 jun. 15. — vitész Kiss László, Szentes: 7.68 P, 1928 aug. 1. — vitész Szabó Elek, Vésztő: 8 P, 1927 aug. 15, 16 fillér túlfizetéssel. — vitész Biró József, Püspökladány: 9.60 P, 1927 nov. 1. — vitész Szabó József, Nyiregyháza: 8 P, 1927 szept. 1, 16 fillér túlfizetéssel. — vitész Néma Zsigmond, Mátészalka: 6.68 P, 1927 jun. 1. — vitész Szerencsi Mihály, Szomolya: 7.63 P, 1927 dec. 1. — vitész Gönczi László, Miskolc: 2.50 P, 1926 dec. 31, 22 fillér hijján. — vitész

SPORT

A levente-mozgalom lelki elmélyítésének problémája

Írta: vitész Szarka Géza dr.

Tulajdonképpen nem is helyes itt a »mozgalom« szó. A mozgalom a tömegek akaratának cselekvő megnyilvánulása; belső szükségesség. Aki a levente fejlődését csíra-állapotától kezdve figyelemmel kíséri, tudja azt, hogy itt ez a belső szükségesség hiányzik. A leventemozgalom felülről indult ki: törvényhozási akarat kellett a falusi ifjúságot a levente zászlaja alá toborozni.

Hála Istennek, tul vagyunk már ezen az első fázison. A leventének már nem igen kell erőszakkal a toborzósapkát fejébe nyomni, már ő magától is szívesen utána nyúl. Megkedvelte. Példákat lát maga előtt. Követi.

Ez a második fázis: a levente népszerűsítése külső eszközök (versenyek, látványos mutatóványok stb.) által.

De nekünk lebirhatatlan erővel a harmadik fázis felé kell tartanunk. S ez: a leventegy meggyökereztetése a lélekben. Más szóval igazi mozgalommá, lelki motívumokból folyó mozgalommá kell szélesíteni a leventét!

Bodó János, nemzetgyűlési képviselő már foglalkozott általánosságban ezzel a problémával, a nemzetgyűlésnél is megsürgette a levente kulturális elmélyítésének szükségességét, még én tartom feleslegesnek, hogy a magam szempontjaival s főként a lelki motívumok kiemelésével segítségére legyek az ügynek.

A leventemozgalom alapeszméje ez: transzformálni a magyar virtust. Alkotó erővé, céltudatos akarattá fegyelmézni a magyar legény szétloccsanó energiáját. A sok-sok illymódon megfegyelmezett akarat közös irányvonalának a történeti Magyarország határára felé kell tartania.

A fegyelmeg igazi alapja azonban önfegyelmeg, a céltudatosság alapja pedig az öntudat.

Itt jutunk el a leventemozgalom lelki elmélyítésének kérdéséhez.

Aki az eddigi leventekiképzést figyelemmel kísérte, az arra a meggyőződésre jutott, hogy majdnem kizáróan csak a testet képezik ki. A léleknek csak az ünnepélyes irredenta szölamok jutnak. Pedig nyilvánvaló, hogy — bármennyire szükséges és fontos az irredenta gondolat élesztgetése — mégsem lehet a leventelének szükségletét csak az irredentára korlátozni.

Kimondjuk nyíltan, hogy az irredentára való kiképzés a leventeképzésnek csak az egyik ága kell, hogy legyen. Mert hiszen, ha csak ez tölti ki a levente lelki, szellemi programját, akkor ez alighanem azt jelentené, hogy az irredenta diadalrajutásával a levente létjogosultsága is megszűnnék!

Ennek pedig nem szabad megtörténnie!

(Folytatjuk.)

Rövid hírek. Barcelonában a Hungária igen szép küzdelem után döntetlen, 4:4 eredménnyel mérkőzött. — Ferencváros—Ujpest 3:2. — III. ker. TVAC—Vasas 6:0 (3:0). — Kispest—Nemzeti 2:1. — Az NSC boxolói szép eredménnyel győztek a Budapesti Vasutas S. E. ellen. — Németország ping-pong-bajnokságát a magyarok nyerték el. 1. Glanz (NSC), 2. Bellák (NSC), 3. Mechlovits (MTK), 4. Pécsi (MTK). — A Sparta SC országos kizárásos kardversenyét Kalmár István (MAFC) nyerte

Alapított 1848. évben.

Kleiner Lőrinc

Budapest, IV., Duna-utca 4. szám.

Valódi angol cipők. sportcipők és csizmák készíttetnek.

dr. Vida Elemér, Székesfehérvár: Hogy előfizetése 1927 június 30-ig ki legyen fizetve, még 1.70 pengőt kell befizetni. — vitéz Adory János, Zarkaháza: 2.56 P, 1926 dec. 31. — vitéz Tóth Bertalan, Eger: 1.92 P, 1927 febr. 1. — vitéz Szilágyi Mihály, Borota: Ugy az 1925. dec. 3-án küldött 7.63 P, mint az 1926 dec. 3-án küldött 4 P-t megkaptuk, előfizetése 1927 máj. 1-én jár le, 16 fillér túlfizetéssel. — vitéz Tóth Lajos, Székesfehérvár: 2.74 P, 1927 márc. 1, 11 fillér túlfizetéssel. A naptárt még december 30-án postára adtuk. — vitéz Bocskai Sándor, Berettyóújfalú: Rácz Mihály új előfizetőért hálás köszönetet mondunk. — vitéz Szabó József, Felsőábrány: Előfizetése rendben van 1928 febr. 1-ig. — vitéz dr. Csernák József, Budapest: 10 P, 1928 máj. 15. — vitéz Varga István, Kaposvár: 1.92 P, 1927 febr. 1. — vitéz Tarján Jenő, Tamási: Előfizetése 1927 január 15-ig rendben van.

* A dátum az előfizetés lejártát jelzi.

Felelős kiadó: dr. Farkass Jenő.

Szerkesztőségi óra: hétköznaponként délután 5–6-ig.

Budapest, IV., Városház-u. 10, félem 3.

A Vitézek és Gazdák Naptára 1927. évre

ára: 1 pengő 20 fillér,
postó: 10 fillér.

Tartalma:

I. Naptári Rész. Kimerítő naptár, minden érdekes és célszerű tudnivalóval.

II. Vitézi Rész. A Vitézi Rendet illető összes kérdéseket kimerítő, bő összeállítás Nemes vitéz Nagy Pál gy. tbk. dícsőséges fegyvertényei — néhai vitéz Ökrös István hőstette stb.

III. Irodalmi Rész. A legszebb elbeszélések és versek. Az Orsz. Vitéz Szék tagjainak képei. A gyermekek számára egy gyönyörű verses regény.

IV. Gazdasági rész. Bittera Miklós magyaróvári gazdasági akadémiai tanár kimerítő műve 24 oldalon, melyben a gazdálkodóra nézve szükséges ismeretek kimerítő és nélkülözhetetlen tanácsokkal szolgálnak. Egyéb gazdasági cikkek, adatok és táblázatok.

V. Rész. Vásárok jegyzéke stb.

Minden vitéz rendelje meg e pompás, képekkel diszitett naptárt!

Alapít. előtt 1877-ben.

Alap. tatott 1877-ben.

Henger Antal ezüstárugyára

Budapest, IV. Dalmady Győző-u. 9.

(A Városház-u. és Semmelweis-u. között.)

TELEFON: 148-67.

Készít és raktáron tart:

evőeszközöket minden kivitelben,
továbbá ezüstkészleteket és diszmitárgyakat.

Felújításokat, javításokat vállal.

A Vitézi Szék tagjainak kedvezményes
fizetési feltételek.

VITÉZ MÁTYÁSI BRUNÓ ÉPÍTÉSI ÉS LAKBERENDEZÉSI VÁLLALKOZÓ MŰBUTORGYÁR

BUDAPEST

VII., REM-U 11.

TEL.: J. 72-19

Vitézek figyelmébe!

Bútorok

garantált minőségben
kedvezményes fizetési
feltételek mellett is

Hegedűs és Társa

bútorkereskedőknél

Budapest, VII., Dohány-u. 10.

Telefon: József 90-66.

Igazolt vitézeknek külön
árkedvezmény!

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű
ékszerek, svájci órák:

Omega, Doxa stb.
legjobbban vásárolhatók az Aradról menekült nemes szathmári

IGAZ SÁNDOR

ékszerész, Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-utca 20. (Astoria
szállóval szemben.) Telefon 88-9

Szolidan szabott árak. Saját műhely.
Vitézeknek 10% engedmény.
Rendelések legpontosabb eszközlése
négyhavi kamatmentes részletre is

Minden gazdálkodó és fajszerető
magyar ember fizessen elő a Vitézek
és Gazdák Lapjára!

A Vitézi Rend tagjaihoz!

A mai nehéz viszonyok mindenkinek arra kényszerítenek, hogy szükségleteit minél előnyösebben és könnyebben esetleg 6 havi részletre szerezzék be. Ez a cél vezérelte a Vitézi Rend főszéktartósságát, amidőn megállapodott, hogy a Vitézi Rend tagjai közvetlen hozzátartozói személyazonosságuk igazolása mellett úgy készpénz, valamint részletre történő vásárlásnál előnyben részesítenek. — Amennyiben jó és szép vászonra, kanavászra, fehérneműkre, szövetre, mosóárura, kötöttárura, ággyerítőre, férfiruhára (készben vagy mértékszerint), kabáttra stb. van szüksége, forduljon bizalommal alant megnevezett céghez

dr. Lengyel Ábris
ny. máv. titkár, kereskedő

Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok) II. 69. Tel. 962-49

Vidékieknek kérdőzködésre készséges levélbeli felvilágosítás.

Vitézek hivatalos biztosító intézete a Gazdák Biztosító Szövetkezete

Szinmagyar intézet. Magyarország legnagyobb biztosító szövetkezete.

Központ:

BUDAPEST
IX., Üllői-ut 1

Vezér- és főképviselet minden városban. — Helyképviselet minden községben.

**Tűz-, jég-, betörés-,
baleset-, szavatosság-
és életbiztosításokat**
legelőnyösebben köt a szövetkezet.

Vitézek biztosítását kezeli:
Vezérképviselet
Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám

A vitézeknek és más kedves előfizetőinknek nincs szüksége napilapra.

VITÉZ
LÁSZLÓFI (LINE) ALBERT
SZÜCSMESTER

Budapest, VIII., József körút 35.
Telefon: József 101—42

Raktáron tart mindennemű férfi és női szőrme divatcikkeket, szőrmebundákat, bő kabátokat, stb. Elvállal szőrmefestést, kikészítést, alakítást, jutányos áron.

Vitézeknek kedvezmény.

**Szövet, selyem, vászonárak,
szőnyegek, függönyök stb.**

a legjobb minőségben

Kovacsevics Milenko IV., Petőfi Sándor-utca
3. szám. (Az udvarban.)

A Vitézi Szék tagjainak kedvezményes fizetési feltételek.

Vitézek figyelmébe!

Bútor

a leggyökerűbből a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett vásárolható az „Elő Bajai Bútorgyár” mintakereskedő és vezérképviseleténél:

Langsfeld és Kulinyi
bútorkereskedőknél

BUDAPEST, VII., Wesselényi-u. 4.
Telefon: József 115—89.

A Vitézi Rend tagjainak díjmentes csomagolás!

vitéz

Laborczy Ferenc

fűszer- és csemege üzlete
Budapest, I., Márvány-u. 40.

TELEFONSZÁM: T. 48 40.
Borpince: I., Krisztina-körút 163. sz.

Vitézi Rend tagjainak
áremedmény!

Molnár Sándor
honvéd költő

munkái ismét kaphatók a szerzőnél:
Budapest, VIII., Üllői-ut 80.

ÖRÖKTŰZ (versek)	Ára 15.000 K
A HONVÉD (versek)	20.000 "
HONVÉD ÜNNEPEK (hazafias tünemények műsorai)	20.000 "
SZÉKELY DALOK. (I. füzet)	25.000 "

A négy munka együtt megrendelve: 70.000 korona

vitéz **BOGYAY KÁROLY GÉZA**

fűszer- és csemegekereskedő
V., Személynök-utca 9—II. szám.
(Vass József-udvar.)

Vitézi Rend tagjainak árkedvezmény!

Vitézek termékeit
értékesítem.

Füzes-éry és Társa

Cégtulajdonos:

Vitéz Füzes-éry István

Budapest, V., Vécsey ucca 1.

TELEFON: Lipót 990 01.

Távirati cím: Lanipelle.

Gyapjú-, birkabőr
vétele.

Szőnyegek,

függönyök, kerevetáttvetők
és pokrócok eladása nagy-
ban és kicsinyben

Kurucz F. Károly-nál

BUDAPEST, IV., Semmelweis-u. 9.
Telefon: 19—82.

A Tolnai Szőnyeg- és Szövet-
gyár Rt. gyári lerakata.

Szolidan szabott
árak.

A „Vitézi Rend” tagjainak
négy havi kamamén és
részletre is!

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű polgári-
és diszmagyar ruhá-
hoz minden igénynek
megfelelő cipők és csiz-
mák kaphatók. Mérték
utáni rendelések a leg-
primább anyagból, a
legjutányosabb árban
beszerezhetők az 1905.
év óta fennálló Kiss-féle
cipőüzemben!

Box csizmák	300.000 K-tól feljebb
Férfi és női cipők	197.000 " "
Férfi és női félcipők	175.000 " "
Fia- és leánycipők: 26—29. számig	100.000 K
és feljebb, 30—35. számig	130.000 K és
feljebb, 36—39. sz.-ig	160.000 K és feljebb.

Kiss Antal

Budapest, VII.,
Thököly-ut 36.

Vidékieknek kérdézősködéskész-
ség levélbeli felvilágosítás!
Vitézeknek külön árkedvezmény!

VITÉZEK ÉS GAZDÁK LAPJA

V. EVFOLYAM, 4. SZAM.

Megjelenik 7600 példányban.

1927. JANUÁR HÓ 23.

MEZŐGAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.,
VÁROSHÁZ-U. 10. TELEFON 88-84 POSTACSEKKSZ. 35.785

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. FARKASS JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR: „VITÉZI KÖZLÖNY” MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE: 10 PENGŐ, EGY ÓRA 85 FILLÉR. EGYES
SZÁM ÁRA 30 FILLÉR — MEGJEL ENIK MINDEN VASÁRNAP

Önalkotta ember

Irta: nagymegyeri vitéz Raics Károly altábornagy.

A vitézi intézménynek magas céljai szerint, tagjait a nemzeti vérkeringés áradatába behatón bele kell vonnia, hogy élénkebb anyagszere folytán nagyobb erőt, több egészséget vigyen a nemzeti szervezetbe. A vitézi intézménynek már ez a feladata is minden vitézt kell, hogy bizonyos, önmaga iránt tartozó tettekre kötelezzon. Minden vitéznek tehát komoly, magábaszállás útján tudatára kell ébrednie képességeinek, melyeket ezután a vitézi intézmény céljai szerint működtetnie, sőt fejlesztenie kell.

Minél kevesebb elméleti vagy gyakorlati előképzettség van valakinek, a haladás, a fejlődés eszközeit önmagától megtalálni annál nehezebb feladatot. Ezt egy belső ösztönnek, sugallatnak kell megelőzni, sőt diktálni, mely minden vitézt egyénisége szerint vezeti a helyesnek felismert eszközök alkalmazására. E téren a legtöbb hiba akkor történik, mikor egyszerre sokat akarva, vágyaink be nem teljesezhetnek, tehát türelmetlenkedünk. Ennek pedig, ismerve a magyar természetet, időelőtti csüggedés, lemondás a vége.

Mindenekelőtt önfegyelmünknek kell tehát azt a türelmet megteremtetni, mely beéri a kevéssel és azt fokozatosan, szinte haladványszerűen fejleszti a maga módja szerint. A csendes energia, szívós következetesség azok az erények, melyek a becsületes igyekezetnek ilyenkor leginkább támogatására sietnek. Ha ezután még az első sikerek is beköszöntenek, egészen biztosak lehetünk abban, hogy a jég meg van törve és ily módon az első nehézségek legyőzése

után most már nagyobb önbizalommal és kedvvel haladhatunk tovább.

A mi közoktatási rendszerünk egyik igen nagy hibája, hogy az egyénben rejlő képességek kiművelésének szükségességét nem szorgalmazza, illetve arra nem hívja fel nyomatékosan a figyelmet, nyilván nem nagy súlyt helyezve az önálló cselekvésnek jellemre visszaható eredményeire. Csak a mindenható tudománynak a tanszabadságnak elvén egyénileg felismert szükség és képesség szerinti továbbfejlesztésére törekszik, tehát az értelmiség ismereteinek bővítésére olyan terjedelemben, hogy az egyedüli üdvösséget nyújtó »oklevél« birtokában valamelyik pályán önállóan működ-hessen. Csupán a legkiválóbb tehetségeknek nyújt alkalmat arra, hogy önálló kutatásaik segítségével a tudományt előre vigyék, ily módon a közműveltséget szolgálják és az általános jólétet emeljék.

Az a sok, részint a szegénység, részint pedig egyéb mostoha viszonyok folytán tanulmányait folytatni nem tudó, de önmagában kedvet és tehetséget érző, az élet nehéz viszonyai között sikerrel kipróbált és a meglevő csekély ismeretével is alkotni tudó ifju tehát, lelkében a családottság keserves érzésével nő fel, gondolkodik és akkor veszi csak észre, hogy mennyire le van maradva. Igen sok van ilyen a vitézek között is. Ezeket vitézi voltukkal kifejezett belső értékük szerint felemelni, nekik igaz boldogulásuk útját megmutatni, arra őket »önalkotta emberré« nevelni: legyen a vitézi összetartás

és közös felelősség legszebb munkatere és — leginkább elérni vágyott fő célja.

Vitéz bajtársaim! Nem az a fontos, hogy többet tudjatok, mint eddig, hanem, hogy ennek a többletnek szükségességét önmagatok ismertétek légyen fel, mert megéreztetek belső erőitek morajlását, melyek nyugodni nem engedtek titeket mindaddig, míg kellő levezetésükről nem gondoskodtok. Ezen energiákat tehát lelketekkel felfogni, azokat jellemmé kovácsolni, önmagatokban alkotóképes erőforrássá változtatni: legyen a Ti egyik legszebb vitézi feladatotok. Vegyetek példát a világtörténelemben oly nagy szerepet játszó sok önalkotta embertől, akik a legegyszerűbb sorsból kizáróan önerejük útján emelkedtek a legfényesebb állásokba, melyek sikeres betöltésével nemzetükre is dicsőséget árasztottak. Mert az önalkotta emberben a legnagyobb érték nem a tudás, hanem annak gyakorlati életben megvalósítási tudása, az a helyes gyakorlati érzék, mellyel nemcsak észreveszi a szükségét, hanem azt a nemzet javára hasznóhajtóvá is tudja tenni. Ő azt, amit tud, másképp tudja, mint a megszokott rendszer tanítványa és éppen ez a másképp tudása, vagyis önlelkének kifürkészett útjain haladása a titokzatossága az ő alkotó erejének is.

Alkotó emberek legyetek tehát a szónak ebben a magas értelmében, mert »szavak dagályá-

től szédelgő nemzet lévén. ilyenekben szűkölködünk. Ne akarjátok minden körülmények között az elméletileg legjobbat, mely a gyakorlati életben azután csődöt mond, hanem csak a fokozatosan megvalósíthatót, mely akármilyen csekély is, de haladást jelent a cél felé. A hirteleni, mindent felforgatni akaró változás óriási surlódásokkal jár, melyek legyőzése egyik karunkat teljesen igénybe veszi, a fokozatosan haladni törekvés ellenben mindkét karunkat alkotó munkára állítja be a nemzetépítés nehéz munkájában, az erővei tehát gazdálkodik.

Ne tűrjétek végül az örökös alku-do-zást, a minden véleménnyel kiegyezkedni akarást, mely végeredményben jellemte en torzszülöttet hoz létre, hanem mindég a keresz-

tyén becsület és az igaz, az áldozatkész hazafiság talaján munkálkodva magasra kitűzött céljaink felé csak a közvetlenül megvalósíthatók útján törekedjétek.

Amiként az önalkotta ember szakadatlanul új célokat tűz ki maga elé, azonképpen kell neki a nemzetépítés nagy munkájában is önművelődésének eredménye szerint mindég új — és új célokkal és eszközökkel részt vennie, hogy a nemzetépítés nagy munkájába öntudatosan és összhangzatosan beleilleszkedhessék.

Valamennyi vitéznek az önerejéből tanulni, dolgozni és alkotni tudó, vagyis az »önalkotta ember« példáját kell tehát követnie, ha békehivatását vitézhez illő módon akarja betölteni.

tandó (nem vagyonváltságos) földet juttatott a Vitézi Szék részére. A föld megváltási ára, illetve fizetendő hasznosbér nagysága még ismeretlen.

Felszólítom azon vitézeket, kik ezen földből alakítandó vitézi telkekre pályáznak — tekintet nélkül arra, hogy igényüket egyszer már bejelentették —, ebbeli szándékukat írásban ide újból, legkésőbb 1927 április 1-ig jelentésük be. (23. Msz. 1927.) Székkapitány.

Budapest székesfőváros I. kerületének legénységi vitézeihez!

A ker. vitézi hadnagy ur folyó évi február hó 1-én (kedden), este 8 órakor vitéz Pándi Antal vendéglője külön termében (I., Fehérváry-ut 76) legénységi bajtársi összejövetelt tart.

Ezen összejövetele a vitézek családtagjai és hozzátartozói is megjelenhetnek.

A legénységi vitézek megjelenése kívánatos.

Székkapitány.

Átvehető vitézi telkek Tolnamegyében.

Tolna megyében, Miszla községben, 11 kat. hold, Grábóc községben pedig 16 kat. hold megváltás útján átvehető vitéz i telek van.

A miszlai telek megváltási ára kat. holdanként 1000 pengő, a grábócié pedig 600 pengő. A miszlai telek 1927 október hó 1-én, a grábócié azonnal átvehető. Mindkét telek vételára 1927. évi október hó 1-től számítandó tíz évi részletben fizetendő olykép, hogy a hátralékos részeket után 5 százalékos kamatot kell fizetni.

Ezen telkekre nemcsak tolnamegyei, de az ország bármely részén lakó vitézek is pályázhatnak.

A telket elnyerni szándékozók bővebb felvilágosítást Tolna vármegye Vitézi Székénél (Szekszárd, vármegyeháza) nyerhetnek. (71/m. sz. 1927.)

Székkapitány.

Délpest vármegye Vitézi Székének állományába tartozó vitézekhez!

A múlt évi december hó 26-án megjelent 52. számú »Vitézek és Gazdák Lapja«-ban közzétett felhívásom dacára még mindig sok vitéz nem fizette be az Önszegélyző Egylet tagsági díjának első részletét, vagyis a tagsági díj fele részét.

Mínthogy ezen Önszegélyző Egylet megalakítása az 1926. évi május hó 30-iki vármegyei napon megtartott közgyűlés alkalmával egyhangulag elhatározott, mely határozat nemcsak a megye területén, hanem azon kívül lakó, de az itteni vármegyei Vitézi Szék állományában vezetett vitézekre is kötelező hatállyal bír, ismételten felhívom a Délpest vármegye Vitézi Szék állományába tartozó összes vitézeket, hogy a reájuk eső tagsági díj fele részét most már legkésőbb folyó évi február hó 5-ig a vármegyei Vitézi Székkapitányságnál annál is inkább fizessék be, mert azok, kik ezt elmulasztják, névszerint fognak igazolásra fel-

VITÉZI ÉLET

Szaktanács vitézek részére munkaalkalom.

Ipparral, szaktanácsával stb. foglalkozó vitézek közül a nehéz elhelyezkedés s munkaalkalom miatt néhányan azon kéréssel fordultak a vitézi szervekhez, hogy szaktanácsával stb. való alkalmaztatásukat támogassák.

Az O. V. Sz. e tárgyban eddig kiadott rendeletei úgy az érdekelt vitézeknek, mint a vitézi szerveknek már kellő útmutatást adtak arra, hogy ilyen esetben miként kell eljárniok.

Mégis a foglalkozást kereső szaktanács vitézek látszólag hiányosan vannak tájékozva arról, hogy munkaalkalom kereséskor mi a teendőjük. Ezért az O. V. Sz. ismételten felhívja az érdekelt vitézek figyelmét, hogy ha az alább felsorolt szaktanácsban alkalmazást keresnek, szándékukat az illetékes székkapitányságnak (helybenlakók személyesen, vidékiek írásban) jelentsék be.

A megyei Székek pedig az 1926. évi november 19-én kelt 540/B. számú rendelkezés szerint a szükséges utasításokat haladékok nélkül adják meg s minden lehetőséget kövessenek el, hogy az illető vitézt munkához juttassák.

Esetenként a következő szakmákban adódik munkaalkalom: kocsigyártó, nyerges, szíjgyártó, műlakatos, vasöntő, lakatos, vas- és fémestergályos, asztalos, harangöntő, vályár, elektrotechnikus stb.

Az O. V. Sz. örömmel közli vitézekkel, hogy néhány nagyobb vállalat, ismerve a vitézek pontos, lelkiismeretes, megbízható munkáját, a V. R. tagjainak eddig is szívesen nyújtott munkaalkalmat. (540—B. V. 1926.) O. V. Szék.

Ervénytelenítés.

Vitéz Molnár János (1983), volt tartalékos szakaszvezető, mányi lakos, 2098. számú vitézi igazolványát elvesztette. Ervénytelenítem.

Uj igazolvány adatott ki. (297/IV. 1927.) O. V. Sz.

*

Vitéz Papp Gyula, volt tart. főhadnagy, 1416. számú vitézi igazolványát elvesztette.

Ervénytelenítem. Uj igazolvány adatott ki, száma: 2228/III. ft. 1926. (2228—III. Ft. 1926.) O. V. Sz.

Szabolcs vármegye vitézei figyelmébe.

Értesítem a vármegye vitézeit, hogy a volt m. kir. honvéd- és népfelkelő gyalogezredek tagjai, volt vitéz ezredek és hősi halottaik emléket megörökítő, Debrecenben egy emlékművet szándékoznak felállítani.

Az ezred hősi halottainak névsora az emlékművön nyer megörökítést, míg az ezred élő tagjai egy emlékalumba iratnak össze.

E célból felszólítom a fenti Szék állományába tartozó vitézeket, kik a háború alatt az említett ezred kötelékében szolgáltak, hogy jelen számra való hivatkozással, levelezőlapon sürgősen jelentsék be: 1. születési évüket, 2. volt rendfokozatukat, 3. jelenlegi állásukat és 4. pontos lakcímüket. (5. Msz. 1927.) Székkapitány.

Szabolcs vármegye vitézei figyelmébe!

Értesítem a vármegye vitézeit, hogy Szakoly község határában az Országos Földbirtokrendező Biróság 51.742—1925. számú ítéletével 95 kat. hold és 110 négyszögöl területű megval-

szóllíttatni és esetleg felelősségre is vonatni.

Egyben tudatom, hogy a kölcsönök iránti kérvényekben az is felemlítendő, hogy mily idő alatt és havi, vagy negyedévi részletekben óhajtja-e kiremelmező a kölcsönt visszafizetni.

Ha a tagsági díjak postán küldetnek, úgy az esetben még 8 fillér kézbesítési díj is, vagyis 8 fillérrel nagyobb összeg küldendő. (60—1927.)

Székkapitány.

Felhívás Hajdu vármegye és Debrecen város vitézeihez!

A jövő országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeírása a vármegye területén megkezdődött.

Miután nemcsak a nemzet jövőjére, de ezen belül az egyesek jövőjére nézve is rendkívül fontos, hogy a politikai jogait mindenki gyakorolja, kívánatos, hogy a vitézek éber figyelemmel kísérik az összeírást, hogy úgy maguk, valamint családtagjaik is (gyermek, szülő, testvér, sógor stb.), akiknek a választói joguk megvan, ezen választói névjegyzékbe felvétesse.

A vitézi őrmester urakat pedig utasítom, hogy szigorúan ellenőrizzék, hogy a vitézek ezen felhívásnak minél lelkiismeretesebben tegyenek eleget.

Székkapitány.

A délpestmegyei vitézek »Önsegélyző Egyesülete« igazgatósági tagjainak meghívása.

A »Délpestmegyei Vitézek Önsegélyző Egyesülete«-ének igazgatósága 1927. évi január hó 29-én, délelőtt 10 órakor, Kecskeméten, a székkapitányság hivatalos helyiségében igazgatósági ülést tart, melyre az igazgatósági tag urakat ezennel tisztelettel meghívjuk és felkérjük, hogy azon a kecskeméti tagok teljes, a vidékiek pedig minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Mivel utazási és kiadási költségek, az Egyesület csekély vagyonára való tekintettel, nem számíthatók fel, azt ki-kimaga viseli. (2/Ö. E. 1927.) Kecskemét, 1927. évi január hó 17-én. Vitéz Mórincz Kálmán, elnök. Vitéz Orbán Nándor, ügyvezető igazgató.

Sopronmegyei vitézek!

Ismételten figyelmeztetem a vitézeket, hogy a családjukban előfordult születést, házasságot, vagy halálesetet, a Székkapitányságnak ne csak egyszerű levélben jelentsék be, hanem a bejelentéshez csatolják mindjárt a megfelelő anyakönyvi kivonatot is, mert enélkül a beállott változást hivatalosan tudomásul venni és okmányilag kezelni, nem lehet.

Székkapitány.

Veszprém vármegye vitézei!

Felhívom Veszprém vármegye vitézeinek, figyelmét arra, hogy aki tagnak belép a Pápa vidéki Állatte-

nyesztő Egyesületbe 1 pengő évi tagsági díj mellett, az kedvezményes áron kaphat a pápai földműves iskolánál fajbaromfit, és pedig kakas vagy tyúk 1 pengő 60 fillér, pekingsi kacsa 3 pengő 20 fillér darabonként. 16/1927. Székkapitány.

Csongrád vármegye Vitézi Székének értesítése.

Csongrád vármegye Vitézi Széke Öfömlőtlősága nagybányai vitéz Horthy Miklós Magyarország Kormányzója, a vitézek Főkapitánya és vitéz József kir. herceg Öfensége fővédnöksége alatt 1927. évi január hó 29-én Szegeden, a Tisza-szálló összes termeiben, este 9 órai kezdettel vitézi bált rendez a vármegyei Vitézi Szék alapja javára.

A vitézi bál egyike lesz Szegeden a farsang legkiemelkedőbb estélyeinek. A meghívók már szét lettek küldve.

A székkapitányság elvárja, hogy a vármegyei vitézek teljes számmal részvesszenek a bálon. Öltözet: estélyi (sötét) vagy vitézi ruha feltűzött kintüntetésekkal.

Győr - Moson - Pozsony vármegyék vitézeihez!

Rendelkezésre áll egy 15 kat. hold területű, a vagyonszállásból származó járadék vitézi telek, mely azonnal átvehető.

A telek jöminőségű buzatermő föld, körülbelül egynegyed része kaszáló. Árviznek vagy talajviznek nincs kitéve. A budapest-bécsi vasúti vonal mentén fekszik, négy kilométerre Győrszentiván s ugyanennyire Nagyszentjános vasúti állomásoktól. A gönyüi gőzhajó állomástól pedig öt kilométerre van.

Aki a telekkel való megadományozását kéri, forduljon sürgősen a megyei Vitézi Székhez. Lehetőleg olyanok jelentkezzenek, akik a teleket már a folyó évben saját művelésbe tudják venni. Székkapitány.

Bihar vármegye vitézei!

A tömegesen beérkező kérelmekre, melyek a telekadományozási javaslatokkal kapcsolatban O. F. B. alapra és mérnöki költségekre való befizetések elhalasztását tartalmazzák, értesitem a vármegye érdekelt vitézeit, hogy ezen kérelmek teljesítése nincs módjában sem a vármegyei Vitézi Széknek, sem magasabb fórumoknak.

Ezen összegeknek a telekadományozási javaslatok megtételekor már be kell fizetve lenni, mert másként

a javaslat az O. V. Szék által visszautasíttatik.

Azon vitézek tehát, kik már birtokba is helyeztettek és ezen költségeket még nem fizették be, tulajdonképp hátralékban vannak s így befizetéseik már a múltban esedékesek voltak. 15/msz. 1927.

Székkapitány.

SZEMLE.

A Sajtó. Ujság — a sajtóért. Folyóirat annak a nagy harcos értéknek megvédéséért, fejlesztéséért és nyilvántartásáért, amelyet a magyar hirlap-irodalom befelé és kifelé egyaránt képvisel. Eddig nem volt Magyarországon olyan ujság, amely feladatául éppen a hirlapírás gondozását és tudományos alapon történő ellenőrzését vállalta volna. Ennek a hézagpótló folyóiratnak a megjelenése örvendetes eseményként hat mindenütt, ahol a magyar sajtó jövőjét szívükön viselik s elismeréssel adóznak dr. Wünscher Frigyesnek, aki ezt a folyóiratot megalapította és szerkeszti.

»A Sajtó« első (januári) számába, amely változatos tartalommal most hagyta el a nyomdát, Bárdossy László dr. miniszteri osztálytanácsos, a külügyminisztérium sajtófőnöke, irt hosszabb, értékes beszámolót a sajtófőnökök genfi értekezletéről. A lap irányát, amelyet Egyed István dr. táblabíró, Hindy Zoltán dr. ügyvéd, Kertész Árpád kormányfőtanácsos, Kun Andor dr., az »Otthon Kör« elnöke, Sikabonyi Antal dr., Szalay Gábor báró dr., postafőigazgató, Walikowszky Károly, az Ujságírók Szanatórium Egyesületének igazgatója és Zimmer Ferenc, a Magyar Távirati Iroda felelős szerkesztőjének szakavatott munkássága és tolla támogat, Wünscher Frigyes felelős szerkesztő a következőkben vázolja:

Célunk az volt, hogy Magyarország első olyan tudományos folyóiratát indítsuk meg, amely kizárólag a sajtó- és hírszolgálat kérdéseivel törődik és támogatója mindazoknak, akik a sajtót és hírszolgálatot irányítják, azzal foglalkoznak, vagy vele bármilyen kapcsolatban állanak. A sajtójog, a sajtótörvény, a szerzői jog, az ipari tulajdonjog védelme, a táviróval, telefonnal és rádióval kapcsolatos büntetőjogi rendelkezések, a sajtó gazdasági problémái, a sajtó szociális kérdései, a műszaki fejlődés, a sajtó történelme, mind érdeklődésünk körébe vágnak. Külön rovatban kívánunk foglalkozni személyi és egyesületi hírekkel, sajtó- és könyvszemlével. Felvesszük lapunkba a fontosabb statisztikai közleményeket, közöljük a sajtóval kapcsolatos törvényeket, rendelkezéseket stb. Munkánk legfőbb irányelvünk a szigorú tárgyilagosság és az egyetemes nemzeti érdek szolgálata.

A Sajtót a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat

r-t. (Budapest, I., Krisztina-körút 133) adja ki. Előfizetési ára egy évre 10 pengő, számonként 1 pengő.

Megjelent a »Szövetkezeti Értesítések« legújabb száma. A dr. Ihrig Károly egy. m. tanár és dr. Bernát Gyula egy. tanársegéd által szerkesztett »Szövetkezeti Értesítések« IV. évfolyamának 10. száma a következő tartalommal jelent meg: 1. A magyarországi Szövetkezetek Szövetségének válasza a kereskedőgyűlés szövetkezetellenes támadására. 2. Új értékesítő szövetkezetek Magyarországon. 3. Szövetkezeti oktatás a magyar főiskolákon. 4. A ceglédi borértékesítő szövetkezet működése. 5. »A magyar szövetkezeti mozgalom« című munka ismeretése. A német, angol és francia nyelven megjelenő folyóirat, amelyet a Közgazdasági Egyetem szövetkezeti szemináriuma ad ki, célja, a külföldi közvéleménynek a magyar viszonyokról való tájékoztatása. Érdeklődőknek szívesen ad felvilágosítást a szerkesztőség (Budapest, IV., Szerb-utca 23., I. em. 24.).

»Magyar Gazdák Szemléje«. Az arisztokrácia nemzeti hivatásáról és különösen a helyes agrárpolitikában a vezető birtokososztályt megillető szerepről értekezik Bernát István cikke a »Magyar Gazdák Szemléje« most megjelent számában. Ugyanott ott jelent meg Baross Gábor cikke a mezőgazdasági szövetkezetek szerepéről az értékesítésben. Tölgyes István a múlt évi magyar-német gazdaifjúsági csereakcióról számol be. Geőcze Sarolta méltatja a múlt év végén tartott társadalompolitikai és közegészségügyi kongresszusnak jelentőségét. Bernát Gyula ismerteti a mezőgazdaságnak üzemi hitellel való ellátását Északamerikában. A »Magyar Gazdák Szemléje« agrárpolitikai és közgazdasági folyóirat a Magyar Gazdaszövetség (IX., Üllői út 25. I. 8.) kiadásában jelenik meg havonta. Alapítója: Bernát István, szerkesztője: Czettler Jenő. Előfizetési ára egy évre 12 pengő, egyes szám ára 1.50 pengő.

Székesfehérvár város és környékének utmutatója. (Irtá: vitéz Láng István, vitéz Oláh József rajzaival. Kiadja a »Magyar Turista Egyesület« székesfehérvári osztálya.) Ez a csinos kiállítású, sok sikerült rajzzal tele könyv egy igen életképes és hasznos gondolatnak tudunkkal első ily módon való megvalósítása. Bemutatja Székesfehérvárnak, az ősi koronázó városnak kulturhistóriai fejlődését, végigvezet utcáin, műemlékein, intézményein és összefoglaló képet ad egy régi,

szép, magyar városról. Hogy a turisztika célját is szolgálja minden nevezetes környékbéli pontot megjelöl, pontos és hasznos Baedekert nyújt a várost környező szép vidékről. Milyen nagy hiány ez? Vajjon tudjuk-e átlagemberek, mi a nevezetessége ennek, vagy annak a magyar városnak? Bizony jobban ismerjük Olaszországot, avagy Nürnberget, Bécsét és Párist, mint a mi életképes, rohamosan fejlődő és nemesmultu magyar vidéki centrumainkat. Milyen jó volna, ha bármikor, amikor szükségét érezzük, fellapozhatnánk ugyanígy Szeged, Debrecen, Kecskemét, Pécs, Sopron, Miskolc, Eger, Kaposvár, Veszprém, stb.

utbaigazító kis kalauzait! Ha valami hiányt érzünk ebben a kötetben, talán az egyetlen az volna, hogy nem találunk benne statisztikai adatokat, kimutatásokat a város fejlődéséről, annak lakosságáról, intézményeiről, iparáról, kereskedelméről, stb. Hiszen ez már nem sok helyet foglalt volna el és tökéletesen kiegészítette volna ezt a nagyszerűen összeállított, megírt és illusztrált könyvet. Így is példaadásul szolgálhat más lelkes férfiaknak, hogy a maguk városának nevezetességeit egy hasonló utmutatóban bemutassák. Büszkéek lehetünk rá, hogy éppen vitézek voltak, akik ebben is uttörő szerepre vállalkoztak. (F. J.)

IRODALOM

Mese egy leányról

Irtá: vitéz Kéray Endre.

Hajnalhasadáskor harmat hullott egy rózsza szirmára és megszületett a föld legszebbik leánya. Harmatcsillogású lett a szeme ragyogása; bíbor hajnalpír ült reá arcára; rózsapiros ajakának metszése, miként a rózsaszírom, úgy piroslott. Születésekor madárdal csicsereggett fölötte, röpke szellő csókjával öntözte s a fénylő nap sugara pólyázta, takargatta. Virág illattal volt tele a lég, virágtakaróval volt borítva a föld és mélységes kékséggel mosolygott az ég.

Repültek a napok, repültek az évek.

Jött egy zengő május minden kellemével, szerelmes leheletével. Kéjjel szívta a tavasz illatát szívébe a leány. Lángba borult szíve, a szerelem bódítón égető lángjába és szerelmét reásugározta az ő szerelmes királyfiára. Am sárkányok éledtek és támadtak a sötét erdőkben, hogy a leány vesztére törjenek. El akarták veszíteni a leányt, annak boldog szerelmével egyetemben.

És olykor éjjelenként, amikor zugott az erdő, sirtak a fák; amikor rosszat jövendőlt a bagoly huhogása az ódon templom tornyában, összeshorult a leány szíve. Rémitette a harc, mert nem bízott erejében, a végső küzdelemben való győzelemben. Ott vergődött hópelyhes, fehér ágyában s mindinkább érezte, hogy gyengül és fogy az ereje.

És... megtagadta szerelmét.

Nem érezte szerelmese pokoli kinjait, annak gyötrelmeit, nem gondolt annak megbéizott szívére és reménytelen életére. Visszavette a szívet, mit szerelmesének adott, hogy szív helyett tövist nyujtson.

A sárkányhad győzedelmeskedett s a rózsabimbó más férfi kebelén illatozott. A leány más férfi feleségévé lett.

A királyfi azonban nem maradt vesztég.

Felkereste az erdők leghirhedtebb boszorkányát s töméntelen kincsert bájtalt készített vele. A boszorkány ráadásul megajándékozta még a királyfit egy gyűrűvel, melynek varázshatalma abban rejlett, hogy három kívánságot teljesít.

A királyfi első kívánsága volt, hogy galambbá változzék. Meg is történt. Az ifju asszony csodálkozva látta minden reggel, mikor az ablakot kitérte, hogy egy hófehér galamb repül az ablak párkányára és bug, turbékol olyan keservesen, hogy aki hallja, majdnem hogy szíve megreped.

Második kívánsága volt a királyfinak, mikor egy virágillatos reggelen galamb képében az ablak párkányán turbékol, hogy változzék át újra királyfivá. Az ifju asszony felsikoltott ijedtében és örömeiben s lankadtan omlott a királyfi kebelére. A királyfi bájtallal megittatta szerelmét és harmadszor azt kívánta, hogy mindketten a fehér gyémántot tajtékzó tó közepén emelkedő palotájában legyenek. Mire pedig az ifju asszony magához tért az álom elrepült s boldogan simult az ő szerelmes királyfiához.

Klára pusztán született, pusztán nevelkedett. Atyja juhász volt a réti pusztán s a szabad természet minden szépségével felruházta a leányt, ki valóban szép leány volt. Szépségének híre messze eljutott s örült, ki egyszer is megpillanthatta. Volt

is sok reménykedő férfit, ki a leányt feleségül venni tervezé. Am a leány szívét a deli Göndör Imrének ajándékozta, ki Kondoros gu-lyása volt.

Történt egyszer azután egy nagy riadalom a rét-pusztán. És pedig az, hogy Tallós uram látogatott ki oda leánynézőbe. Örültek a szülők végteienül. Hogyne örültek volna, mi-kor Tallós uram a jobbmodu gazdák közé tartozott Kondorson. Hozzá adták menten a leányt, ki a szerel-mesétől való elválás fájdalmába, majd belehalt. Hiába volt minden ellenkezése, Tallós uram hitese fele-ségévé kellett lennie.

Hanem a sors másként intéz-kedett.

Tallós uram az esküvőjén sokat

talált iszogatni, a bor agyára ment, vére megfagyott s szíve megszűnt dobogni.

Ne legyünk rossz nyelvűek. Az ifju asszony szívből megsiratta bol-dogult férjét és csak a gyászév le-teltével esküdött örök hűséget az ő szerelmesének, Göndör Imrének.

Sokáig suttogtak az esetről a környéken, de talán csak azért, mert egyesek irigykedve vették, hogy Göndör Imre Tallós uram javaiba ült.

Az ő dolguk.

A sárkányok pedig visszahúzó-dtak erdei rejtekükbe s azóta sem lehetett semmit sem hallani róluk.

A királyfi pedig végtelen nagy boldogságban élt az ő szerelmével.

Gyermekrovai

Az aranyalma

Megöregedett Bölömbér király na-gyon. Olyan öreg volt már, hogy a hamut is mamunak mondotta. Ne-hezére esett a járás is. Nem is járt hát sokat, egész nap a palotája előtt pipázott. Amint pipázik, pipázik, egy-szerre csak azt veszi észre, hogy elvesztette a szakálla végét. Hivatta is menten az udvari bölcseket.

— Nagy baj történt ám velem, — mondotta, — elvesztettem a sza-kállam végét. Zsák aranyat adok an-nak, aki megtalálja.

Nosza, neki gyürköztek a bölcsek menten! Tüvéttettek mindent, de hiába. Senki sem találta meg a ki-rály szakálla végét.

Mikor már belefáradtak a kere-sésbe, előállott Móka, az udvari bo-lond.

— Felséges királyom, — mondotta, — én tudom, hol a szakállad vége.

Mit adsz nekem, ha megtalálom?

— Neked adom fél országomat!

Kétszer sem mondotta ezt magá-nak a bolond. Mindjárt odalépett a király elé, s megfogta a szakálla végét.

— Itt van a szakállad vége, — mondotta. — Nem vesztetted el, ha-nem más a baj. Annyira megöreged-tél, hogy okuláré nélkül nem látod még a szakállad végét sem.

Bölömbér király menten okulárét hozatott s amint orrára illesztette, csakugyan mindjárt meglátta a sza-kállá végét. Meg is dicsérte a bo-londot menten:

— Több eszed van, mint száz tu-dósnak. Hanem mielőtt rád hagyom az országot, próbára teszek. Meg-

akarom tudni, ki okosabb: Te, vagy a fiam? Mert aki okosabb, azé az országom. A szomszéd erdőben la-kik egy törpe, aki nekem egy aranyalmát akar adni. Induljatok hát utnak mindketten, s aki az almát elhozza, azt teszem örökösömmé.

Elindult hát a bolond is, a királyfi is. Három napig járták az erdőt, mikor végre ráakadtak a törpére.

— Vártam már rátok, — mon-dotta, — s levezette őket a kuny-hójába. Ott egy aranyalmát, s egy piroshejju kenyeret tett elébük.

— Válasszatok.

A királyfi mohón kapott az arany-alma után, a bolond pedig a ke-nyeret tette tarsolyába.

Elbucsuztak a törpétől, s amint mentek, vándoroltak, egyszerre csak erősen megéhezett a királyfi.

— Adj egy darabot a kenyered-ből, — mondotta a bolondnak.

— Adok, ha nekem adod az arany-alma felét.

Nagyon éhes volt a királyfi, hát belement a cserébe.

Második nap kis, tiszta vizü pa-takhoz értek. A bolond elővette a kenyeret, s enni kezdett. A királyfi nézte egy darabig, aztán megszólalt:

— Adj még egy darabot a kenye-redből.

— Adok, — mondotta a bolond, — ha nekem adod az aranyalma má-sik felét is.

Mit tehetett szegény királyfi, oda-adta. S mire hazaérkeztek, már az egész alma a bolondé volt. **M. E.**

Egészségügy

A spanyolbetegségről

Mindnyájan emlékezünk még arra a pusztításra, melyet a háboru utáni években, de főként 1918-ban és 1920-ban a Spanyolországból előretört és egész Európán végigszántó, ugyneve-zeit »spanyolbetegség« okozott. Maguk az orvosok is tanácstalanul állottak ele-inte a pusztító betegséggel szemben, sokszor minden lelkes fáradozás és a leggondosabb ápolás sem tudta meg-gátolni, hogy a megbetegedettek közül sokan — javarészt a fiatal, serdülő korban levők — rövid pár nap alatt áldozatául ne essenek a gyilkos fertő-zésnek. Pár évi nyugalom után ma ismét kísérti hazánkat is a spanyol-betegség réme! Szükségesnek tartottuk ennél fogva, hogy kikérjük véleményét egyik orvos-szakemberünknek a jelen-legi járványról és az ellene való vé-dekezésről, ki lapunk számára a kö-vetkező nyilatkozatot tette:

— Az európai államokból a Nép-szövetség egészségügyi szögálatá utján hozzánk is beérkezett jelentések azt mutatják, hogy a külföld számos ál-lamában nagyarányu influenzajárványok dultak. Megnyugtató azonban e jelenté-seknek az a része, mely a járvány igen enyhe voltáról számol be, amit legjobban az bizonyít, hogy a halá-lozások száma igen csekély. A leg-több államban tipikus influenzás-hurát az, amiben a betegség megnyilvánul, hála Istennek, igen enyhe lefolyással. Az előfordult kevészámu halálesetek sem mutatnak semmi hasonlatosságot a háboru utáni nagy spanyoljárványok-kal, sőt feltűnő az, hogy a legtöbb halálozás az öreg asszonyok között fordult elő. Az a meggyőződésünk, hogy a nedves, enyhe tél minden-esetre kedvez a betegség gyors terje-désének, hiszen az influenza amugy is igen ragályos, de ugylátszik, hogy rész-ben az emberek nagyobb ellentállóké-pessége (ami a háboru óta tagadha-tatlanul növekedett) részben a járvány enyhébb lefolyása miatt a veszedelem távolról sem akkora, mint volt a mult-ban. Hiányzik ugyanis a megbetegede-seknek az a felette rosszündulatu jel-lege, ami az elmúlt járványokat jelle-mezte, a szív és a véredényrendszer, valamint a tüdők részéről fellépő su-lyos komplikációk, melyekkel szemben tehetetlen volt az orvosi tudomány. Mindent összefoglalva, remélhetjük, hogy ha a járvány terjedése kapcsán nálunk is szaporodnak az influenzás betegségek, itt sem találkozunk olyan esetekkel, mint a multban. Jelenleg ugyanis még az influenza nálunk nem járványszerű, az esetek száma semmi-vel sem haladja meg a más esztendő-k megfelelő téli megbetegedéseinek szá-mát.

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy mindent el ne kövessünk a járvány

terjedése ellen. Az influenza, mint mondtuk, igen ragályos és így nagyon nehéz a fertőzést meggátolni. Mégis az egyéni óvatosság nagyon sokat segíthet abban, hogy a járványt meg ne kapjuk. Ismeretes, hogy a zsúfoltság nagyban elősegíti a betegség terjedését, kerüljük tehát a tömött, rossz levegőjű helyeket. Köhögős, trüsszögő emberekkel lehetőleg ne beszéljünk közről, óvjuk magunkat a megfázástól, náthától. Gyakran mossunk kezet, főleg étkezés előtt, kerüljük a közös pohár, közös zsebkendő, közös törülköző használatát. Ha pedig mégis influenzát kap valaki, azonnal hívjon orvost, a környezetét tartsa távol magától, kézsóktól, csóktól órizkedjék a családban is mindenki, a szobákat gyakran szellőztessük és — ha a nap süt — az ágyneműt rakjuk ki. Szigorúan tartsa be mindenki az orvos utasítását és főleg tartózkodjék a beteg a korai felkeléstől, mert régi tapasztalat, hogy az influenzának legjobb orvossága a hosszantartó fekvés, az egyenletes ágymlég.

Ha az egyéni védekezésre minden lehetőt megteszünk, remélhetjük, hogy a párhuzamosan megtörténő hatósági járványellenes intézkedések segítségével sikerül meggátolni azt, hogy a járvány Magyarországra is áterjedjen.

Örömmel közöljük a fenti illetékes nyilatkozatot és ámbár magunk is azt tartjuk, hogy még a fölös óvatosság sem árt az egészség védelmében, mégis megnyugvással vehetjük tudomásul, hogy — egyelőre legalább — nagyobb veszedelem nem fenyegeti az ország amugy is sokat szenvedett lakosságát.

Azon az éjjelen

(Orosz harctéri emlékeimből.)

Hogy volt?!... Felel a lelkünk.
Mikor azon az éjjelen,
Talpig fegyverbe, négyen,
Írányt se tudva — mentünk.

Tüzes parittyák-dulta
Előterünket járva
— Egy bucsut intve hátra —
Fegyvert nyitottunk — tulra.

Aztán szuronyra tértünk;
Hurrát hörögtünk sirva...
De kezdő hajnalpírra
Nyert a verekvő vérünk!

abrahámfalvi vitéz Machula Béla.

A »VITÉZEK ÉS GAZDÁK NAP-TÁRA« mindenki számára hozzáférhető, hiszen ára 1 pengő 20 fillér, amelyhez csupán 10 fillér portókötség járul. Ebben a könyvben vitéz József királyi herceg sorai üdvözlők a régi harcok dicsőséges vitézét. Szórakozást talál benne felnőtt és gyermek. Minden

gazdasági tanács és tudnivaló a leg-avatottabb szakember, Bittera Miklós magyaróvári gazdasági akadémiai tanár tollából. A Vitézi Rend szervezete, beosztása, alapeszméje. Naptári, vásári rész stb.

Akik a naptárra előjegyezték magukat, küldjék be az 1 pengő 30 fillért, hogy a naptárt címükre postára adhassuk. Az utánvételi díj feleslegesen megdrágítaná a naptár árát.

Még körülbelül 900 példány van raktáron s ez hamarosan el fog fogyni, úgy hogy aki számot tart a naptárra, az sürgősen rendelje azt meg.

HIREK.

Heti naptár.

JANUÁR	Római kath. naptár	Protestáns naptár	A nap kelte, nyugta
24 Hétfő	Timót pk.	Tádè	A hét elején a nap 7 óra 37 perccel kel és 4 óra 47 perccel nyugtázik, a hét végén pedig 7 óra 31 perccel kel és 4 óra 6 perccel nyugtázik.
25 Kedd	Pál ford.	Pál ford.	
26 Szerda	Polikárp	Vanda	
27 Csütörtök	Arany. J.	Lothár	
28 Péntek	B. Mar8it	Károly	
29 Szombat	Szal. Fer.	Adél	
30 Vasárnap	B. 4. Mart.	B. 4. Mart.	

Nevezetes dátumok a magyar történelemben.

Január 24. 1453. Mátyást királlyá választják. Hunyadi János 15 éves fiát, Mátyást, akarta a köznemesség királynak. Gara nádor és Ujlaki Miklós vajda, akiket Szilágyi Mihály esküvel biztosított, hogy bántódásuk nem lesz, a választást napokon át halogatta. A Duna jegén álló negyvenezer főnyi tömeg azonban megunt a várakozást és királlyá kiáltotta Mátyást. Harangzugás, zeneszó, örömrivalgás közt vonultak Budára, úgy hogy a szorongatott nádor végre engedett a közóhajnak és a főurak élén kihirdette a választás eredményét. Még aznap gyorsfutárok vitték szét a hírt az országba. Ezután küldöttség ment Mátyásért, akit Podjebrád nagy megtisztelésben részesített és kísértetett a háttára.

Január 26. 1868. Vas Gereben halála. Vas Gereben, családi nevén Radákovich József, 1823 ápr. 9-én a tolnamegyei Fürgeden született. Atyja herceg Batthyány Fülöp gazdaszjtje volt. Iskoláit Veszprémben, Székesfehérvárott és Pécsen végezte. Szülei azt kívánták, hogy papi pályára lépjen, ő azonban gazdaszjtzi állást vállalt. Két és fél év multán Győrbe ment jogot tanulni. Itt irodalmi kört alapított. 1845-ben Pesten ügyvédi oklevelet nyert, majd az »Életképek« és

»Pesti Divatlap« munkatársa lett. A márciusi napokban röpkéket írt, nemsokára pedig a »Népbarát« szerkesztője lett. 1851-ben jelent meg »A falu könyve« c. műve, 1857-ben egyik leghíresebb munkája »A nemzet napszámái, 1858-ban »Egy alispán«, 1859-ben »Nagy idők, nagy emberek« stb. zamatos magyar nyelven írt regényei igen érdekes és jellemző korrajzot alkotnak. 1868-ban a magyar lapoknak Bécsből a delegáció üléséről akart tudósításokat írni, január 25-én hirtelen gyomorfájdalmak lépték meg s másnap, vasárnap, a gyógyszerteráiban hirtelen meghalt. Az írók Concordia egylete Bécsben saját költségén temettette el a währingi temetőben.

Január 28. 1805. Csokonai Vitéz Mihály halála Debrecenben. Csokonai 1773-ban született. Atyja József seb orvos volt, anyja Diószegi Sára. Tanárai Budai Ferenc és Ezsás voltak. 1794-ben segédanító lett. Később ettől az állásától megfosztották. 1796-ban Diétai Magyar Muzsa címen hetilapot adott ki. Komáromban ismerkedett meg Vajda Juliannával, akihez »Lilla« dalait írta. 1797—1800 májusig Csurgón a Festetich György gróf által alapított ref. gimnáziumban tanárkodott. Itt írta a Dorottya. Nemsokára hazament s Debrecenben lakott édesanyjánál haláláig. Tüdővészben halt meg. Debrecen 1871-ben szobrot emelt emlékére.

— 1876. Deák Ferenc halála. A haza bölcsé hetvenhárom éves korában elhunyt. A nemzet és király közös gyászban egyesült s ravatalánál Erzsébet királyné is megjelent. A törvényhozás határozatára érdemeit törvénybe iktatták és méltó emlékének felállítását elhatározták.

Hanzély Pál sírjára.

Egy huszonhárom éves ifju élet zárult le a Mindenható akaratából. Milyen különös, kifizérhetetlen végzés az, amely az anyának fájdalom árán gyermeket ad, amely megengedi, hogy az édesanya aggódó gondoskodása felneveljen egy gyermeket ifjává s majd férfivé, hogy aztán fiatalok virágjában, amikor a munkára tette, életre felkészült egy szigorú intéssel, szeszélyes mozdulattal visszaragadja a halálba.

Vajon mi vezeti a sorsot, amikor példákat mutat, vagy mártírokat nevel?

Nem hétköznapi szándék, szürke utak lépte, hanem rendkívüli cél, magasabb eszme.

Az apja cseh börtönben pusztult, a bátyja ifjan elment, ő pedig itt maradt még egy darabig. És amikor életet látott veszélyben egy pillanatnyi gondolkodás nélkül vetette magát a jeges habokba. És husz percig küzdött, birkózott a halállal. Megmentett életet és veszített életet. De adott olyan példát, amivel egy egész élet

munkáját, törekvését, energiáját pótolta egy lelkes, ifjú hőstettben.

Diszes pompa, forró szeretet, szomorúság közt temették el a béke hőst. Megkapta a „signum laudis” (Katonai érdemérmét) és az életmentési érmet. Hamar befejezte pályafutását. Hamar, de nem céltalanul. Mert a sirján csodás virágok nőnek. Az egyik virág az emlékezés. Kivirít és nem enged elfeledni a hőst. A másik a szeretet. Hisz szeretni kell holtában is azt, aki életét áldozta mások megmentéséért. A harmadik a csodát. Ez azt mondja, ó bárcsak sok ezer, sok százezer ilyen magyar fiú nővekedne a magyar falvakon, városokon! Ó bárcsak sok ilyen hősi lelkű férfit adna a Magyarok Istene, akkor bizonyosak lehetnénk abban, hogy feltámadunk, hogy szépen támadunk fel és hamar, hogy nincs, aki minket legyőzzön, felülmuljon. hiszen az ilyen erők, az ilyen fegyverek, az ilyen példák százszor erősebbek a sunyi rablók fegyvereinél, tolvajok ravaszágánál, áskálódók irigy gyűlöleténél.

Ez az ifjan lezárt élet a magyar halhatatlanság, a magyar hősiesség, a magyar igazság gyönyörű virága volt.

Gömbös János halála. Gömbös Gyula országgyűlési képviselő öccse János, nyugalmazott 52-es főhadnagy, Nagytétényen öngyilkos lett. A tragikus sorsu férfit nagy részvét mellett temették el.

György Endre dr. halála. György Endre dr., ny. földművelésügyi miniszter meghalt. Temetése hétfőn folyt le. Sirjánál a Magyar Tudományos Akadémia nevében Bernát István mondott búcsúbeszédet, Perényi Zsigmond báró az elhunyt szülőföldjének fia nevében búcsúztatta el a tudós és lelkes agrár-fiút.

Eckhardt Tibor ismét elnökké választották az Ebredők. Az Ebredő Magyarok Egyesülete vasárnap tartott nagygyűlésén Eckhardt Tibor dr.-t ismét elnökké választotta. Eckhardt Tibor nagy beszédben köszöntö meg a bizalmat és adott programot.

A törökszentmiklósi baromfi- és galambkiállítás. mely a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara fennhatósága alatt június 15. és 16-án rendeztetett, vitéz Fejes Istváné erdélyi csupasznyaku baromfiját az első díjat, egy értékes dísz tárgyat és díszoklevelet, gyöngytyukjaival pedig a második díjat nyerte el. Mindezek kitűnő fajtájú és jó csirkeherdó baromfiak, melyekre a nemzetes asszonyok figyelmét felhívjuk. Ilyen munka és ilyen sikerek járulnak hozzá hazánk felvirágoztatásához.

A főváros képzőművészeti bizottsága elhatározta, hogy Ady Endre és Jókai Mór síremlékére pályázatot hirdet.

Vitézi nap Szekszárdon. Tolna vármegye Vitézi Széke folyó hó 8-án tartotta rendes évi vitézi napját és ugyan ezen estén a vármegyei vitézi bált, melyet az előző évek sikerei után érthető érdeklődés előzött meg. A vitézi napon megjelent vitéz Igmándy-Hegyessy Géza törzskapitány is, vitéz Máriay Aladár törzsszéktartó kíséretében, kit a vasútállomáson a székkapitány

vezetése alatt a fejlődött vonalban felállított vitézek és Szekszárd város polgármestere fogadtak. A székkapitány jelentése és a polgármester üdvözlése után a törzskapitány ellépett a vitézek arcvonala előtt, kik ezután a Hősök emlékszobrához vonultak, melyet a törzskapitány buzdító, hazafias beszéd kíséretében megkoszorúzott. A vitézek ezután díszmenetben elvonultak a Hősök emlékszobra előtt, majd a polgári iskolában lévő szállásukra mentek, hogy rövid ebéd és pihenő után a vármegyeháza dísztermében gyülekezzenek az értekezlet megtartása végett. Délután 2 órakor a vármegyeháza dísztermét és annak karzatát már zsufozásig megtöltötte a vármegye 320 vitéze, amikor vitéz Igmándy-Hegyessy Géza törzskapitány, Jankó Ágoston főispán, Szévald Oszkár várm. főjegyző, Vendl István polgármester és a Vitézi Szék tagjai beléptek. Az értekezlet a magyar »Hísekegy« elmondása után vitéz Tihanyi Szilárd székkapitány nyitotta meg, ki a nap jelentőségének ismertetése és a megjelentek üdvözlése után átadta az elnöklést a törzskapitánynak. Jankó Ágoston főispán, Szévald Oszkár vármegyei főjegyző és Vendl István polgármester felszólalása után a törzskapitány áttért az értekezlet tárgysorozatára s háromórás lebilincselő előadásban ismertette a Vitézi Rend fejlődésének történetét, célkitűzését s jövő feladatait. Majd beszélt a vitézek társadalmi helyzetéről, megjelölte az utat, melyen a vitéznek haladnia kell, hogy tekintélyt megszilárdítsa s a társadalomban elfoglalhassa az őt méltán megérdemlő helyet. Végül meghallgatta a vitézek kéréseit és panaszait s azok közül sokat a helyszínen elintézett. Az értekezlet fél 7 órakor a Himnusszal zárult. Este fél 10 órakor a »Szekszárd-szálló« délszaki növényekkel díszített és fényesen kiválgított nagytermében vitézi bál volt. Ott volt a vármegye színe-java. Katonazené és cigánybanda felváltva játszott reggelig. A jelen volt vendégek a legszebb emlékekkel távoztak. A törzskapitány ur meglepedését fejezte ki a vitézek fegyelmezett magatartása és a köztük uralkodó szép, vitézi szellem felett s azon reményének adott kifejezést, hogy Tolna vármegye vitézei a megkezdett uton tántoríthatatlan hűséggel és kitartással továbbhaladva, méltó harcosai válnak a Vitézi Rend magasatos eszméinek.

Vitézi Rend ellen elkövetett becsületsértés vétségéért a tamási kir. járásbíró Fuchsberger Jakab értényi lakost háromnap elzárásra és 100.000 korona pénzbüntetésre, továbbá a felmerült ügyvédi költségek megtérítésére ítélte. Az ítélet jogerős. (20/msz. 1927.) Tolna vm. Székkapitánya.

Révész István dr. pápai prelátust, huszéves kecskeméti működése alkalmából ünnepélyesen részesítették. Az üdvözlő küldöttségben a vármegyei vitézek a vitézi székkapitány vezetése alatt jelentek meg.

Rövid hírek a vitézi életből és másról

Vitéz Lukács János a jászberényi mezőgazdasági tanfolyam elvégzése után az ott tanult sok hasznos dolog közül a Szandai népfőiskolán a kosárfonást és seprűkötést tanítja.

Somogy vármegye Vitézi Széke 1926 december 4-én Kaposváron értekezletet tartott, melyen vitéz Igmándy-Hegyessy ügyvezető törzskapitány és Máriay Aladár törzsszéktartó is megjelentek. Ezen igen fontos és üdvös tájékoztató gyűlésen több mint 400 vitéz jelent meg.

Vitéz Zerinváry János járási hadnagy Bonyhádön a gimnázium cserkészcsapatát vezeti, hol egyben az ő vezetése alatt érdekes és hasznos kulturdélutánokat rendeznek. Ugyanitt vitéz Hargitay főjegyző a szegénysorsu gyerekek részére rendezett karácsonyfa-ünnepélyt.

Ujpesten az iskolán kívüli népnevelés keretében szépen sikerült háziversenyt rendeztek, mely nagy részben vitéz Elek József tanár tevékenységét dicséri.

Örkény község hősi halottainak emlékére szobrot emelt, melyet szép sportünnepély kíséretében lepleztek le.

Pesterzsébet városa karácsonykor 800 családnak 110 millió korona értékű adományt juttatott.

Északpest vármegye Vitézi Széke Kispesztén vitézi értekezletet tartott. Ezt követő vacsorán dr. Válya Gyula polgármester szép beszédben méltatta a Vitézi Rend feladatát és működését.

Kecskemét városa karácsony alkalmával 400 méter ruhaszövetet osztott ki a szegények között.

Kecskeméten a vitézek gazdasági tanfolyamát ünnepélyes vizsgával fejezték be. A földművelésügyi miniszter, a mezőgazdasági kamara képviselői és a megyei székkapitány örömmel állapították meg, hogy a vitézek szorgalmas munkával igen jó eredményt értek el.

Győr vármegyében az iskolán kívüli népnevelést nagy lelkiismerettel végzik. Ennek keretében 18 községben volt analfabéta-oktatás.

Iparos, vállalkozó és kereskedő vitézek címe.

Vitéz Mészáros István művészi fényképész. Veszprém, Horthy Miklós-ut 2.

Vitéz Balogh Pál asztalosmester. Pécel, Thököly-ut 16. Készít lakásberendezést, bútort, épületmunkát, üzletberendezést, malomszerelést stb. Vitézeknek 10 százalék kedvezménnyel.

Vitéz Szalay Sándor kocsigyártómester. Mezőkovácsháza, Árpád-u. 26. Kész, vasalt kocsik állandó raktára. Kocsialkatrészek, szánok stb.

Vitéz Süldi József képesített kömvesmester tervező és vállalati irodája Sarkad. Telefon 20.

Mi történt bel- és külföldön

Frigyes kir. herceg

is érvényesítette törvényadta jogát a felsőházi tagságra vonatkozólag s így vele együtt négy királyi herceg lesz tagja a felsőháznak.

A miniszterelnök

római utazásával kapcsolatban megjelent külföldi lapközleményekről és arról a politikai eszmefuttatásról, amelyet az utazás híre Európában megindított, illetékes helyen kijelentették, hogy a magyar kormány e kérdésben semmiféle titkolni valója nincsen és minden, az utazás tervével kapcsolatos hírt a sajtó rendelkezésére fog bocsátani. Több érdekes tény lehet azonban a külföldi sajtókavarodásból megállapítani, mint például azt, hogy ma még az európai helyzet igen labilis, másfelől, hogy Magyarország jelenleg Középeurópában igen jelentős tényező, végül pedig, hogy igen sok nemzet sajtója tendenciózus, rosszkarátu híreszteléssel fogadja és kommentálja Magyarország külpolitikai orientációjának legkisebb megmozdulását.

Bethlen István gróf miniszterelnök táviratára, amelyben megköszönte az olasz miniszterelnöknek az olasz nemzet nagylelkű ajándékát, a következő szövegű választ kapta:

»Meghatva attól a szíves rokonérzésről, amelyet Nagyméltóságod hozzám intézett táviratában kifejezésre juttatott, örülök, hogy a Corvin-kodexek ügye jó alkalmat nyújtott az olasz kormánynak és az olasz népnek, hogy kimutassa a magyar kormány és a magyar nép iránti rokonszenvét.«

Német kormányválság.

Németországnak nemcsak külső politikájában, hanem belső politikájában is nehézségek vannak. Közvetlenül karácsony előtt kormányválság tört ki, melynek megoldását az ünnepek utánra halasztották. Először Curtius dr. jobboldalra támaszkodó kormány megalakításával kísérletezett, de kísérletezése nem járt sikerrel, aminek következtében kormányalakítási megbízatását visszaadta. Hindenburg birodalmi elnök ezután Marx volt birodalmi kancellárt bízta meg középpárti kormány megalakításával és valószínűnek tartják, hogy a középpárti kormány-koalíció megalakul, mely esetben a szocialista párt semlegességet vállal az új kormánnyal szemben.

Német-francia tárgyalások.

Párisban a szövetségesközi katonai bizottság tárgyalásokat folytat a német kormány megbízottaival Németország keleti határainak védelmére emelt erődítmények ügyében. Németország ugyanis annyiban eleget tett a leszerelési követeléseknek, hogy régi katonai erődítményeit leszerelte, de miután a lengyel határ felől támadásoktól tartott, szükségesnek vélte egyes kato-

nailag fontos állások megerősítését. Ezek az új katonai művek szemet szurtak az antant-bizottságoknak, melyek sürgetik ezeknek az új támaszpontoknak az eltávolítását. Ebben az ügyben hosszadalmas tárgyalások folynak Párisban és az idők jele az, hogy most már a szövetségesközi bizottság nem parancsokat ad, hanem a javaslatokra ellenjavaslatokkal válaszol. Ezekből a tárgyalásokból teszik függővé a rajnavideki francia megszálló csapatok visszarendelését és mivel a tárgyalások szemmeláthatólag elhúzódtak, most már nem is lehet szó arról, hogy január 31-ig a kiűrités megtörténhessék.

Churchill Rómában.

Churchill angol pénzügyminiszter Rómában meglátogatta Mussolini miniszterelnököt, akivel egy óra hosszú tanácskozott. Ezután Mussolini visszaadta az angol pénzügyminiszter látogatását. A tanácskozáson részt vett a római angol nagykövet is. Ennek a látogatásnak különös jelentőséget ad az, hogy a közeljövőben előreláthatólag fontos tanácskozások színhelye lesz Róma és a tanácskozások előtt most az angol kormány egyik tagja Rómába érkezett, hogy ott a helyszínen tájékozódjék a várható eseményekről.

A magyar-román döntőbírárság.

A bukaresti politikai körökben nagy megütközést keltett az a hír, hogy Párisban a magyar-román döntőbírárság hosszú tárgyalás után illetékesnek mondotta ki magát az elkobzott magyar földbirtokok ügyében. A döntés nagy csapás volt a román politikai körökre, melyek mindent elkövettek, hogy a bírárság minden tárgyalás nélkül utasítsa el a földbirtokosok panaszát és mondja ki magát illetéktelennek ebben

az ügyben. A románok egész csapat francia ügyvédet bízta meg azzal, hogy a román álláspontot védelmezzék és az ügyvédek között szerepelt Millerand volt francia köztársasági elnök is, aki annakidején a párisi béketárgyalások elnöke volt. Millerand az elnöki tisztéből következő pártatlanságot félredobva, a román érdekek szószólója lett, míg vele szemben a magyar érdekek védelmére Berthelémy párisi egyetemi tanár, a párisi egyetem jogi fakultásának dékánja vállalkozott. A döntőbírárság elvetette Millerand javaslatát és a magyar álláspont javára öntött. Ezzel a döntéssel kilátás nyílt arra, hogy az érdelemes tárgyalások során a birtokaikról elűzött magyar kisebbségnek igazságot szolgáltatnak és legalább az elkobzott földbirtokok árát megfizetik.

Francia-román szerződés.

Párisban most közzétették az egy évvel ezelőtt megkötött francia-román szerződést. Ennek a szerződésnek legérdekesebb megállapodása az, hogy mindkét állam kötelezi magát a statuskvó fentartására és hogy a területi integritások megváltoztatásának kérdését kiveszik a döntőbírársági eljárásból. Románia kötelezi magát, hogy sem Oroszországot, sem más szomszéd államát nem fogja megtámadni. A szerződés közzétételének az a jelentősége, hogy most, mikor nagyon emlegetik a román-olasz közeledést, Franciaország nyilvánosságra juttatja középeurópai és balkáni politikájának az irányát, melyet változatlanul fentartani kíván.

Kínai események.

Kínában a helyzet komoly. Sanghai védelmére előkészületeket tesznek, mert attól tartanak, hogy a közeljövőben véres események történnek. Újabb hírek szerint még két angol hajóraj megy Kínába az ottani tengeri haderő megerősítésére.

GAZDASÁGITÁJÉKOZTATÓ

A bögölyálcák

Irta: Bászeli Elek, ny. gazd. egyes. titkár, mezőgazdasági biz. előadó.

A bögölyök (Oestridae) a legyek rendjébe tartozó rovarcsalád. A kifejlett bögölyök zömök termetű nagy legyek, nagy fejjel, apró összetett szemmel, rövid csáppal. Tulajdonképpen nem a bögölyök veszélyeztetik házi állataink egészségét, hanem azok álcái, mivel azok valamennyien élőködők és az emlősök testében élnek. Háromféle bögölyt ismerünk, ugymint a marhabögölyt (Hypoderma bovis), a juh-bögölyt (Oestrus ovis) és a lóbögölyt (Gastrophilus equi) valamennyi júliustól—szeptemberig a déli órákban rajzik és a legelőn vagy a sza-

badban kint tartózkodó állatainkat akkor lepi el. Petéiket a szarvasmarha ágyéka táján a bőr alá, a juh-nál az orrüregnek nyálkahártyájába és a lónál a hát vonal és ágyék szörére rakják. Ezért ellenük úgy védekezhünk, ha a szarvasmarhát, juhot és lovat a jelzett hónapokban a déli órákban a legelőre vagy a szabadba ki nem eresztjük.

A bögölyök közül a legveszélyesebb betegséget a juhbögöly okozza, mert az orrra tojt tojásából az álca a juhnak egészen az agyvelejéig hatol. Az így megtámadott juh fejét rázva, prüszköl, orrát dörzsöli, mi-

közben orrából sűrű nyák folyik ki. Amidőn később az álca a juh orrüregéből az agy felé huzódik, a kergeséghez hasonló tünet is fellép. Ezen betegség azonban a kergeséggel össze nem tévesztendő, mert a kergeséget a kutya egyik pántlikagilisztájának (*Taenia coenurus*) petéiből a juh agyában keletkező hólyagféreg idézi elő. A juhbögöly álcája által megtámadott állatot csak operációval és pedig megelékeléssel (trepanálással) lehet gyógyítani; tekintettel azonban ezen műtét súlyos és veszélyes voltára, a legtanácsosabb az ilyen juhot levágni vagy levágásra eladni.

A lóbögöly petéit a ló hátvonal és ágyék szőrére rakja, ahonnan a magát nyalogató ló bélsatornájába kerül és itt, mint rozsféreg ismeretes. Ezen betegségben szenvedő lovak, ha a lóbögöly álcák bélsatornájukban igen elszaporodnak, akkor azok leromlását okozzák. Ezen betegség mai napság már igen könnyen és alaposan kigyógyítható a dr. Magyar—Kossa Gyula állatorvosi főiskolai tanár »Gastin« nevezetű találmánya által. A »Gastin« 6 és 20 drb. á 8 gr.-os tokot tartalmazó dobozokban kerül forgalomba. A »Gastin« megrendelésénél a kezelendő állatok számát és korát kell közölni, mert az adagolás nagysága függ a lovak korától. A »Gastin« a beteg állatnak az utasítás szerint — amit mindenki, aki ezen szert megfogja megkapja — bárki is, némi gyakorlat után, be tudja adni. Ezen betegség a legkönnyebben akkor ismerhető fel, ha a ló bélsárát kiüríti, mert akkor a végbélnyílásában a lóbögöly álcái láthatókká válnak.

A marhabögöly petéit a marha ágyéka körül a bőrre helyezi és a kikelő álca a bőr alá furódva, ott daganatokat okoz. Ezen daganatok az állatnak viszketésséget és fájdalmat okoznak, egyébként nem veszélyesek, inkább csak kellemetlenek és a bőrértékét csökkentik azáltal, hogy ahol a daganatok vannak, lyukak lesznek. Továbbá kiállítási stb. egyedeknél szépséghibák is képeznek. Ezen álcáktól az állatot ugyanis megszabadíthatjuk, ha azokat most télen, mert ezen időben válnak azok éretté, kinyomkodjuk, csak hogy ezen eljárás nem tökéletes, mert a nyomásnak csak az érett, illetve azon

álcák fognak engedni, amelyek már amugyis az állat bőrét elhagyni készülnek, hogy azután az istálló padozatában bebábozodjanak és tavasszal, mint marhabögölyök az istállóból ismét kirepülhessenek. Ennél sokkal célravezetőbb ha a daganatokat »Koptin« és valamilyen növényolaj (len, tökmag, napraforgó, stb. olaj) keverékével most a tél folyamán bekenjük és pedig a »Koptin«-nak 5 százalékos keverékével, illetve 950 gr. növényolajhoz 50 gr. »Koptin«-t keverünk. Ezen keverékkel eltömjük a marhabögölyálcának a bőrfelületén lévő légzőnyílását, melyet az álca, akkor, amidőn a petéből kibújik, a marhabőrén készít, akkor amikor oda behuzódik és amit ott tartózkodásának egész ideje alatt nyitvatart. Illetve ezen nyílás eltömésével az álca megfullad, úgy tehát valamennyi elpusztul, nem úgy, mint a kinyomásnál.

Vásár és piac.

Németországban a rozstermés kevésbé sikerült, mint ahogy az előzetes becslések alapján számítottak. Ezért Németország most nagyfokú behozatalra szorult és a magyar piacon

is jelentős készleteket vásárol. Ausztria szintén vételeket bonyolít le a budapesti terménytőzsdén. A megeléknült kereslet hatása alatt a rozs ára métermázsánként 25 pengőre emelkedett budapesti paritásban. A buza az utóbbi napokban gyengébben tendált, míg a zab, de főleg tengeri élénk érdeklődés tárgya.

Borpiac. A legújabb tető alá hozott, revideált magyar-francia kereskedelmi szerződésben a magyar bor érdekében igen jelentős kedvezményeket adtak a franciák. Többek között például azt, hogy a behozatalra kerülő francia borok szesztartalmát az új szerződésben nem 22.5 százaléknak, hanem 16 százaléknak maximálják. Ez kapcsolódik adómentes borpárlat rendeletünkhöz, mely szerint bort párlattal csak 16 százalékgig szabad feljavitani. A 16 százalékos szesztartalmu borok az eddigi 48 aranykoronás vámmal jöhetnek be. Az ezen felüli szesztartalmuak csupán a párlat magasabb vámtételével engedhetők át a magyar határon.

Nagy előnyt jelent a magyar borra nézve az új szerződésnek az a pontja is, amely kimondja, hogy a kiviteli kontingensünk 3000 hektoliter tokaji mellett 5000 hektoliter fehérborra is kiterjed, vagyis a francia szerződés erre a mennyiségre biztosítja a minimális vámtételeket.

S P O R T

A levente-mozgalom lelki elmélyítésének problémája

Irta: vitéz Szarka Géza dr.

(Folytatás.)

Nagymegyeri vitéz Raics Károly mondja, hogy a nagy magyar összeroppanások erkölcsi tanulságait csak az a generáció szokta levonni, amely maga is szenvedő részese volt a nemzeti katasztrófának. A leventemozgalomnak ezt a tanulságot kell átmenetnie a következő generációk számára. Vagyis bizonyos öntudatot, bizonyos lelki diszpozíciót kell a leventében kifejleszteni. Ezt pedig csak testi képzéssel nem érhetjük el, hanem jellemképzéssel és kulturális oktatással.

A jellemképzés adja meg az önfe-

gyelem alapját, a kulturális oktatás pedig az öntudat termékeny televényét.

Micsoda hátborzongatóan fősleges perspektíva volna: a magyar ösztöndzsungellből tudatos kulturát csinálni!

A jellemképzés alapfogolata ez kell hogy legyen: kifejleszteni a falusi leányban a felelősség érzetét. Addig a fókig fejleszteni egyéniségét, amíg a közösség iránti felelősség tudatára nem ébred. Egyéniség a közösség javára: ez lenne a végső ideál, amely ma még jövő sejtelmes távolában dereng.

Alapított 1848. évben.

Kleiner Lőrinc

Valódi angol cipők. sport-cipők és csizmák készíttetnek.

Budapest, IV., Duna-utca 4. szám.

Felhívjuk előfizetőink figyelmét új, pengő előfizetési díjunkra. Előfizetés egy évre 10, félévre 5 P.

Ugyanezt az idált igyekezik megvalósítani sokkal kedvezőbb feltételek mellett a cserkészlet is. A levéntének arra kell törekednie, hogy falusi cserkészlet féle legyen. Ne csak tömegképzést adjon, ne csak gépesavart csináljon az egyénből, hanem az egyént is nevelje.

Nem szabad elhanyagolni a levénték vallási lelki szükségletét sem. Evégből meg kell szüntetni a vasárnap délelőtti leventegyakorlatokat, vagy pedig csak istentisztelet után szabad azokat megtartani.

A valláserkölcsei igazságokon kívül igen nagy népnevelő értéke van az egyesületi éneklésnek, a karéneklésnek is. A több szólamú éneklés fegyver, a szolidaritásra nevelő halálát felesleges fejtegetnünk. Elegendő csak a német példára utalnunk. Bismarck híres mondását így kellene módosítani. »A sedáni csatát a német tanító és a karének nyerte meg«.

De ha az igazi fegyelmet jellemképzéssel érhetjük el, akkor a nemzeti öntudat alapját kulturális képzés adja meg.

Az iskolán kívüli népnevelésnek előbb-utóbb egészen a levéntére kell korlátozódnia. Addig kell a fát hajlítani, míg lehet. Az oktatásnak sarkpontja természetesen a mezőgazdasági ismeretek közlése. De emellett a nemzeti történelmet és irodalmat is élővé kell benne tenni.

Szivós, elszánt munkával bele kell nevelni a levéntébe a nemzeti és faji öntudatot. De hol? Hogyan?

Egyelőre téli délutánokon az iskolapéületében. Később — ha ez nem déli báb: — abban a bizonyos kulturházban.

De mind a jellemnevelő, mind a kulturális levénteképzésnek a legtöbb feltétele: a jó levéntekiképző. A leventeoktatókat jobban meg kell válogatni, mint valaha. De meg kell reformálni és el kell mélyíteni a leventeoktatók kiképzését is. A leventeoktatónak a magyarság élő lelkesímeretének kell lennie. Minden pillanatban tudnia és éreznie kell, hogy ő nemzeti missziót teljesít, hogy ő rohamjárőre az új tudatos honfoglalásnak: a magyar falu gazdasági és erkölcsi felszabadításának és nemzetivé tételének. Legjobb nevelő eszköz: a példa. Ezt sokszor elfelejtjük!

A külföldi példák: a német Jahn apó

vagy a tiroli Standesschütz-vezetők fel-
említése szinte felesleges, annyira köz-
tudomásu.

*

Amit itt elmondtam, az csak jámbor szándék. De ezren és ezren vagyunk, akiknek lelkében tettekre szülő erővel szunnyadoznak ezek az eszmék. Minden jövőt egyengető terv eleinte fantasztikusnak látszik. Ludbörözünk minden nagyobb energiát kívánó eszmét!

A levéntének kell megvalósítania előbb-utóbb azt az ideált, melyet valaha Szent László jelentett a magyarnak. Az ékes termetű király magában egyesítette a keresztény lovag és a magyar vitéz jellemét. Az ő uralkodásáig az idegen habzsoló lovagok ellenszenvessé tették a fajtáját féltő magyar előtt a kereszténység ideálját. Ez a fajtát becsülő király aztán megmutatta, milyen értéket jelent a magyarság számára a keresztény világnézet, ha az tettes hazaszeretettel párosul.

A leventemozgalom irányítóinak ezután a gáncsnélküli keresztény lovag és nemzeti hős után kell mintáznia a levente zsenge arcát. Ez pedig jellemképzés és kulturális oktatás nélkül nem sikerülhet.

Rövid hírek. Délnémetország ping-pong bajnokságát Glanz Sándor (NSC) nyerte meg. — Az UTE birkózói befejezték északi turájukat. A dánoknak Kopenhágában sikerült revánsot venni vereségükért, most 3:2 arányban győztek. — A magyar korcsolyázóbajnokság elődöntőjében az 1500 m-es gyorsversenyben Eötvös Zoltán nyerte meg 2 p 42 mp alatt. — BAK FC—Rákospalota labdarugómérkőzése 2:2 eredménytelennel végződött.

Szerkesztői üzenetek.

Vitéz Fekete József. Hogyha az uradalom tényleg három évig fizette a párbért, akkor a bíróság a párbér további fizetését is az uradalomra fogja hárítani. Hallgatolagos megállapodás (factum concludens) esete forog itt fenn és arra is kell hivatkozni. Véglekélítésre ilyen esetben számot nem tarthat, hiszen maga mondott fel és azért mert nem adtak javítást. Erre nem is kötelesek. Egyébként, ha az úgy még nem intéződött volna el, a

vitézek jogvédelmével megbízott ottani ügyvédhez is fordulhat. Hogy ki az, azt a járási őrmester meg fogja mondani. — Vitéz Balogh Pál. Igéretünket be is tartjuk. Címét előjegyeztük. Tekintettel azonban arra, hogy igen kevesen jelentkeztek, azt vártuk, hogy több cím gyűljön egybe. — Vitéz Süldi József. A házasságokat csak a Vitézi Rendtől nyert adatok alapján közölhetjük. Ha figyelemmel kíséri »Családi Értesítő« rovatunkat, megtalálhatja benne. A vitézségi érempódiój ügyében mostanában intézkedés és tárgyalás nem történt. A rokkantilletményeket azonban februártól kezdve felelemlik. — Vitéz Varga István. A Diákorsjeggy huzását elhalasztották májusra. — Kiss Antal. Verse még nem üti meg a mértéket, de hazafias szándéka és gondolkozása dicséretreméltó. Az Evkönyv előfizetését átutaltuk. — Vitéz Miklós János 1710. A kölcsön ügyében a vm. Vitézi Székhez kell fordulni. A glebitschia mag kéréssel ajánljuk, hogy a lapunkban ismertetett Fáultatók társaságához forduljon. Onnan támogatást és tanácsot kaphat. — Vitéz Ádám Sándor 5428. A vitézi avatáson Schafferen kívül még a Magyar Film Iroda készített felvételeket. Címe: Budapest, I., Döbrentei-utca 11. — Vitéz Sötér György. Születést, Házasságot és Halálózást a »Családi Értesítő«-ben a Vitézi Rend által hozzánk juttatott adatok alapján közölünk. — Vitéz Zsákay János. Kivánságát nem értettük meg teljesen. Ha leírta egyforma lapokra a tetteket, akkor bármelyik könyvkötő ott helyben is bekötheti. Nyomtatásban természetesen sokba kerül, azt nyomdával lehet megbeszélni. Árat csak akkor tudunk mondani, ha tudjuk pontosan, mi a szándéka, mekkora terjedelmű a könyv. — Vitéz Mátray István. Nem tudjuk, volt-e eredmény, esetleg a közlést meg lehet ismételni. Ezt díjtalanul tettük. — Vitéz Kosztolányi József. A szép költeményt köszönettel közöltük. — Vitéz Csernák József dr. Különös örömmel közöltük a szép írásművet. Köszönjük. — Vitéz Balogh Albert. A Hadimúzeum sorsjegyek huzásának eredményét közöltük. Abban tessék megnézni, hogy a számát kihúzták-e. Ha igen, úgy tessék oda írni. A sorsjegyeken fel van tüntetve a pontos cím. — Vitéz Pokorády József. A vers kicsit döcögős, a lélek azonban, mely sugallta, szép. Sajnos, nem közölhetjük.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Nyugati fiók: V., Vilmos császár-ut 26. sz.
Keleti fiók: VII., Baross-tér 9. szám.

Ajánlja az Állami Gépgyár kitért gyártmányait, u. m.: Gőz-, benzín- és szivógázlokomobilokat, acélkeretű, golyóscsapágyas cséplőket, traktorokat, gőz- és szivógázszántókészleteket és utimozdonyokat stb. stb. Kitért rendszerű, legjobban bevált egyszerű és kombinált sorvetőgépek, talajművelőeszközök, tárcsásboronák, kultivátorok, rostálók, konkolyozók, szecskavágók, répavágók, morzsolók, fűkaszálók, szénagyűjtők és szénaprések állandóan raktáron.

Kiadóhivatali posta.

Vitéz Egri Miklós Budapest. Az újság bekötés felvázson, kemény fedéllel 4 pengő.

Vitéz Sike Mihály, Komádi. Szemrédi Mihály új előfizetőért fogadja hálás köszönetünket.

Vitéz Feledi István Sajószentpéter. Szabó Mihály új előfizetőért fogadja hálás köszönetünket.

Felelős kiadó: dr. Farkass Jenő.

Szerkesztőségi óra: hétköznaponként délután 5–6-ig.

Budapest, IV., Városház-u. 10, félem 3.

JEROUSCHEK K.
Budapest, IV. kerület,
Semmelweis u. 7. szám

Készít:

Tűzzománcos jelvényeket,
érmeket, plaketteket, érdemjeleket. Vállal érdemjelek javítását.

Telefon: Teréz 4 37

A vitézeknek és más kedves előfizetőinknek nincs szüksége napilapra.

A Vitézek és Gazdák Naptára 1927. évre

ára: 1 pengő 20 fillér,
portó: 10 fillér.

Tartalma:

I. Naptári Rész. Kimerítő naptár, minden érdekes és célszerű tudnivalóval.

II. Vitézi Rész. A Vitézi Rendet illető összes kérdéseket kimerítő, bő összeállítás. Nemes vitéz Nagy Pál gy. tbk. dicsőséges fegyvertényei — néhai vitéz Ókrös István hőstette stb.

III. Irodalmi Rész. A legszebb elbeszélések és versek. Az Orsz. Vitéz Szék tagjainak képei. A gyermekek számára egy gyönyörű verses regény.

IV. Gazdasági rész. Bittera Miklós magyaróvári gazdasági akadémiai tanár kimerítő műve 24 oldalon, melyben a gazdálkodóra nézve szükséges ismeretek kimerítő és nélkülözhetetlen tanácsokkal szolgálnak. Egyéb gazdasági cikkek, adatok és táblázatok.

V. Rész. Vásárok jegyzéke stb.

Minden vitéz rendelje meg e pompás, képekkel diszitett naptárt!

Alapítva 1877-ben. Alapítót 1877-ben.

Henger Antal ezüstárugyára

Budapest, IV. Dalmady Győző-u. 9.

(A Városház-u. és Semmelweis-u. között.)

TELEFON: 148-67.

Készít és raktáron tart:

éveszközöket minden kivitelben,
továbbá ezüstkészleteket és diszmutárgyakat.

Felújításokat, javításokat vállal.

A Vitézi Szék tagjainak kedvezményes
fizetési feltételek.

VITÉZ

MÁTYÁSI BRUNÓ

ÉPÍTÉSI ÉS LAKBERENDEZÉSI
VÁLLALKOZÓ

MŰBUTORGYÁR

BUDAPEST

VII., REM-U 11.

TEL.: J. 72-19.

Vitézek figyelmébe!

Bútorok

garantált minőségben
kedvezményes fizetési
feltételek mellett is

Hegedűs és Társa

bútorkereskedőknél

Budapest, VII., Dohány-u. 10.

Telefon: József 90-66.

Igazolt vitézeknek külön

árkedvezmény!

Vitézek figyelmébe!

Mindenemű
ékszerek, svájci órák:

Omega, Doxa stb.

legjobban vásárolhatók az Aradról menekült nemes szathmári

IGAZ SÁNDOR

ékszerész, Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-utca 20. (Astoria szállóval szemben.) Telefon 88-9

Szolidan szabott árak. Saját műhely.

Vitézeknek 10% engedmény.

Rendelések legpontosabb eszközlése
négyhavi kamatmentes részletre is

Minden gazdálkodó és fajszerető
magyar ember fizessen elő a Vitézek
és Gazdák Lapjára!

A Vitézi Rend tagjaihoz!

A mai nehéz viszonyok minket arra kényszerítenek, hogy szükségleteit minél előnyösebben és könnyebben esetleg 6 havi részletre szerezzük be. Ez a cél vezérelte a Vitézi Rend főszéktartóságát, amidőn megállapodott, hogy a Vitézi Rend tagjai közvetlen hozzátartozói személyazonosságuk igazolása mellett úgy készpénz, valamint részletre történő vásárlásnál előnyben részesítenek. — Amennyiben jó és szép vászonra, kanavászra, fehérneműekre, szövetre, mosóárura, kötöttárura, ággyerítőre, férfiruhára (készen vagy mértékszerint), kabáttra stb. van szüksége, forduljon bizalommal alant megnevezett céghez

dr. Lengyel Ábris

ny. m. v. titkár, kereskedő

Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sark) II. 69. Tel. 962-49

Vidékieknek kérdezősködésre készséges levélbéli felvilágosítás.

Vitézek hivatalos biztosító intézete a Gazdák Biztosító Szövetkezete

Szinmagyar intézet. Magyarország legnagyobb biztosító szövetkezete.

Központ:

BUDAPEST
IX., Üllői-ut 1

Vezér- és főképviselet minden városban. — Helyiképviselet minden községben.

**Tűz-, lég-, belőrés-,
baleset-, szavalosság-
és életbiztosításokat**
legelőnyösebben köt a szövetkezet.

Vitézek biztosítását kezeli:

Vezérképviseletőség
Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám

VITÉZ
LÁSZLÓFI (LINE) ALBERT
SZÜCSMESTER

Budapest, VIII., József körút 35.
Telefon: József 101-42

Raktáron tart mindennemű férfi és női szőrme divatcikkeket, szőrmebundákat, bőrkabátokat, stb. Elvállal szőrmefestést, kikészítést, alakítást, jutányos áron.

Vitézeknek kedvezmény.

Schillinger Gyula

autókarosszéria-gyártó
Budapest, I., Üteg-u. 7-9
Telefon: Lipót 918-04

Készít legmodernebb karosszériákat. — Elvállal mindennemű átalakítást és fényezést jótállás mellett. — Jeles munkáért aranyéremmel kitüntetve.

Sporttermek és plakettek,
sportszobrok, dísz tárgyak, serlegek, mint tiszteletdíjak és vándordíjak, jelvények, katonai rendjelek

MORZSÁNYI-nál, BUDAPEST,
IV., Eskü-ut 5. (Klotild palota, Erzsébet hidnál.)

vitéz

Laborczy Ferenc

fűszer- és csemege üzlete
Budapest, I., Márvány-u. 40.

TELEFONSZÁM: T. 48-40.
Borpince: I., Krisztina-körút 163. sz.

**Vitézi Rend tagjainak
áremegnény!**

Molnár Sándor
honvéd költő

munkái ismét kaphatók a szerzőnél:
Budapest, VIII., Üllői-ut 80.

ÖRÖKTŰZ (versek)	Ára 15.000 K
A HONVÉD (versek)	" 20.000 "
HONVÉD ÜNNEPEK (hazafias táncnépdalok műsorai)	" 20.000 "
SZÉKELY DALOK. (I. füzet)	" 25.000 "

A négy munka együtt megrendelve: 70.000 korona

vitéz **BOGYAY KÁROLY GÉZA**

fűszer- és csemegekereskedő
V., Személynök-utca 9-II. szám.
(Vass József-udvar.)

Vitézi Rend tagjainak árkedvezmény!

**Vitézek termékeit
értékesítem.**

Veszek: gombát, mézet, mákot, diót.
Szállítok 130 fokos lugkövet.

Vitézek figyelmébe!

Bútor

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett vásárolható az „Első Bajai Bútor-gyár” mintalerakata és vezérképviseleténél:

Langsfeld és Kulinyi
bútorkereskedőknél

BUDAPEST, VII., Wesselényi-u. 4.
Telefon: József 115-89.

**A Vitézi Rend tagjainak díjmentes
csomagolás!**

Füzesséry és Társa

Cégtulajdonos:

vitéz Füzesséry István

Budapest, V., Vécsey ucca 1.

TELEFON: Lipót 990-01.

Távirati cím: Lanipelle.

**Gyapju-, birkabőr
vétele.**

Szőnyegek,

függönyök, kerevetáttvetők
és pokrócok eladása nagy-
ban és kicsinyben

Kurucz F. Károly-nál

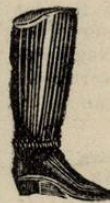
RUDAPEST, IV., Semmelweis-u. 9.
Telefon: 19-82.

**A Tolnai Szőnyeg- és Szövet-
gyár Rt. gyári lerakata.**

**Szolidan szabott
árak.**

**A „Vitézi Rend” tagjainak
négy havi kamatmentes
részletre is!**

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű polgári-
és díszmagyar ruhá-
hoz minden igénynek
megfelelő cipők és csiz-
mák kaphatók. Mérték
utáni rendelések a leg-
primább anyagból, a
legjutányosabb árban
beszerezhetők az 1905.
év óta fennálló **Kiss-féle**
cipőüzemben!

Box csizmák	300.000 K-tól feljebb
Férfi és női cipők	197.000 " "
Férfi és női félcipők	175.000 " "
Férfi- és leánycipők: 26-29. számig	100.000 K
és feljebb, 30-35. számig	130.000 K és
feljebb, 36-39. sz.-ig	160.000 K és feljebb.

Kiss Antal

Budapest, VII.,
Thököly-ut 36.

**Vidékieknek kérdőzködésre kész-
ges levélbeli felvilágosítás!**
Vitézeknek külön árkedvezmény!

VITÉZEK ÉS GAZDÁK LAPJA

V. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM.

Megjelenik 7600 példányban.

1927. JANUÁR HÓ 30.

MEZŐGAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV.,
VÁROSHÁZ-U. 10. TELEFON 88-84 POSTACSEKKSZ. 35.785

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. FARKASS JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR: „VITÉZI KÖZLÖNY” MELLÉKLETTEL
EGY ÉVRE: 10 PENGŐ. EGY ÓRA 85 FILLÉR. EGYES
SZÁM ÁRA 3 FILLÉR — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

Az új országgyűlés megnyitására

Több mint nyolc esztendő után ismét van országgyűlésünk. Történelmünkben számtalanszor előfordult, hogy nyolc esztendeig az országgyűlés szünetelt, hogy ennél hosszabb ideig nem hívták egybe, hiszen volt olyan uralkodók, akinek életében egyetlen országgyűlést sem tartottak. Nem a nyolc éves szünet teszi jelentékeny, országos eseménnyé mostani, új országgyűlésünk megnyitását, nem is annak ünnepies külsőségei és kisebb újításai, hanem egy mély és nagy ellentét, egy szakadék, amely a két országgyűlést, a nyolc év előtti és a nyolc év utáni egymástól elválasztja.

Magyarország törvényhozása 1848 előtt a rendi képviseleten alapult. Két táblából állt ez a régi országgyűlés, az alsó és felső táblából. A felső tábla tagjai a főrendek voltak, az alsó tábla tagjai a követek. A főrendeket családai, vagyoni, főrangu helyzetük folytán illette meg a szó, a követek pedig a megyék és városok követői, tehát a törvényhatóságok választott képviselői voltak. A rendi alkotmányt a reformkor nagy magyarjainak harca, munkája és haladó szelleme népképviselési alapra helyezte át. Az 1848-as országgyűlés már a népképviselési alapon épül, nem oly széles rétegekre támaszkodik, mint a mai, de alapjában véve, szervezetében és eszméjében azonos a későbbi országgyűlésekkel. A népképviselési törvényhozótestület két integráns része a képviselőház és a főrendiház. A képviselőházban a választókerületekbe osztott közönség által bizonyos időre megválasztott képviselők foglalnak helyet, a főrendiházban 1867-től 1918-ig az örökjogi és kinevezett főrendek képviselik a szülési, vagyoni és szellemi arisztokráciát.

A most megnyitott országgyűlés képviselőháza ugyanazon rendszer szerint gyűlt egybe, mint az előbbi, a felsőház ellenben már lényeges változáson ment keresztül. Míg a régi főrendiházban a tagok zömét az örökösjogi családok tagjai tették, addig most az örökösjogi tagokat is az örökösjogi családok tagjai delegál-

ják, illetve választják. A két régi tényező közé pedig egy harmadik s a jövőben, minden valószínűség szerint legnagyobb politikai súlyt képviselő tényező, az érdekképviselői kiküldöttek eleven erőit rétege ékelődött. Vármegyék, városok, kamarák, testületek választottjai a mindenféle foglalkozási ág és érdekeltség kiválasztottjai, tulajdonképpen az egész ország lakosságát a leghivatottabb módon képviselik. A jövő történelempolitikai fejlődése az érdekképviselők szélesebbkörű kiépítése felé mutat. Míg az általános, titkos választójog az egyik politikai elgondolás elvi véglete, amennyiben tekintet nélkül az egyének képzettségére, tulajdonságaira, értékére, minden embernek egyenlő szavazati jogot ad, tehát egyenlő mértékű befolyást biztosít a közügyekre, addig a diktatura az ellenkező irányú politikai bölcsélet véglete, a kiválóság, az elhivatottság korlátlan és teljes uralma, egy vezér, egy csoport, egy akarat ellentmondást nem tűrő vezérségén alapul. A két véglet közé ékelődik a politikai bölcséletben az elektorok útján, illetve az érdekképviselésen alapuló választás. Az egyik elmélet szerint, a tanultabb, műveltebb embert több szavazati jog illeti, mint a társadalom és műveltség alacsonyabb fokán állót, a másik elmélet szerint a nép csak választókat választ, ez a közvetett, elektorális választás esete, amely több külföldi államban, így például az Északamerikai Egyesült Államokban és Svájcban is fennáll, a harmadik elmélet pedig azt tartja, hogyha minden testület, önkormányzat, foglalkozási ág bizonyos számú képviselőt választ, úgy a törvényhozó testület összeállítása a lehető leghatékonyabb, minden szakkérdéshez a leghivatottabb szakemberek szólhatnak hozzá és a meddő politikai harcok és esetleg elhamarkodott törvényalkotások lehetősége a lehető legcsekélyebbre korlátozódott. Ennek az érdekképviselési elvnek bizonyosfokú érvényesítésével alakult mostani, új felsőházunk.

Kitérve röviden a magyar alkotmány,

illetve törvényhozás fejlődésére, foglalkoztunk azzal a folyamattal, amely a nemzet önrendelkezésének egyik legfontosabb tényezője, nem mutattunk még rá arra a szakadékra, amely a nyolc évvel ezelőtti feloszlott országgyűlést a most megnyitól elválasztja.

Mindnyájan tudjuk, hogy a mi Magyarországnak más, mint a nyolc év előtti. A legutolsó országgyűlés még az egész nagy Magyarország országgyűlése volt. A képviselőház padjain helyet foglaltak a horvát képviselők, akiket a horvát országgyűlés küldött szent István birodalmának országgyűlésébe. Ott voltak Pozsony és Kassa, Brassó, Ko'ozsvár, Szeben és Arad képviselői, ott ültek Kismarton és Szabadka választottjai, együtt, mint egy ország, egy állam törvényhozói. A főrendiházban pedig a horvát bán mellett helyet foglalt az erdélyi püspök, úgy mint a kassai és zágrábi. Egész Magyarország, Horvát-Szlávonországok, Bosznia-Hercegovina, Dalmácia jogilag a magyar szent korona alá tartozott. Ma pedig csak a mag, a törzs csontján, meggyesve és rabolva maradt, hogy a jövőt a multtal, Nagymagyarországot Nagymagyarországgal összekapcsolja.

Trianon ez a szakadék, amely hazánk országgyűlését a régi, török idők pozsonyi országgyűléseivel hasonlósá teszi. Akkor néhány nyugati és északi vármegye alkotta a magyar korona tényleges hatalma alatt álló országot, de az országgyűlés fennmaradt, létével jelezve, hogy jogáról le nem mond.

Egészen bizonyos, hogy ismét elérkezik az a pillanat, amikor a magyar országgyűlés ismét az egész Magyarország, szent István birodalmának országgyűlése lesz.

Ami most az országgyűlés megnyitakor minket örömmel, meghatottsággal tölt el, az, hogy jogunkat fel nem adjuk, hogy Bethlen István gróf hivatalos irányításával egy homogén törvényhozótestület kezében látjuk a talpraállítás nehéz és önmegtartóztatást követelő feladatát és hogy a magyar vitézség képviselőit is ott látjuk ebben az új törvényhozó testületben. A magyar hős

eddig nem jutott olyan helyzetbe, hogy a törvényhozás fontos kérdéseiben a maga vérrel megváltott jogát, a hozzászólás jogát gyakorolja. Most, hogy a magyar vitézség a maga leghivatottabb képviselője személyében bevonul a törvényhozás házába, úgy érezzük, hogy jelentős, sőt korszakalkotó pillanat. Azok, akik vérükkel pecsételték meg hazájukért való hűségük megnyilvánulását, azoknak szava kell hogy legyen az ország sorsának irányításában. Uj szempont, igazságos felfogás győzelmét jelenti az a tény, hogy a

Vitézi Rend képviselőjében a magyar vitézség nyeri méltó és jogos szószólóját. Örömmel üdvözljük a magyar vitézség illusztris képviselőit ez ünnepeyes, történelmi pillanatban és kívánjuk, hogy a szép előjelek között megnyílt országgyűlés feladatának helyt állva, Magyarországot csakugyan az ígért földjére, a magyar vágyak, magyar jogok, magyar hit beteljesülése, a talpraállás, a feltámadás gyönyörű valóságába vezérelje.

Dr. Farkass Jenő.

VITÉZI ÉLET

Érvénytelenítés.

Vitéz Kada András volt népfelkelő közvitéz, cipész, mezőkövesdi lakos, 5064. számú vitézi jelvényét elvesztette, érvénytelenitem.

Részére új jelvény adatott ki.
13.506/IV. 1926. O. V. Sz.

Féjér vármegye vitézeihez!

Az elmuult évek tapasztalatai alapján a székkapitányság elhatározta, hogy a vitézi szervezet a követelményeknek megfelelően átszervezi, mert a Vitézi Rend fejlődésével az eddigi szervezet sem elegendőnek, sem elég munkaképesnek nem bizonyult.

I. Adonyi járás. Vitézi hadnagy vitéz Kovács István, csendőrszázados, Adony.

Vitézi őrmesterek: 1. vitéz Alföldi Mátyás, Erd. Körlete: Erd, Szászhalombatta. 2. vitéz Bucs György, Ráckeresztur. Körlete: Ráckeresztur, Ercsi. 3. vitéz Tatár András, Dunaadony. Körlete: Dunaadony, Pusztaszabolcs, Iváncsa. 4. vitéz Péter Imre tanító, Rácalmás. Körlete: Rácalmás, Dunapentele, Káposztas, Baracs. 5. vitéz Bata György, Dunapentele. Körlete: Perkáta.

II. Móri járás. Vitézi hadnagy vitéz Máté András, nyug. pü. számtanácsos, Csákvár, Pogácsa-tanya.

Vitézi őrmesterek: 1. vitéz Farkas József, Mór. Körlete: Mór, Nagyveleg, Bakonysárkány, Csókakő, Pusztavám. 2. vitéz László József Csákbereány. Körlete: Csákbereány, Söréd, Bodajk, Balinka, Isztimér, Fehérvárcsurgó, Magyaralmás, Gútamási. 3. vitéz Izmini István, Csákvár. Körlete: Csákvár, Gánt, Vértesszomszaga, Pusztakőhányás.

III. Sárbogárdi járás. Vitézi hadnagy vitéz Vida Elemér dr., rendőrkapitány, Székesfehérvár, Budai-ut 6. sz.

Vitézi őrmesterek: 1. vitéz Patay Ferenc, Igar. Körlete: Igar, Pusztá-

egres, Sáregres. 2. vitéz Kassóki Pál, Alap. Körlete: Alap, Cece, Vajta. 3. vitéz Láng Mihály, Sárszentmiklós, Sárboárd. 4. vitéz Gazdag György, Hercegfalva. Körlete: Hercegfalva, Előszállás. 5. vitéz Halmosi Lajos, Sározd. Körlete: Sározd, Szolgaegyháza, Sárszentagota. 6. vitéz Szabó András, Káloz. Körlete: Káloz, Sárkeresztur. 7. vitéz Jancsó István, Nagylók. Körlete: Nagylók, Nagyhasznos, Világospuszta és a községhez tartozó majorok.

IV. Székesfehérvári járás. Vitézi hadnagy vitéz Sziklai Ödön, nyugáll. százados, főelőadó, Székesfehérvár, huszárlaktanya. Helyettese: rétyi vitéz Székely Béla, nyugáll. százados, főelőadó, huszárlaktanya.

Vitézi őrmesterek: vitéz Kalmár Gusztáv, Zámoly. Körlete: Zámoly, Pátka. 2. vitéz Komáromi János, ref. lelkész, Lovasbereg. Körlete: Lovasbereg, Nadap. 3. vitéz Skultéty László, kántortanító, Sukoró. Körlete: Velence, Sukoró, Pákoz. 4. vitéz Borbély József, épiész, Kápolnásnyék. Körlete: Kápolnásnyék, Gárdony, Agárd, Dinnyés, Pettend. 5. vitéz Kő István, Seregélyes. Körlete: Seregélyes, Szolgaegyházai csoport. 6. vitéz Lepsényi István, Szolgaegyháza, Lászlómajori vitézi telep. Körlete: Seregélyes, Lászlómajori csoport. 7. vitéz Kovács István, Aba. Körlete: Aba. 8. vitéz Cs. Varga János, Kisláng. Körlete: Kisláng, Nagyláng. 9. vitéz László Ferenc, Csősz. Körlete: Csősz, Soponya. 10. vitéz Eszényi Sándor, Székesfehérvár, huszárlaktanya. Körlete: Tác. 11. vitéz Czegléd András, adóügyi jegyző, Falubattyán. Körlete: Szabadbattyán, Faluatyán, Sárszentmihály, Urhida, Szárhely, Sárpentele; alárendelt futár: vitéz Orbán Ferenc. 12. vitéz Gergő Béla, adóügyi jegyző, Polgárdi. Körlete: Polgárdi, Füle. 13. vitéz Gábor Béla, kántortanító, Nádasladány.

Körlete: Nádasladány, Sárkeszi, Fehérzichfalva, Jenő; alárendelt futár: vitéz László István. 14. vitéz Kiss Ottó, kántortanító, Csór. Körlete: Csór, Inota. 15. vitéz Végh Sándor, Iszka-szentgyörgy. Körlete: Iszka-szentgyörgy, Moha, Sárkeresztur.

V. Székesfehérvár szab. kir. város. Vitézi hadnagy rétyi vitéz Székely Béla, nyugáll. százados, főelőadó, Székesfehérvár, huszárlaktanya.

Vitézi őrmesterek: vitéz Vasadi István, vitéz Apa József, vitéz Pap Lázár, székesfehérvári lakosok.

VI. Váli járás. Vitézi hadnagy vitéz Vértessy Károly, nyugáll. huszárfőhadnagy, földbirtokos, Tárnok, Berkipusztá.

Vitézi őrmesterek: 1. vitéz Pálos István, Tárnok. Körlete: Tárnok, Sósut, Diósd, Pusztazámor. 2. vitéz Halász Ferenc, Vál. Körlete: Vál, Kajászószentpéter, Pázmánd, Vereb. 3. vitéz Márkosi József, Vértessacska. Körlete: Vértessacska, Vértessboglár, Szár, Bodmér, Ujbarok. 4. vitéz Remetei Ferenc, Vértessedoboz. Körlete: Vértessedoboz, Alcsut, Felcsut, Tabajd. 5. vitéz Rigó József, Baracska. Körlete: Baracska, Martonvásár. 6. vitéz Molnár László malomtulajdonos, Mány. Körlete: Mány, Nagynémetháza, Csapdi, Bicske. 7. vitéz Vértessy Ferenc, Etyek. Körlete: Etyek, Bot. 8. vitéz Takács Mihály, Gyuró. Körlete: Tordas, Gyuró, Kuldó.

Felhívom a vármegye állományába tartozó összes vitézeket, hogy minden ügyes-bajos dolgukban járási vitézi őrmesterükhöz, vagy járási vitézi hadnagyukhoz forduljanak, nehogy a vármegyei Vitézi Széket tulterheljék és látogatásaikkal munkájában akadályozzák.

Figyelmeztetem továbbá a vitézeket arra, hogy a járási vitézi őrmester vitézi előjárójuk, ki a vármegyei Vitézi Szék végrehajtó szerve. Mint ilyenek, a körletébe tartozó vitézek, — a tisztí vitézeket kivéve — vitézi ügyekben alá vannak rendelve. Aki tehát a vitézi őrmestert kötelessége teljesítésében hátráltatja, vagy rendelkezéseinek eleget nem tesz, az a vármegyei Vitézi Székekkel helyezkedik szembe. A vármegyei Vitézi Szék ezeket oly elbánásban fogja részesíteni, amelyet megérdemelnek.

Amennyiben valamilyen vitéznek vitézi előjárója ellen panasa van, az a járási vitézi értekezleten, vagy a vármegyei vitézi napon, melyen a törzsszékkapitány ur is megjelenik, bátran előadhatja.

A járási vitézi hadnagyokat pedig felkérem, hogy hallgassanak meg

minden panaszt, azt öntevékenyen és saját hatáskörében orvosolják, egyszóval legyenek vitézi családjuknak szellemi vezetői, melyről minden tekintetben gondoskodni egyetlen, legfontosabb feladatunk.

Járási vitézi értekezlet évenként legfeljebb három tartható. A negyedik a vármegyei vitézi nap lesz, melyet a székkapitányság rendez. Az 1927. évben a vármegyei vitézi nap május utolsó vasárnapján lesz.

Felhívom a járási vitézi hadnagy urakat hogy az állományukba tartozó vitézek névjegyzékét járási vitézi őrmesterségekként és községenként csoportosítva, minden egyes vitéz pontos lakcímének feltüntetésével ide, 1927 január hó végéig felterjeszteni sziveskedjenek.

Székesfehérvár, 1927 január 10-én. (22/1927. megyei szék 1927.)

Székkapitány.

Összes vitézek figyelmébe!

Vas megyében az alább megváltandó vitézi telkek vehetők át:

1. Niczken kétszer 10 kat. hold, prima föld, megváltási ára kat. holdanként 60 métermázsza buza, mely összeg tiz évig tiz egyenlő részletben fizetendő. A hátralékos részek után 6 százalék évi kamat fizetendő, továbbá az összes adók.

2. Váton 15 kat. hold és 400 négyszögöl, gyenge minőségű föld, megváltási ára kat. holdanként 25 métermázsza buza, mely tiz évig törlesztendő, tiz egyenlő részletben.

A telkekre vonatkozó igények legkésőbb folyó évi február hó 15-ig írásban Vas vármegye vitézi székkapitányságának (Szombathely, gyalogsági laktanya) címezve adandók be. Részletekre nézve ugyanitt felvilágosítások kaphatók.

Székkapitány.

Vitézi estély Pécsen.

Baranya vármegye Vitézi Széke Pécsen, 1927 február 2-án, este 9 órakor a Pannónia-szálló dísztermében zártkörű műsoros vitézi estélyt rendez. Személyjegy 3 pengő, családjegy 6 pengő, táncosjegy 2 pengő. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogad a megyei Vitézi Szék. Jegyek válthatók a megyei Vitézi Széknél Pécsen, Városháza, I. em. 53. Meghívó kívánatra felmutatandó. Műsor után tánc reggelig.

Csongrád vármegye Vitézi Székének értesítése.

Csongrád vármegye Vitézi Széke értesíti az összes Szeged és külterületi legénységi vitézeket, hogy folyó évi február hó 5-én (szombaton) tartandó szokásos havi összejövetelét a Korcsolyázó Egyesület helységének (jelenleg

katonai sporttelep, a Leszámláló palota előtti tér pavillonja) földszinti termében tartja meg.

Ezen összeövetele az összes legénységi vitézek megjelenni tartoznak.

Székkapitány.

Budapesti tiszti vitézek!

A »Budapesti Sportszövetség« a cél-lövő sport oktatására és vezetésére egy szaktudással rendelkező oly volt tényleges tisztet (elsősorban vitézt) keres, aki ezen feladatot önállóan végezni tudná.

Az illetőnek a nyugdíj- és a tényleges illeték közötti különbséget a sportszövetség megtéríti.

Cím: a Vitézek és Gazdák Lapja kiadóhivatalában.

Átvehető vitézi telkek.

Mezőcsokonya község határában herceg Eszterházy birtokából kihasított 15 kh. vitézi telkek megüresedett és így azonnal birtokba vehetők.

A telkek megváltandó terület, mely után, a végleges vételárnak az OFB. által való megállapításáig kat. holdanként 1 métermázsza buza bér a hercegi hitbizomány dombóvári pénztárába fizetendő be.

A telkekre pályázók kérelmüket sürgősen adják be a Somogy vármegye Vitézi Székkapitányságához.

53/sz. 1927.

Székkapitányság.

Vitéz Eperjesi Ferenc meghalt.

A mindenható kifürkészhetetlen akarat folytán örökre elbucszott rendünk sorából mult év december hó 5-én, a még csak 32 éves életerős vitéz Eperjesi Ferenc m. kir. 8. honv. gy. ezredbeli tizedes. Mély részvételt keltett a váratlan hír Baranya vármegye összes vitézei között, már azért is, mert a szeretett bajtárs özvegyén kívül még 4 fiúárva hagyott hátra. Temetése katonai pompával ment végbe, amelyen majdnem az összes pécsi vitézek megjelentek. A székkapitány megható szavakkal parentálta el vitéz Eperjesit.

*

Egyben értesitem az összes vármegyei vitézeket, hogy a mult évi november hó 20-án megtartott vármegyei vitézi ülés után a társasbédért felülfizetett összeget — és a még azután is befolyt összeget — vagyis 72 pengőt (900.000 koronát) a pécsi vitézek egyhangú határozata értelmében karácsonyi ajándékképpen vitéz Eperjesi Ferenc özvegyének és 4 árváinak elküldetett. Az összeg átvétele után a Székkapitányság az alábbi sorokat vette: »Alulírott özv. vitéz Eperjesi Ferencné kimondhatatlan hálával és köszönettel nyugtatom a nagytekintetű Vitézi Széknek 900.000 koronás karácsonyi ajándékát, mint annak bizonyítékát, hogy Istenben boldogult férjemet tagjai sorába felvevő nemes intézmény jóságos szívé bajtársai nem

hagyják el a kenyérkereső nélkül maradt özvegyet és 4 árváit. A jó Isten áldását kérem a Vitézi Szék minden egyes tagjára, gyermekeim ártatlan szívvvel mondott imája száll minden nap az égbe, hogy a nemes intézmény magasztos céljai mihamarább teljesezésbe menjenek. Püspöklak, 1927 jan. 19-én. Mély tisztelettel: özv. vitéz Eperjesi Ferencné.«

Székkapitány.

Vitézi esküvő. Folyó hó 16-án, délután 3 órakor vezette oltárhoz vitéz Bank József toponári lakos telkes vitéz fia, vitéz Bank Sándor Bajzik Ferenc toponári gazda leányát, Juliát. Az esketés a toponári róm. kath. templomban folyt le. Az egyházi esküvőn megjelent fonyódi vitéz Markóczy Antal ny. á. altb. székkapitány és ebesfalvi Lengyel Sándor, a székkapitányság beosztott tisztje, Kaposvár város vitézeinek képviselőjében pedig vitéz Rónai Imre gazda. Az ünnepségen a község nagyszámu lakosságából igen sokan jelentek meg, tolmácsolva az új párnak őszinte szerencsekívánatukat.

Születések:

Vitéz Légrády Károly m. kir. s. tiszt János Nándor fia, 1926 okt. 31.

Pályázatok

Kertészgyakornokok felvétele. A bajai m. kir. kertészképző iskola a folyó évi február hó 1-én kezdődő négyéves tanfolyamára kertészgyakornokokat vesz fel. Felvétetnek négy középiskolát sikerrel végzett, a kertészeti pályára alkalmas (erős, egészséges) ifjak. A tanfolyam két első éve gyakorlati. A gyakornokok bentlakás és élelmezés fejében havonta 24 pengőt fizetnek, az igazoltan szegénysorsu, jó előmeneteli tanulók kedvezményes, esetleg ingyenes ellátásban is részesülhetnek. Bővebb felvilágosítással szolgál a m. kir. kertészképző iskola igazgatósága Baja, vagy a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatósága, Győr, Bisinger-sétány, 32. szám.

Békés vármegye törvényhatóságánál egy utmesteri (utbiztosi) állás — a vármegyei szabályrendeletben és felsőbb hatósági rendeletekben megállapított javadalmazással — betöltendő. A kinevezés ideiglenes, a véglegesítés csak egyévi szolgálat és a képesítő vizsga sikeres letétele után történik meg. Utmesteri (utbiztosi) vizsgával bíró pályázók előnyben részesülnek, valamint olyanok is, akik valamilyen műszaki képesítést és gyakorlatot tudnak igazolni. Szabályszerűen felszerelt és a vármegye főispánjához intézett kérvények legkésőbb 1927 február hó 10-ig nyújtandók be a vármegyei alispáni hivatalnál.

Horthy Miklós

Irta: (székelykereszturi) Molnár Sándor.

Bus éjszakákon úgy elkerül az álom,
S ilyenkor — gyakran — feldobban szívem...
Mikor virrad már a hajnal úgy várom,
Mert várom a hajnalt, eljön... hiszem.
Mikor köt ki hazám célvesztett hajója?
Lesz-e még szabad, boldog a magyar?
Tudom: erős a kéz, mely hajónkat óvja,
Tudom: jól vezet s szent, amit akar.
Mikor? Mégis mikor?... Ez a nagy kérdőjel
Nem hagy pihenni... ez, ami zavar...
Meg tud birkózni az utveszejtővel
S nem veszi kedvét a sok zivatar?...

Nem! Azt mondja évezredes multunk:
Vezérünk nem lesz méltatlan soha!
— Mentőgályát mi sohasem koldultunk,
Lett légyen sorsunk százszor mostoha. —
Remény, bus magyarok örökös reménye,
Ne hagyd el, ne hagyd a magyar vezért...
Könnyes szemünknek ne törjék meg fénye,
Összegyűltünk imádkozni ezért.
Sokszor megvert szívünk minden dobbanása
Szebb jövőt óhajt, szebb jövőt akar,
Áldassék e nép minden akarása
S mely minket vezet: áldassék a kar!

Jó magyarom, bizzál szebb és jobb jövődben,
S remélj, elől van vitéz vezéred,
Csillag gyul majd a felderengő ködben...
Hadur segít s a partot eléred!!!!

A fogyasztók védelme

Irta: Bodó János, országgy. képviselő.

Orvendetes jelenség, hogy élénk mozgalmat indult meg különböző gazdasági és társadalmi intézmények részéről, hogy a mindjobban szaporodó kartellek ellen a kormány, illetve a törvényhozás intézkedését kéri.

Mint ismeretes, ma már minden nagyobb tömegcikk gyártói és nagykereskedői kartellben dolgoznak. Így megvan a kartell a cukor-, a vasiparnál, ismerünk szénkartellt, benzinkartellt, biztosítási kartellt, stb. Szóval ma minden fogyasztási cikk, amely nem az östermelők produktuma, hanem ipari feldolgozás alapján jut a fogyasztók kezébe, a kartellek alapján kötött áru lesz.

Ez a gazdasági abnormitás, amely a szabadkereskedelem és a kereskedelmi szabad versengés helyébe a fogyasztók kárára keletkezett, tovább nem tűrhető. Különösen nem a mai nehéz gazdasági helyzetben, ahol a fogyasztók forgalmi és egyéb illetékek teherbőrlésével a legnehezebb helyzetben vannak. Szükséges, hogy a kormány és a törvényhozás sürgősen találjon módozatot a kartellek letörésére és ha másképp nem, törvényhozás útján kell gondoskodni egy új törvényről, amely a fogyasztóközönség érdekeit biztosítja.

Hiszem azt, hogy a társadalom meg-

mozdulása a kartellek ellen meghozza a maga eredményét. De nemcsak a kormány és a törvényhozás, hanem magának a társadalomnak, a fogyasztó nagyközönségnek is meg kell szervezkednie a kartell letörésére, mert hiába történnek majdan intézkedések ha a kartellek elleni védekezést a fogyasztók nem fogják megtenni.

Szerintem a mának egyik legfontosabb szociális problémája a fogyasztók védelme. Mert míg a kartellben dolgozó vas, benzin, szén és egyéb királyok teljes megtorlás nélkül szöhatják a fogyasztók nyakába a szerintük megállapított lehetetlen árakban a közszükségleti cikket, addig a fogyasztók érdekei nincsenek megvédve. Hiába érvelnek a kartell-érdekeltek, hogy az árszabályozások és az e téren való szolidaritás a fogyasztók előnyére szolgál, ez csak megtévesztés, mert hiszen látjuk ezt legjobban a cukorkartellnél, ahol ha összehasonlítjuk a gazdától összevásárolt cukorrépának árát a boltban vásárlandó cukor árával és kiszámítjuk a ténylegesen felmerülő üzemi költségeket, úgy kétségtelen megállapíthatjuk, hogy mennyire drága ma a cukor a tényleges értékkel szemben.

A kartell letörésének leghatásosabb módja a fogyasztó szövetkezeti intéz-

mény egészséges kiépítése és annak támogatása. Ha ez megtörténik, mint Németország ennek fényes példáját adja, úgy a kartellek helyébe a kereskedelem helyes szelleme fog viszatérni — mindenki javára.

A kartell a fogyasztóközönségnek éppen ama rétegeit érinti, amely a tisztviselőkből, földművesekből, mezőgazdasági földmunkásokból áll, amely réteg fixjövedelem alapján és minimális keresete folytán a legerősebben érzékeny a kartellek hátrányos voltát. A mezőgazdasággal foglalkozók kénytelenek romlandó cikkeiket a helyi szükség szerinti árakhoz alkalmazni, míg ezzel szemben a mezőgazdasági produktumoknál arányban nem álló hatalmas nagy összeget kell fizetniük az ipari úton előállított termékekért.

SZEMLE.

Megjelent a Levente Egyesületek számára írt s az OTT. III. szakbizottsága által elfogadott szindarab. Az Országos Testnevelési Tanács III. szakbizottsága megbízásából Nyáry Andor, az országosan ismert kiváló író a Levente Egyesületek működvelő körei számára »A Levente« címmel szindarabot írt. A darab méltó eszköz annak a szent célnak az eléréséhez, melynek érdekében megíratott. Izgalmas, szeplőtlen célzatosságu meséje tarka és érdekes drámai jelenetek között bonyolódik s lelke mélyéig megfogja és magával ragadja az olvasót. A leventegondolatot pedig világosan, érthetően, szívhezszólóan s a kiváló író pompás magyar nyelven teljesen kidomborítja, úgy hogy, aki eddig nem volt tisztában e nemes mozgalommal és annak lényegével, az ebből a darabból mindezt megismerheti. Az újszerű beállítású regős elbeszélés zenéjét György Lajos fiatal poéta verseire Farkas Ferenc szerzte. A szindarab két felvonásos, tehát egész estét betölt. Előadása úgy a színpad, mint a ruházat tekintetében a leggyorsabb s a legkisebb falusi színpadokon is könnyen előadható.

Kíváncsi, hogy ezt a pompás darabot minél többen szerezzék meg előadásra. A közel 83 oldalas könyv ára 1 pengő. Előadási joga megszerzhető a Levente szerkesztőségénél: Budapest, pest, V., Báthory-utca 12., I. 8. (Országos Testnevelési Tanács.)

Dánia mezőgazdasága, magyar gazdasággal szembe. Irta. Reichenbach Béla, közgazdasági egyetemi tanár. Ára 2 pengő. Megjelent a »Pátria« R-T kiadásában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. és kapható minden könyvkereskedésben. — Dánia mezőgazdaságát, egyesületi és szövetkezeti életét, kísérletügyi és népnevelési intézményeit, jólétét és kulturáját ismerteti elsősorban e munkájában a szerző. Célja azonban nemcsak ez, hanem egyben arra a kérdésre is kíván választ adni, hogy lehetne-e

Magyarországból is Dániát teremteni. Ezért magyar gazdasámmal összehasonlíttja a két ország gazdasági helyzetét és rámutat Csonka-Magyarország jóval kedvezőtlenebb éghajlati és közgazdasági viszonyaira. Végül megállapítja, hogy mi mindent tanulhatunk

a dánoktól, de azért ne higgyük, hogy a mi kedvezőtlenebb viszonyaink közt Csonka-Magyarországból is lehetne Dániát teremteni. A könyvet jelzett különleges iránya miatt mezőgazdáink, közgazdászaink és politikusaink egyaránt érdeklődéssel és haszonnal olvashatják.

A hitelügy kérdése

Írta: vitéz Kelemen Imre, kisbirtokos, Büssü.

A hitelkérdés minden gazdaembernek, úgy mint vállalkozónak, a mai gazdasági viszonyok között, egyik legfontosabb kérdése. A Vitézi Rend egy érdemes kisgazda tagjától, vitéz Kelemen Imre büssüi kisbirtokostól, a Mezőgazdasági Kamara igazgatósági választmányi tagjától kaptuk az alábbi tanulságos sorokat, úgy hisszük, hogy szolgálatot tesszünk vele olvasóinknak, hogyha azt teljes terjedelmében közöljük.

*

A mai nehéz közgazdasági viszonyok és egyéb súlyos közterhek elviselésének kérdésével kapcsolatban a gazdaembert állandóan foglalkoztatja a hitelügy, a kölcsönkérdése, lett légyen iparos, kereskedő, földművelő, kisbirtokos, avagy bármi más foglalkozású.

A hitel, a kölcsön, mintegy nélkülözhetetlen gazdasági életünkben; ha nem tudunk fizetni, ha nem tudunk a saját erőnkkel eleget tenni fizetési kötelezettségünknek, akkor segítségért, kölcsönért fordulunk valamely pénzintézethez, ahonnan felveszünk kölcsönt s azzal rendezzük, orvosoljuk bajainkat.

Igy volt ez a rendes és normális gazdasági viszonyok között.

De jelen viszonyaink között nem így van. Még azon gazdák is, akik régebben szerzett, vagy öröklött tehermentes birtokkal rendelkeznek, igen tartózkodnak a kölcsön felvételétől s azt, amíg lehet iparkodnak elkerülni. Ennek oka tisztán áll előttünk s érthető is, mert félnek a tönkremenéstől.

Tagadhatatlan, hogy a nehéz gazdasági viszonyok súlyát mindnyájan érezzük, de a legfokozottabb mértékben nehezedik a mezőgazdaságra és a mezőgazdasággal foglalkozó gazdára vagy birtokosra.

Igazolja ezt azon helyzet, melybe mezőgazdasággal foglalkozó kis és nagy gazdák jutottak egyaránt. A legutóbbi két év alatt termelt termés ára egynegyedrésszel alászállt az előző évekéhez képest, míg a mezőgazdasághoz nélkülözhetetlenül szükséges gazdasági eszközök, iparcikkek áránál a komoly szemlélő alig talál, alig tud némi áresést megkülönböztetni s így áll az állattenyésztés és értékesítés ügye is. Ennélfogva érthetővé válik a mezőgazdasággal foglalkozó gazdaember helyzete előttünk.

Azon vitéz bajtársaim részére pedig, akik a nekik adományozott, vagy jut-

tatott vitézi telken gazdálkodnak, mint a mezőgazdasági életben kezdő emberek, igen ajánlatos, a könnyelmű kölcsöntől vagy annak felvételétől való óvatosság.

Ha pedig mégis elkerülhetetlenül szükséges a kölcsön felvétele, igen ajánlatos, ha számolni már a kölcsön felvétele előtt avval, hogy milyen alapra fektetik a kölcsön visszafizetését s annak kamatait, meg vannak-e hozzá a szükséges előfeltételek s annak lehetőségei? Miből számítják a kölcsön visszafizetését? Egyedül a termésből? Számoltak-e avval, hogy a termés igen sokszor nem felel meg a várakozásnak, mert hol a férgek, hol más elemi csapások által okozott károk miatt nem sikerül és ekkor mi következik más, mint a fizetéseképtelenné válás.

Ezért igen ajánlatos, különösen nekünk vitézeknek, inkább nélkülözni, önmegtartózkodással élni és takarékosnak lenni gazdasági életünkben, hogy csődbe ne jussunk s ezáltal a Vitézi Rend tekintélyét gyöngítsük, ami a legszembetűnőbb volna egy vitézre nézve.

Törekedjünk inkább azon, hogy Ön-erőnkkel és vasszorgalmunkból is tudjunk felmutatni valamit; jelen viszonyok között a kölcsön kérését amíg lehet mellőzzük, mint gyakorlati gazdaember, mint kisbirtokos, ezt ajánlom melegen vitéz bajtársaimnak.

RENDELETEK

Munkásvállalkozók.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 75.000/1926. szám alatt a munkástoborzás szabályozásáról és 76.000/1926. sz. alatt a munkavállalkozás szabályozásáról rendeletet adott ki, melyet az alábbiakban ismertetünk:

I. **Toborzógazda (munkástoborzó)** az, aki más gazdaságában teljesítendő munka elvégzésére a munkaadó megbízásából munkásokat gyűjt össze, hogy azok közvetlenül a munkaadóval kössenek szerződést. Munkástoborzás csak toborzási engedéllyel gyakorolható. Az engedélyt a munka teljesítésének helye szerint illetékes járási főszolgabíró, városokban a polgármester adja. Az ez iránti kérvényre P. 1.60 bélyeg szükséges és P. 3.20 illeték fizetendő.

A kérvény mellékleteire egyenként P. —.16 bélyeg ragasztandó.

Toborzási engedélyt csak 24 évét betöltő magyar állampolgár kaphat, aki atyai hatalom, gyámság vagy gondnokság alatt nem áll, aki nyereségvágyból, vagy az állami és társadalmi rend védelméről szóló törvénybe ütköző vétség miatt büntetve nem volt, munkástoborzói működése eddig kifogás alá nem esett és hitelt érdemlő módon igazolja, hogy a munkaadótól a toborzásra megbízást nyert. Az engedély csak egy meghatározott munkástoborzásra jogosít s bármikor visszavonható. Az engedély kiadását a toborzó gazda részére a munkaadó gazdaság, uradalom is kérheti, ahova a munkások kellenek.

A kiadott engedély a toborzás megszűntével, legkésőbb azonban annak a naptári évnek végén, melyben kiadott, hatályát veszti. Az engedély kiadását elutasító és visszavonó határozat ellen 8 napon belül lehet felebbezni, a felebbezés elbírálásáig a toborzást megkezdeni nem szabad.

A munkástoborzó gazda, aki munkások toborzása végett valamelyik községben megjelenik, működésének megkezdése előtt köteles a községi előjárásnál jelentkezni és engedélyét felmutatni.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig tartó elzárás és 80 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik azt: a) aki gazdasági munkásokat engedély nélkül toboroz, tekintet nélkül arra, kötöttek-e a munkások a munkaadóval szerződést, vagy sem, — b) aki a munkástól a munkához juttatásért ellenszolgáltatást, vagy díjat követel, — c) aki munkásokat toboroz anélkül, hogy a községi előjárásnál jelentkezett volna, — d) aki a munkásokat a munka minősége, bérfeltételek és kereseti viszonyok felől a valóságnak nem megfelelő közlésekkel, vagy alaptalan ígéretekkel megtéveszti.

II. **Gazdasági munkavállalkozó** az, aki másnak mező-, kert- vagy szőlőgazdaságában gazdasági munka elvégzését saját felelősségére vállalja s evégből, mint munkaadó maga szerződött munkásokat, akit a szerződés alapján a birtokossal szerződéses viszonyba nem kerülnek. Engedélyért a törvényhatóság első tisztviselője útján a földmívelésügyi miniszterhez kell kérvény által fordulni. Illeték és a kérvényre

ugyanolyan bélyegek szükségesek, mint a munkástoborzói igazolványnál.

Engedély csak annak adható ki: aki 24 évét betöltötte, magyar állampolgár, gyámság vagy gondnokság alatt nem áll, nyereségvágyból vagy az állami és társadalmi rend védelméről szóló vétség miatt büntetve nem volt, aki iskolai, illetőleg működési bizonyítvánnyal igazolja, hogy gazdasági főiskolát, vagy földmívelőiskolát végzett, vagy hogy valamely hazai gazdaságban legalább 5 éven át önállóan gazdálkodott, vagy mint intézkedésre, vagy felügyeletre jogosított működött. Nyugdíjazott, vagy végkielégítéssel elbocsátott közszolgálati alkalmazott fenti képzettség igazolása nélkül is kaphat engedélyt.

A gazdasági munkásvállalkozó, vagy megbízottja, ha munkás felfogadás végett valamely községben megjelenik, tartozik az engedélyét felmutatni.

Köteles a szerződés megkötése előtt a szerződhetendő munkások két heti bérét és minden más járandóságát, valamint hazautazásuk költségét biztosítani, a községi előjáróságnál, vagy megfelelő óvadék letétele által, vagy a birtokos, illetőleg bérlet által vállalt kezesség által. Óvadék lehet készpénz, takarékbetét könyv, óvadékképes értékpapír és ingatlanra nyújtott bekebelezési engedély. Az óvadékot a vállalkozó csak akkor kapja vissza, ha a munkásokkal szemben vállalt kötelezettségének eleget tett. Ha vállalkozónak engedélye nincs, vagy biztosítékot nem nyújt, az előjáróság a szerződés kötésnél közre nem működhetik.

A munkavállalkozó minden egyes vállalkozását, a munkásokkal kötött szerződés keltétől 8 nap alatt az Országos Gazdasági Munkásközvetítő Irodának (Budapest, V., Országház tér 11. II. em. 207.) és a munkateljesítés helye szerinti illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnak (főszolgabíró, polgármester) bejelenteni köteles.

Az Országos Gazdasági Munkásközvetítő Irodához intézett bejelentéshez csatolni kell a megkötött szerződésnek a közreműködő községi előjáróság által hitelesített másolatát. Aki fentieket elmulasztja 40.— pengőre büntetik. Aki a rendelet egyéb rendelkezései ellen vét 15 napig terjedhető elzárással és 80.— pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Mindkét rendelet 1927. január hó 1-én lépett életbe.

HIREK.

Heti naptár.

JAN.—Febr.	Római kath. naptár	Protestán. naptár	A nap kelte, nyugta
31 Hétfő	Nolaskói	Virgilia	
1 Kedd	Ignác	Ignác	
2 Szerda	Gy. sz.	Karolin	
3 Csütörtök	Balázspk.	Balázs	
4 Péntek	K. András	Rábel	
5 Szombat	Ágota	Ágota	
6 Vasárnap	B. 5. Dsr.	B. 5. Dor.	

A hét elején a nap 7 óra 29 perckor kél és 4 óra 58 perckor nyugszik, a hét végén pedig 7 óra 21 perckor kél és 5 óra 08 perckor nyugszik.

Nevezetes dátumok a magyar történelemben.

Január 31. 1849. Bem megtámadja Puchner hadát. Bem az osztrák sereget Nagysur és Seben felé üzte, maga pedig Vizaknára tette át hadiszállását.

Február 1. 1692. Zrinyi Ilonát visszaadják férjének. Thököly Imre Heiszler és Doriát elfogta. Cserébe neje, Zrinyi Ilona szabadságát és 7000 aranyat nyerte. E napon érkezett Zrinyi Ilona Tokajba és Újpalánkán találkozott férjével.

Február 2. 1871. Báró Eötvös József halála. A nagy író, a Tudományos Akadémia elnöke és közoktatásügyi miniszter, 57 éves korában elhunyt. Kivánságához képest, Ercsiben temették el.

Február 5. 1849. Branyiszközi győzelem. Guyon, a Szepes és Sáros közti Branyiszközi-határhegyet Schlik ellenében a turóczi és zólyomi zászlóaljakkal, véres ütközet után elfoglalta. Husz erős állásból verte ki az ellenséget, melynek vesztesége 400 ember volt.

A felsőház vitézi tagjai

Jelentettük már, hogy az Országos Vitézi Szék a felsőház tagjává nemes vitéz Nagy Pál ny. gy. tábornokot, a Vitézek Főkapitányának helyettesét, póttagul pedig tiszabeői vitéz Hellebronth Antal ny. tűzérési tábornokot választotta. A választás ritka ünnepélyességgel a Királyi palota Mátyás-termében folyt le. Most a Kormányzó Ur Öfömetősága békési vitéz Csanády Frigyes ny. gy. tbk., v. b. t. t. t. a Felsőház örökös tagjává nevezte ki. Az országgyűlés, illetve felsőház megnyitása alkalmából őszinte örömmel üdvözljük őket, mint a magyar vitézség képviselőit a törvényhozási testületben. A magyar nemzet csak el nem muló hálójának adott kifejezést akkor, a midőn dokumentálta azt, hogy azokat, akik a harc mezején hősiességükkel, erkölcsi erejükkel, önfeláldozásukkal kiváló példát mutattak, a törvényhozás felsőházában szó illeti meg. Örömmel üdvözljük a kiválasztottakat ki-

váló személyükben, amelyben egyénileg méltóképpen képviseltetnek a nagy magyar erények és amelyekben a magyar katona illusztris vezérei nyertek újabb nemzeti elismerést.

A Kormányzó Ur Hóry András dr. rendkívüli követet, meghatalmazott minisztert, a belgrádi követség vezetése alól felmentette és a quirináli magyar követség és az albániai köztársaság elnökénél való képviselést ellátó követség vezetésével bízta meg.

Vitéz József kir. herceg, tábornagy ünneplése az Akadémián. A Magyar Tudományos Akadémia hétfőn d. u. Berzeviczy Albert elnöklésével tartotta ezidei első összes ülését az Akadémia heti üléstermében. Az előkelő közönség soraiban megjelent vitéz József kir. herceg és a tábornoki kar sok tekintélyes tagja. Berzeviczy Albert melegen üdvözlölte és méltatta vitéz József kir. herceget abból az alkalomból, hogy nagy művének, »A világháború«-nak első kötete az Akadémia kiadásában megjelent. A királyi herceg emelkedett hangú beszédében, mint krónikás a dicsőséget a hős magyar katonákra hárította. A beszéd végeztével sokáig lelkesen ünnepelték vitéz József királyi herceget.

Gazdasági tanfolyam leventék számára. A halászi leventék részére dr. Bittera Miklós, gazd. akadémiai rendes tanár, gazd. egyesületi titkár kezdeményezésére a mosonmegyei Gazdasági Egyesület novemberben és decemberben kéthónapos gazdasági tanfolyamot szervezett. Vitéz dr. Biró Gyula és Kolbai Károly, gazd. akadémiai tanársegédek hetenként két-kétórás előadásban a növénytermelési és állattenyésztési alapismeretekből részletes és beható kiépítés alá vették a gazdafiakat, akik Eggenberger Károly segédlelkész és Szűts Lajos leventeoktató vezetése mellett mindenkor katonás pontossággal és fegyelemmel hallgatták végig az előadásokat. 1926 december 19-én, vasárnap délután dr. Bittera Miklós, gazd. egyesületi titkár elnöklete alatt, a közönség vezetősége és a nagyszámú jelenlévő gazdaságközönség jelenlétében ünnepélyes keretek között tartották meg a záróvizsgát. A leventék a feltett kérdésekre bátran és értelmesen feleltek és tudásukkal bizonyították azt, hogy ezen rövid idő alatt is elsajátították az okszerűbb gazdálkodás alapelveit, sőt még a talajművelés, trágyázás, műtrágya használatának és a takarmányozás magasabb elméleti ismereteiben is meglepő tájékozottságot mutattak. Tanulságos és megszívlelendő példát nyújtottak arra, hogy megértő és szakszerű vezetés alatt megtanulhatják a mai fejlettebb és folyton haladó gazdálkodásnak ama elengedhetetlen ismereteit, a mely nélkül egy lépést sem lehet tenni az annyi hangoztatott többtermelés felé! A vizsgák befejezése után Nusser József plébános a halászi gazdák nevében meleg szavakban köszöntö meg dr. Bittera Miklós elnököt, gazd. egyesü-

leti titkárnak azon uttörő fáradozását, amellyel ezen nagyjelentőségű gazdasági tanfolyamot a levante-íjak továbbképzésére legelőször Halászbán bevezette. Neuberger és Zwickl levették meg közvetlen szavakkal az előadó tanárokat köszöntötték fel, mely után dr. Bittera Miklós egyesületi titkár további munkára buzdító beszéddel zárta be ezen tanulmányos ünnepet. A Himnusz felcsendülő akkordjai mellett, büszke öntudattal melegekedtek fel a halászi levanteszervek, mert ők megértették és valóra váltották az építőmunkára hívó haza szózatát és elindultak a lassu, de biztos honfoglalás felé. Adja Isten, hogy mielőbb és mentől több követője legyen a halászi levettek szép példájának.

Halálozás. Vitéz Lejtényi Gedeon, m. kir. honvédszázados és felesége, Csihás Ilona fia, ifj. Lejtényi Gedeon, vitézi várományos, 9 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése január 15-én délután fél 4 órakor volt a kerepesi temető halottsházából nagy részvét mellett.

Gazdászati bajtársi est. Január 29-én, este 9 órakor az Orsz. Tiszti Kaszinó termeiben gazdasági bajtársi estély tartott, melyen szép programszámokat adtak elő. Vályi Nagy Géza hazafias költeményeiből nagy sikerrel szavalt.

Kubinyi Pál, orvosprofesszor, a Baross-utcai nőgyógyászati klinika vezetője, miközben egy operációt végzett, hirtelen támadt agyvérzés következtében összeesett, megbénult és 24 órára beszélnépeségét is elvesztette. Állapota javul.

A népjóléti minisztérium az elmúlt héten mindennap adott ki a fővárosi tisztviselői hivatal statisztikája nyomán készült jelentést az influenza-járvány lefolyásáról Magyarországon. E jelentéseket összegezve, a múlt héten a fővárosi hivatalnak bejelentettek összesen 141 megbetegedést, kórházakban felvettettek 272 influenzás beteg (napi átlagban 60). Utóbbiak közül tüdőgyulladásban volt 55, mellhártyagyulladásban 3, középfülgyulladásban 4, meghalt 9. A honvédségnél összesen 962 megbetegedés fordult elő (napi átlagban 230), ezek közül súlyosabb 17. A nagyobb vidéki városokból érkezett jelentések szerint Szegeden mintegy 1000, Sopronban mintegy 2000, Miskolcon 3000, Békéscsabán 4000 (itt a lakosságnak mintegy 10 százaléka) megbetegedés fordult elő. A járványra jellemző, hogy betegek általában gyermekek, nők és katonák köréből valók, azonban a betegség nálunk meglehetősen enyhe lefolyású és a legkritikább esetben hagy hátra utóbetegeket.

Új vasutvonal Miskolc—Tiszapolgár—Hajdunánás között. Miskolc városa emlékiratot intéz a kormányhoz a cimben jelzett vasutvonal megépítése ügyében. Ezt a vonalat már régen tervbe vették, de a háború az építkezést megakadályozta. A vasutvonal megépítésével megoldást nyerne a tiszapolgári híd régóta vajdó kérdése is.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS. Január végével számos olvasónk előfizetése jött le. Felkérjük úgy őket, mint a hátralevőket, hogy az esedékes előfizetési díjakat a legutóbb küldött csekklapokon kiadói hivatalunknak küldjék be.

Az állami pénzverő közli, hogy az 5, 2 és 1 koronás ezüstérmék, az ezüst egyforintosok, valamint a nikkell 20 és 10 filléres, alpakka 10 filléres, bronz 2 és 1 filléres sulyszerinti vásárlását a pénzverő saját telephelyén (IX., Üllői-ut 102) 1927 február 28-ig tovább folytatja.

Csanád-Arad-Torontál vármegyénel egy vármegyei kapusi (altiszti) állás betöltendő Makón. Illetmények: az állami kezelő altisztek részére megállapított fizetés és lakbér. Képesítés a négy elemi iskola elvégzésének igazolása. Pályázati határidő: 1927 január hó 31. A pályázati kérvények Makón az alispáni hivatalnál nyújtandók be.

Pályázni lehet ezen állás betöltésével esetleg megüresedő vármegyei hivatal-szolgái állásra is.

Március végén lesz az országos tenyészállat kiállítás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az ezévi tavaszi díjazással és vásárral egybekötött 36-ik országos tenyészállat-, termény- és gépkiallást március 25., 26. és 27-én rendezzi a budapesti tenyész- és

haszonállatvásártelen. A rendezőbizottság a kiállítási szabályzatot és a bejelentési lapokat minden érdeklődőnek megküldi. (Bejelentési határidő február hó 1.) Valamint minden egyéb ügyben is készséggel ad utbaigazítást.

A buzakölcsönök átszámítási kulcsa. A buzazáloglevelekben folyósított, buzavértékre szóló kölcsönök törlesztő részleteinek fizetésénél és a buzazáloglevelek kamatszelvevényeinek beváltásánál február 1-én átszámítási kulcs gyanánt métermázsza buza fejében 31 pengő 28 fillért kell alkalmazni.

A »VITÉZEK ÉS GAZDÁK NAP-TÁRA« minden sora és cikke a nemzeti eszmét és a vitézek ügyét szolgálja. Ára 1 pengő 20 fillér, melyhez 10 fillér portóköltség járul. Tartalma oly érdekes, hogy egy vitéz sem nélkülözheti. Viszont kíváncsi, hogy mindazok, akik a Vitézi Rend iránt érdeklődnek, mindazok, akik velünk hasonlóképpen gondolkoznak, megvegyék és forgassák.

Kérjük olvasóinkat, hogy más nap-tárak helyett ezt a kimeríthetetlen nap-tárt ajánlják ismerőseiknek. Csekély-számu példány van már csak raktáron, ezért is kíváncsi annak mielőbbi megrendelése. Pénzbeküldés esetén a nap-tárt rögtön postára adjuk.

Mi történt bel- és külföldön

A kinevezett főrendek.

A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a miniszterelnök által előterjesztett és a Kormányzó Úr által élet-hossziglanra kinevezett 37 főrendházi tag névsorát, mint következők:

Balogh Elemér, a »Hangya« vezérigazgatója, gróf Batthyány Elemér, dr. Bernáth Géza, a Kuria ny. másod-előnöke, dr. Concha Győző egyetemi tanár, vitéz Csanády Frigyes nyug. tábornok, Dáni Balázs ny. tábornok, dr. Egry Aurél, a P. K. jogtanácsosa, Erney Károly, a Pesti Hazai E. T. E. vezérigazgatója, báró Hazay Samu ny. honvédelmi miniszter, Heinrich Dezső kormányfőtanácsos, Herczeg Ferenc, Hoitsy Pál ujságíró, Jekelfalussy Zoltán ny. fiumei kormányzó, gróf Károlyi László v. b. t. t., Koós Zoltán kormányfőtanácsos, báró Korányi Sándor egyetemi tanár, báró Kornfeld Móric, Lukács László ny. miniszterelnök, Muzsa Gyula, tamási Nagy János, gróf Nemes Albert ny. quirináli követ, Némethy Károly v. b. t. t., örgróf Pallavicini János ny. nagykövet, dr. Papp Elek, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke, dr. Ripka Ferenc főpolgármester, dr. Szeitovszky Tibor ny. külügyminiszter, dr. Sebess Dénes ny. államtitkár, Simontits Elemér v. b. t. t., Soós Károly ny. honvédelmi miniszter, gróf Széchenyi Emil v. b. t. t., Szijj Bálint, Szinyey-Merse István v. b. t. t., báró Szerényi József ny. kereskedelemügyi miniszter, dr. Teleszky János ny. pénz-

ügyminiszter, Tóth János v. b. t. t., Vida Jenő gazdasági főtanácsos, Weisz Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatója és Gerlóczy Zsigmond egészségügyi főtanácsos.

Bethlen István gróf

miniszterelnököt Debrecen városában kettős kitüntetés érte. A város csütörtökön adta át a miniszterelnöknek képviselőházi mandátumát és ugyanakkor választotta őt tiszteletbeli doktorává a debreceni Tisza István tudományegyetemen.

Csütörtökön délelőtt ünnepélyes keretek között a városháza díszközgyűlésén nyújtotta át Kun Béla dr., felsőházi tag a miniszterelnöknek a mandátumot. Üdvözlő beszédére a miniszterelnök válaszolt, rámutatva arra, hogy Debrecen városa nevelte a magyar közéletnek Tisza István grófot, a nagy államférfiut. — »Átérzem e percben — mondotta a miniszterelnök —, hogy ez a tradíció rám nézve kötelezettséget jelent. Kötelez ez a mandátum arra, hogy kitartsak a vallásszabadság és gondolatszabadság ápolásában, a magyar nemzeti függetlenségi gondolat védelmében, hogy örököljem a közélet tisztaságán. Igaz, hogy ennek a városnak két ellenzéki képviselője van, mégis a város polgárságának túlnyomó többsége bizalmával mellém állott. A lefolyt választás bizonyosságot tett arról, hogy Debrecen polgársága nincs a radikális táborban, hanem a józan

előrehaladást akarja munkálni, visszatért a nemzeti egység gondolatára és újból fontos szerepet kíván játszani a kulturális, gazdasági és társadalmi mozgalmakban. Nagy és erős vidéki gócpontok viszik előbbre az egész nemzetet, mint hajdan a görög és ma a nagy német kultúra városai. A mi nagy vidéki központjainkból elveszett Kassa, Pozsony, Kolozsvár, de megmaradtak a csonkaországnak Debrecen, Szeged, Pécs, amely városok kell hogy a magyar ujászületés bölcsőjévé váljanak.

Csütörtökön délelőtt ment végbe a debreceni tudományegyetem diszdoctor-avató ülése a református kollégiumban. Az avatandó Bethlen miniszterelnök és Magoss György debreceni polgármester, letéve a szokásos fogadalmat, átvették diszdoctori oklevelüket Vitéz Géza dr. rektor kezéből.

Német-francia ellentét.

A múlt év nyarán Thoiryban létrejött megegyezés végrehajtása körül ellentétek merültek fel a német és francia közvéleményben. Thoiryban tudvalevőleg Briand és Stresemann megállapodtak a Németországot és Franciaországot érintő kérdésekben és ezek a megállapodások hivatva voltak a két ország között fennálló ellentétek elsimítására. Alig hogy ez a megállapodás létrejött, Franciaországban ellenáramlat keletkezett, mely ellensúlyozni akarta Briandnak állítólagos könnyelmű ígéreteit, melyek legfőképpen a Rajna-vidék időelőtti kiűritésére vonatkoztak. Mikor pedig ennek a francia ellenakciónak a híre Németországba eljutott, ott is meglehetősen erős belpolitikai kavargást okozott, aminek következtében végül is a német kormány kénytelen volt lemondását benyújtani. Franciaországban hónapokon keresztül lapangott a válság, mely tulajdonképpen Poincaré és Briand közötti ellentét kiélesedésében állt. Ezt a belső válságot sikerült elhuzni és most már annyiban megoldásra is találtak, hogy Briand a külügyi bizottságban a Rajna-vidék időelőtti kiűritésére vonatkozó híreket megcáfolta és kijelentette, hogy legföljebb bizonyos ellenszolgáltatások esetében lehet szó a kiűritésről. Erre vonatkozó javaslatokat azonban Németország mindezekig nem tett és így a kiűrités kérdése nem is kerülhet napirendre. Németországban ezalatt nyílt kormányválság tört ki és habár a további német-francia tárgyalások sikere érdekében Stresemann személyéhez ragaszkodnak, a kormánytámogató pártok átesoportosítása körül nehézségek keletkeztek. Curtius dr. eredménytelen kormányalakítási kísérletei után most újra Marx dr., volt birodalmi kancellár, kapott kormányalakítási megbízást, melynek tárgyalásai meglehetősen elhúzódtak és végül Hindenburg birodalmi elnök levélben szólította fel a polgári pártok többségére támaszkodó kormány megalakítására. Hindenburg levele meglehetősen nagy feltü-

nést keltett, mert közjogi újdonságnak tekintik az elnök levelét, aki teljesen szokatlan formában kívánja irányítani a kormányalakítási kísérleteket.

A francia-román szerződés.

A nagy port felvert olasz-albán szerződés közzététele után a francia kormány elérkezettnek látta az időt arra, hogy nyilvánosságra hozza az egy évvel ezelőtt megkötött francia-román barátsági és döntőbírósi szerződést. A francia kormány ezzel a diplomáciai cselekedetével hangsúlyozni akarja a közel keleti politikában követett irányának változatlanágát és ellensúlyozni akarja azt a hatást, amelyet Olaszország balkáni sikere keltett. Mivel azonban a francia-román szerződésben Franciaország Románia jelenlegi határait, így tehát Besszarabia birtoklását is biztosítja, az orosz szovjetkormány jegyzékben tiltakozott a szerződés ellen. Erről a nem várt oldalról érkező támadás nagy feltűnést és kinos meglepetést okozott Franciaországban, ahol nem is gondoltak arra, hogy a román barátság hangsúlyozásával magukra vonhatják az oroszok neheztelését.

Magyarország katonai ellenőrzése.

A magyar kormány a napokban kérést terjesztett elő a nagykövetek tanácsához, melyben hivatkozva arra, hogy a szövetségségi katonai ellenőrzési bizottság Magyarországon feladatát már teljesen bevégezte, a békeszerződés értelmében most már elérkezett annak ideje, hogy a kutatási jogot a Népszövetség illetékes bizottságára ruházzák át. Ezt a kérdést a nagykövetek tanácsa a kisántant kormányainak küldötte meg véleményezés végett és a kisántant sajtója máris felvonult Magyarország ellen, követelve azt, hogy a kisántant kormányok egyöntetűen követeljék Magyarország kérésének elutasítását. Ezzel egyidejűleg a velünk ellenséges viszonyban álló osztrák szociálista sajtóban olyan kisántant részéről sugalmazott hírek jelentek meg, melyek szerint Magyarországon a legutóbbi időben Sopronban vagy Balatonfüreden óriási fegyverraktárakat fe-

deztek fel. Ezeket a teljesen alaptalan vádakokat ellenségeink azért terjesztik, hogy a külföld közvéleményét ellenünk hangolják. Ebből is látható, hogy a kisántant államok közvéleménye még mindig nem nyugodott meg és minden békés törekvésünk ellenére is még mindig háborús, gyűlölködő felőgást tanúsít irányunkban. Remélhetőleg a rágalmozó hírek a nagykövetek tanácsában ma már nem találnak hitelre és a magyar kormány méltányos kérését teljesíteni fogják.

A forrongó Kína.

Kínában óriási angol érdekek forognak kockán, melyeknek megvédelmezésében Angliát a szövetséges nagyhatalmak teljesen magára hagyták. Franciaország nagy ázsiai gyarmatainak nyugalmát félti és nem avatkozik bele a gyarmataitól északra folyó harcokba. Japán nem avatkozik a kínai mozgalmakba, mert azt a kínai nagy köztársaság belügyének tekinti. Így Anglia magára maradva, tárgyalást kezdett a délkinai forradalmi hatóságokkal, ezek a tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak. A kínai forradalmi csapatok bolsevik irányítás mellett nemzeti mozgalmat szerveztek meg, mely napról napra erősödik. Az angolellesenes cselekmények és a keresztényüldözések napról napra megismétlődnek és a délkinai forradalmi hatóságok semmit sem tesznek azok meggátolására. Anglia most több indiai és máltai ezredet vezényelt Kínába az angol alattvalók, az angol engedményes területek és a hatalmas kereskedelmi érdekeinek megvédelmezésére. A japán befolyás alatt álló Csang-Cso-Lin tábornagy Mandzsuriában milliók hadsereggel rendelkezik, eddig azonban nem avatkozott bele a déliek küzdelmébe. Most, hír szerint kije'entette, hogy a nemzetközi nemzetközi szerződésekben biztosított jogok oltalmára hadseregével a déliek ellen indul s a felforgatott rendet helyre fogja állítani. Ezzel szemben Csang-Cso-Lin fiaolyan kijelentést tett, hogyha az angolok nem tartják tiszteltben a kínaiak nemzeti jogait, a déli forradalmi hatóságoknak fog támogatást nyújtani.

GAZDASÁGITÁJÉKOZTATÓ

A gyümölcsfák téli permetezéséről

Irta: Bászel Elek, ny. gazd. egyes. titkár, mezőgazdasági biz. előadó.

Nem tudjuk eléggé sokszor hangsúlyozni, hogy a gyümölcsfák lombhullástól rügyfakadásig legalább egyszer alaposan megpermetezendők, mert aki ezt elmulasztja, annak termése sem mennyiségileg, sem minőségileg kielégítő nem lesz. Hiszen azt mindannyian igen jól tudjuk, hogy ha a gyümölcsfákat nem gondozzuk, akkor a rovarkártevők és gombabetegségek igen el fognak szaporodni, amit különösen gyümölcszedéskor fogunk tapasztalni.

A gazdáknak azon kifogása, hogy a gyümölcsfák gondozására nem érnek rá, el nem fogadható, mert a gyümölcsfák permetezése a déli idősakra esik, tehát abban az időben, amikor a gazdáknak a trágyahordáson és az állatok ápolásán kívül egyéb tennivalója nincsen. Továbbá azon kifogás, hogy a gyümölcsfák permetezése nem fizetődik ki, szintén nem fogadható el, mert akik a védekező permetezést csak egyszer is megkísérlet-

ték, igen jól tudják, hogy a védekező szer egy közepes nagyságu almánál alig kerül 2-3 kg alma vagy gyümölcs árába.

A védekezésnek azonban úgy kell történni, hogy ne csak egyesek permetezzenek, hanem minden gyümölcs-termelő, mert a gondozatlan gyümölcsösben elszaporodott rovarkártevők a gondozottba is átvándorolnak, illetve odamennek, ahol több táplálékot találhatnak. Ennélfogva, aki a gyümölcs-kártevők ellen nem védekezik, az nem csak önmagának, hanem szomszédainak és így az országnak is kárt okoz.

Amint a gyümölcsök őszi tisztogatásával elkészültünk, azokat egy fagymentes napon »Enda« permetlével permetezzük meg, de feltétlenül 2-3 héttel a tavaszi rügyfakadás előtt, mert amint a fák rügyei duzzadni kezdenek, »Enda«-val nem szabad permetezni.

A permetezést lehetőleg magasnyomású (magasbahordó) hāti vagy tolható permetezővel kell elvégezni, de permetezővel nem rendelkezik, az azt meszelő segítségével is elvégezheti, még pedig úgy, hogy a meszelő ecseteit a permetlébe belemártogatja és ezzel a fa törzsét és ágait úgy vonja be, mintha meszelné. Igaz, hogy ezen eljárás anyagpazarlásra vezet, de ez még mindig nem lesz több, mint 1-2 kg gyümölcs ára. Aki teheti, az szerezzen be gyümölcsfapermetezőt (pl. Unita permetezőt), mert ezek meghosszabbított permetezőcsővel bírnak és ennélfogva 6-8 méter magasságig permeteznek, továbbá olyan különleges fémből készülnek, amelyet még a mész-kénlé sem támad meg.

Történjék a permetezés bármiként is, azt úgy kell végrehajtani, hogy a permetlével nem szabad takarékoskodni, illetve a permettel a gyümölcsfákat mintegy meg kell mosni, tehát nem úgy, mint ahogy az a szőlőnél a peronoszpóra ellen szokásos. A permetezés ezért mindig felülről lefelé történjék, hogy a feleslegessé vált permetlé a fa gallyain és törzsén végigsuroghasson.

Az »Enda« permetlé elpusztítja az alma-, körte-, szilva- és más gyümölcsfák nagy és apró pajzstetveit, nemkülönben a fák törzsén és ágain, valamint a karók és kétfészek rügycsúcsán telelő rovarkártevőket, ugyancsak pókhálósmolyt, levélsodró piléket és barkókat, molybábokat, téli araszókat, levélteveket, gyűrűspilét, gyapjaspilét stb. Ezért a gyümölcsfák közelében levő kerítéseket, oszlopokat és karókat szintén meg kell permetezni. Továbbá a gyümölcsfák törzsén és gallyain lévő zuzmókat is kiirtja, az öreg kéreg leválását és ezáltal a friss, sima héj képződését elősegíti.

Az »Enda« permetléből szilvafák permetezéséhez 15 százalékos, a többi gyümölcsfákhoz 10 százalékos és a kényesebb gyümölcsfákhoz (mint pl. az őszibarackfához) 5 százalékos oldatot használunk. Az 5, 10 és 15 százalékos oldatot úgy készítjük, hogy 100 liter

vizbe folytonos keverés mellett 5, 10, vagy 15 kg »Enda«-t öntünk, aszerint, hogy hány százalékos permetlét akarunk, és az így keletkező tejszerű folyadékot, mint kész permetlé azonnal használható.

Végül még megjegyezzük, hogy az »Enda« permetlé teljesen és tökéletesen bevált, úgy, hogy nem kell attól félni, miszerint ez meg nem felelő szer lenne. Ezen szert nemcsak igen sok gyümölcsfataulajdonos már évek óta jó eredménnyel használja, hanem a m. kir. biokémiai intézet is több éven át sikerrel kipróbálta.

A telkes vitézek vizsgálja.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur rendelete alapján a telkes vitézek részére a somogyszentimrei földmivessiskolánál rendezett 4 hetes tanfolyam 1943. december hó 22-én tartott vizsga alkalmával befejezést nyert. A földmívelésügyi miniszter ur képviselőjében Gálos Aladár m. kir. országos tanfelügyelő jelent meg, az országos vitézi szék képviselőjében vitéz fonyódi Markóczy Antal altábornagy vett részt. Jelen voltak az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Horváth Jenő kamarai igazgató. A vitézek a négy hetes tanfolyamon tanultakról nagyon szép eredménnyel számoltak be, melyért a vitézi szék képviselője meleg szavakkal mondott köszönetet Fodor Jenőnek, az iskola igazgatójának és a tanári testületnek. Horváth Jenő kamarai igazgató pedig a vitézek által felmutatott jó eredményért jutalomképpen, a tanfolyamon résztvevő 15 vitéznek egyenkint ingyen, vasutállomáshoz szállítva, 150 kgr. szuperfoszfátot ajándékozott, melyet a vitézek saját nevükben, a földmívelésügyi miniszter nevében Gálos Aladár tanfelügyelő és az iskola nevében Fodor Jenő igazgató hálás szavakkal köszöntek meg a nemeslelkű igazgatóknak. A vizsga után a vitézek saját kebelében megalakított gazdakör diszgyűlést tartott, melynek tárgyát a vitézek által tartott részint gazdasági előadások, részint hazafias szavak képezték.

A földmívelésügyi miniszter ur rendelete folytán tartott vitézi tanfolyamok után az elmúlt esztendőben az 1000-ik vitéz nyerte el gazda-

sági kiképzését, illetve kapta meg az alapot a továbbéledéséhez s reméljük, hogy azok az emberek, akik a harctéren elsőek voltak, igyekezni fognak a mezőgazdaságban is elsőek lenni és így szolgálva a többtermelést, hazánk boldogulását segítik elő.

Téli műtrágyázás tavasziak alá.

Verőfényes, enyhe nyári napokon, amikor a gazda az őszi munkák végére járt, sokszor aggodva gondol a tavaszra, amikor a gyakran szeszélyes időjárás (késő kiavaszkodás, azután a szárazság) miatt a sok tennivaló igen rövid időre torlódik össze. Ilyenkor merül fel az a gondolat, hogy nem lehetne-e valamelyik tavaszi munkát őszre áttolni. A műtrágyázás (különösen kis gazdaságban) nem nagy dolog, de mégis nyereség volna, ha télen elvégezhetnők, főként olyan műtrágyáknál, amelyek bemunkálása után a vetést amúgy sem lehet mindjárt elkezdni. Télen csak olyan műtrágyát szabad kiszórni, amelyik a talajból nem mosódik ki, amelyik a növényi táplálékanyagokat nem tartalmazza, azonnal felvehető alakban (előbb átalakuláson kell átmenniük). Télen kiszórható a mész-nitrogén, minden nehezen oldható foszfortrágya, sőt szuperfoszfát is. Nem szabad ellenben télen kálisót és csilisálétromot kiszórni. Minél kötöttebb a föld (annál kevésbé kell azok kimosódásától félni), annál helyénvalóbb a műtrágyák téli kiszórása. Célszerűbb ugyan tavaszi kalászosok alá a csilisálétrom kivételével minden műtrágyát őszi szántás előtt kiszórni, ha azonban ezt elmulasztottuk, a téli kiszórás is jobb a tavaszinál, mert végső feloldódnak a műtrágyák s a csirázásnak induló növényeknek azonnal rendelkezésére állanak. Télen az őszi szántásra kell a műtrágyát elszórni és azonnal befogasolni. Fagyott földön nem lehet bemunkálni, azért ilyenkor nem helyes elszórni sem. Még rosszabb a hóra való kiszórás, mert az olvadó hóleben feloldódott növényi táplálékanyagok elfolynak és elvesznek vagy legalább is laposabb helyekre gyűlnek s egyenlőtlenül osztódnak fel.

Alapított 1848. évben.

Kleiner Lőrinc

Budapest, IV., Duna-utca 4. szám.

Valódi angol cipők. sport-cipők és csizmák készíttelnek.

A magyar gazdák a kartekek ellen.

A fővárosi és a vidéki gazdatársadalom nagyszámu részvételével kezdődtek meg a napokban a hagyományos gazdahét tanácskozásai az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendezésében. Első nap a mezőgazdasági üzemi kérdések foglalkoztatták a gazdákat. Sűrítették a mezőgazdaságban a számtartás, a könyvvezetés általános bevezetését, mezőgazdasági számtartási osztályok, illetve központ felállítását. A második napon az OMGE tartotta igazgató-választmányi ülését, amelyen szóváltottak a földreformnak pénzügyi megoldatlanságát. Az OMGE a kérdés állandó napirenden való tartására bizottságot küldött ki. Megvitatták az adópanaszokat is, amelyek ellen sürgős orvoslást kértek. A harmadik napon az OMGE közgazdasági szakosztálya tartott ülést és ezen Hadik János gróf, Bernát István, Marschall Ferenc és még többek a kartekek káros árpólkáját ismertették és kérték azoknak állami ellenőrzés alá való helyezését. A következő ülés az állattenyésztési kérdésekkel és az állat díjazása reformjával foglalkozott. Majd a mezőgazdasági előadások kerültek sorra s a gazdák megnézték a mezőgazdasági üggyi kísérleti intézményeket. Vasárnap az OMGE tartotta meg közgyűlését s azt követően a vidéki gazdasági egyesületek szövetségének nagygyűlése folyt le. Az OMGE közgyűlése után megrendezték a hagyományos Károlyi Sándor emléklakomát, amelyen gróf Almásy Imre, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke mondott beszédet.

Vásár és piac.

A takarmánykészlet a kiegészítéshez elegendő lesz, sőt több helyen felesleg és eladó készlet is van. Kereslet azonban nem igen mutatkozik, mert a takarmány minősége tulnyomórészt gyenge. A jószág egészségi állapota jó.

Vadkivétel. Külföldről erős érdeklődés van nyulak, fácánok és foglyok iránt. A magyar vadászok által ebben a szezonban ejtett vadaknak több mint a felét sikerült a külföldi piacokon elhelyezni. De megindult nagy arányokban az élővad kivitele is. Körülbelül 20 uradalom kapott engedélyt élő vadak kivitelére. A vadnyulakat e célra készült óriási spárgahálókka fogdossák össze. Az élve összefogott vadakat Ausztriába, Németországba és

részben Franciaországba szállítják továbbtenyésztés céljaira. Az élőnyul átvételénél minőség szerint darabonként 14—16, kivételesen 18 pengőt is fizetnek. A lőtt vad után is aránylag jobb árakat sikerült elérni, mint tavaly. A nagyborszábasu kivitt csak az akadályozza, hogy az állandóan kedvezőtlen időjárás miatt a hazai vad nem tudott olyan szépen fejlődni és szaporodni, mint ahogy remélni lehetett. Különösen nyulból pusztult el sok a hideg és esős májusi és júniusi hónapokban.

S P O R T

Műkorcsolyázó bajnokság. Vizes játék bonyolították le a műkorcsolyázó bajnokságokat. Vasárnap délután mégis szépszámu közönség gyűlt össze a pályán. Eredmények: Magyarország 1927. évi férfi műkorcsolyázó bajnoksága 1. Lápócsy József, 2. Finster Antal. Női bajnokság: 1. Stieber Lotti, 2. Tóth Silvia. Az országos férfiműversenyben első lett vitéz dr. Hatfalussy István, 2. Zöllner Ottó, 3. Nemes István. Női műversenyben első Zöllner Paula, 2. Révay Erzsébet, 3. Keresztes Artúr. — Jég-hokkiban Ausztria 6:0 arányban győzte le Magyarországot.

Szerkesztői üzenetek.

Vitéz Ferenczi Péter. Tudtunkkal az Országos Központi Hitelszövetkezet a közeljövőben fog folyósítani olcsó ingatlanhitelt. Ajánljuk, hogy forduljon a kerületi hadnagy útján kívánságával Budapest székesfőváros vitézi Székéhez, ahol az esetleges felvilágosítást megadják. Tekintettel arra, hogy nem vitézi telekre kívánja felvenni, lehet az O. K. H. útján is hitelt szerezni, a feltételeket ott (Nádor-u. 22.) megismertetik. Kérdés, mennyi a tőkéje és miből óhajtja a kölcsönt lefizetni. A kölcsön rendszerint nem több, mint az ingatlan értékének 30—40 százaléka. Az azonban bizonyos, hogy a Hitelszövetkezet olcsó kamatra adja és hosszú lejáratra. — Vitéz Barta Sándor. A Hadialbum ügyében forduljon kívánsá-

gával a Hadtörténelmi Múzeumhoz, Budapest. — Vitéz Gaal, Válasz ment. — Szilágyi Lajos. Ajánljuk, hogy a könyvek megrendelésével forduljon a Csáthy Ferenc r.-t. könyvkereskedéshez, Budapest, I., Krisztina-körút 144., ahonnan a könyvet, ha kapható, megküldik. — Vitéz Légrády Károly. Kívánságát elintéztük.

Amerikai rendszerű szájpadiánélkül**FOGAK**

Elsőrendű, művészi és tartós kivitelben. 10 évi jótállással.
22 kar. aranykorona (szóló) . . . 16— P.
" arany rázófog . . . 20—
Fogtömés (egyszerű) . . . 3:50
" ezüsttel . . . 5—
" porcelánnal . . . 6—
Fogház . . . 4—
Fogtisztítás . . . 3:50

Lelkiismeretes és fájdalommentes kezelés. Forduljon elhanyagolt fogazatával teljes bizalommal 28 éve fennálló országosan ismert műtermembe. Vidékieknek 1—2 nap alatt. Részletfizetésre is.

FENYVESI JENŐ

Áll. vizsgázott fogász.

VII., Thököly-ut 6. (A keleti pályaudvar indulási old. szemben.) !!Címre ügyelni!! Tessék e hirdetést kívánni és eljövotkor felmutatni.

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű

ékszerek, svájci órák:

Omega, Doxa stb.

legjobb vasárolhatók az Arad-

ról menekült nemes szathmári

IGAZ SÁNDOR

ékszerész, Budapest, IV.,

Kossuth Lajos-utca 20. (Astoria

szállóval szemben.) Telefon 88-9

Szolidon szabott árak. Saját műhely.

Vitézeknek 10% engedmény.

Rendelések legpontosabb eszközölése

négyhavi kamatmentes részletre is

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Nyugati fiók: V., Vilmos császár-ut 26. sz.

Keleti fiók: VII., Baross-tér 9. szám.

Ajánlja az Állami Gépgyár kitűnő gyártmányait, u. m.: Gőz-, benzin- és szivógázlokomobilokat, acélkeretű, golyóscsapágyas cséplőket, traktorokat, gőz- és szivógázszántókészleteket és utimozdonyokat stb. stb. Kitűnő rendszerű, legjobban bevált egyszerű és kombinált sorvetőgépek, talajművelőeszközök, tárcsásboronák, kultivátorok, rosták, konkolyozók, szecskavágók, répvágók, morzsolék, fűkaszálók, szénagyújtók és szénaprések állandóan raktáron.

Kiadóhivatali posta.

A következő előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk: Vitéz Dobos Károly Budapest 3.84, 1927 jun. 1. — Vitéz Hegedűs Sándor Büdsszentmihály 7.68, 1927 aug. 1. — Vitéz Dudás Pál Pilis-esaba 3.84, 1927 jul. 1. — Vitéz Szabó Lajos Győr 7.68, 1926 nov. 1. — Vitéz Muhari László Pilis 7.68, 1927 nov. 1. — Vitéz dr. Szabó Mihály Kecskemét 7.68, 1927 nov. 1. — Vitéz Kevés István Hatvan 1.92, 1927 febr. 15. — Vitéz Horváth Ferenc Kőrmend 5.66, 1927 máj. 1. — Vitéz dr. Mészáros Ede Dombóvár 5.—, 1927 jul. 1., 40 fillér tulf. — Vitéz Sütő István Rákospalota 10.—, 1927 nov. 15. — Vitéz Csejtei Károly Csillaghegy 3.84, 1926 nov. 1. — Vitéz Fekete Antal Vecsés 3.52, 1927 márc. 15., 16 f. tulf. — Vitéz Bisztray László dr. Sátorajauhely 5.—, 1927 szept. 1., 16 f. tulf. — Vitéz Bokor Péter Borota 4.—, 1927 márc. 1., 16 f. tulf. — Vitéz Szabó Mihály Kecskemét 8.—, 1927 szept. 15. — Vitéz Kontz A. Monor 4.—, 1927 jul. 1., 16 f. tulf. — Vitéz Siménfalvy Sándor Budapest 4.—, 1927 márc. 1., 16 f. tulf. — Vitéz Jávors János Sellye 3.86, 1927 jun. 31. — Vitéz Lászlóvári János Barcs P 2.40, 1927 ápr. 15. — Vitéz Ottó Ernő Budapest 10.—, 1927 dec. 31. — Vitéz Moldvay János Széchenyi 10.70, 1927 szept. 15, 12 f. tulf., 1.30 naptárra.

A halászi levante egyesület gazdasági tanfolyama.
Képünk a kéthónapos tanfolyam záróvizsgálata alkalmával készült.

— Vitéz Ujvári Mihály Tiszacsege 12.68, 1927 jul. 1. — Vitéz Horváth János Sikátor 5.—, 1927 jul. 1., 24 f. tulf. — Vitéz Simon Pál Kútfej 8.—, 1927 jun. 15., 7 f. tulf. — Vitéz Zádorfalvy Mátyás Medgyesbodzás 10.—, 1928 máj. 1. — Vitéz Rátvay Imre Győr 10.—, 1927 dec. 31. — Vitéz Mezei Ferenc Mohora, 1927 máj. 1.
Vitéz Szabó László Kismogom. A Vitézek Évkönyve kiadóhivatalánál ér-

deklódja meg, címe: Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Vitéz Sallai József Pusztamagyaród. Bocskor Péter Várfölde előfizetőért fogadja hálás köszönetünket.

Felelős kiadó: dr. Farkass Jenő.

Szerkesztőségi óra: hétköznaponként délután 5—6-ig.

Budapest, IV., Városház-u. 10, félem 3.

Schillinger Gyula

autókarosszéria-gyártó
Budapest, VI., Úteg-u. 7-9
Telefon: Lipót 918-04

Készít legmodernebb karosszériákat. — Elvállal mindennemű átalakítást és fényezést jóállás mellett. — Jeles munkáért aranyéremmel kitüntetve.

Alapítástott 1877-ben. Alapítástott 1877-ben.

Henger Antal

ezüstárugyára

Budapest, IV. Dalmady Győző-u. 9.

(A Városház-u. és Semmelweis-u. között.)

TELEFON: 148-67.

Készít és raktáron tart:

evőeszközöket minden kivitelben, továbbá ezüstkészleteket és díszműtárgyakat.

Felújításokat, javításokat vállal.

A Vitézi Szék tagjainak kedvezményes fizetési feltételek.

Vitézek figyelmébe!

Bútorok

garantált minőségben
kedvezményes fizetési
feltételek mellett is

Hegedűs és Társa

bútorkereskedőknél

Budapest, VII., Dohány-u. 10.

Telefon: József 90—66.

Igazolt vitézeknek külön

árkedvezmény!

A Vitézi Rend tagjaihoz!

A mai nehéz viszonyok mindenkinek arra kényszerítenek, hogy szükségleteit minél előnyösebben és könnyebben esetleg 6 havi részletre szerezzék be. Ez a cél vezérelte a Vitézi Rend főszéktartóságát, amidőn megállapodott, hogy a Vitézi Rend tagjai közvetlen hozzátartozói személyazonosságuk igazolása mellett úgy készpénz, valamint részletre történő vásárlásnál előnyben részesítenek. — Amennyiben jó és szép vászonra, kanavászra, fehérneműekre, szövetre, mosóárura, kötöttárura, ággyerítőre, férfiruhára (készen vagy mértékszerint), kabáttra stb. van szüksége, forduljon bizalommal alant megnevezett céghez

dr. Lengyel Ábris

ny. máv. titkár, kereskedő

Budapest, V., Sas-utca 29. (Szabadság-tér sarok) II. 69. Tel. 962—49

Vidékieknek kérdezősködésre készséges levélbeli felvilágosítás.

Vitézek
hivatalos biztosító intézete a
Gazdák
Biztosító
Szövetkezete

Szinmagyar intézet. Magyarország legnagyobb biztosító szövetkezete.

Központ:
BUDAPEST
IX., Üllői-ut 1

Vezér- és főképviselet minden városban. — Helyiképviselet minden községben.

Tűz-, jég-, belőres-, baleset-, szavatosság- és életbiztosításokat legelőnyösebben köt a szövetkezet.

Vitézek biztosítását kezeli:
Vezérképviselet
Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám

VITÉZ
LÁSZLÓFI (LINE) ALBERT
SZÜCSMESTER

Budapest, VIII., József körút 35.
Telefon: József 101-42

Raktáron tart mindennemű férfi és női szőrme divatcikkeket, szőrmebundákat, bőrkabátokat, stb. Elvállal szőrmevastagítást, kikészítést, alakítást, jutányos áron.

Vitézeknek kedvezmény.

VITÉZ
MÁTYÁSI BRUNÓ
ÉPÍTÉSI ÉS LAKBERENDEZÉSI
VÁLLALKOZÓ
MŰBUTORGYÁR

BUDAPEST
VII., BEM-U. 11. TEL.: J. 72-19.

Szalonkázáshoz

és vadludra „Gloria” fő tények a legbiztosabban szednek Teljesen készen, szárnyas sörétezőssel darabja 12-31 f., 16-29 f. és a 20-as darabja 28 fillér

vitéz Csókakő (Pleki) Nándor
Fegyver és sport. Budapest, Andrássy-ut 9
a „két kő óriás”-nál.

Háromévtizedes szaknév. Levente oktató urak szíveskedjenek ajánlatom végett, jövő szükségletüket már most közölni.

vitéz
Laborczy Ferenc
fűszer- és csemege üzlete
Budapest, I., Márvány-u. 40.

TELEFONSZÁM: T. 48-40.
Borpince: I., Krisztina-körút 163. sz.

Vitézi Rend tagjainak árendedmény!

Fogászati rendelés

vitézek és hozzátartozóik részére igen mérsékelt árak mellett

Idb. Fenyvessi Vince Menyhért
Budapest, IX., Ráday-utca 5

vitéz **BOGYAY KAROLY GÉZA**
fűszer- és csemegekereskedő
V., Személynök-utca 9-II. szám.
(Vass József-udvar.)

Vitézi Rend tagjainak árkedvezmény!
Vitézek termékeit értékesítem.

Veszek: gombát, mézet, mákot, diót.
Szállítok 130 fokos lugkövet.

Vitézek figyelmébe!

Bútor

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett vásárolható az „Első Bajai Bútor-gyár” mintalerakata és vezérképviseleténél:

Langsfeld és Kulinyi
bútorkereskedőknél
BUDAPEST, VII., Wesselenyi-u. 4.
Telefon: József 115-89.

A Vitézi Rend tagjainak díjmentes csomagolás!

Füzesséry és Társa

Cégtulajdonos:
vitéz Füzesséry István
Budapest, V., Vécsey ucca 1.

TELEFON: Lipót 990-01.

Távíratí cím: Lanipelle.

Gyapju-, birkabőr vétele.

Szőnyegeket,

függönyök, kerevetátvetők és pokrócok eladása nagyban és kicsinyben

Kurucz F. Károly-nál
BUDAPEST, IV., Semmelweis-u. 9.
Telefon: 19-82.

A Tolnai Szőnyeg- és Szövet-gyár Rt. gyári lerakata.

Szolidan szabott árak.

A „Vitézi Rend” tagjainak négy havi kamatmentes részleteire is!

Vitézek figyelmébe!

Mindennemű polgári- és diszmagyar ruhához minden igénynek megfelelő cipők és csizmak kaphatók. Mérték utáni rendelések a legprimább anyagból, a legjutányosabb árban beszerezhetők az 1905. év óta fennálló Kiss-féle cipőüzemben!

Box csizmak . . . 300.000 K-tól feljebb
Férfi és női cipők . . . 197.000 „ „
Férfi és női félcipők . . . 175.000 „ „
Fiú- és leánycipők: 26-29. számig 100.000 K és feljebb, 30-35. számig 130.000 K és feljebb, 36-39. sz.-ig 160.000 K és feljebb.

Kiss Antal
Budapest, VII.,
Thököly-ut 36.

Vidékieknek kérdezősködéskészítéses levélbeli felvilágosítás!
Vitézeknek külön árkedvezmény!